

**Iisalmen kaupungin osa-
alueittainen nykytila-
analyysi ja
väestöskenaariot**

SISÄLTÖ

1. Väestönkehitys 2000-luvulla
2. Demografia ja demografian kehitys 2000-luvulla
3. Ennustettu väestönkehitys 2019-2040
4. Ennustettu demografinen kehitys 2019-2040
5. Johtopäätökset ja pohdinta
6. Tarkemmat osa-alueittaiset tiedot

Liitteet

Tarkastelun rakenne ja tavoitteet

Tarkastelun tavoitteena on luoda tarkka kuva Iisalmen väestönkehityksen ja demografian nykytilasta 2000-luvulla sekä tarkastella tulevaa väestönkehitystä vuoteen 2040 asti kolmen väestöskenaarion avulla. Jokaisessa tarkastelun osiossa väestön ja demografian kehitystä on tarkasteltu koko kaupungin näkökulmasta, mutta myös kaupungin sisällä. Kaupungin sisäistä väestönkehitystä varten Iisalmen kaupunki jaettiin kymmeneen eri tarkastelualueeseen, joka mahdollistaa mielekkään sisäisen kehityksen tarkastelun ja tulevan väestönkehityksen ennustamisen (tarkastelualueet dialla 5.)

Iisalmen osa-alueittainen nykytila-analyysi ja väestöskenaariot -tarkastelu jakautuu neljään osaan: **1) Väestökehitys 2000-luvulla, 2) Demografia ja demografian kehitys 2000-luvulla, 3) Ennustettu väestönkehitys 2019-2040 ja 4) Ennustettu ikärakenteen kehitys 2019-2040.**

- 1. Osiossa Väestönkehitys 2000-luvulla** kuvataan Iisalmen väestönkehitystä ja väestönkehityksen muodostumista 2000- ja 2010-luvuilla. Tässä osiossa luodaan tarkka kuva Iisalmen väestönkehityksestä, siihen vaikuttaneista tekijöistä ja lisätään ymmärrystä Iisalmen väestönkehityksen dynamiikasta.
- 2. Osiossa Demografia ja demografian kehitys 2000-luvulla** kuvataan Iisalmen ikärakennetta ja ikärakenteen kehitystä tarkoilla ikäluokilla 2000-luvulla. Lisäksi tässä osiossa kuvataan myös Iisalmen kielirakennetta ja kielirakenteen kehitystä.
- 3. Osiossa Ennustettu väestönkehitys 2019-2040** kuvataan kolmen väestöskenaarion avulla Iisalmen tulevaa väestönkehitystä vuosien 2019-2040 aikana. Lisäksi tässä osiossa kuvataan mistä kunkin väestöskenaarion kuvaama väestönkehitys muodostuu. Ennusteen tarkemmat oletukset ja skenaariot on kuvattu dioissa 6-8.
- 4. Osiossa Ennustettu ikärakenteen kehitys 2019-2040** kuvataan kolmen väestöskenaarion kuvaaman väestönkehityksen perusteella Iisalmen ikärakenteen kehitystä ja siinä tapahtuvia muutoksia vuosien 2019-2040 aikana, käyttäen vastaavia ikäryhmiä kuin osiossa 2) Demografia ja demografian kehitys 2000-luvulla.

Näiden osioiden lisäksi tarkastelussa on viides ja kuudes luku sekä liitteet. Viidennessä luvussa on kuvattu koko analyysin johtopäätökset ja pohdintaa näiden perusteella. Kuudennessa luvussa on taas kuvattu jokaisen yksittäisen tarkastelualueen näkökulmasta väestön- ja demografian kehitystä vuosien 2010-2019 toteuman ja vuosien 2019-2040 ennusteen perusteella.

Iisalmen väestöennuste 2019-2040

Ennusteen laskentamalli ja
olettamat

Muun maan ennustettu
kehitys

Iisalmen väestöllinen nykytila ja kehitys 2010-luvulla

1. Väestönkehitys ja väestönkehityksen osatekijät
koko kaupungin ja osa-alueitasolla

2. Demografinen rakenne ja demografisen rakenteen
kehitys koko kaupungin ja osa-alueitasolla

Luonnollinen
väestönlisäys

Maan sisäinen
muuttoliike

Netto-
siirtolaisuus

Kunnan
sisäinen
muuttoliike

Ikärakenne ja
ikärakenteen kehitys

Kielirakenne ja
kielirakenteen kehitys

**Syntyvyys ja
kuolleisuus:**
- Syntyvyyden ja
kuolleisuuden
vaikutus ja kehitys

**Tulo- ja
lähtömuutto**
-Rakenne ja kehitys
-Muuton kohde
-Sijoittuminen

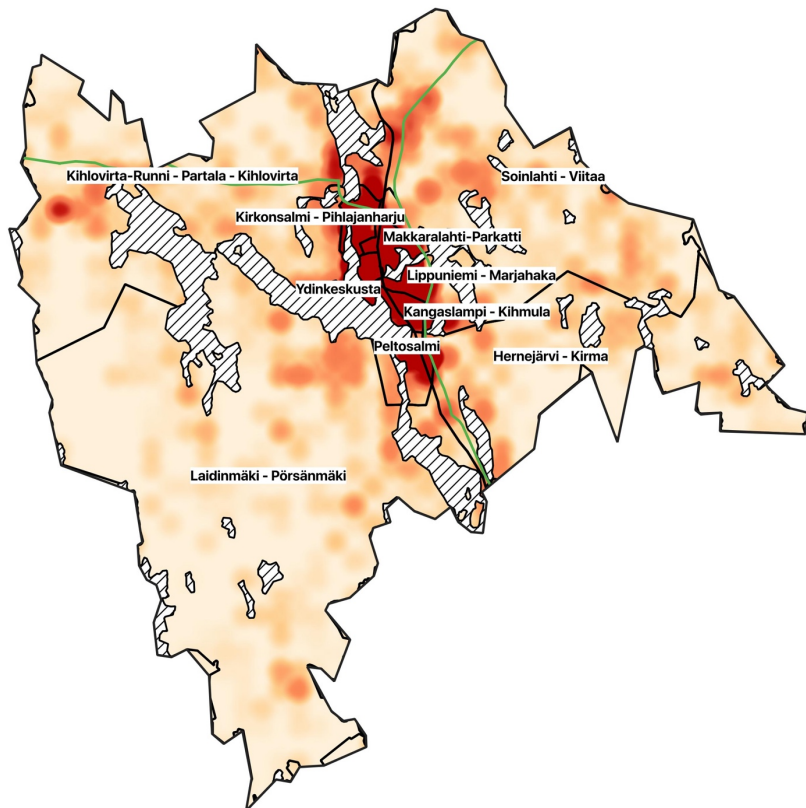
**Maahan ja
maastamuutto**
-Rakenne ja kehitys
-Sijoittuminen

Sisäiset muutot
-Sisäisen
muuttoliikkeen
dynamiikka ja
kehitys 2010-luvulla

Ikärakenne
-Eri ikäluokkien määrä ja kehitys koko
kunnan sekä tarkastelualueiden tasolla.
-Huoltosuhteet ja huoltosuhteiden
kehitys
-Lasten, työikäisten ja eläkeikäisten
kehitys

Kielirakenne
-Iisalmen vieraskielisen väestön
kehitys
-Koko kaupungin tarkka kielirakenne
-Osa-alueittainen karkea ikärakenne
ja osuus vieraskielisistä

Iisalmen tarkastelualueet

Kartta. Iisalmen tarkastelualueet ja väestötiheys

Alueen nimi	Pienalueet
Hernejärvi - Kirma	140104001 Hernejärvi - Nieminen
	140104002 Varpanen
Soinlahti - Viitaa	140104003 Taipale - Kirma
	140103001 Soinlahti
	140103002 Peltomäki - Matalalahti
	140103003 Viitaa
	140103004 Koukunjoki
	140103005 Madesalmi
Laidinmäki - Pörsänmäki	140103006 Ryhälänmäki
	140105001 Laidinmäki
	140105002 Ruotaanmäki - Ruotaanlahti
	140105003 Kotikylä
	140105004 Nerohvirta
	140105005 Pörsänmäki
Runni - Partala - Kihlovirta	140105006 Lappetelä
	140102001 Runni - Paaslahti
	140102002 Kihlovirta - Joutsenjoki
Kirkonsalmi - Pihlajajarju	140102003 Partala
	140102005 Niiralanniemi
	140101005 Savipelto
	140101007 Kirkonsalmi
	140101008 Pihlajajarju
Kangaslampi - Kihmula	140101019 Koljonvirta - Kirkonsalmi, läntinen
	140101043 Jordan
	140101014 Kuoppakangas - Kihmula
	140101015 Kangaslampi
Lippuniemi - Marjahaka	140101016 Kiviranta
	140101012 Paloinen
	140101013 Lippuniemi
Makkarahti-Parkatti	140101017 Marjahaka - Paloivuori
	140101020 Ahmo
	140101006 Teollisuuskylä
	140101009 Parkatti - Pitkälahti
	140101010 Makkarahti
Peltosalmi	140101021 Koivuniemi - Tervakangas
	140101022 Suurisuo
	140101018 Peltosalmi
Ydinkeskusta	140101042 Peltoniemi
	140101001 Keskusta, läntinen
	140101002 Keskusta, itäinen
	140101003 Kirkonsalmi, eteläinen
	140101004 Kangas
	140101011 Luuniemi

Miten väestöskenaariot toteutettiin 1/2?

- **Väestöskenaarioiden pohjana toimi Iisalmen kaupungille tehty väestöennuste.** Väestöennuste perustui kolmeen eri väestökehityksen osatekijään: 1) luonnollinen väestönlisäykseen (syntyvyys ja kuolleisuus, 2) kuntien väliseen nettomuuttoon (tulo- ja lähtömuutto) ja 3) nettomaahanmuuttoon (maasta- ja maahanmuutto). Väestöennuste perustui MDI:n väestöennusteeseen, joka asetettiin vastaamaan Tilastokeskuksen vuoden 2019 väestöennustetta. **Väestöennusteen pohjalta Iisalmen on tehty kaksi erilaista väestönkehitystä kuvaavaa väestöskenaariota.**
- **Väestöennuste on toteutettu suhteellisiin muuttoalttiuksiin perustuvana laskelmana ja projektiona.** Jokaisen yksivuotiskäryhmän kehitys projisoidaan seuraavalle vuodelle huomioiden kunkin ikäryhmän kuolleisuus ja muuttoliike. Näin syntyy dynaaminen ennuste, joka huomioi alueen ikärakenteen muutokset ja niiden vaikutuksen luonnolliseen väestönlisäykseen sekä muuttoliikkeeseen.
- **Pohjana toimivan ennusteen muuttoliike perustuu eri ikäluokille laskettuihin suhteellisiin muuttoalttiuksiin.** Muuttoalttiudet perustuvat vuosien 2014-2018 muuttoliikkeeseen. Muuttoalttiudet on laskettu erikseen eri alueille ja ikäluokille. Muuttoalttiudet on laskettu sekä Iisalmeen muuttaville, että Iisalmen muuttaville. Käytännössä tämä tarkoittaa iän osalta, että esimerkiksi Iisalmen asuvalla 20-vuotiaalla on erilainen muuttoalttius kuin Iisalmen asuvalla 80-vuotiaalla. Alueiden osalta tämä tarkoittaa, että Turussa asuvalla 30-vuotiaalla on huomattavasti matalampi muuttoalttius Iisalmeen kuin vaikka Kuopiossa asuvalla 30-vuotiaalla. **Alueellisten ja ikäluokittaiten muuttoalttiuksien takia Iisalmen väestöennuste reagoi myös muiden alueiden väestönkehityksen vaikutuksiin, esimerkiksi Kuopion kasvu heijastuu ennusteessa myös Iisalmeen.**
- **Pohjaennusteen oletuksena on, että ikäluokittaiset hedelmällisyysasteet pysyvät vuoden 2018 tasolla.** Satunnaisvaihtelun vaikutusten välttämiseksi Iisalmen vuoden 2018 hedelmällisyysaste on laskettu käyttäen Iisalmen laajempaa aluetta. Syntyvyys on kuitenkin hienosäädetty vastaamaan Iisalmen toteumaa. **Kuolleisuus perustuu Pohjois-Savon maakunnan väestön kuolemanvaaroihin vuosina 2010-2018 ikäryhmässä 20-89, ja koko maan kuolemanvaaroihin 0-19- ja yli 90-vuotiaiden ikäryhmissä.** Kuolemanvaara tarkoittaa tietyn ikäisen henkilön todennäköisyyttä kuolla kyseisen vuoden aikana. **Kuolemanvaarat on laskettu erikseen eri ikäluokille ja sukupuolille.** Kuolemanvaarat on laskettu laajemmasta alueesta huomattavan satunnaisvaihtelun vähentämiseksi. **Kuolemanvaaroissa on huomioitu ennakoitu eliniän kasvu vuosien 2018-2040 aikana.**
- **Nettosiirtolaisuuden oletuksena on, että maahan ja maastamuutto pysyy vuosien 2010-2018 tasolla lukuun ottamatta vuotta 2016,** johon heijastuu vuoden 2015 poikkeuksellinen maahanmuutto. Nettosiirtolaisuus on laskettu Iisalmen maahan- ja maastamuutosta.
- **Pohjana toimivaa ennustetta tarkastellaan yhtenä skenaariona, jonka nimenä toimii tästä lähin Tilastokeskuksen väestöennuste (SKO.)**

Miten väestöskenaariot toteutettiin 2/2?

- **Pohjana toimivasta väestöennusteesta lisälle tehtiin kaksi väestöskenaariota, jotka kuvaavat toisistaan poikkeavaa väestönkehitystä.** Skenaariot perustuvat lisälmen kaupungin toimijoiden näkemukseen mielekkäistä skenaarion olettamista. Skenaarioiden pohjana toimii edeltävässä diassa kuvattu ”pohja ennuste”, jonka eri väestönkehityksen osatekijöitä on muokattu skenaarion olettamien perusteella. **Skenaarioissa on säilytetty kaikki pohjaennusteen dynamiikka ja riippuvuussuhteet; esimerkiksi kasvava muuttoliike skenaariossa heijastuu myös syntyneiden ja kuolleiden määrään jne.**

Väestöskenaariot ovat: **1) Skenaario 1. (SK1.) ja 2) Skenaario 2. (SK2.)**

- **Skenaariossa 1. (SK1.)** oletetaan lisälmen väestönkehityksen vahvistuvan Tilastokeskuksen väestöennusteesta. Tässä skenaariossa syntyvyyden oletama on nostettu vuoden 2018 hedelmällisyysluvusta vuosien 2010-2019 keskitasolle. Skenaariossa 1. oletetaan myös maahanmuuton lisääntyvät 2010-luvun keskitasolta kaksinkertaiseksi vuoteen 2040 mennessä; maahanmuuton oletetaan kasvavan lineaarisesti ajanjakson aikana. Lisäksi skenaariossa 1. on simuloitu maltillista kaupungin vetovoiman kasvua muissa ikäryhmissä kuin 20-24-vuotiaiden ikäryhmässä. Käytännössä tämä on toteutettu nostamalla tulomuuttajien määriä 10 prosentilla Tilastokeskuksen ennusteesta. 20-24-vuotiaiden ikäryhmässä vastaavaa nostoa ei olla tehty, sillä tässä ryhmässä muutot liittyvät lähinnä korkeakoulutuksen perässä tehtyihin muuttoihin, joissa tapahtuvia merkittäviä muutoksia ei voi pitää kovin todennäköisenä. Skenaariossa 1. ei olla muokattu kuolleisuutta. Skenaario 1. säilyttää täysin vastaavan dynamiikan kuin pohjana toimiva ennuste, eli kasvavan syntyvyyden tai muuttoliikkeen vaikutus kaikkiin muihin väestönkehityksen osatekijöihin tulee huomioiduksi (esim. kasvaneen tulomuuton vaikutus syntyneiden tai kuolleiden määrään).
- **Skenaariossa 2. (SK2.)** oletetaan lisälmen saavuttavan tavoiteväkiluvun 23 000 asukasta vuoteen 2040 mennessä. Tämä tarkoittaisi kohtuullisen vahvaa väestön kasvua ennustejakson aikana, joka vaatii merkittäviä muutoksia väestönkehityksen osatekijöihin ja dynamiikkaan. Tässä skenaariossa tavoiteväkiluku on saavutettu kasvattamalla syntyvyys 2010-luvun keskitasolle, kolminkertaistamalla maahanmuuton vuoteen 2040 mennessä ja vähentämällä kaupungissa asuvien muuttoalttiuksia ja kasvattamalla kaupunkiin muuttavien määrää kaikissa ikäryhmissä merkittävästi. Skenaariossa 2. ei olla muokattu myöskään kuolleisuutta, ja Skenaario 2. säilyttää vastaavan dynamiikan kuin pohjaennuste, jossa väestönkehityksessä tapahtuneet muutokset heijastuvat myös muihin väestönkehityksen osatekijöihin.
- **lisälmen kolme väestöskenaariota (SK0., SK1 ja SK2.) on viety myös lisälmen osa-alue tasolle, käyttämällä aikaisemmin esitettyjä 10 tarkastelualueita.** Osa-alueittaisen ennusteen olettamat ja dynamiikka on täysin vastaavaa kuin skenaarioiden olettamat, mutta osa-alueittaisissa ennusteissa on mallinnettu kaikkia väestönkehityksen osatekijöitä 10 osa-alueen tasolla. Lisäksi osa-alueitasolla on mallinnettu erikseen kunnan sisäisiä muuttoliikettä ja kaavoituksen vaikutusta, allokoimalla kasvua alueille, joille on kaavoitettu asuntoja alueilta, joissa kaavoitus ei riitä vastaamaan pohjaennusteen kasvua.

Koostetaulukko skenaarioiden olettamista

	SK0. Tilastokeskuksen ennuste	SK1. Skenaario 1.	SK2. Skenaario 2.
Ennusteen pohjaolettama	Tilastokeskuksen väestöennusteen olettam.	Vahvistuva väestönkehitys	Tavoite väkiluku
Syntyvyys	Koko ennustejakson vuoden 2018 tasolla	Koko ennustejakson vuosien 2010-2018 keskitasolla	Koko ennustejakson vuosien 2010-2018 keskitasolla
Kuolleisuus	Perustuu ikäluokittain laskettuihin kuolemanvaaroihin, joissa huomioidaan eliniän kasvu	Sama kuin Tilastokeskuksen ennusteessa	Sama kuin Tilastokeskuksen ennusteessa
Maan sisäinen tulo- ja lähtömuutto	Perustuu ikäluokittain ja alueittain laskettuihin ikäluokittaisiin muuttoalttiuksiin, jotka on laskettu vuosien 2014-2018 toteumasta. Olettamana on, että alttiudet pysyvät vastaavina koko ennustejakson.	Pohjaluvut samat kuin Tilastokeskuksen väestöennusteessa. Tulomuuttojen määrää on nostettu 10 prosentilla kaikissa paitsi 20-24-vuotiaiden ryhmässä; tarkoituksena simuloida vahvistuvaa vetovoimaa.	Pohjaluvut samat kuin Tilastokeskuksen väestöennusteessa. Lähtömuuttoalttiuksia on laskettu maltillisesti, simuloiden vahvistuvaa pitovoimaa. Tulomuuttojen määrää on kasvatettu huomattavasti kaikissa ikäryhmissä.
Maahanmuutto	Perustuu vuosien 2010-2018 maahanmuuton keskitasoon	Oletetaan, että maahanmuuttojen määrä kaksinkertaistuu vuoteen 2040 mennessä. Maahanmuuton kasvu on lineaarista.	Oletetaan, että maahanmuuttojen määrä kolminkertaistuu vuoteen 2040 mennessä. Maahanmuuton kasvu on lineaarista.
Maastamuutto	Perustuu vuosien 2010-2018 maahanmuuton keskitasoon	Perustuu vuosien 2010-2018 maahanmuuton keskitasoon	Perustuu vuosien 2010-2018 maahanmuuton keskitasoon
Lopputulos	Voimakas supistuminen	Maltillinen supistuminen	Merkittävä kasvu

Keskeisimmät johtopäätökset

1. Iisalmen väestönkehitys on ollut supistumisesta huolimatta huomattavasti muuta Pohjois-Savo vahvempaa.
2. Iisalmen sisäinen väestönkehitys on eriytynyttä 2010-luvulla.
3. Iisalmi on vetovoimainen kaupunki lähiseudulla.
4. Ensimmäinen Iisalmen kahdesta keskeisimmästä väestönkehityksen haasteesta on Kuopion vetovoima.
5. Toinen keskeinen väestönkehityksen haaste on voimakkaasti laskenut syntyvyys.
6. Iisalmen ikärakenne on muuttunut voimakkaasti 2000-luvulla.
7. Kansainvälinen muuttoliike on noussut Iisalmen keskeiseksi kasvun osatekijäksi ja ”kansainvälistää” Iisalmea.
8. Tilastokeskuksen väestöennusteen oletamat ovat hyvin pessimistiset ja tätä kautta sen toteumaa voi pitää jossain määrin epätodennäköisenä.
9. Skenaarion 1. toteutuminen nojaa vahvistuvaan vetovoimaan ja syntyvyyden ”elpymiseen”.
10. Skenaarion 2. toteutuminen vaatisi voimakasta veto- ja pitovoiman vahvistumista sekä syntyvyyden elpymistä.
11. Kaikissa skenaarioissa väestönkehitys polarisoituu Iisalmen sisällä; Iisalmi kaupungistuu tulevana vuosikymmeninä.
12. 2010-luvun matala syntyvyys tulee heijastumaan kaikissa skenaarioissa voimakkaasti etenkin koulutuksen tarpeeseen 2020- ja 2030-luvuilla.
13. Työikäisen väestön kehitys tulee olemaan suhteellisen heikkoa 2020- ja 2030-luvuilla.
14. 2020-luvulla 75-84-vuotiaiden määrät kasvavat voimakkaasti, 2030-luvulla yli 85-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu.
15. Väestöennusteen tuloksia tulkitessa on tärkeä huomioida ennusteen oletamat ja niihin liittyvät epävarmuustekijät.

1. Väestönkehitys 2000-luvulla

Yhteenveto Iisalmen väestönkehityksestä 2000-luvulla

- 1. Iisalmen väestönkehitys on ollut supistuvaa 2000-luvulla, mutta vahvempaa kuin suurimmassa osassa Pohjois-Savo.** Koko 2000-luvun aikana Iisalmen väkiluku laski hieman vajaalla 1 800 asukkaalla. Väestö supistui hieman voimakkaammin 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä kuin 2010-luvulla; 2010-luvun alussa Iisalmen väestö kasvoi kahtena vuotena. Vaikka Iisalmen väkiluku supistui 2000-luvulla, etenkin 2010-luvun väestönkehitys on ollut huomattavasti muuta Pohjois-Savo ja muita Pohjois-Savon seutukaupunkeja vahvempaa; Iisalmen väestönkehitys oli kolmanneksi vahvinta koko maakunnasta.
- 2. Keskeisin Iisalmen väestöä supistava tekijä on muuttotappiot muille kunnille.** Iisalmi kärsi 2000-luvulla noin 1 900 henkilöä muuttotappiota muille kunnille maan sisällä. Muuttotappiot ovat kuitenkin vähentyneet hieman 2010-luvulla aiempaan vuosikymmeneen verrattuna. Iisalmen muuttotappiot perustuvat etenkin nuorten muuttoihin koulutuksen ja työn perässä, mutta Iisalmi kärsii myös tätä vanhemmissa ikäryhmissä muuttotappioita. Vaikka koulutuksen perässä tehdään paljon muuttoja Iisalmesta, merkittävin toiminnallinen ryhmä, jossa Iisalmi kärsi muuttotappiota olivat työlliset: vuosien 2010-2018 aikana Iisalmi menetti yli 500 työllistä henkilöä maan sisäisessä muuttoliikkeessä.
- 3. Iisalmi on erittäin vetovoimainen naapurikunnissa, mutta kärsii etenkin Kuopiolle suuria muuttotappiota.** Iisalmi sai huomattavia muuttovoittoja 2010-luvulla kaikista naapurikunnistaan paitsi Kuopiosta. Suurin osa näistä muuttovoitoista tulee nuorista toisen asteen koulutuksen perässä muuttavista, mutta Iisalmi saa naapurikunnistaan muuttovoittoa myös muista ikäryhmistä. Kauempaa Iisalmi ei juuri saa muuttovoittoja. Muuttotappiota Iisalmi kärsii nuorten ryhmässä korkeakoulutus-kaupungeille. Ylivoimaisesti suurimmat muuttotappiot perustuivat kuitenkin Kuopiolle kärsittyihin muuttotappioihin. Iisalmen veto- ja pitovoima suhteessa Kuopioon on heikko ja kaupunki kärsii merkittäviä muuttotappiota Kuopiolle kaikissa ikäryhmissä, ei vain nuorten ikäryhmässä.

Iisalmen luonnollinen väestönlisäys on heikentynyt merkittävästi 2010-luvulla. 2000-luvun alussa syntyvyys ylitti vielä kuolleiden määrän, mutta 2010-luvulla kuolleiden määrä on ollut merkittävästi syntyneiden määrää korkeampi. Tätä selittää ikääntyvä väestö ja viime vuosina laskenut syntyvyys.

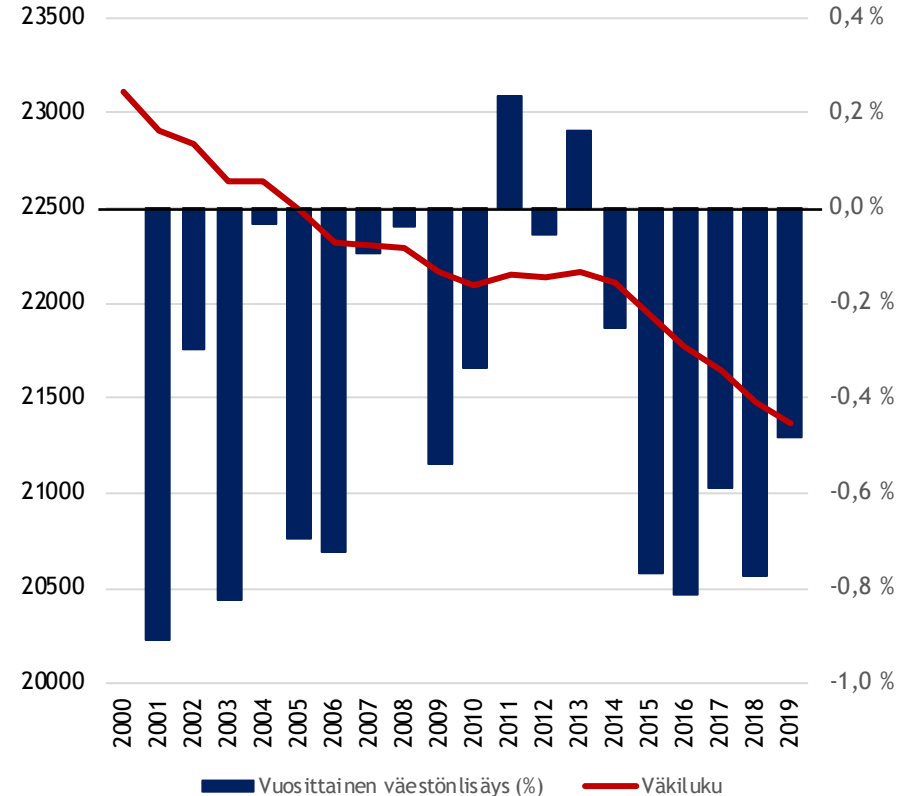
Maahanmuuton merkitys Iisalmen kaupunkia kasvattavana tekijänä on korostunut. Iisalmi kärsi 2000-luvun alussa muuttotappiota ulkomaille, ja koko 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen muuttovoitot ulkomailta olivat vähäisiä. 2010-luvulla maahanmuuton merkitys on korostunut, vaikkakin Iisalmen muuttovoitot ulkomailta ovat yhä vähäisiä. Iisalmeen muuttaa ulkomailta etenkin 15-44-vuotiaita lapsiperheitä. Maahanmuuton toiminnallinen rakenne on kuitenkin haastava, suurin osa maahanmuuttajista oli työttömiä muuttovuoden lopussa.

- 6. Iisalmen sisällä väestönkehitys on voimakkaasti polarisoitunutta.** Iisalmen ydinkeskustan ja Kirkonsalmi - Pihlajaharjun väkiluku kasvoi 2010-luvulla, kun taas muilla alueilla väestö supistui, paikoin voimakkaasti. Väestönkehitys 2010-luvulla on korostanut keskustaajaman asemaa väestöllisenä keskuksena. Erot korostuvat vielä voimakkaammin, kun tarkastellaan paikkatietopohjaisesti väestönkehitystä.
- 7. Erot väestönkehityksen muodostumisessa olivat suuria Iisalmen sisällä.** Ydinkeskusta saa muuttovoittoja kuntien välisestä muuttoliikkeestä, kun taas muut alueet kärsivät vaihtelevia muuttotappioita. Etenkin naapurikunnista tuleva muuttoliike kohdistuu voimakkaasti ydinkeskustaan. Maahanmuutto kohdistuu vastaavasti lähinnä muutamalle alueelle, etenkin Lippuniemi - Marjahakaan. Kaupungin sisäinen muuttoliike taas kasvattaa etenkin ydinkeskustaa ja Kirkonsalmi - Pihlajaharjaa, kun taas etenkin haja-asutusalueet kärsivät merkittäviä muuttotappiota kunnan sisällä.

Iisalmen väestönkehitys 2000-2019

Kuviossa on kuvattu Iisalmen väkilukua ja vuositason suhteellista väestönmuutosta 2000- ja 2010-luvun aikana.

- Iisalmissa asui vuonna 2019 yhteensä 21 368 asukasta. Vuosien 2000-2019 aikana Iisalmen väkiluku laski 1 745 asukkaalla (-7,6 %).
- Iisalmen väestönkehitys oli negatiivista koko 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen, jolloin väestö väheni keskimäärin 0,5 prosentilla vuodessa. Vuositasolla väestönkehityksen vaihtelu oli pääosin maltillista. Vuosien 2000-2009 aikana Iisalmen väkiluku laski 944 asukkaalla.
- 2010-luvun alussa Iisalmen väestönkasvu oli hieman positiivisempaa; vuosina 2011 ja 2013 Iisalmen väestö kasvoi maltillisesti ja vuonna 2012 väestö väheni vain hieman. Tämän jälkeen väestönkehitys kuitenkin hiipui jälleen 2000-luvun tasolle. Vuosien 2010-2018 aikana väestö väheni Iisalmissa 727 asukkaalla eli 3,3 prosentilla. Vaikka väestönkehitys vahvistui hieman 2010-luvun alussa, Iisalmen keskimääräinen väestön supistuminen vuosien 2000-2019 aikana oli 0,4 prosenttia eli lähes vastaavaa kuin 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä.

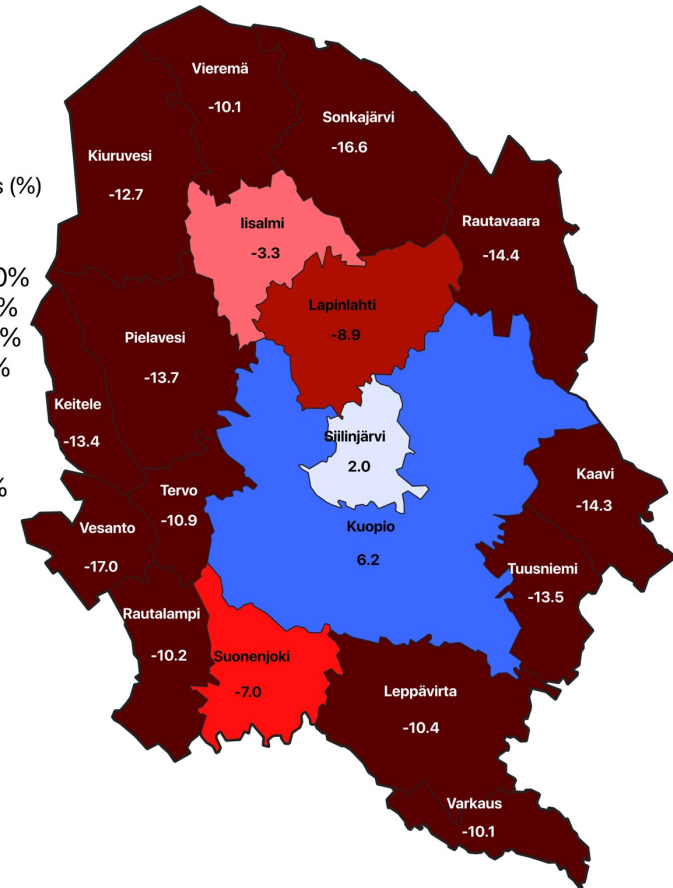

Iisalmen väestönkehitys muuhun Pohjois-Savoon verrattuna 2010-2019

Kartassa on kuvattu Iisalmen ja muiden Pohjois-Savon kuntien suhteellista väestönkehitystä 2010-luvulla.

- Vaikka Iisalmen väkiluku supistui kohtuullisesti 2010-luvulla, kaupungin väestönkehitys oli merkittävästi vahvempaa kuin suurimman osan Pohjois-Savon tai koko maakunnan suhteellinen väestönmuutos. Koko maakunnassa väestönkehitys oli vahvempaa vain Kuopiossa ja Siilinjärvellä, joissa molemmissa väestö kasvoi kohtuullisesti 2010-luvulla. Sekä Siilinjärven, että Kuopion väestönkehitys on kuitenkin heikentynyt 2010-luvun aikana. Kuopion kasvu 2010-luvulla on perustunut etenkin muusta maakunnasta saatuihin muuttovoittoihin. Siilinjärven kasvun taustalla vaikuttaa etenkin Kuopiosta saadut muuttovoitot.
- Iisalmen väestönkehitys oli selvästi vahvempaa kuin muissa maakunnan seutukaungeissa: Suonenjoen väkiluku supistui suhteellisen voimakkaasti (-7 prosenttia) ja Varkauden väkiluku supistui erittäin voimakkaasti (-10,1 prosenttia).
- Kaikissa maakunnan pienemmissä ja maaseutumaisissa kunnissa Lapinlahtea lukuun ottamatta väestö supistui erittäin voimakkaasti. Esimerkiksi Sonkajärvellä väestö supistui jopa 16,6 prosentilla. Pohjois-Savon pienemmissä kunnissa erittäin iäkäs väestö ja muuttotappiot painavat väestönkehitystä erittäin negatiiviseksi.

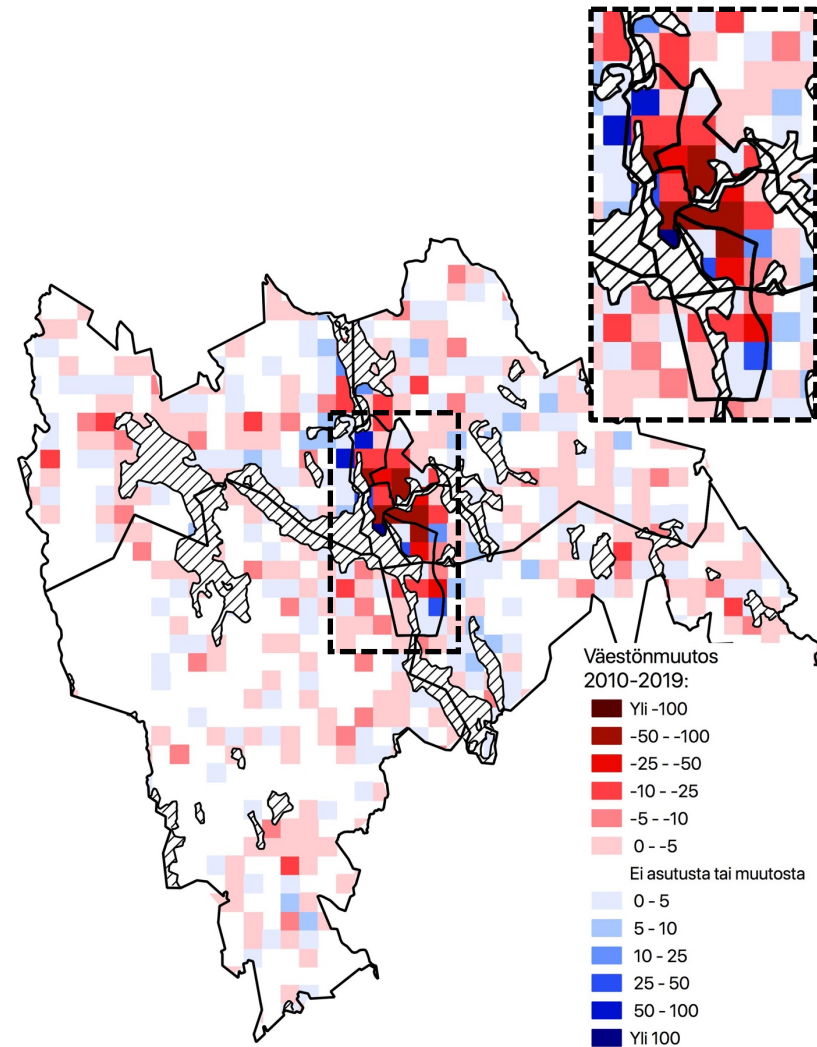
Väestönmuutos (%)
2010-2019:

Iisalmen sisäinen väestönkehitys paikkatiedon perusteella 2010-2018

Kartassa on kuvattu Iisalmen väestönkehitystä paikkatietoon perustuvasti 1x1km väestöruuduissa vuosien 2010-2018 aikana.

- Iisalmen keskustaajaman alueen väestönkehitys on ollut voimakkaasti vaihtelevaa. Väestö kasvoi voimakkaasti Ydinkeskustassa etenkin Luuniemen alueella, jossa sijaitsevalla yksittäisellä neliökilometrin alueella väkiluku kasvoi 157 henkilöllä (suurin yksittäinen kasvu). Merkittävää kasvua tapahtui myös Kirkonsalmi - Pihlajaharjun alueella sekä Kirkonsalmi - Pihlajaharjun sekä Runni - Partala - Kihlonvirran rajalla. Lisäksi pistemäisempää pientä kasvua tapahtui myös Kangaslampi - Kihmulan ja Peltosensalmen alueella. Toisaalta voimakkaimman supistumisen alueet sijaitsivat myös keskustaajaman alueella, etenkin ydinkeskustan, Makkara-lahti - Parkatin sekä Lippuniemi - Marjahaan alueella.
- Iisalmen haja-asutusalueilla väestönkehitys on ollut maltillisempaa yksittäisissä väestöruuduissa. Suurin osa haja-asutusalueen väestöruuduista oli maltillisesti supistuvia, joskin paikallisesti tapahtui voimakkaampaa (yli 10 henkilön) supistumista tai pientä kasvua. Haja-asutusalueen merkittävimmät muutokset tapahtuivat keskustaajaman läheisillä alueilla.

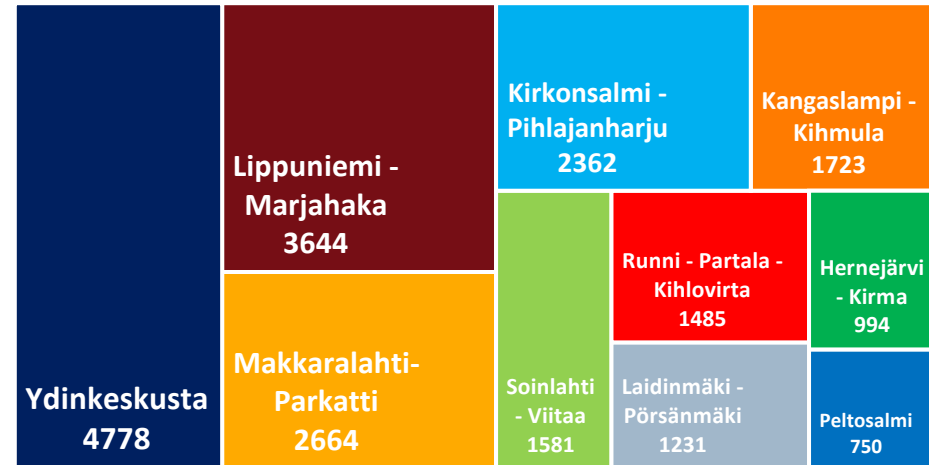

Iisalmen tarkastelualueet ja tarkastelualueiden väestö

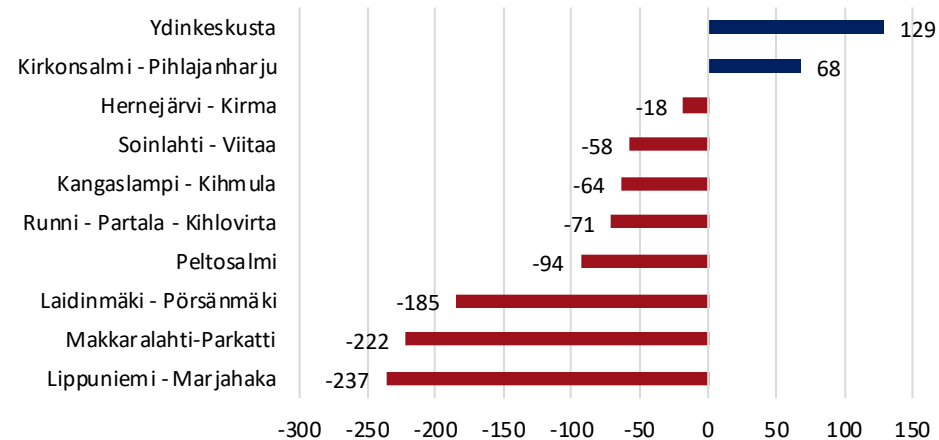
Oheisissa kuvioissa on kuvattu Iisalmen sisäisen kehityksen tarkastelualueita ja tarkastelualueiden väkilukua vuonna 2019 (puukartta) sekä väkiluvun määrällisestä kehitystä vuosien 2010-2019 aikana (palkkikuvio).

- Hieman yli 80 prosenttia Iisalmen väestöstä asuu keskustaajamaan kuuluvilla tarkastelualueilla. Yksittäisistä tarkastelualueista suurin on Ydinkeskusta, jossa asui 23 prosenttia koko kaupungin väestöstä vuonna 2019. Lippuniemi - Marjahaan, Makkaralahti - Parkatin ja Kirkonsalmi - Pihlajajarjun alueilla asui 11 - 17 prosenttia Iisalmen väestöstä. Muut tarkastelualueet ovat väestöpohjaltaan pienempiä ja kaikilla keskustaajaman ulkopuolisilla alueilla asui alle 2 000 asukasta. Pienen yksittäinen tarkastelun alue oli Peltosalmi, jossa asui 750 asukasta.
- Vaikka koko kaupungin väestönkehitys oli negatiivista 2010-luvulla, tarkastelualueiden väestönkehitys tuo esille monipuolisemman kuvan Iisalmen väestönkehityksessä. Tarkastelualueista Ydinkeskustan ja Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väkiluku kasvoi 2010-luvulla; yhteensä näillä alueilla väkiluku kasvoi hieman yli 200 asukkaalla.
- Muilla alueilla väkiluku laski 2010-luvun aikana. Erot supistumisessa olivat kuitenkin huomattavia: Hernejärvi - Kirman väestö supistui hyvin maltillisesti, kun taas etenkin Makkaralahti - Parkatin ja Lippuniemi - Marjahaan väkiluvut laskivat voimakkaasti 2010-luvulla.

Tarkastelualueet ja tarkastelualueiden väkiluku 2019

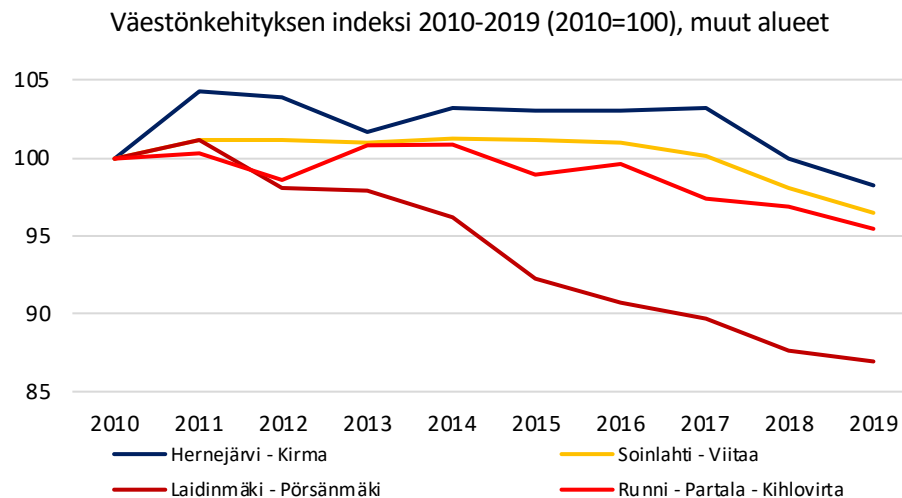
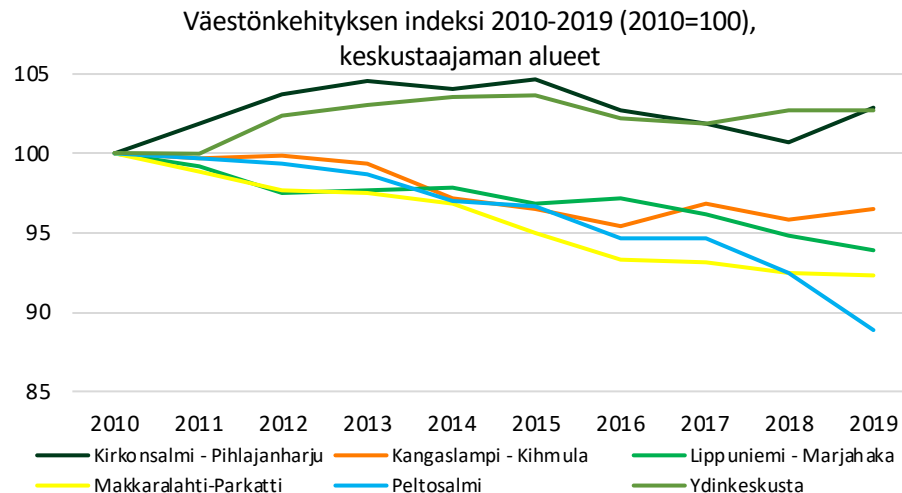
Väestönmuutos 2010-2019

Iisalmen tarkastelualueiden suhteellinen väestönkehitys indeksinä 2010-2019 (2010=100)

Oheisessa kuvioissa on kuvattu Iisalmen tarkastelualueiden suhteellista väestönkehitystä indeksinä, jossa vuoden 2010 väkiluku saa arvon 100.

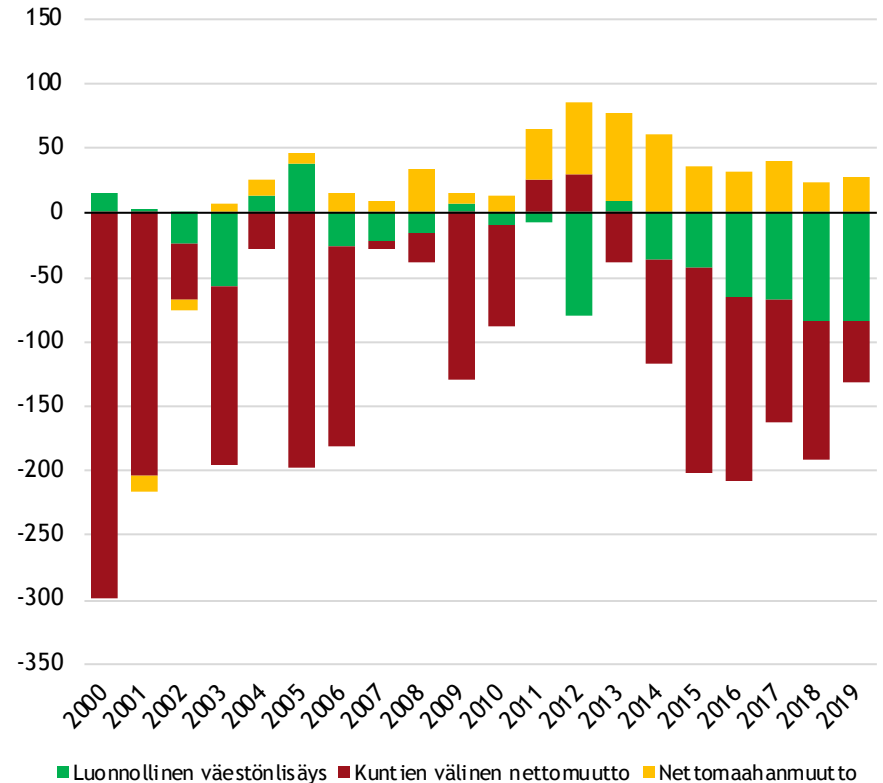
- Iisalmen kasvaneiden alueiden, Ydinkeskustan ja Kirkonsalmi - Pihlajajarjun, väkiluvut kasvoivat noin 3 prosentilla 2010-luvun aikana. Molemmilla alueilla kasvu perustui etenkin 2010-luvun alun vahvaan väestönkehitykseen; etenkin Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väestönkehitys on ollut hyvin vaihtelevaa 2010-luvun loppupuolella.
- Muilla pääosin taajama-alueista koostuvilla tarkastelualueilla väestönkehitys oli vaihtelevan supistuvaa 2010-luvulla. Suhteellinen väestön väheneminen oli 2010-luvulla maltillista Kangaslampi - Kihmulassa (-3,6%), kohtuullista Lippuniemi - Marjahaassa (-6,1%) sekä Makkarahti - Parkatissa (-7,7%) ja voimakasta Peltosalmella, jossa väkiluku väheni 11,1 prosentilla. Vaikka vuosittaisen väestönkehityksessä on merkittävää vaihtelua, yleistrendinä kaikilla keskustaajaman alueilla väestönkehitys on ollut heikompaa 2010-luvun loppupuolella 2010-luvun alkuun verrattuna.
- Iisalmen haja-asutus ja kyläalueilla suhteellinen väestönkehitys oli hyvin vaihtelevaa, joskin yhteenlaskettuna näiden alueiden väestönkehitys jäi taajama-alueita heikommaksi. Väestönkehitys jäi maltillisen negatiiviseksi Hernejärvi - Kirman, Soinlahti - Viitaan ja Runni - Partala - Kihloviiran alueilla, kun taas Laidinmäki - Pörsänmäen alueella väkiluku supistui voimakkaasti 2010-luvulla. Haja-asutusalueilla väestönkehitys oli hyvin vaihtelevaa vuositasolla, mutta pääsääntöisesti väestönkehitys on ollut 2010-luvun loppupuolella 2010-luvun alkua heikompaa.

Väestönkehityksen osatekijät 2000-2019

Kuviossa kuvataan Iisalmen väestönkehityksen osatekijöitä 2000- ja 2010-luvun aikana. Väestönkehitys muodostuu luonnollisesta väestönlisäyksestä (syntyvyys - kuolleisuus), maan sisäisestä muuttoliikkeestä eli nettomuutosta (tulomuutto - lähtömuutto) ja nettomaahanmuutosta (maahanmuutto - maastamuutto).

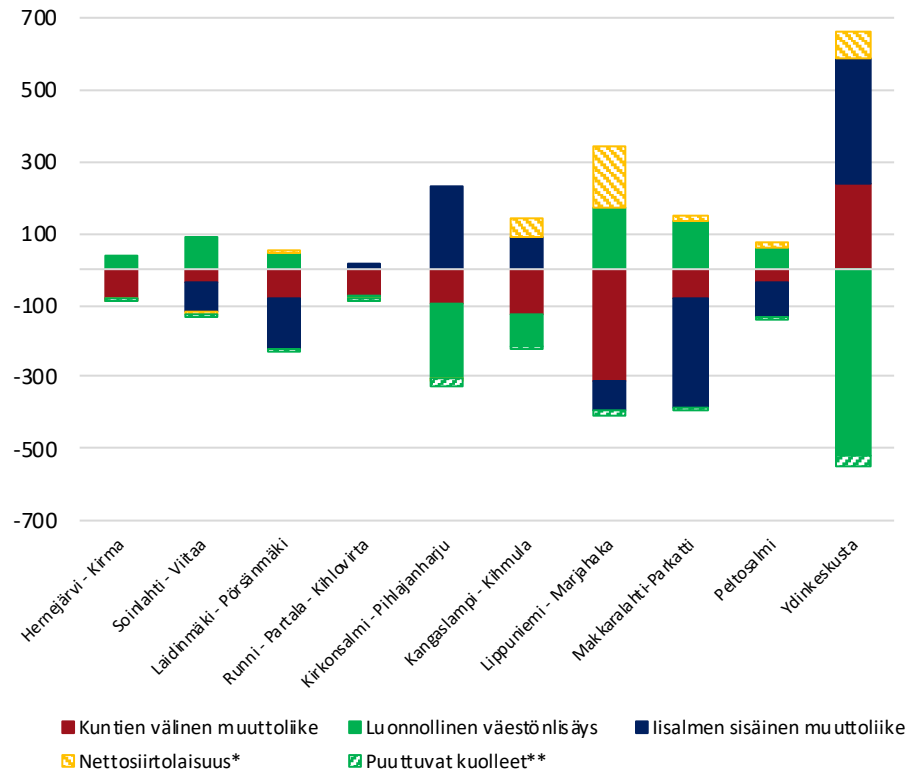
- 2000-luvun negatiivinen väestönkasvu perustui Iisalmissa etenkin maan sisäisen muuttoliikkeen muuttotappioihin. Vuosien 2000-2009 aikana Iisalmeä kärsi 1 220 henkilöä muuttotappiota muulle maalle.
- Luonnollinen väestönlisäys vähensi Iisalmen väestöä maltillisesti vuosien 2000-2009 aikana (-68). Nettsiirtolaisuuden vaikutus oli taas maltillisesti positiivinen (+72).
- 2010-luvun edelleen heikko väestönkehitys perustui 2000-luvun tapaan etenkin muuttotappioihin. Vaikka kuntien välinen nettovoitto oli vuosina 2011 ja 2012 positiivinen, Iisalmeä kärsi vuosien 2010-2018 aikana muuttotappiota 693 henkilöä. Muuttotappiot olivat suuria etenkin vuosina 2014-2018.
- 2010-luvun aikana sekä luonnollisen väestönlisäyksen että nettomaahanmuuton merkitys väestönkehityksessä on korostunut huomattavasti verrattuna 2000-lukuun. Luonnollinen väestönlisäys on ollut viimeisinä tarkastelu vuosina merkittävin väestöä supistava tekijä Iisalmissa. Luonnollinen väestönkehitys laski Iisalmen väestöä 469 henkilöllä ja nettomaahanmuutto kasvatti väestöä 395 henkilöllä 2010-luvulla.

Iisalmen väestönkehityksen osatekijät tarkastelualueittain 2010-2018

Oheisessa kuviossa on kuvattu Iisalmen eri tarkastelualueiden väestönkehityksen osatekijöiden vaikutusta tarkastelualueiden väestönkehitykseen vuosien 2010-2018 aikana.

- Koko kaupungin tasolla kuntien välinen muuttoliike oli merkittävin Iisalmen väestöä 2010-luvun aikana supistanut tekijä. Vastaavasti suurimmassa osassa tarkastelualueita kuntien välinen muuttoliike oli vähintään merkittävä väestöä supistava tekijä. Poikkeuksen tästä muodosti ainoastaan Iisalmen ydinkeskusta, joka toisin kuin muut alueet, sai suuria muuttovoittoja kuntien välisestä muuttoliikkeestä.
- Luonnollinen väestönlisäys, eli syntyvyyden ja kuolleisuuden erotus, vaikutti vaihtelevasti eri tarkastelualueilla. Etenkin Lippuniemi - Marjahaassa ja Makkarahti - Parkatissa luonnollinen väestönlisäys kasvatti merkittävästi väestöä, kun taas erityisesti ydinkeskustassa (mutta myös Kirkkosalmi - Pihlajajarjulla) luonnollinen väestönlisäys supisti väestöä voimakkaasti. Suurimmassa osassa haja-asutusalueita luonnollinen väestönlisäys oli ainoa väestöä kasvattava tekijä. Eroja selittävä tekijä on tarkastelualueiden erilaiset ikärakenteet ja pienet erot syntyvyydessä.
- Kunnan sisäinen muuttoliike keskittää Iisalmen väestöä. Erityisesti ydinkeskusta, mutta myös Kirkkosalmi - Pihlajajarju ja Kangaslampi - Kihmula saivat muuttovoittoja muusta kunnasta, kun taas etenkin osassa alueita kunnan sisäinen muuttoliike oli merkittävin väestöä supistava tekijä.
- Nettosiirtolaisuus kasvatti de facto ainoastaan keskustaajaman tarkastelualueita. Erityisesti Lippuniemi - Marjahaan muuttovoitot ulkomailta olivat suuria. Ydinkeskusta taas sai vain suhteellisen maltillisia muuttovoittoja kansainvälisestä muuttoliikkeestä.

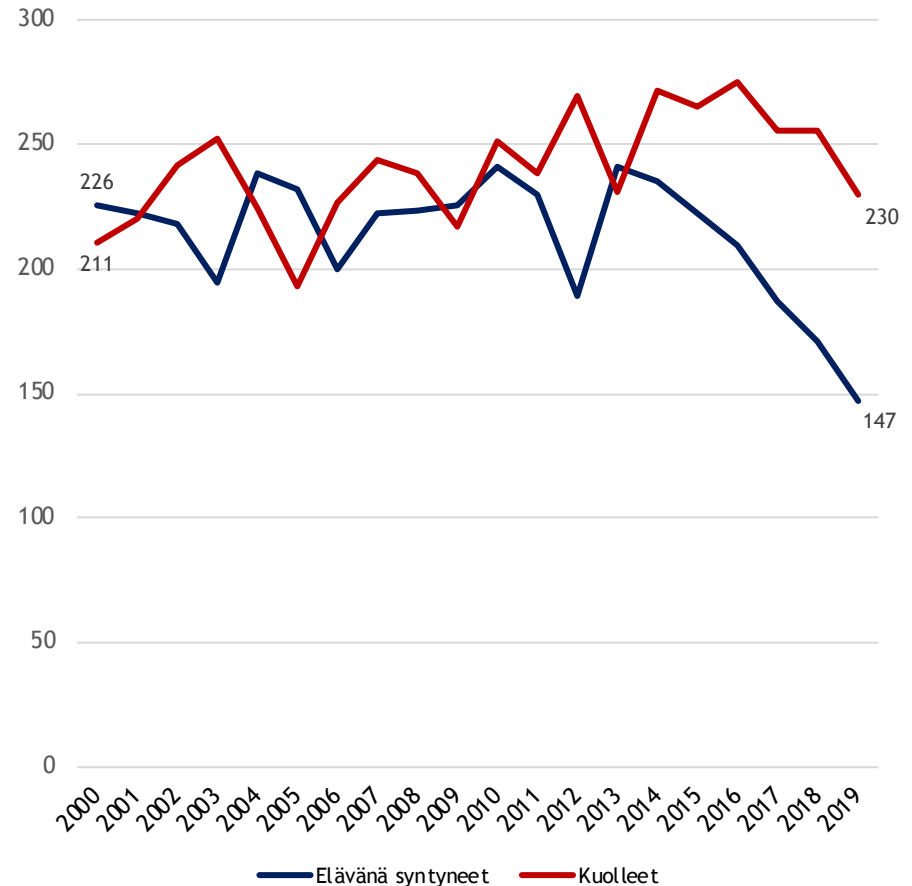

*Maahanmuuton jakauma on estimaatti, joka on oletettavasti lähellä todellista jakaumaa (kts. Liite 1.). On huomioitava, että tuntematon -alueelle kohdistui merkittävästi maahanmuuttoa etenkin huippuvuosina.
 **Puuttuva kuolleisuus perustuu lähinnä kunnan ulkopuolella vakituksessa hoidossa kuolleisiin, jotka on merkitty tuntematon-alueelle. Puuttuva kuolleisuus on laskettu odotetusta alueen kuolleisuudesta (Liite 2.).

Syntyneet ja kuolleet 2000-2019

Kuviossa on kuvattu Iisalmen syntyvyyden ja kuolleisuuden kehitystä vuosien 2000-2019 aikana.

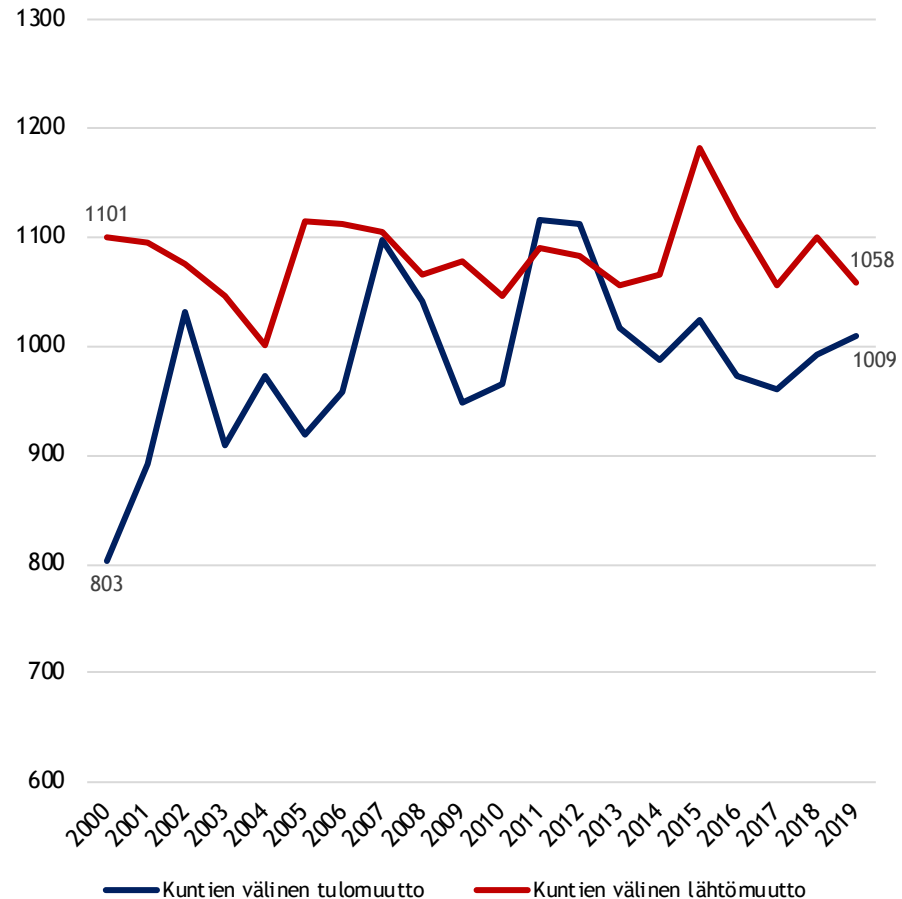
- Iisalmen kuolleiden määrän trendi oli loivasti kasvava vuosien 2000-2018 ajan, vaikka vuositasolla vaihtelu kuolleiden määrässä on suurta satunnaisvaihtelun takia. Kuolleiden määrän kasvu perustuu etenkin Iisalmen ikärakenteen vanhentumiseen; vastaava trendi koskettaa käytännössä kaikkia kuntia Suomessa. Kuolleiden määrän kasvu on kuitenkin ollut Iisalmissa suhteellisen maltillista 2000-luvulla koko maan kehitykseen verrattuna, osin jo ennestään iäkkään ikärakenteen takia.
- Iisalmen luonnollinen väestönlisäys oli 2000-luvulla hieman positiivisemmän sävytteistä, mutta on käänntynyt 2010-luvulta alkaen voimakkaammin negatiiviseksi. Tämä selittyy ennen kaikkea syntyneiden määrän merkittäväällä laskulla. Laskun taustalla ei niinkään ole ikärakenteen muutokset, vaan koko maata koskettava syntyvyyden laskun trendi. Syntyneiden määrät ovat laskeneet Iisalmissa etenkin viimeisinä tilastovuosina vuodesta 2013 alkaen erittäin voimakkaasti; huippuvuonna 2013 Iisalmissa syntyi 241 henkilöä, kun taas vuonna 2019 syntyneitä oli enää 147 henkilöä.

Tulo- ja lähtömuutto 2000-2019

Kuviossa on kuvattu lisälmen maan sisäistä tulo- ja lähtömuuton kehitystä vuosien 2000-2019 aikana.

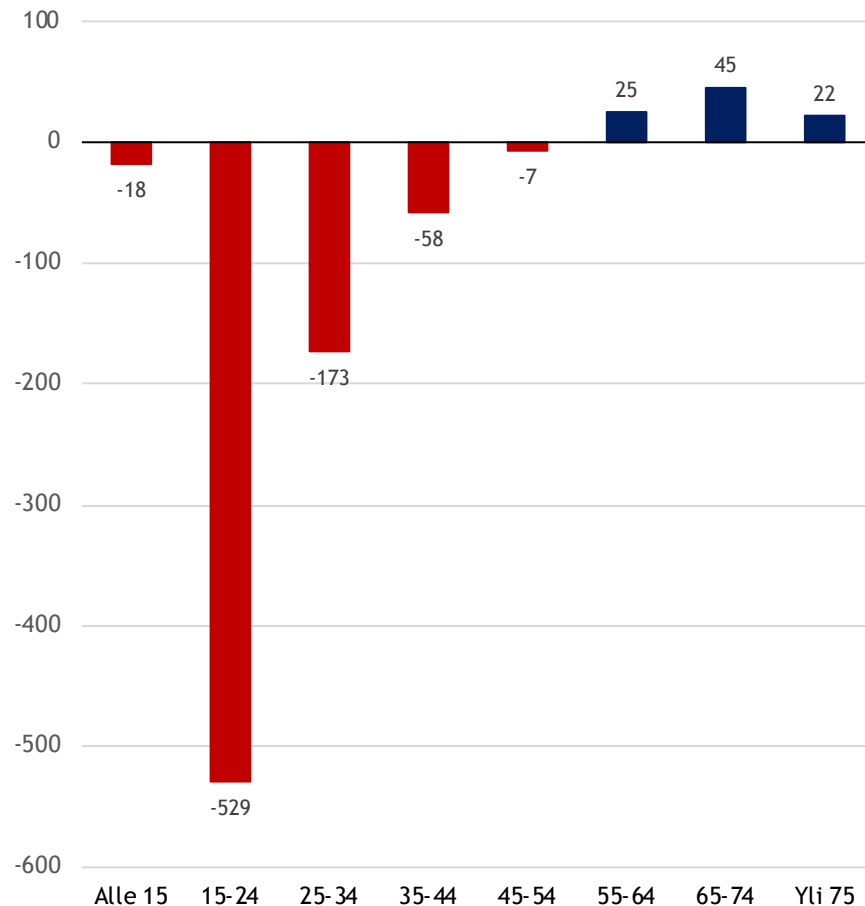
- Maan sisäinen muuttoliike on lisälmen väestötappioiden tärkein taustatekijä, joka selittää erot väestönkehityksessä 2000-luvun eri vuosikymmeninä sekä suurimmat vuositasen vaihtelut tappioiden määrässä.
- Iisalmi kärsi koko 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen ajan muuttotappioita maan sisältä muuttaneista. Tulomuutto oli 2000-luvun alussa selvästi lähtömuuttoa vähäisempää. Vuositasolla varsinkin tulomuutossa oli merkittäviä ”piikkejä”, jotka selittävät suurimpia vuositasoisia muutoksia väestönkehityksessä. Myös lähtömuuttajien määrä on vaihdellut vuosittain 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä.
- 2010-luvun aikana Iisälmen heikko väestönkehitys selittyy lähinnä joinain vuosina hieman lisääntyneellä lähtömuuton määrällä. Tulomuuttajien määrä oli parina vuonna 2010-luvun alussa lähtömuuttoa suurempaa, mutta tämän jälkeen tulomuutto jälleen hiipui hieman ja lähtömuuttajien määrä taas hieman voimistui.
- Koko ajanjakson aikana etenkin tulomuuton trendi on ollut kasvava. 2010-luvulla Iisälmeen muutti 10 150 henkilöä ja Iisälmelta muutti 10 850 henkilöä.

Maan sisäisen muuttoliikkeen ikärakenne 2010-luvulla

Kuviossa kuvataan lisalmen saaman nettomuuton ikärakennetta 2010-luvun aikana.

- lialmi sai pieniä muuttovoittoja vanhimmista 55-64-, 65-76- ja yli 75-vuotiaiden ikäryhmistä 2010-luvun aikana.
- Lasten, nuorten ja nuorten aikuisten ikäryhmässä lialmi kärsi erittäin suuria muuttotappioita; negatiivisin oli nuorten 15-24-vuotiaiden muuttoliikkeen tase, joka oli vuosien 2010-2018 aikana -529 henkilöä; lialmi kärsi vuotta kohden nuorten ryhmässä keskimäärin noin 53 henkilöä muuttotappiota. Nuorten muuttoliikkeessä vuositason vaihtelu oli melko vähäistä. Muuttotappiot nuorten ryhmässä ovat tyypillisiä kaikille muille kunnille paitsi suurille yliopistokaupungeille. Nuorten ryhmässä lialmesta muuttaa etenkin opiskelijoita, mutta myös työllisten osuus nuorten muuttotappioista oli huomattava.
- Määrällisesti seuraavaksi suurimmat muuttotappiot lialmi kärsi 25-44-vuotiaista aikuisista, joiden muuttoliikkeen vaikutuksesta lialmi kärsi muuttotappiota myös hieman alle 15-vuotiaista (aikuisten mukana muuttaneista lapsista). Lapsien ryhmässä kärsityt muuttotappiot olivat kuitenkin merkittävästi vähäisempiä kuin 25-44-vuotiaiden ryhmässä kärsityt muuttotappiot, josta voi päätellä lialmen veto- ja pitovoiman olevan vahvempi lapsiperheiden ryhmässä ei-lapsiperheisiin verrattuna.

lisalmen muuttoliikkeen ikärakenne tarkastelualueittain

Oheisessa taulukoissa on kuvattu lisalmen vuosien 2010-2018 yhteenlaskettua tarkastelualueiden maan sisäisen nettomuuton ikärakennetta.

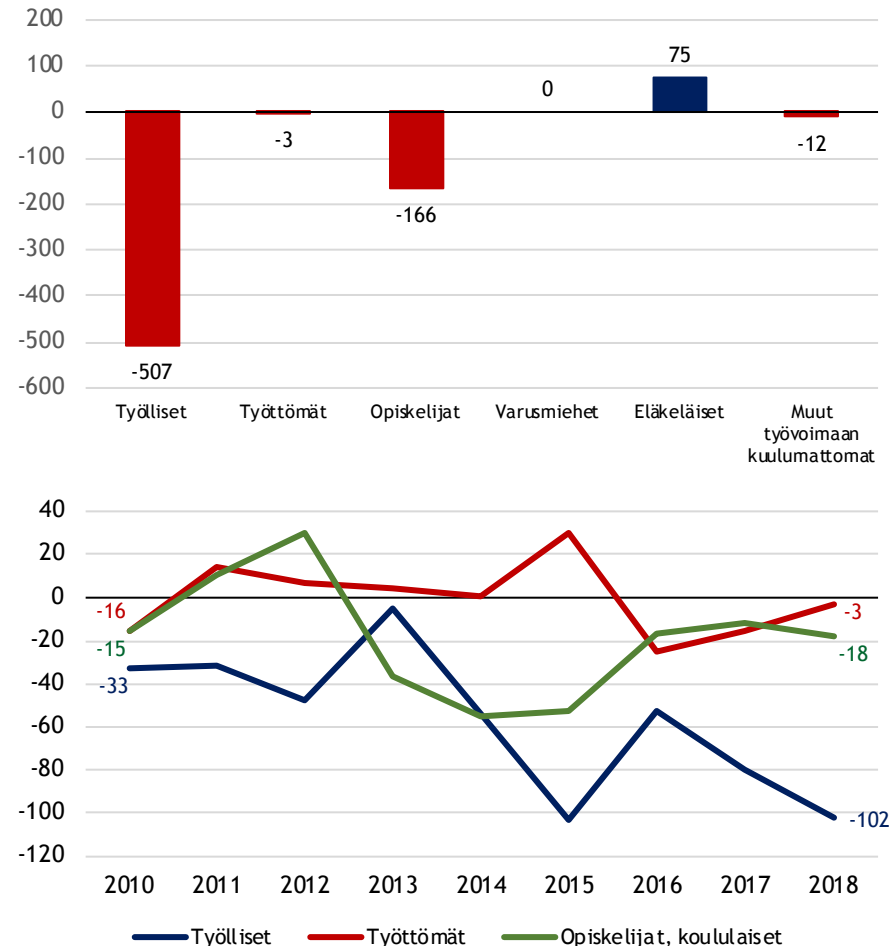
- lialmi kärsii hyvin vähäisiä muuttotappiota alle 15-vuotiaiden muuttoliikkeessä. Tarkastelualueetasolla erot ovat kuitenkin merkittävämpiä: Makkaraalahti - Parkatti sekä Soinlahti - Viitaa saivat maltillisia muuttovoittoja alle 15-vuotiaista, kun taas Lippuniemi - Marjahaka kärsi suurehkoja muuttotappiota alle 15-vuotiaiden muuttoliikkeessä.
- lialmi sai pientä muuttovoittoa 15-19-vuotiaiden muuttoliikkeestä 2010-luvulla. Tarkastelualueista kuitenkin ainoastaan ydinkeskusta sai merkityksellistä muuttovoittoa 15-19-vuotiaista nuorista: Ydinkeskustan muuttovoitot 15-19-vuotiaista olivat huomattavan suuria, ja perustunevat etenkin lähikunnista toisen asteen koulutuksen perässä tehtäviin muuttoihin. Muut alueet lähinnä kärsivät muuttotappiota 15-19-vuotiaista: muuttotappiot olivat merkittäviä Makkaraalahti - Parkatissa ja Soinlahti - Viitaalla.
- Kaikki lialmen alueet kärsivät muuttotappiota 20-24-vuotiaiden ryhmässä, jossa muutetaan etenkin korkeakoulutuksen perässä. Muuttotappiot ovat erityisen suuria ydinkeskustassa ja Lippuniemi - Marjahaassa.
- Nuorten aikuisten (25-34-vuotiaat) ryhmässä suurin osa tarkastelualueista kärsii muuttotappioita. Muuttotappiot ovat suuria etenkin Lippuniemi - Marjahaassa.
- Yli 35-vuotiaiden ikäryhmässä useimpien tarkastelualueiden nettomuuton tase on joko maltillisesti positiivinen tai negatiivinen. Poikkeuksen tästä muodostaa lialmen ydinkeskusta, joka saa merkittäviä muuttovoittoja etenkin yli 55-vuotiaista muuttajista.

	Alle 15	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Yli 65
Hernejärvi - Kirma	-4	-26	-33	-10	-5	-1	-2	0
Soinlahti - Viitaa	18	-45	-29	19	5	-1	-7	0
Laidinmäki - Pörsänmäki	2	-35	-27	-16	-1	-3	4	-3
Runni - Partala - Kihlovirta	-6	-16	-37	-5	-4	0	-2	-1
Kirkonsalmi - Pihlajajarju	-6	-7	-44	-45	2	-5	8	3
Kangaslampi - Kihmula	-26	16	-65	-30	-7	-15	-11	10
Lippuniemi - Marjahaka	-63	-7	-101	-81	-23	-13	-9	-17
Makkaraalahti - Parkatti	24	-51	-46	8	11	-1	-20	-9
Peltosalmi	0	0	-11	10	-9	-19	-5	-5
Ydinkeskusta	-10	265	-113	-49	6	26	58	58

Muuttoliikkeen toiminnallinen rakenne 2010-2018

Kuvioissa on kuvattu lisalmen työikäisten muuttoliikkeen toiminnallista rakennetta 2010-luvun aikana.

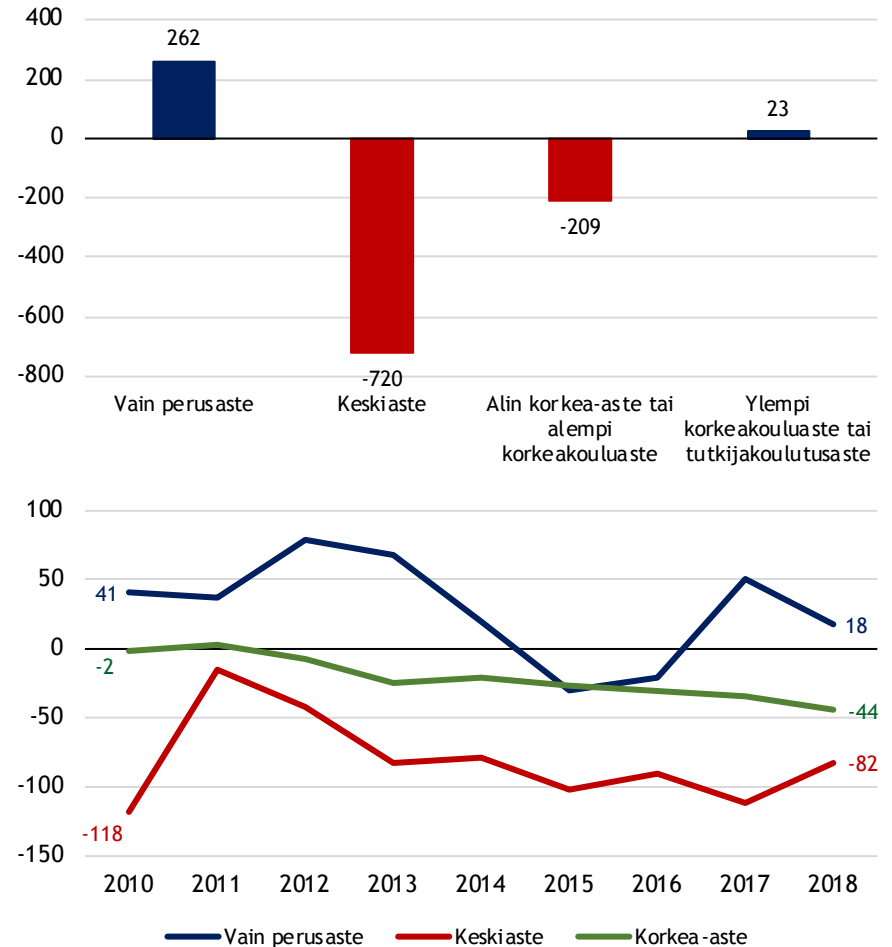
- lisalmi sai ikäryhmittäin tarkasteltuna muuttovoittoa vain vanhimmissa ikäryhmistä, jonka johdosta lisalmi sai yksittäisistä toiminnallisista ryhmistä muuttovoittoa ainoastaan eläkeläisistä. 2010-luvun aikana lisalmi sai eläkeläisistä 75 henkilöä muuttovoittoa. Eläkeläisten ryhmässä nettomuuton määrä kuitenkin vaihteli jonkin verran sekä positiivisen että negatiivisen puolella vuosittain 2010-luvulla. Työttömien, varusmiesten sekä muiden työvoimaan kuulumattomien nettomuutto oli 2010-luvulla lähes tasapainossa.
- Merkittävin työikäisten toiminnallinen ryhmä, josta lisalmi kärsi muuttotappioita, ovat työlliset. Lisalmi kärsi 507 henkilöä muuttotappiota työllisistä vuosien 2010-2018 aikana. Työllisten nettomuutto oli koko tarkasteluajan ajan negatiivinen, ja työllisten muuttotappioiden trendi on ollut lisäksi lievästi nouseva.
- Toiseksi suurimmat muuttotappiot paikantuvat opiskelijoiden ryhmään. Lisalmi kärsi 166 henkilöä muuttotappiota opiskelijoiden ryhmässä 2010-luvun aikana. Opiskelijoiden muuttotappiossa oli kohtuullista vaihtelua vuositasolla; vuosina 2011 ja 2012 opiskelijoiden nettomuutto oli positiivinen, mutta tämän jälkeen tapahtui jyrkähkö lasku negatiivisen puolelle. Muuttotappiot opiskelijoiden ryhmässä ovat tyypillisiä pienille kaupungeille, joissa on rajallisesti koulutustarjontaa.

Muuttoliikkeen koulutusrakenne 2010-2018

Kuviossa on kuvattu lisälmen muuttoliikkeen koulutusrakennetta 2010-luvulla.

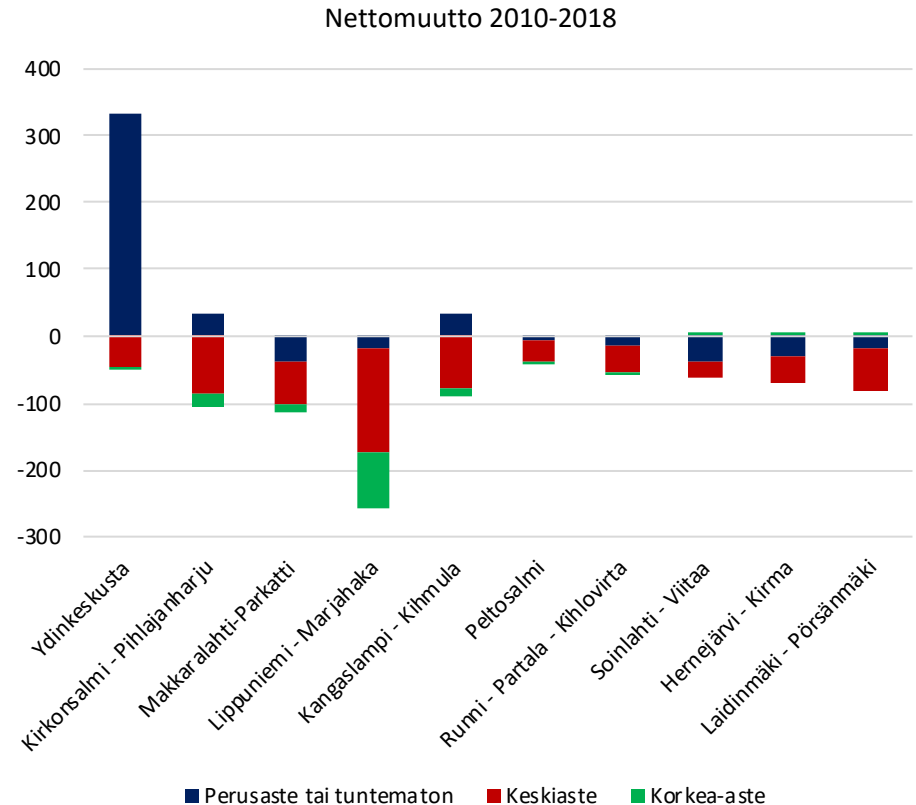
- Yksittäisistä koulutusryhmistä lisälmi sai muuttovoittoja vain perusasteen suorittaneiden sekä ylempään korkeakoulu- tai tutkijakoulutusasteen koulutusryhmistä. Eniten muuttovoittoa lisälmi sai vain perusasteen suorittaneista; 262 henkilöä. Kuitenkin myös vain perusasteen suorittaneiden määrä kävi hieman negatiivisen puolella 2010-luvulla vuosina 2015-2016. Muuttovoitot perusasteen suorittaneista selittyvät lähes täysin lisälmeen toisen asteen koulutuksen perässä muuttaneihin.
- lisälmi kärsi merkittäviä muuttotappiota keskiasteen suorittaneiden ryhmässä koko 2010-luvun ajan; yhteensä 720 henkilöä. Nämä muuttotappiot selittyvät kuitenkin lähes täysin nuorten korkea-asteen koulutuksen perässä tehdyillä muutoilla sekä vähäisemmässä määrin nuorten työn perässä tehdyillä muutoilla. Keskiasteen suorittaneiden muuttotappiot olivat suurimpia vuonna 2010, jonka jälkeen ne supistuivat hieman ja pysyivät tasaisempina.
- lisälmi sai vain 23 henkilöä muuttovoittoa ylempään korkea-asteen tai tutkijakoulutusasteen suorittaneista muuttajista 2010-luvun aikana. Alimman ja alemman korkeakouluasteen ryhmässä lisälmi kärsi kuitenkin varsin paljon muuttotappioita 2010-luvulla; 209 henkilöä. Näiden kahden koulutusryhmän yhteenlaskettu muuttoliike eli korkea-asteen suorittaneiden muuttoliike oli lähes joka vuosi negatiivinen ja muuttotappiot ovat vain kasvaneet 2010-luvun aikana.

Iisalmen muuttoliikkeen koulutusrakenne tarkastelualueittain

Kuviossa on kuvattu Iisalmen tarkastelualueiden nettomuuton koulutusrakennetta vuosien 2010-2018 aikana.

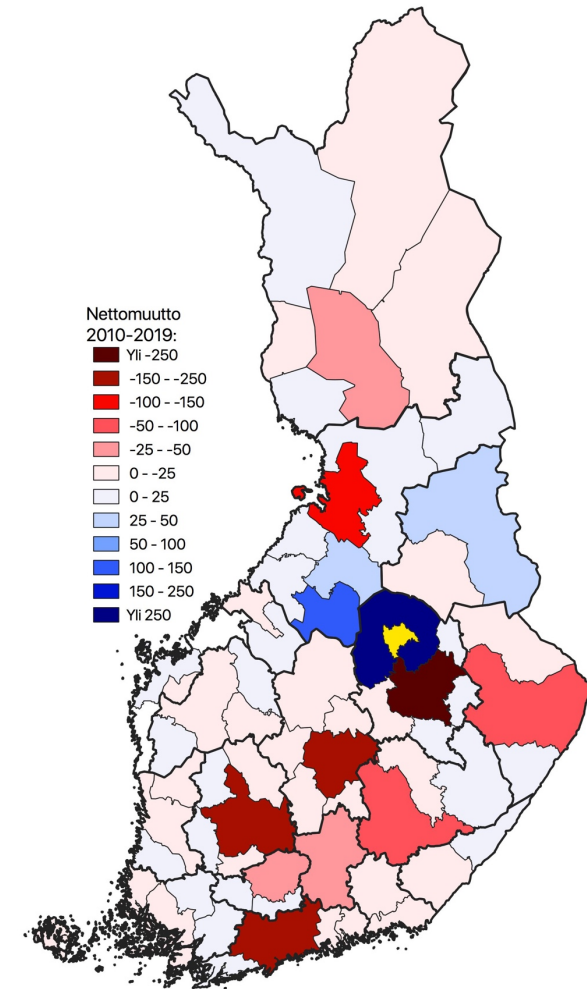
- Iisalmi sai kohtuullisen suuria muuttovoittoja vain perusasteen suorittaneista muuttajista 2010-luvulla. Iisalmen tarkastelualueista kuitenkin lähinnä ydinkeskusta saa merkityksellisiä muuttovoittoja vain perusasteen suorittaneista: ydinkeskustan muuttovoitot tästä ryhmästä ovat kuitenkin hyvin suuria. Muista alueista Kirkonsalmi - Pihlajaharju ja Kangaslampi - Kihmula saavat pieniä muuttovoittoja vain perusasteen suorittaneista; muut alueet kärsivät muuttotappiota. Ydinkeskustan muuttovoittoja vain perusasteen suorittaneista selittää etenkin Iisalmen asema lähialueen merkittävimpänä toisen asteen koulutuksen tarjoajana; vain perusasteen suorittaneiden ryhmästä saaduista muuttovoitoista opiskelijoiden osuus on erittäin korkea.
- Kaikki Iisalmen tarkastelualueet kärsivät muuttotappiota keskiasteen suorittaneiden ryhmässä. Muuttotappiot ovat suuria etenkin Lippuniemi - Marjahaassa, mutta myös Kirkonsalmi - Pihlajaharju ja Kangaslampi - Kihmula kärsivät suuria muuttotappiota. Ydinkeskustan muuttotappiot keskiasteen suorittaneista olivat taas vähäisiä.
- Lähes kaikki tarkastelualueet kärsivät muuttotappiota korkea-asteen suorittaneista, mutta tässä ryhmässä kärsityt muuttotappiot olivat lähes kaikilla alueilla marginaalisia. Ainoastaan Lippuniemi - Marjahaassa kärsi merkityksellisiä muuttotappiota korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden ryhmässä.

lisalmen nettomuutto seuduittain 2010-2019

Kartta kuvaa lisalmen nettomuuttoa vuosien 2010-2019 aikana muun maan kanssa seutukuntatasolla yhteenlaskettuna kaikissa ikäluokissa.

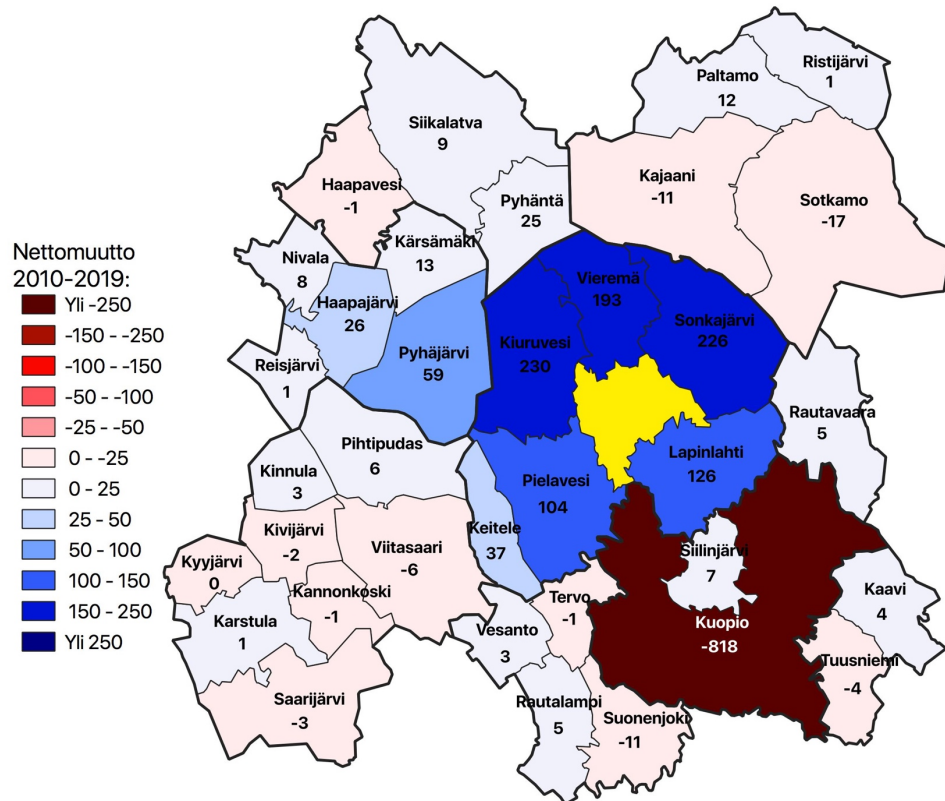
- Kuntien välinen muuttoliike oli 2010-luvulla keskeisimpiä lisalmen väkilukua supistavia tekijöitä. Vaikka lisalmi kärsi suuria muuttotappiota, muuttotappioiden alueellinen tarkastelu paljastaa moninaisemman kuvan lisalmen muuttoliikkeestä.
- 2010-luvun aikana lisalmi sai lähes 1 000 henkilöä muuttovoittoa muusta Ylä-Savon seudusta; muuttovoitot olivat suuria jokaisena vuotena. Muuttoliike lisalmen ja muun Ylä-Savon välillä oli myös erittäin vilkasta: kolmasosa (6 900) kaikista lisalmen muutoista tapahtui lisalmen ja muun Ylä-Savon välillä.
- Muista seuduista saadut muuttovoitot jäivät merkittävästi vähäisemmiksi. lisalmi sai hieman yli 100 henkilöä muuttovoittoa 2010-luvulla Nivala Haapajärven seudulta ja muutamia kymmeniä henkilöitä muuttovoittoa Haapaveden-Siikalatvan, Kehys-Kainuun ja Kaustisten seuduilta.
- Selvästi suurimmat muuttotappiot lisalmi kärsi Kuopion seudulle, jolle lisalmi kärsi 2010-luvun aikana 811 henkilöä muuttotappiota. Kuopion seudulle kärsityt muuttotappiot ovat myös kasvaneet merkittävästi 2010-luvun aikana. Noin joka neljäs lisalmesta muuttanut muutti Kuopion seudulle.
- Kuopion seudun lisäksi lisalmi kärsi merkittäviä, mutta huomattavasti vähäisempiä, muuttotappiota muille suurille kaupunkiseuduille. lisalmi kärsi hieman yli 200 henkilöä muuttotappiota Helsingin ja Jyväskylän seuduille ja yli 100 henkilöä muuttotappiota Tampereen, Oulun seuduille. Maltillisempia muuttotappiota lisalmi kärsi myös keskisuurille kaupunkiseuduille (esimerkiksi Joensuun ja Mikkelin seuduille).

Iisalmen nettomuutto lähiseudun kunnista 2010-luvulla

Kartassa kuvataan Iisalmen nettomuuttoa lähiseudun kunnista. Kartassa ovat mukana Ylä-Savon, Kuopion, Koillis-Savon, Saarijärven-Viitasaaren, Haapaveden-Siikalatvan, Nivala-Haapajärven, Sisä-Savon ja Kajaanin seutukuntiin kuuluvat kunnat.

- Iisalmen merkittävimmät muuttovoitot perustuivat Iisalmen vahvaan vetovoimaan naapurikunnissa; Iisalme sai hyvin suuria muuttovoittoja kaikista naapurikunnistaan; erityisesti Kiuruvedeltä, Vieremältä ja Sonkajärveltä saadut muuttovoitot olivat huomattavia, kun taas Lapinlahdesta ja Pielavedestä saadut muuttovoitot olivat hieman maltillisempia (oletettavasti Kuopion vahvemman vetovoiman vaikutuksesta näissä kunnissa).
- Hieman kaukaisemmista kunnista saadut muuttovoitot olivat pääosin hyvin vähäisiä. Merkityksellisiä muuttovoittoja Iisalme sai 2010-luvulla Ylä-Savon ulkopuolelta lähinnä Pyhäjärveltä, Keiteleeltä, Haapajärveltä ja Pyhännästä.
- Lähiseudulla Iisalme kärsii merkittäviä muuttotappioita ainoastaan Kuopiolle, jolle Iisalme kärsi erittäin suuria muuttotappioita koko 2010-luvun ajan. Noin 40 prosenttia kaikista Iisalmen muuttotappioista perustui Kuopiolle kärsittyihin muuttotappioihin. Heikosta vetovoimasta suhteessa Kuopioon kertovat myös merkittävät muuttotappiot käytännössä kaikissa ikäluokissa. Mielenkiintoisesti Iisalme ei kärsinyt muuttotappiota Siilinjärvelle, huolimatta Siilinjärven vahvasta integraatiosta osaksi Kuopion asumisen ja työssäkäynnin ratkaisuja.
- Kuopion lisäksi Iisalme ei juuri kärsi merkityksellisiä muuttotappioita muille lähialueen kunnille. Iisalme kärsi pieniä muuttotappioita Kajaanille, Sotkamolle ja Suonenjoelle, mutta vuositasolla näiden merkitys oli hyvin vähäinen.

Iisalmen tarkastelualueiden nettomuutto kunnittain 2010-2018

Oheisessa taulukossa on kuvattu Iisalmen nettomuuttoa muun maan kanssa merkittävimpien muuttoliikkeen kohteiden perusteella vuosien 2010-2018 aikana.

- Iisalmi saa merkittävimmät muuttovoitot naapurikunnistaan, erityisesti Kiuruvedeltä, Sonkajärveltä ja Vieremästä. Iisalmen tarkastelualueista etenkin Iisalmen ydinkeskusta sai suuria muuttovoittoja näistä kunnista; ydinkeskusta sai yli 100 henkilöä muuttovoittoa Kiuruvedeltä, Lapinlahdelta, Sonkajärveltä ja Vieremästä.
- Ydinkeskustan lisäksi Kiuruvedeltä kohtuullisia muuttovoittoja saivat Kirkonsalmi - Pihlajajarju, Lippuniemi - Marjahaka, Runni - Partala - Kihlovirta ja Soinalahti - Viitaa; yksikään tarkastelualue ei kärsi merkittäviä muuttotappioita Kiuruvedelle. Lapinlahdesta vain ydinkeskusta sai merkittäviä muuttovoittoja; Peltosalmi taas kärsi Lapinlahdelle kohtuullisia muuttotappioita. Pielavedestä ydinkeskustan lisäksi ainoastaan Lippuniemi - Marjahaka sai merkittäviä muuttovoittoja. Kirkonsalmi - Pihlajajarju, Lippuniemi - Marjahaka ja Makkarahti - Parkatti saivat Sonkajärvestä merkittäviä muuttovoittoja. Lippuniemi - Marjahaka ja Makkarahti - Parkatti saivat maltillisia muuttovoittoja myös Vieremästä, jolle Laidinmäki - Pörsänmäki kärsi kohtuullisia muuttotappioita.
- Käytännössä kaikki Iisalmen tarkastelualueet kärsivät suuria muuttotappiota Kuopiolle ja Pohjois-Savon ulkopuoliselle maalle. Kuopiolle suuria muuttotappiota kärsivät etenkin ydinkeskusta ja Lippuniemi - Marjahaka; muulle maalle muuttotappiota kärsivät etenkin Lippuniemi - Marjahaka sekä Kangaslampi - Kihmula.

	Keitele	Kiuruvesi	Kuopio	Lapinlahti	Pielavesi	Sillinjärvi	Sonkajärvi	Vieremä	Muu Pohjois-Savo	Muu maa
Hernejärvi - Kirma	0	-3	-21	3	1	-8	13	-10	4	-60
Kangaslampi - Kihmula	2	7	-37	2	7	1	-15	13	9	-117
Kirkonsalmi - Pihlajajarju	-1	34	-97	2	9	-8	44	-4	1	-74
Laidinmäki - Pörsänmäki	2	1	-18	7	-2	4	2	-20	1	-56
Lippuniemi - Marjahaka	16	20	-169	-4	28	15	34	16	-25	-245
Makkarahti - Parkatti	-3	4	-58	10	2	5	32	12	6	-94
Peltosalmi	-3	3	-20	-22	-6	-2	0	5	2	4
Runni - Partala - Kihlovirta	1	18	-35	-7	-1	-9	-5	7	6	-46
Soinalahti - Viitaa	0	15	-26	6	-1	5	10	7	-3	-53
Ydinkeskusta	15	109	-222	105	56	-3	122	146	10	-97

Iisalmen nuorten muuttoliike kunnittain 2010-2019

Oheisessa taulukossa on kuvattu Iisalmen nuorten (15-24-vuotiaat) tulo- lähtö- ja nettomuuttoa kunnittain.

- Yhteenlaskettuna Iisalmen merkittävimmät muuttotappiot syntyvät nuorten (15-24-vuotiaat) muuttoliikkeestä, joiden ryhmässä Iisalmi kärsi yli 500 henkilöä muuttotappiota 2010-luvulla. Nuorten ryhmässä muuttotappioita selittää erityisesti opiskelijoiden muutto koulutuksen perässä, mutta Iisalmi kärsi merkittäviä muuttotappioita myös nuorten työllisten ryhmässä.
- Alueellinen tarkastelu paljastaa Iisalmen nuorten muuttoliikkeen dynamiikan moninaisuuden. Vaikka Iisalmi kärsii suuria muuttotappiota nuorten muuttoliikkeessä, sai Iisalmi suuria muuttovoittoja 2010-luvulla naapurikunnistaan; Kiuruvedeltä, Vieremästä ja Sonkajärveltä yli 100 henkilöä. Näitä muuttovoittoja selittänee etenkin Iisalmen toisen asteen koulutustarjonta, sillä Iisalmi saa merkittäviä muuttovoittoja vain perusasteen suorittaneista nuorista opiskelijoista.
- Suuria muuttotappiota nuorten ryhmässä selittävät suurten korkeakoulutus-kaupunkien vetovoima: Iisalmi kärsi suuria muuttotappiota etenkin Kuopiolle, mutta myös Jyväskylälle, Oululle, Helsingille, Tampereelle ja Joensuulle. Näihin kaupunkeihin muuttaa Iisalimesta etenkin keski-asteen suorittaneita opiskelijoita (joskin myös työllisten osuus on merkittävä).
- Iisalmen muuttoliike (tulo- ja lähtömuuttojen määrissä mitattuna) oli vilkasta lähiseudun kuntien ja korkeakoulutuskaupunkien lisäksi myös Siilinjärven ja Kajaanin suuntiin, mutta muuttoliikkeen netto jäi maltilliseksi.

15-24-vuotiaat	Tulo	Lähtö	Netto
Kiuruvesi	319	193	126
Vieremä	299	173	126
Sonkajärvi	345	225	120
Lapinlahti	338	246	92
Pielavesi	177	92	85
Pyhäjärvi	71	36	35
Keitele	41	19	22
Siilinjärvi	111	90	21
Kajaani	143	159	-16
Rovaniemi	19	42	-23
Vantaa	43	66	-23
Turku	35	62	-27
Mikkeli	42	71	-29
Espoo	24	67	-43
Joensuu	89	181	-92
Tampere	61	169	-108
Helsinki	102	256	-154
Oulu	146	301	-155
Jyväskylä	120	300	-180
Kuopio	670	1138	-468
Muut 298 kuntaa	952	790	162
Yhteensä	4147	4676	-529

Iisalmen 25-44-vuotiaiden muuttoliike kunnittain 2010-2019

Oheisessa taulukoissa on kuvattu Iisalmen nuorten aikuisten (25-34-vuotiaat) ja 35-44-vuotiaiden tulo- lähtö- ja nettomuuttoa kunnittain.

- Nuorten aikuisten (25-34-vuotiaat) ryhmässä muuttoliike oli vilkasta: Iisalimesta muutti ja Iisalmeen muutti yhteensä vajaa 5 000 nuorta aikuista 2010-luvun aikana. Iisalmi kärsii merkittäviä muuttotappiota nuorten aikuisten ryhmässä, jota voi pitää aluekehityksen kannalta vahingollisempana kuin nuorten ryhmän muuttotappioita; käytännössä kaikki muuttotappiot nuorten aikuisten ryhmässä olivat työllisten muuttotappioita. Iisalmi sai pienitä muuttovoittoa Kiuruvedeltä ja Oulusta muuttaneista nuorista aikuisista, mutta kärsi suuria muuttotappioita etenkin Kuopiolle ja pääkaupunkiseudulle. Etenkin Kuopiolle kärsittyjä suuria muuttotappioita voi pitää huolestuttavana, sillä tämä kertoo myös opiskelijoiden paluumuuttojen vähäisyydestä.
- Iisalmi kärsii maltillisia muuttotappioita myös 35-44-vuotiaiden ryhmässä. Tässä ikäryhmässä muuttoalttiudet ovat alkaneet laskemaan esimerkiksi vakiintuneiden työpaikkojen, omistusasumisen ja lasten vaikutuksesta; 35-44-vuotiaiden tulo- ja lähtömuuttojen määrä oli alle puolet 25-34-vuotiaiden ryhmässä tehdystä muutoista. Iisalmi sai pientä muuttovoittoa Kiuruvedeltä, ja hyvin pieniä muuttovoittoja muutamasta muusta kunnasta (mm. pkseudun kunnat). Iisalmen muuttotappiot 35-44-vuotiaiden ryhmässä selittyvät käytännössä kokonaan Kuopion vetovoimalla: Iisalmi kärsi merkittäviä muuttotappiota Kuopiolle 35-44-vuotiaiden ryhmässä 2010-luvulla. Muut muuttotappiot yksittäisille kunnille olivat vähäisiä. 35-44-vuotiaiden ryhmän muuttotappiot perustuivat lähinnä työllisten ja työttömien muuttoihin.
- Vaikka Iisalmi kärsi suurehkoja muuttotappioita 25-44-vuotiaiden ryhmässä, muuttotappiot lasten ryhmässä olivat vähäisiä; Iisalmen veto- tai pitovoima vaikuttaa olevan merkittävästi vahvempi lapsiperheiden ryhmässä.

25-34-vuotiaat	Tulo	Lähtö	Netto
Kiuruvesi	151	117	34
Oulu	144	112	32
Sonkajärvi	180	168	12
Vieremä	158	169	-11
Lapinlahti	179	194	-15
Kouvola	1	18	-17
Siilinjärvi	69	90	-21
Tampere	64	90	-26
Vantaa	27	56	-29
Helsinki	96	136	-40
Kuopio	376	478	-102
Muut 299 kuntaa	873	863	10
Yhteensä	2318	2491	-173

35-44-vuotiaat	Tulo	Lähtö	Netto
Kiuruvesi	60	45	15
Espoo	23	16	7
Haapajärvi	7	0	7
Vieremä	90	84	6
Helsinki	40	36	4
Lapinlahti	72	70	2
Oulu	30	35	-5
Siilinjärvi	24	29	-5
Jyväskylä	10	17	-7
Kajaani	20	27	-7
Kuopio	115	165	-50
Muut 299 kuntaa	356	381	-25
Yhteensä	847	905	-58

Lähde: Tilastokeskus: muuttaneiden taustatiedot

Iisalmen yli 45-vuotiaiden muuttoliike kunnittain 2010-2019

Oheisessa taulukoissa on kuvattu Iisalmen 45-64-vuotiaiden ja yli 65-vuotiaiden tulo- lähtö- ja nettomuuttoa kunnittain. Mukana on yksittäisinä kuntina kaikki kunnat, joista tai joille Valkeakoski sai tai kärsi yli 10 henkilöä muuttovoittoa/tappiota vuosien 2010-2019 aikana.

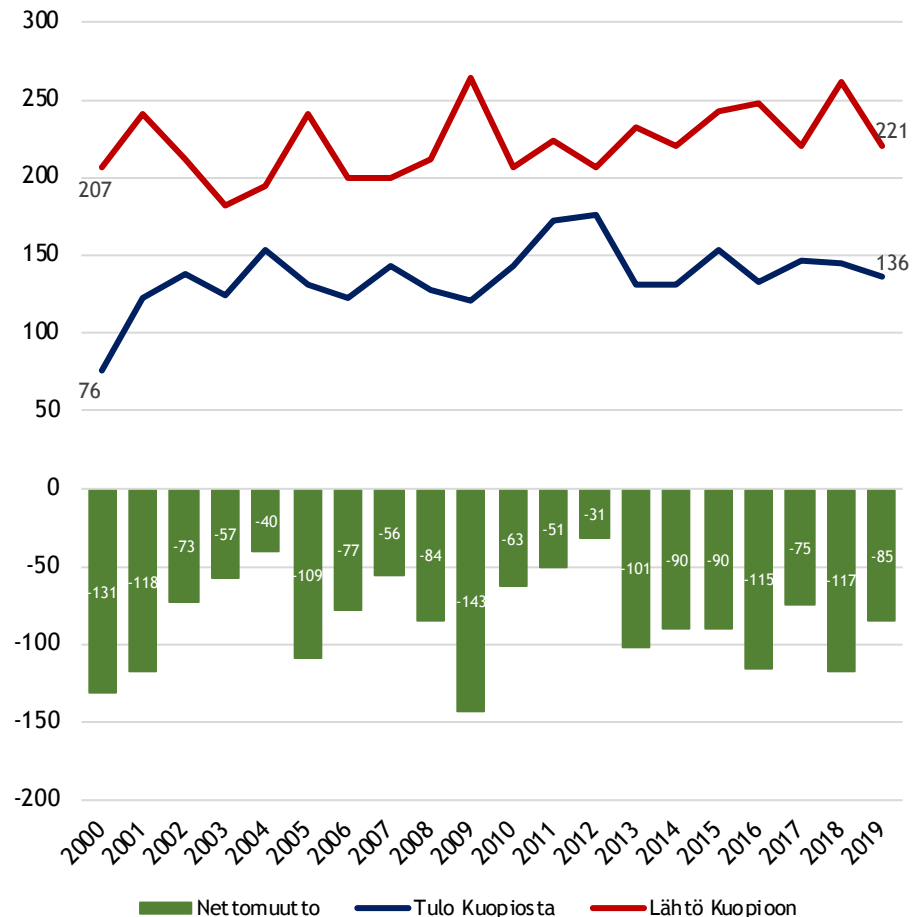
- Iisalmi sai pientä muuttovoittoa 45-64-vuotiaiden muuttoliikkeestä 2010-luvulla. Muuttovoitot perustuivat etenkin naapurikunnista saatuihin suhteellisen maltillisiin muuttovoittoihin; suurimmat muuttovoitot Iisalmi sai Sonkajärveltä. Iisalmi sai myös pieniä muuttovoittoja pääkaupunkiseudun kaupungeista muuttaneista 45-64-vuotiaista, mutta muuttoliike oli suhteellisen vähäistä Iisalmen ja näiden kaupunkien välillä. Merkittäviä muuttotappiota 45-64-vuotiaiden ryhmässä Iisalmi kärsii lähinnä Kuopiolle; Kuopiolle kärsityt muuttotappiot olivat kuitenkin suuria ja painoivat muuten positiivisen nettomuuton taseen matalaksi. Muilta alueilta saadut muuttovoitot tai muille alueille kärsityt muuttotappiot 45-64-vuotiaiden ryhmässä olivat merkitykseltään vähäisiä.
- Yli 65-vuotiaiden muuttoliike on vähäistä, eläkeikäiset muodostavat vain muutaman prosentin koko maan muuttoliikkeestä. Tästä huolimatta Iisalmi sai suurimmat muuttovoitot yli 65-vuotiaiden ryhmästä, josta Iisalmi sai kohtuullisia muuttovoittoja 2010-luvun aikana. Muuttovoittoja selittää etenkin pienemmistä naapurikunnista saadut muuttovoitot. Iisalmi kärsi vain vähän muuttotappiota yli 65-vuotiaiden ryhmässä: merkittäviä muuttotappiota Iisalmi kärsi lähinnä Kuopiolle.

45-64	Tulo	Lähtö	Netto
Sonkajärvi	146	99	47
Vieremä	116	81	35
Kiuruvesi	103	72	31
Espoo	22	7	15
Lapinlahti	125	114	11
Pielavesi	41	32	9
Helsinki	49	43	6
Kajaani	40	34	6
Tampere	10	21	-11
Sotkamo	5	17	-12
Kuopio	128	213	-85
Muut 299 kuntaa	390	424	-34
Yhteensä	1175	1157	18
Yli 65-vuotiaat	Tulo	Lähtö	Netto
Vieremä	62	22	40
Sonkajärvi	65	39	26
Lapinlahti	42	21	21
Helsinki	29	13	16
Kiuruvesi	28	20	8
Kajaani	13	6	7
Heinola	2	7	-5
Oulu	5	11	-6
Jyväskylä	4	12	-8
Kuopio	39	58	-19
Muut 300 kuntaa	169	182	-13
Yhteensä	458	391	67

Iisalmen ja Kuopion välinen muuttoliike 2000-2019

Kuviossa kuvataan Iisalmen ja Kuopion välistä tulo-, lähtö- ja nettomuuttoa 2000-luvun aikana.

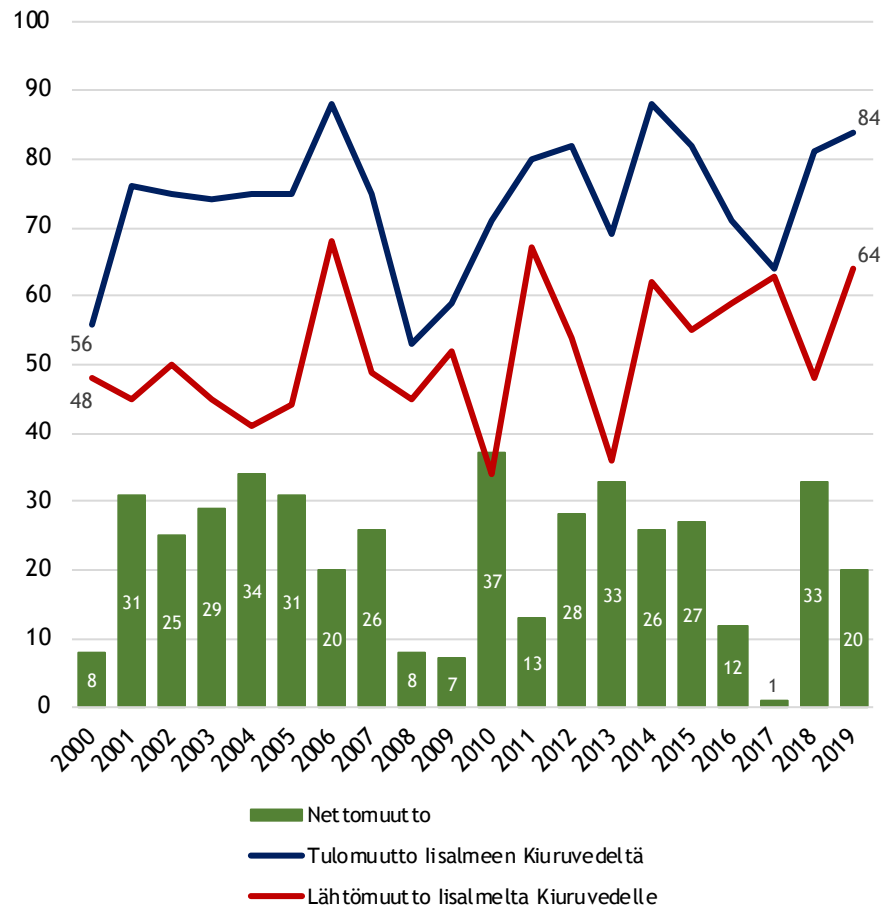
- Iisalmeista muutti Kuopioon 2000-luvulla hieman yli 4 000 henkilöä, samalla kun Kuopiosta muutti Iisalmeen vain 2 700 henkilöä. Vuosittainen vaihtelu on ollut suhteellisen suurta, mutta muuttojen pidempi trendi ollut lähtömuuton osalta suhteellisen tasainen, kun taas tulomuuttojen määrä on noussut hieman.
- Vuotta kohden 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä Iisalmeista muutti Kuopioon keskimäärin 215 henkilöä ja Kuopiosta Iisalmeen muutti keskimäärin 126 henkilöä. 2010-luvulla Iisalmeista muutti vuotta kohden keskimäärin Kuopioon 229 henkilöä kun taas Kuopiosta muutti Iisalmeen 147 henkilöä.
- Iisalmeistä kärsi jokaisena 2000-luvun vuotena muuttotappiota Kuopiolle. Koko ajanjakson aikana Iisalmeistä kärsi 1 700 henkilöä muuttotappiota Kuopiolle, joista Iisalmeistä kärsi 818 henkilöä 2010-luvulla. Kasvaneiden tulomuuttojen vaikutuksesta muuttotappiot vähenivät 2010-luvun alussa, mutta kääntyivät jälleen vuoden 2013 jälkeen erittäin negatiivisiksi.

Iisalmen ja Kiuruveden välinen muuttoliike 2000-2019

Kuviossa kuvataan Iisalmen ja Kiuruveden välistä tulo-, lähtö- ja nettomuuttoa 2000-luvun aikana.

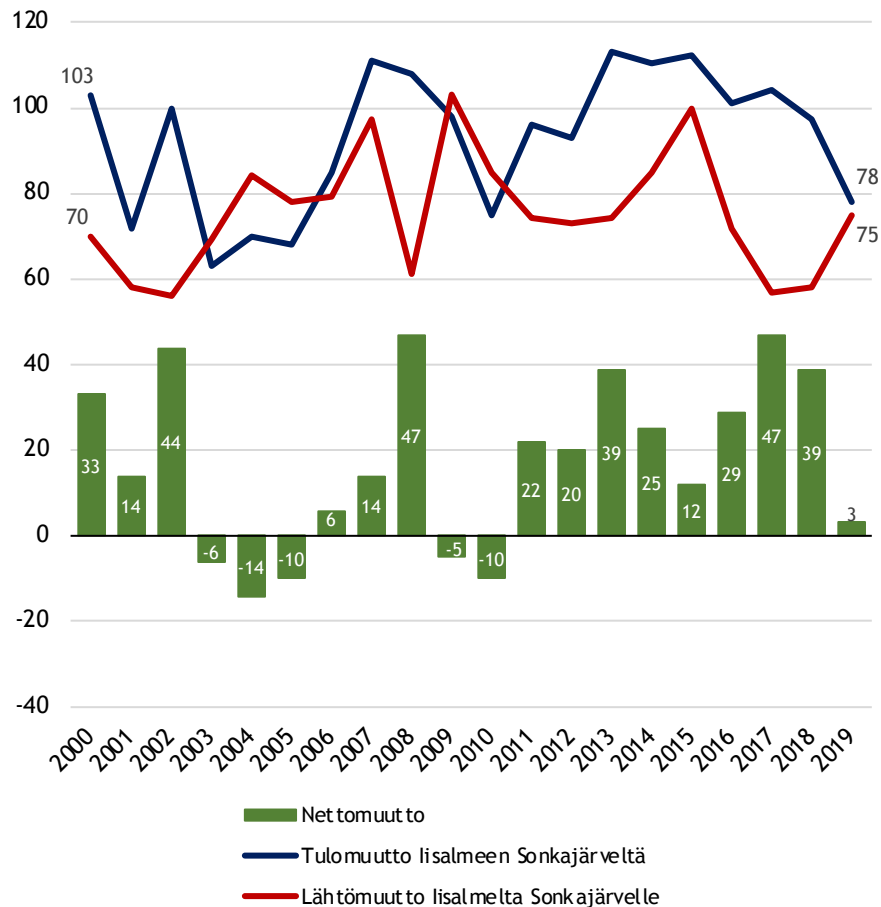
- Iisalmeen muutti hieman alle 1 500 henkilöä Kiuruvedeltä vuosien 2000-2019 välisenä aikana. Kiuruvedeltä muuttaneiden määrät vaihtelivat vuosittain koko ajanjakson ajan, mutta trendi oli loivasti kasvava. 2000-luvulla tulomuuttajien määrän trendi oli ensin kasvava, ollen korkeimmillaan vuonna 2006. Tämän jälkeen tulomuuttajien määrä romahti ja oli pienimmillään vuonna 2008. 2010-luvulla tulomuuttajien määrä oli hieman tasaisempi vuosittain, mutta viimeisenä tilastovuonna 2019 määrä oli varsin paljon suurempi kuin tarkasteluajajakson alussa.
- Iisalimesta Kiuruvedelle muutti hieman yli 1 000 henkilöä vuosien 2000-2019 välillä. Tulomuuton tavoin lähtömuuton määrä vaihteli vuosittain hieman epäsäännöllisesti ja lähtömuuton trendi oli samalla aikavälillä hieman nouseva. Myös Iisalimesta muuttaneiden määrä oli vuonna 2019 korkeampi kuin tarkasteluajanjakson alussa.
- Iisalmi sai 2000-luvun aikana yhteensä lähes 450 henkilöä muuttovoittoa Kiuruveden muuttoliikkeestä. Vuosien 2000-2019 välillä Iisalmen ja Kiuruveden muuttoliikkeen tase oli Iisalmen näkökulmasta positiivinen, eli Iisalmi sai muuttovoittoa Kiuruvedeltä jokaisena vuonna tarkasteluajanjaksolla.

Iisalmen ja Sonkajärven välinen muuttoliike 2000-2019

Kuviossa kuvataan Iisalmen ja Sonkajärven välistä tulo-, lähtö- ja nettomuuttoa 2000-luvun aikana.

- Sonkajärveltä muutti Iisalmeen hieman lähes 1 860 henkilöä vuosien 2000-2019 aikana. Vuositasolla vaihtelu on ollut huomattavaa tällä ajanjaksolla, ja trendi oli loivasti kasvaa. Tulomuuttajien määrä oli 2010-luvulla hieman 2000-lukua suurempi, mutta viimeisenä tilastovuonna 2019 tulomuuttajien määrä Sonkajärveltä oli selvästi vuoden 2000 lähtötasoa matalampi.
- Iisalimesta Sonkajärvelle muutti yhteensä noin 1500 henkilöä vuosien 2000-2019 välillä. Lähtömuuton määrä on vaihdellut tulomuuton tavoin voimakkaasti vuositasolla ja ollen saman tasoista kummallakin 2000-luvun vuosikymmenellä. Vuonna 2019 lähtömuutto Sonkajärvelle oli samalla tasolla kuin tarkasteluajanjakson alussa.
- Koko ajanjakson aikana Iisalmi sai Sonkajärveltä noin 350 henkilöä muuttovoittoa. Vuosien 2000-2019 välillä muuttotappiollisiksi vuosiksi jäivät vuodet 2003-2005 sekä 2009-2010. Osin tämän takia Iisalmi sai 2010-luvulla suurempia muuttovoittoja Sonkajärveltä kuin 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä.

Iisalmen sisäinen muuttoliike 2010-2019

Oheisessa taulukossa on kuvattu Iisalmen sisäistä muuttoliikettä tarkastelualueittain. Taulukon riveillä on kunkin tarkastelualueen saama nettomuutto kustakin tarkastelualueesta; sarakkeilla olevat alueet kertovat ko. alueesta saadun nettomuuton vuosien 2010-2018 aikana.

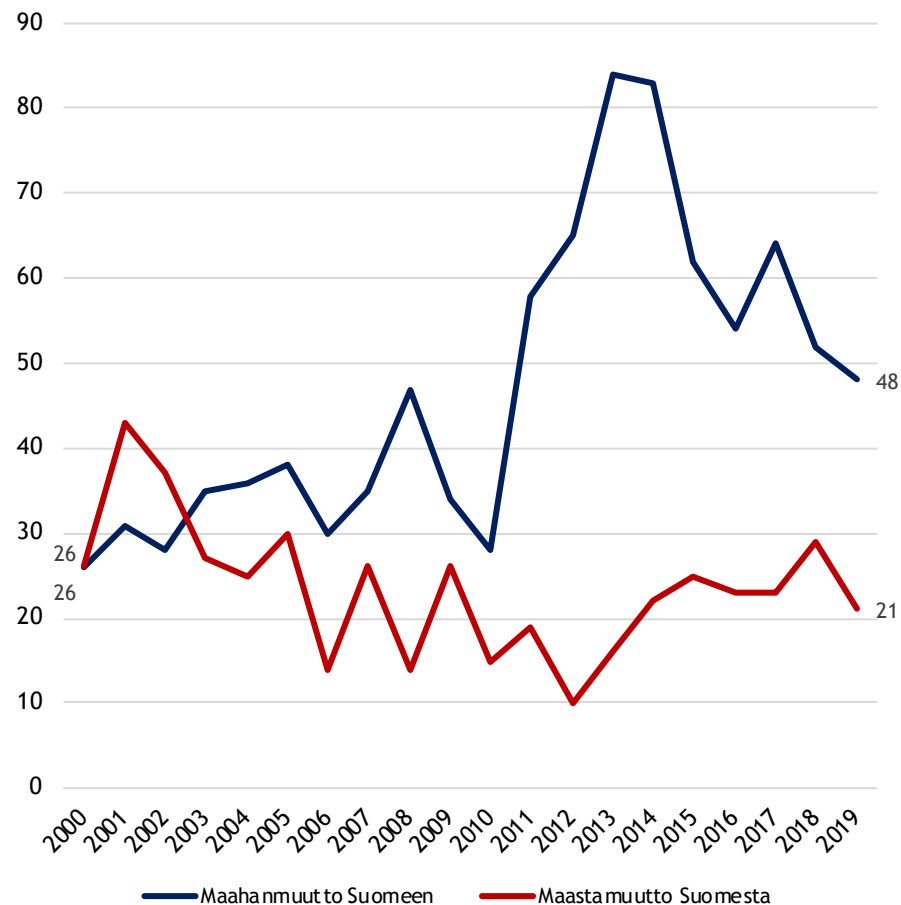
- Useimpien seutukaupunkien tavoin etenkin Iisalmen ydinkeskusta saa suuria muuttovoittoja Iisalmen sisällä tapahtuvasta muuttoliikkeestä. Iisalmen ydinkeskusta sai suuria muuttovoittoja lähes kaikista kaupungin alueista; asukasluvuun suhteutettuna etenkin maaseutumaiset alueet kärsivät suuria muuttotappioita ydinkeskustalle. Keskustaajaman sisältä ydinkeskusta sai muuttovoittoja etenkin Makkarahti - Parkatista ja Lippuniemi - Marjahaasta. Toisaalta ydinkeskusta kärsi merkittäviä muuttotappiota Kangaslampi - Kihmulalle ja Kirkkosalmi - Pihlajaharjulle.
- Iisalmen muiden alueiden välillä muuttoliike oli huomattavasti maltillisempaa. Kirkkosalmi - Pihlajaharju sai merkityksellisiä muuttovoittoja ydinkeskustan lisäksi myös Makkarahti - Parkatista sekä Runni - Partala - Kihlovirrasta. Ydinkeskustalle merkittäviä muuttotappiota kärsinyt Lippuniemi - Marjahaka taas sai muuttovoittoja Makkarahti - Parkatista sekä Soinlahti - Viitaasta, mutta kärsi merkittäviä muuttotappiota Runni - Partala - Kihlovirralla. Erityisesti Makkarahti - Parkatti kärsi merkittäviä muuttotappiota useille alueille: ydinkeskustan, Kirkkosalmi - Pihlajaharjun ja Lippuniemen lisäksi Makkarahti kärsi merkittäviä muuttotappiota myös Runni - Partala - Kihlovirralla ja Soinlahti - Viitaalle.

	Hernejärvi - Kirmasta	Kangaslampi - Kihmulasta	Kirkkosalmi - Pihlajaharjusta	Laidimmäki - Pörsänmäeltä	Lippuniemi - Marjahaasta	Makkarahti- Parkatissa	Peltosalmeilla	Runni - Partala - Kihlovirrasta	Soinlahti - Viitaalta	Ydinkeskustasta	Yhteensä
Hernejärvi - Kirma	0	-1	3	14	8	16	14	3	-4	-55	-2
Kangaslampi - Kihmula	1	0	-5	19	-14	-5	-1	7	11	80	93
Kirkkosalmi - Pihlajaharju	-3	5	0	10	0	51	-20	27	14	147	231
Laidimmäki - Pörsänmäki	-14	-19	-10	0	-2	13	8	-8	7	-115	-140
Lippuniemi - Marjahaka	-8	14	0	2	0	24	11	-48	22	-93	-76
Makkarahti- Parkatti	-16	5	-51	-13	-24	0	-8	-27	-35	-129	-298
Peltosalmi	-14	1	20	-8	-11	8	0	-10	-21	-56	-91
Runni - Partala - Kihlovirta	-3	-7	-27	8	48	27	10	0	15	-56	15
Soinlahti - Viitaa	4	-11	-14	-7	-22	35	21	-15	0	-72	-81
Ydinkeskusta	55	-80	-147	115	93	129	56	56	72	0	349

Maahan- ja maastamuutto 2000-2019

Kuviossa on kuvattu lisälmen maahan ja maastamuuton kehitystä vuosien 2000-2019 aikana.

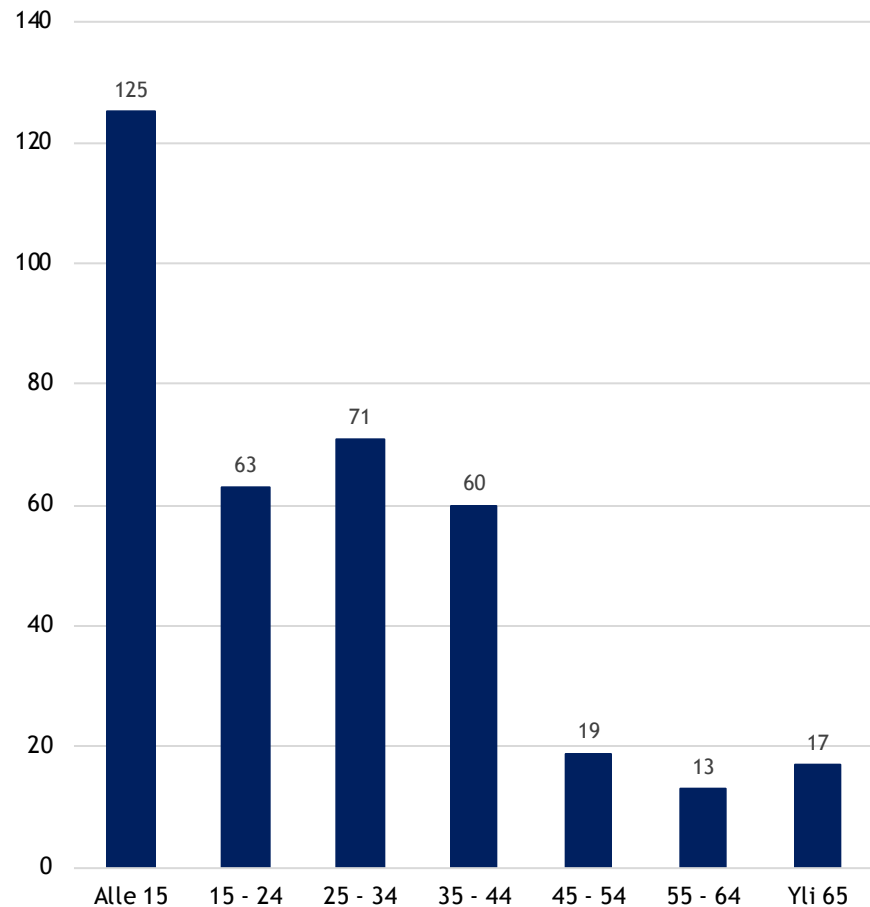
- Nettomaahanmuuton eli nettosiirtolaisuuden merkitys lisälmen väestönkehitykselle on ollut varsin vähäinen 2000-luvun alussa, mutta merkitys on korostunut 2010-luvulla.
- Maahanmuutto ulkomailta lisälmeen on vaihdellut erittäin voimakkaasti, joskin etenkin 2010-luvun aikana trendi on ollut nouseva. 2000-luvun alussa lisälmi kärsi pieniä muuttotappiota kansainvälisessä muuttoliikkeessä. Lopun 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen ajan lisälmi sai lähinnä maltillisia muuttovoittoja ulkomailta.
- 2010-luvulle tultaessa maahanmuutto lisälmeen nousi ensin hyvin voimakkaasti ja laski taas hieman 2010-luvun puolen välin tienoilla, jääden kuitenkin merkittävästi aiempaa vuosikymmentä korkeammalle tasolle.
- Muuttovoittojen määrän voimakas vaihtelu perustui etenkin maahanmuuton vuositason suuriin vaihteluihin. Maastamuuton määrä on vaihdellut maahanmuuttoa vähemmän vuositasolla, mutta myös maastamuuton vaihtelu vuositasolla on huomattavaa. Maastamuuton trendi on ollut loivasti laskeva, kun taas maahanmuuton trendi selvästi nouseva 2000-luvun aikana.

Nettosiirtolaisuuden ikärakenne 2010-luvulla

Kuviossa on kuvattu lisalmen nettosiirtolaisuuden ikärakennetta 2010-luvulla.

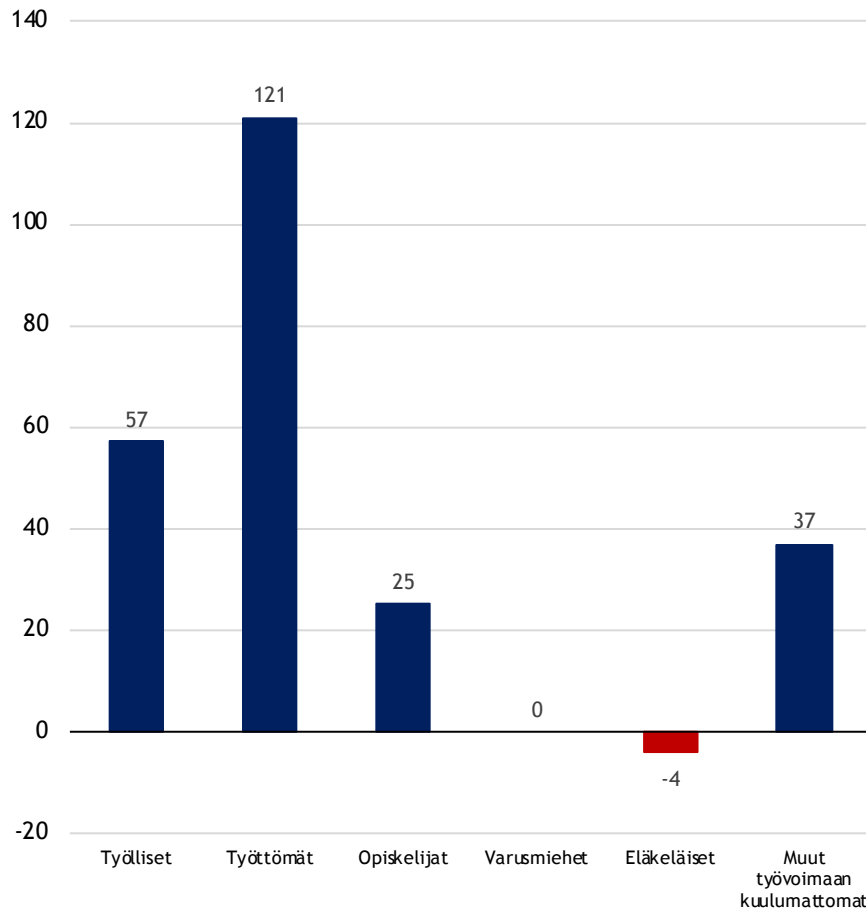
- lisalmi sai muuttovoittoa kaikista maahanmuuttajien ikäryhmistä.
- lisalmi sai suurimmat muuttovoitot alle 15-vuotiaista maahanmuuttajista, joiden osuus kaikista muuttovoitoista oli 34 prosenttia. Suurin osa näistä alle 15-vuotiaista saaduista muuttovoitoista perustuu 25-34 ja 35-44-vuotiaiden kanssa muuttaneisiin.
- Nuorien aikuisten ja aikuisten 15-24- (17 %), 25-34- (19 %) sekä 35-44-vuotiaiden (16 %) nettomuutto oli lisalmessa myös varsin merkittävää 2010-luvulla. Vaikka yhteenlaskettuna 15-44-vuotiaiden ikäryhmistä saadut muuttovoitot ylittävät lasten ikäryhmästä saadut muuttovoitot, alle 15-vuotiaista saatujen muuttovoittojen perusteella hyvin merkittävä osa lisalmen muuttovoitoista ulkomailta perustuu lapsiperheiden muuttoon.
- Kaikissa yli 45-vuotiaiden ikäryhmissä nettomaahanmuutto oli varsin vähäistä.

Nettosiirtolaisuus toiminnan mukaan 2010-luvulla

Kuviossa on kuvattu Iisalmen työikäisen väestön nettosiirtolaisuutta työmarkkina-aseman mukaan vuosien 2010-2018 aikana.

- Iisalmen nettosiirtolaisuuden rakenne on haastava; Iisalmen kansainvälisestä muuttoliikkeestä saaduissa muuttovoitoissa korostuvat etenkin työttömät. Työttömien osuus kaikista ulkomailta saaduista muuttovoitoista oli yli 50 prosenttia (67 prosenttia, jos mukaan lasketaan työvoiman ulkopuoliset). Iisalmi sai työttömistä muuttovoittoja koko 2010-luvun ajan.
- Iisalmi sai seuraavaksi eniten muuttovoittoja työllisten kansainvälisestä muuttoliikkeestä 2010-luvulla. Vuositasolla Iisalmi kärsi tästä ryhmästä kuitenkin myös muuttotappiota. Tappiot olivat kuitenkin vähäisiä. Työllisten tulo- ja lähtömuuton volyymi oli työttömiä hieman pienempi, ja koska työllisten maastamuutto oli huomattavasti yleisempää kuin työttömien maastamuutto, työllisten nettomuutto jäi heikoksi.
- Muista toiminnallisista ryhmistä eläkeläisten kansainvälinen muuttoliike oli hyvin lievästi negatiivista ja opiskelijoiden lievästi positiivista 2010-luvulla.

2. Demografia ja demografian kehitys 2000-luvulla

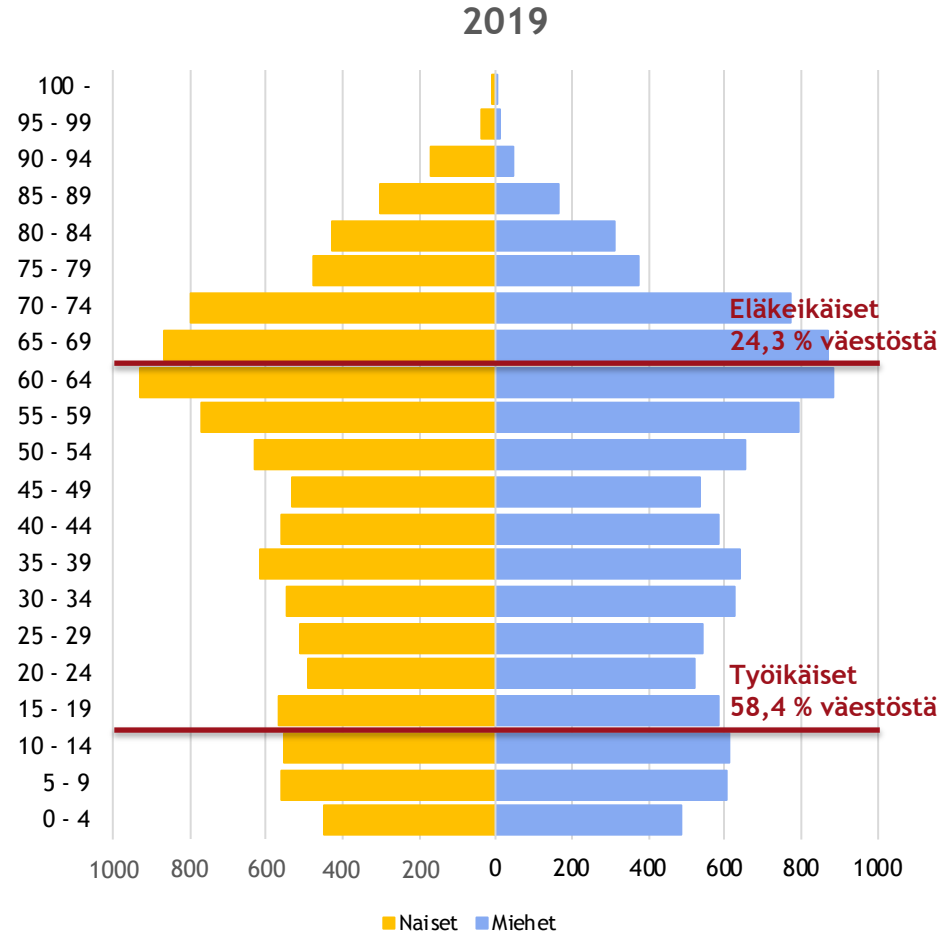
Yhteenveto Iisalmen demografisesta kehityksestä 2000-luvulla

- Alle 15-vuotiaan väestön määrä on laskenut voimakkaasti Iisalmissa 2000-luvulla.** Lasten määrä väheni Iisalmissa etenkin 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä. 2010-luvun alussa lasten määrän kehitys tasaantui, mutta syntyvyyden aleneminen 2010-luvun loppupuolella on jälleen kääntänyt alle 15-vuotiaiden määrän kehityksen voimakkaaseen laskuun. Tämä on näkynyt etenkin alle 7-vuotiaiden määrän kehityksessä: 2010-luvun aikana alle 7-vuotiaiden määrä väheni 200 henkilöllä. Syntyvyyden aleneminen ei kuitenkaan ole vielä heijastunut muihin alle 15-vuotiaiden ikäryhmiin. Koko alle 15-vuotiaiden ikäryhmä supistui hieman yli 700 henkilöllä 2000-luvun aikana.
- Työikäisen väestön määrä on vähentynyt koko 2000-luvun Iisalmissa.** Supistuminen on ollut suhteellisen tasaista, mutta selittävässä tekijöissä on eroja. 2000-luvun alkupuolella etenkin muuttotappiot supistivat työikäisten määrää; tämän jälkeen keskeisimmäksi työikäisten määrää supistavaksi tekijäksi on muodostunut ikäluokkien koon luonnollinen vaihtelu: työikäisten ikäryhmästä on poistunut huomattavasti suurempia ikäluokkia kuin työikäisten ikäryhmään on siirtynyt. Kuitenkin myös muuttotappiot ovat edelleen supistaneet työikäisten määrää myös 2010-luvulla. Koko 2000-luvun aikana Iisalmissa asuvien 15-64-vuotiaiden määrä väheni 2 900 henkilöllä.
- Eläkeikäisten määrä on kasvanut voimakkaasti 2000-luvulla.** Kasvu tapahtui koko tarkastelujakson ajan, mutta erityisen voimakasta kasvu oli 2010-luvulla, jolloin suuret ikäluokat alkoivat siirtyä yli 65-vuotiaiden ikäryhmään. Tämän vaikutuksesta eläkeikäisten määrät kasvoivat 2010-luvulla 1 300 henkilöllä. Muiden väestönkehityksen osatekijöiden vaikutus eläkeikäisen väestön kehitykseen oli vähäinen. Suurin osa eläkeikäisen väestön kasvusta on näkynyt 65-74-vuotiaiden määrän voimakkaana kasvuna.
- Erot ikärakenteessa ovat suuria myös Iisalmen sisällä.** Lasten osuus on korostunut esimerkiksi Soinlahti - Viitaan ja Peltosalmen alueella ja alikorostunut ydinkeskustassa. Työikäisen väestön osuus oli korkea taas Kangaslampi - Kihmulan ja Lippuniemi - Marjahaan alueilla. Eläkeikäisten osuus ja etenkin yli 75-vuotiaiden osuus oli erittäin korostunut ydinkeskustassa. Ikärakenteen kehityksessä erot olivat kohtuullisia myös alueiden välillä, joskin suurimmassa osassa tarkastelualueita työikäisten ja lasten määrä väheni samalla kuin eläkeikäisten määrä kasvoi.
- Muutokset ikärakenteessa ovat heikentäneet merkittävästi Iisalmen huoltosuhteita.** Sekä väestöllinen huoltosuhte (ei-työikäisten osuus työikäisiin verrattuna), että vanhushuoltosuhte (eläkeikäisten osuus työikäisiin verrattuna) ovat heikentyneet voimakkaasti, johtuen samaan aikaan tapahtuneesta työikäisen väestön voimakkaasta supistumisesta ja eläkeikäisen väestön voimakkaasta kasvusta. Iisalmen vanhushuoltosuhte (45 eläkeikäistä sataa työikäistä kohden) on merkittävästi koko maan keskitasoa korkeampi, mutta toisaalta jää alle Ylä-Savon seudun keskitason.
- Iisalmen kielirakenteessa on tapahtunut merkittäviä muutoksia.** Vieraskielisen väestön määrä kasvoi hieman vajaalla 400 henkilöllä 2010-luvun aikana, joka tarkoittaa vieraskielisen väestön moninkertaistumista. Vuonna 2019 Iisalmissa asui 38 eri vierasta kieltä puhuvaa henkilöä, suurimmat kieliryhmät olivat venäjä, viro ja farsi. Vieraskielisen väestön voimakkaasta kasvusta huolimatta vain 2,9 prosenttia Iisalmen väestöstä oli vieraskielisiä vuonna 2019, verrattuna koko maan 7,5 prosenttiin. Iisalmen sisällä vieraskielinen väestö painottuu keskustaajamaan ja keskustaajamassakin tietyille alueille: noin puolet Iisalmen vieraskielisestä väestöstä asui ydinkeskustan sekä Lippuniemi - Marjahaan alueilla. Vieraskielisen väestön osuus oli matala etenkin haja-asutusalueilla.

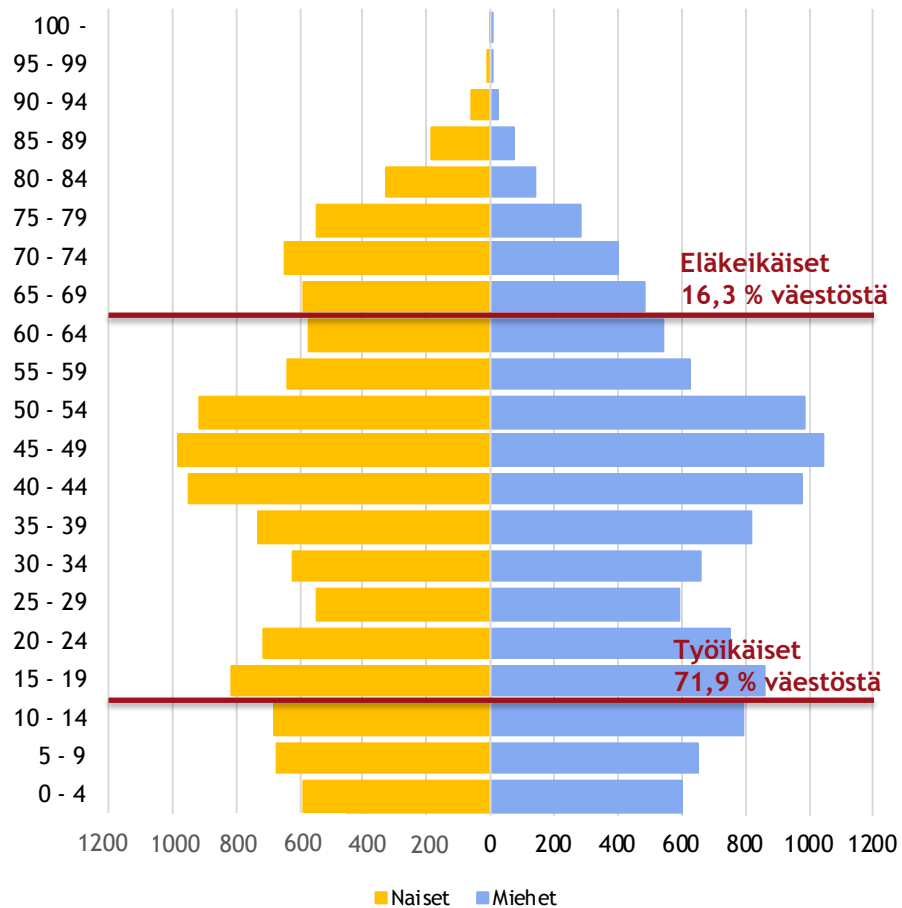
lisalmen ikäpyramidi 2019

Kuviossa on kuvattu lisalmen ikäpyramidia vuonna 2019.

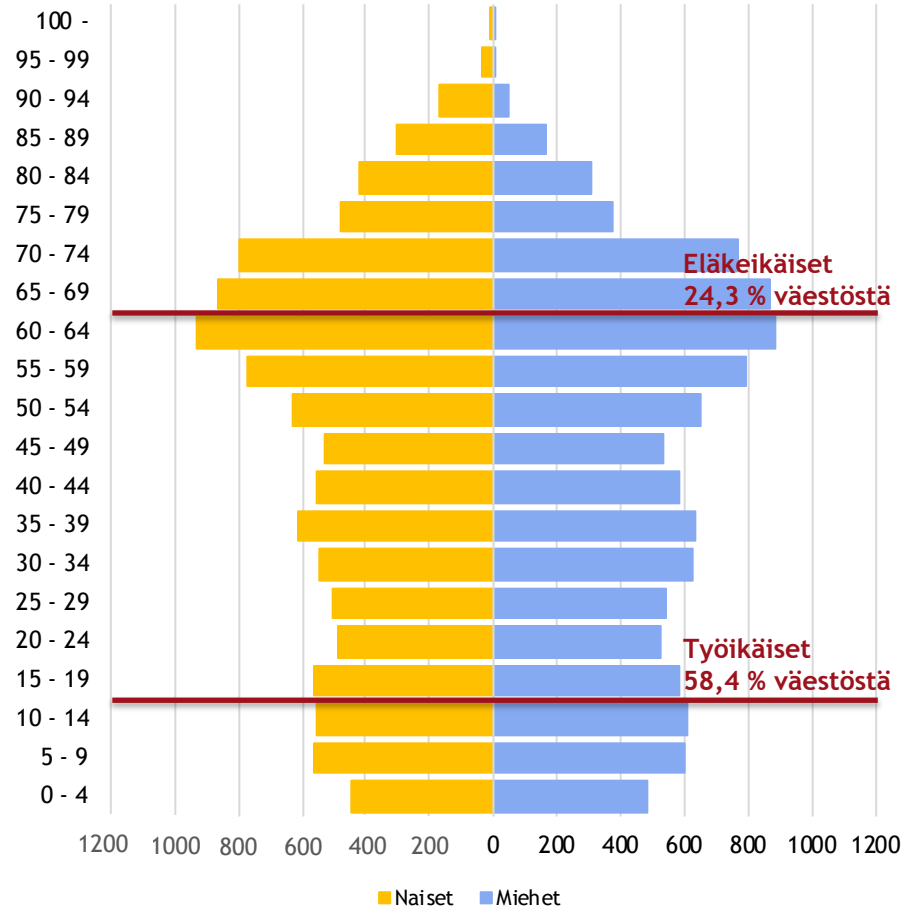
- Vuonna 2019 hieman alle neljäsosa lisalmen väestöstä oli yli 65-vuotiatita, kun taas työikäisen väestön osuus jäi vain hieman yli 58 prosenttiin. Eläkeikäinen väestö painottuu ikäryhmän nuorempaan päähän, kun taas työikäinen väestö painottuu pian eläköityvien ikäluokkiin. Työikäisten ikäryhmässä etenkin 20-24-vuotiaiden ikäluokka on lisalmissa erittäin pieni. Tämä perustuu pitkälti kaupungin rajalliseen koulutustarjontaan, jonka takia osa lisalmen nuorista muuttaa koulutuksen perässä.
- Vuonna 2019 lisalmen kaupungin eläkeikäisen väestön osuus koko väestöstä oli korkeampi kuin koko maassa keskimäärin (22,3 %) ja työikäisen väestön osuus taas selvästi matalampi kuin koko maassa keskimäärin (62,0 %).
- lisalmen ikärakenne on ikääntynyt voimakkaasti 2000-luvulla (kts. seuraava dia). 2000-luvulla työikäisen väestön osuus on pudonnut jopa 71,9 prosentista 58,4 prosenttiin samalla kun eläkeikäisen väestön osuus on kasvanut 16,3 prosentista 24,3 prosenttiin. Tätä selittää etenkin suurten ikäluokkien ikääntyminen.

2000

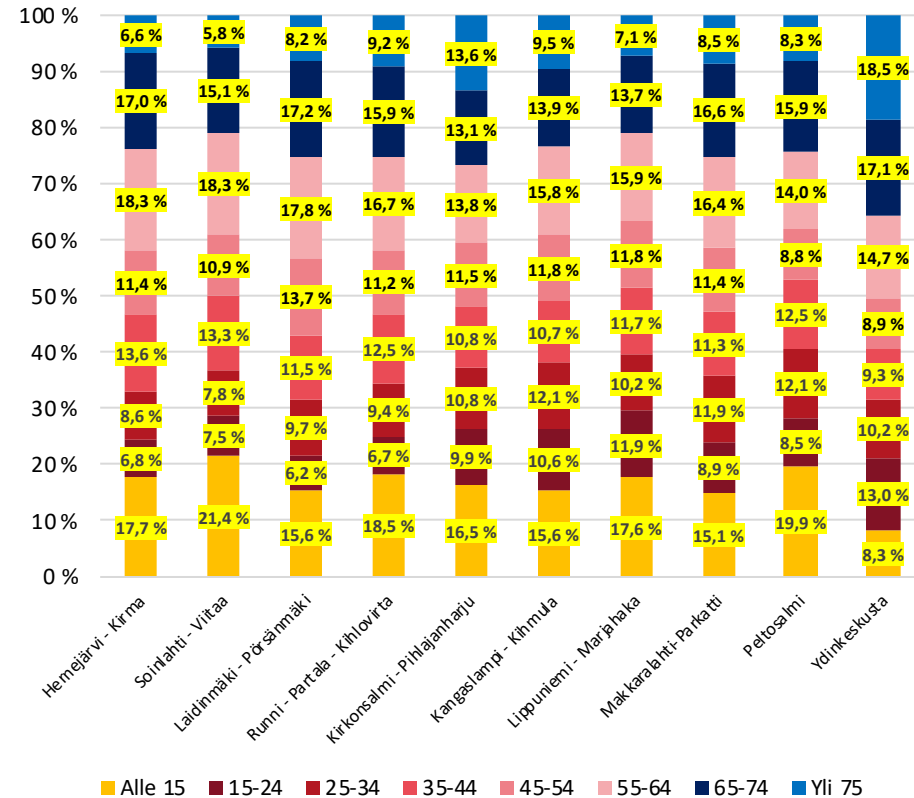
2019

Iisalmen tarkastelualueiden ikärakenne 2019

Kuviossa on kuvattu Iisalmen keskustaajaman alueen väestönkehityksen osatekijöitä vuosien 2010-2019 aikana.

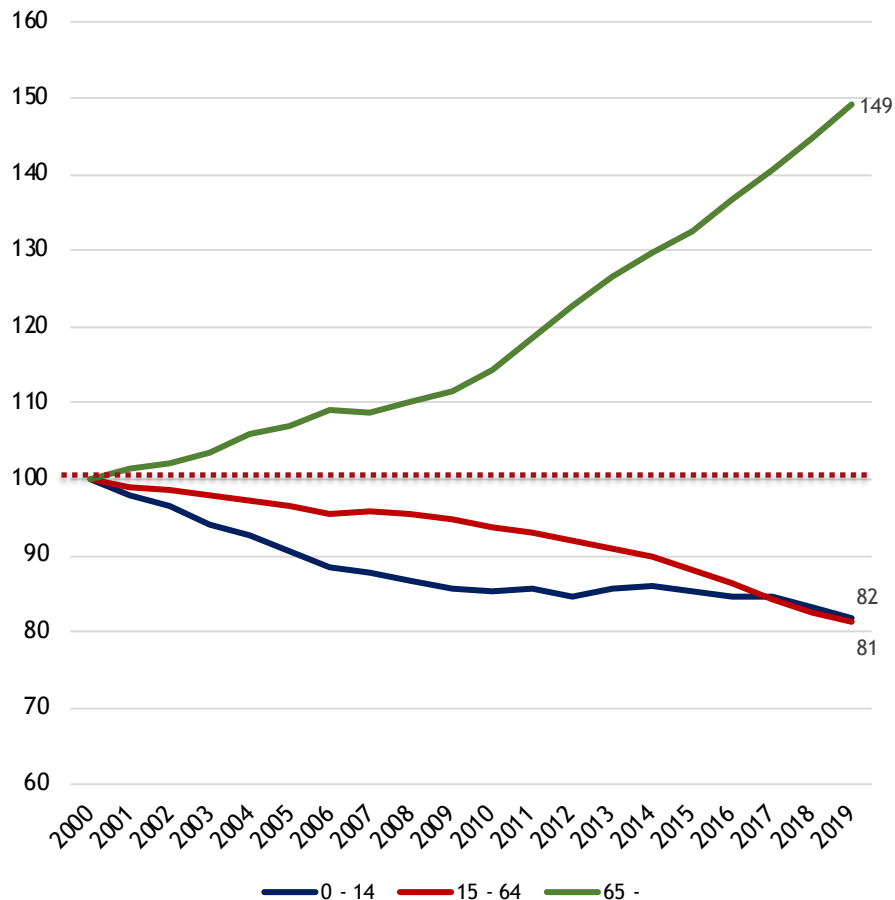
- Erot lasten osuudessa väestöstä ovat huomattavan suuret ydinkeskustan ja kaikkien muiden alueiden välillä. Ydinkeskustan asukkaista vähemmän kuin joka kymmenes oli alle 15-vuotias, kun taas muilla tarkastelualueilla lasten osuus oli vähintään 15 prosenttia väestöstä. Lasten osuus oli erityisen korostunut Soinlahti - Vitaan ja Peltosalmen alueilla, joissa noin viidesosa väestöstä oli alle 15-vuotiaita.
- Työikäisen väestön osuus vaihteli Iisalmen tarkastelualueilla 56 - 62 prosentin välillä. Työikäisen väestön osuus oli suhteellisen matala ydinkeskustassa, Peltosalmella ja haja-asutusalueista Runni - Partala - Kihlovirralla, kun taas Kangaslampi - Kihmulan ja Lippuniemi - Marjahaan alueilla yli 60 prosenttia väestöstä oli 15-64-vuotiaita. Haja-asutusalueista työikäisen väestön osuus oli korostunein Hernejärvi - Kirmalla ja Laidinmäki - Pörsänmäellä. Työikäisten ikärakenteessa oli myös merkittäviä eroja: nuorten (15-24-vuotiaat) osuus oli korostunut etenkin ydinkeskustassa ja vähäisemmässä määrin Lippuniemi - Marjahaassa, kun taas iäkkäämpien työikäisten osuus oli korostunut haja-asutusalueilla.
- Erot eläkeikäisen väestön osuuksissa olivat suuria etenkin ydinkeskustan ja muun Iisalmen välillä. Ydinkeskustassa yli 35 prosenttia väestöstä oli eläkeikäisiä vuonna 2019, kun taas muilla alueilla noin viidesosa tai neljäsosa väestöstä oli yli 65-vuotiaita. Eläkeikäisen väestön osuus oli matala etenkin haja-asutusalueilla, joissa etenkin yli 75-vuotiaiden osuus oli matala. Yli 75-vuotiaiden osuus oli erityisen korkea ydinkeskustassa ja Kirkonsalmi - Pihlajaharjussa.

lisalmen lasten, työkäisten ja eläkeikäisten kehitys 2000-luvulla

Kuviossa on kuvattu lisalmen alle 15-vuotiaiden, työkäisten (15-64-vuotiaiden) ja yli 65-vuotiaiden indeksoitua suhteellista kehitystä 2000-luvun aikana (vuosi 2000 = 100).

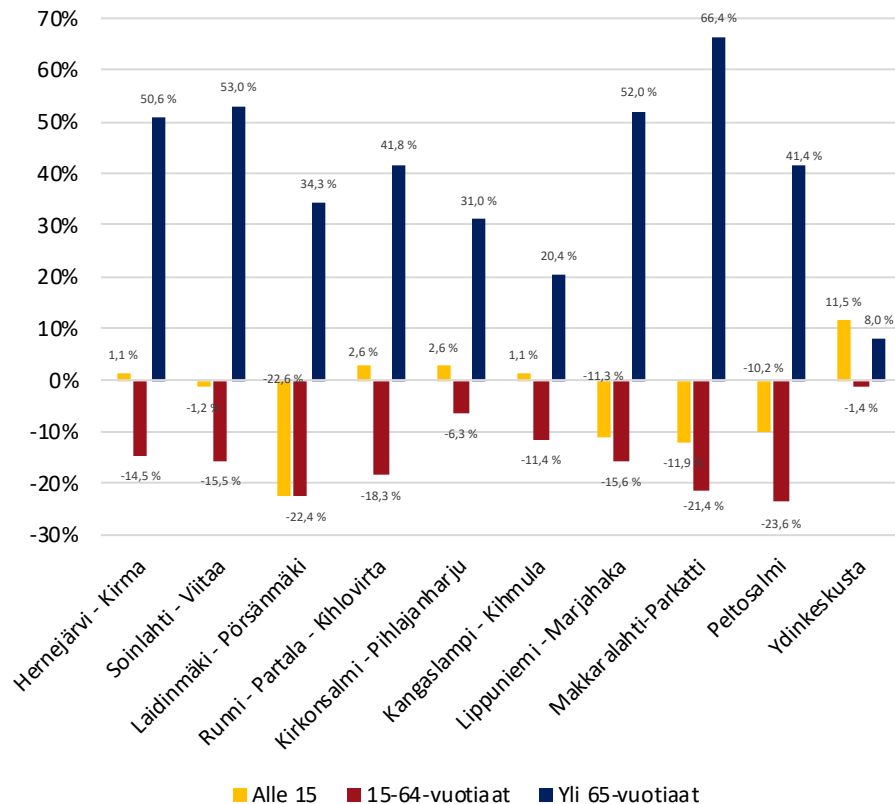
- Lasten määrä on supistunut merkittävästi lisalmissa etenkin 2000-luvun aikana, laskun tasaantuen 2010-luvulla. Vuosien 2000-2009 välillä alle 15-vuotiaiden määrä supistui 576 henkilöllä eli 14,5 prosentilla ja koko tarkasteltavan ajanjakson aikana määrä supistui 726 henkilöllä eli 18,2 prosentilla.
- Työkäisten määrä on ollut lisalmissa tasaisessa laskussa sekä 2000-että 2010-luvun. Vuosina 2000-2019 väestön ikääntymisen ja etenkin suurten ikäluokkien eläköitymisen vaikutuksesta työkäisten määrä on supistunut lähes 2 900 henkilöllä eli 18,7 prosentilla.
- Eläkeikäisen väestön määrä on kasvanut lisalmissa koko tarkasteluajan ajan. Kasvu on ollut erityisen voimakasta 2010-luvun aikana. Yli 65-vuotiaiden määrä lähes puolitoistakertaistui vuosien 2000-2019 aikana. Määrällisesti yli 65-vuotiaiden määrä kasvoi hieman noin 1 850 henkilöllä. Ikäryhmän erittäin voimakasta kasvua selittää suurten ikäluokkien ikääntyminen ja pidentynyt elinikä, mutta myös muuttovoitot eläkeikäisistä ja pian eläköityvistä selittävät pienen osan kasvusta.

Tarkastelualueittainen ikärakenteen kehitys 2010-2019

Oheisessa kuviossa on kuvattu lisälmen tarkastelualueittaista ikärakenteen kehitystä vuosien 2010-2019 aikana.

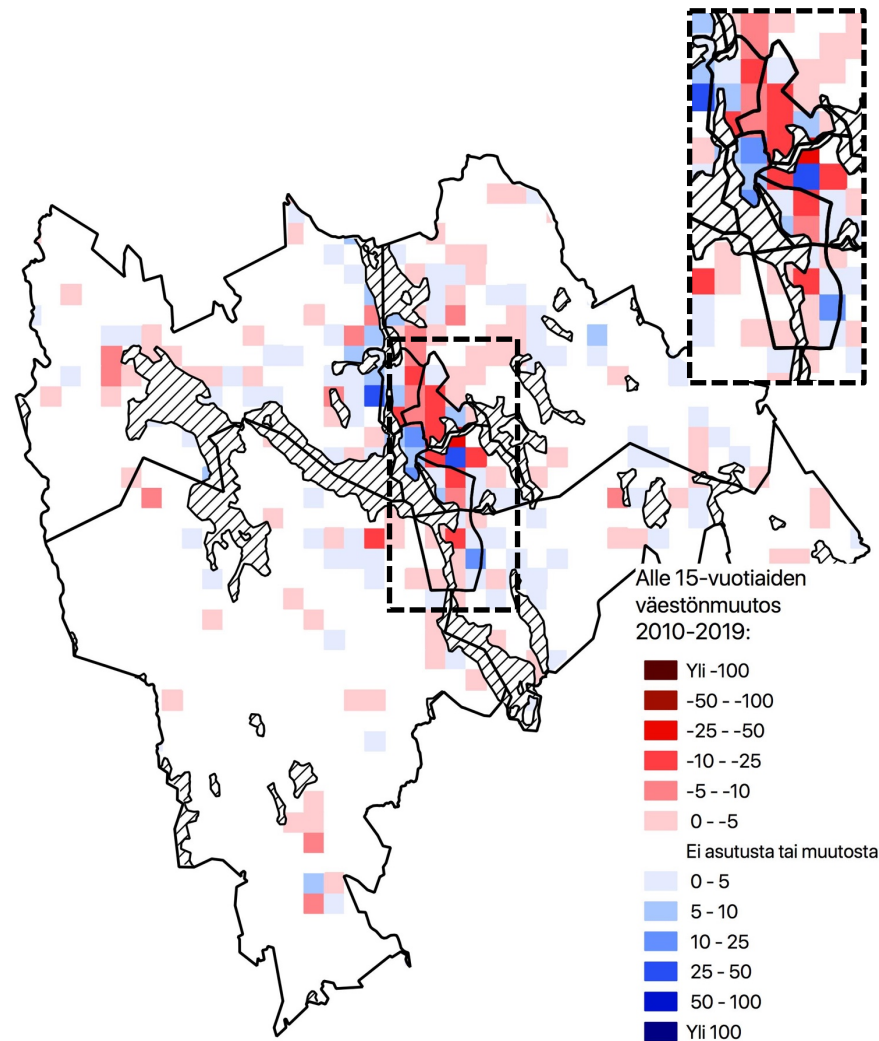
- Lasten ikäryhmän kehitys vaihteli lisälmen eri tarkastelualueilla merkittävästi. Puolessa tarkastelualueita alle 15-vuotiaiden määrä kasvoi kun taas puolessa tarkastelualueita lasten määrä laski. Kasvu tapahtui etenkin Ydinkeskustassa, jossa asuvan alle 15-vuotiaan väestön määrä kasvoi yli 11 prosentilla 2010-luvun aikana. Muilla alueilla tapahtunut kasvu oli huomattavasti maltillisempaa. Erot olivat suuria myös tarkastelualueiden välillä, jossa lasten määrä väheni: supistuminen oli hyvin maltillista Soinlahti - Viitaalla, kun taas muilla tarkastelualueilla lasten määrä supistui yli 10 prosentilla ja Laidinmäki - Pörsänmäen alueella yli viidenneksellä.
- Työikäinen väestö supistui kaikilla lisälmen tarkastelualueilla. Supistuminen oli maltillista ydinkeskustassa ja kohtuullista Kirkonsalmi - Pihlajaharjun alueella. Muilla tarkastelualueilla työikäinen väestöä supistui vähintään 10 prosentilla ja kolmella alueella yli 20 prosentilla. Työikäisen väestön vähenemistä selittää etenkin suurten ikäluokkien ikääntyminen 2010-luvulla.
- Eläkeikäinen väestö kasvoi kaikilla tarkastelualueilla: tätä selittää työikäisen väestön supistumisen tavoin suurten ikäluokkien ikääntyminen 2010-luvulla. Kasvu oli maltillista Ydinkeskustassa (jossa lähtötaso oli kuitenkin korkea); muilla alueilla eläkeikäisen väestön kasvu vaihteli Kangaslampi - Kihmulan 20 prosentin kasvusta Makkaralahti - Parkatin 66 prosentin kasvuun. Neljällä tarkastelualueella eläkeikäisen väestön määrä kasvoi yli puolella 2010-luvun aikana.

Iisalmen alle 15-vuotiaan väestön kehitys paikkatiedon perusteella 2010-2018

Kartassa on kuvattu Iisalmen alle 15-vuotiaan väestön kehitystä paikkatietoon perustuvasti 1x1km väestöruuduissa vuosien 2010-2018 aikana. Väestöruudut, joissa asuu alle viisi lasten ikäluokkaan kuuluvaa henkilöä eivät näy kartassa.

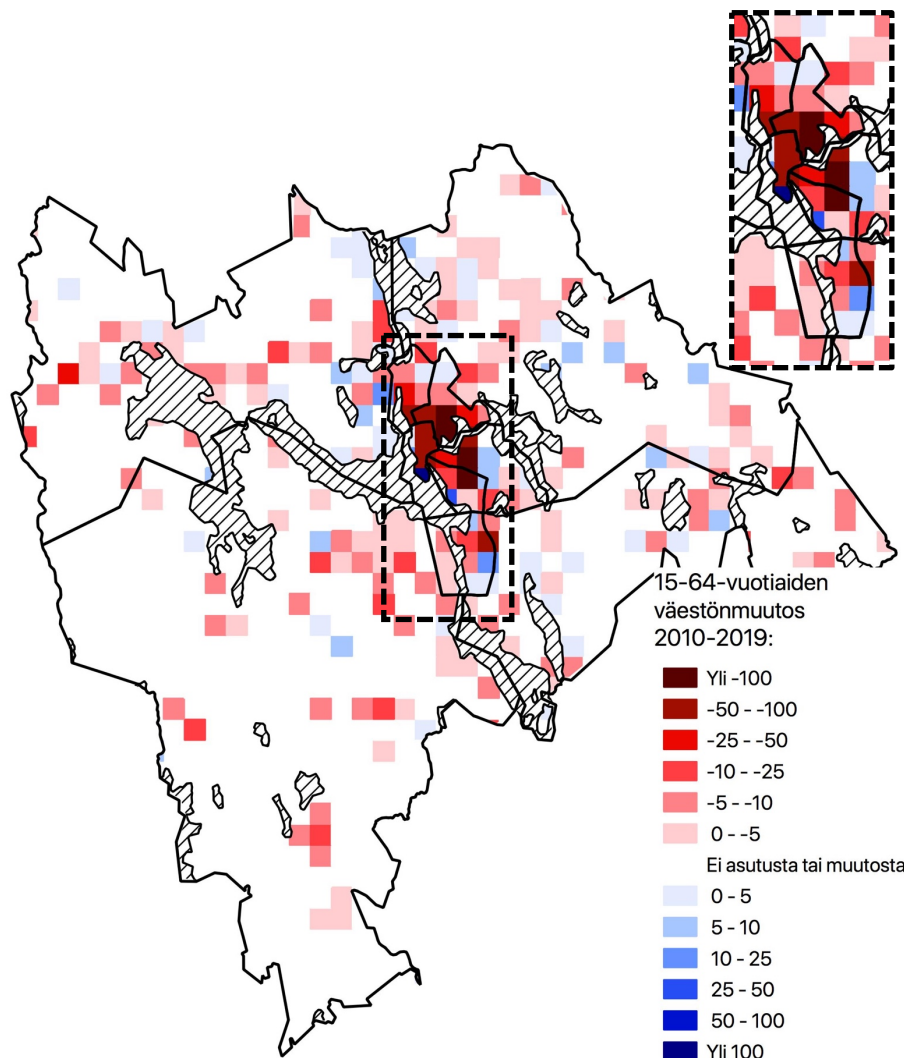
- Alle 15-vuotiaan väestön kehitys oli vaihtelevaa Iisalmen keskustaajaman tarkastelualueilla. Etenkin ydinkeskustan alueen väestöruuduissa alle 15-vuotiaan väestön määrä kasvoi, jonka lisäksi myös Lippuniemi- Marjahaan sekä Kirkkosalmi - Pihlajaharjun alueilla lasten määrä kasvoi paikoin merkittävästi. Keskustaajaman alueella etenkin Makkarahti - Parkatin alueella lasten määrä taas väheni merkittävästi lähes kaikissa väestöruuduissa, joskin myös muiden keskustaajaman tarkastelualueiden väestöruuduissa lasten määrät vähenivät paikoin.
- Iisalmen keskustaajaman ulkopuolisilla alueilla ja etenkin haja-asutusalueilla muutokset olivat maltillisia. Haja-asutusalueilla suurimmassa osassa väestöruuduista lasten määrä ei muuttunut tai väestöruuduissa asui alle viisi 0-14-vuotiasta henkilöä, jonka takia tiedot ovat salattuja. Haja-asutusalueilla etenkin keskustaajaman lähistössä tapahtui etenkin pientä alle 15-vuotiaan väestön kasvua joskin paikoin (etenkin Soinlahti - Viitaan alueella) tapahtui myös supistumista.

Iisalmen työikäisten väestön kehitys paikkatiedon perusteella 2010-2018

Kartassa on kuvattu Iisalmen työikäisen (15-64-vuotiaan) väestön kehitystä paikkatietoon perustuvasti 1x1km väestöruduuissa vuosien 2010-2018 aikana. Väestörudut, joissa asuu alle viisi työikäisten ikäluokkaan kuuluvaa henkilöä eivät näy kartassa.

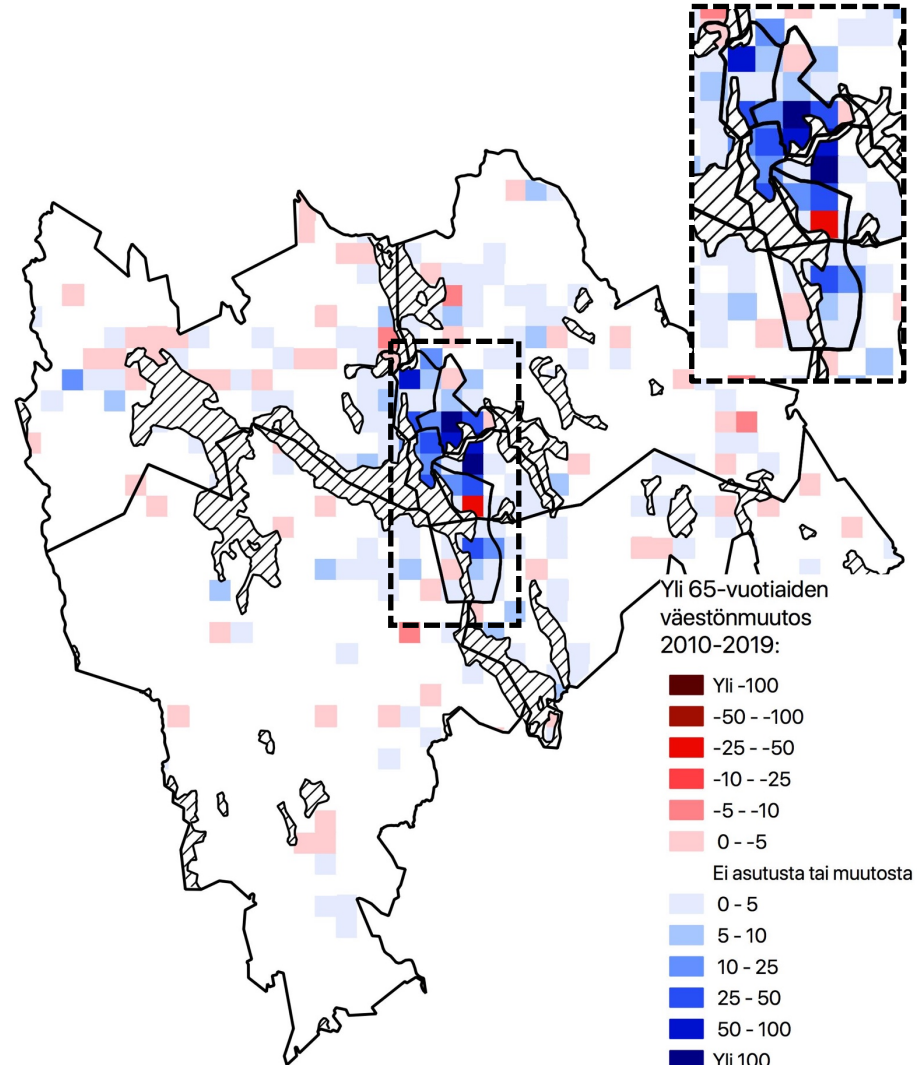
- Työikäisen väestön kehitystä leimasi suurimmassa osassa Iisalmea voimakas supistuminen, osin ikärakenteessa tapahtuneiden muutosten (suurten ikäluokkien eläköityminen) vaikutuksesta. Merkittävää kasvua tapahtui lähinnä ydinkeskustassa Luuniemellä, joskin pientä kasvua tapahtui paikoin myös Lippuniemi - Marjahaan ja Kangaslampi - Kihmulan alueilla. Toisaalta Lippuniemi - Marjahaan alueella paikoin työikäinen väestö myös supistui erittäin voimakkaasti (enimmillään yli 200 henkilöllä). Myös suuressa osassa ydinkeskustan ja Makkarahti - Parkatin väestörudut työikäinen väestö supistui voimakkaasti tai erittäin voimakkaasti.
- Keskustaajaman ulkopuolisilla alueilla työikäinen väestö lähinnä supistui, joskin yksittäiset muutokset olivat maltillisempia, pitkälti matalamman väestötiheyden takia. Haja-asutusalueella tapahtui paikoin myös voimakkaampaa supistumista (yli 10 henkilöä), mutta myös kohtuullista kasvua.

lisalmen eläkeikäisen väestön kehitys paikkatiedon perusteella 2010-2018

Kartassa on kuvattu lisalmen eläkeikäisen (yli 65-vuotiaat) väestön kehitystä paikkatietoon perustuvasti 1x1km väestöruduissa vuosien 2010-2018 aikana. Väestörudut, joissa asuu alle viisi eläkeikäistä henkilöä eivät näy kartassa.

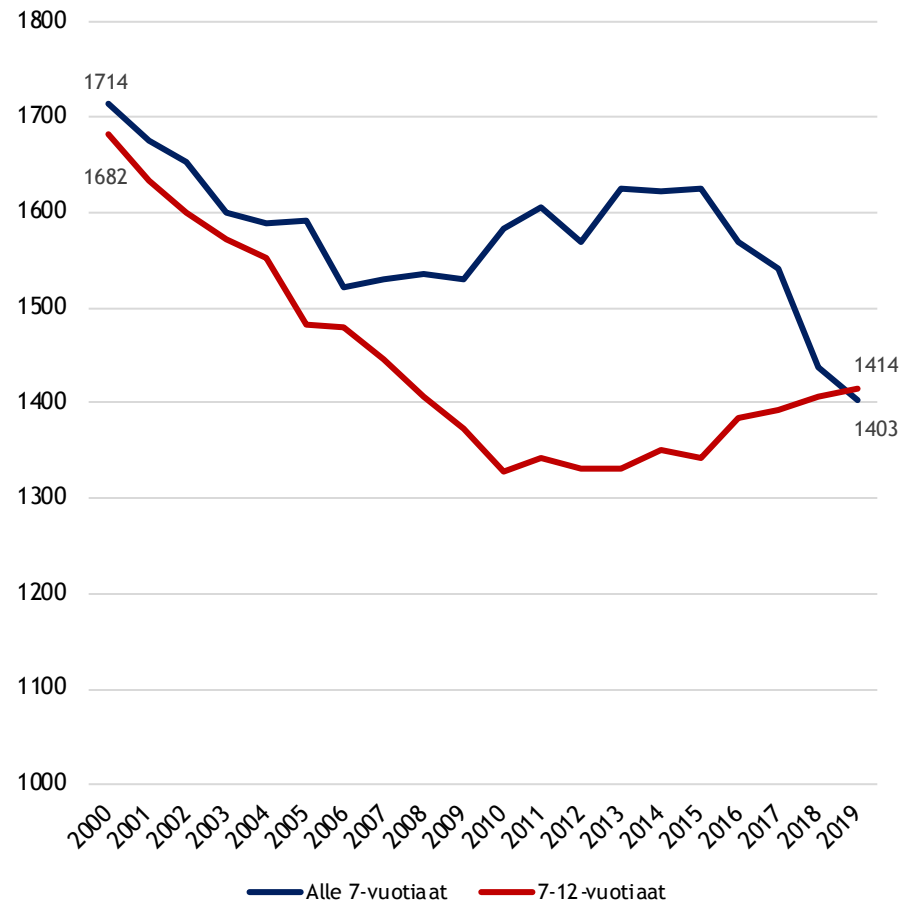
- Eläkeikäisen väestön kehitystä leimaa voimakas kasvu lähes kaikilla lisalmen alueilla, supistumista tapahtui 2010-luvulla vain yksittäisissä väestöruduissa, ja näissäkin väestöruduissa supistuminen oli maltillista. Eläkeikäisen väestön määrä kasvoi etenkin Makkaralahti - Parkatin ja Lippuniemi - Marjahaan alueilla sijainneissa väestöruduissa, paikoin reilusti yli 100 henkilöllä. Suurimmat kasvupisteet olivat samoja, joissa työikäinen väestö supistui voimakkaasti; selittäväenä tekijänä on siis ollut väestön ikääntyminen. Ydinkeskustan ja Kirkonsalmi - Pihlajaharjun alueilla eläkeikäisen väestön kasvu oli taas maltillisempaa. Keskustaajaman alueella eläkeikäinen väestö supistui merkityksellisesti vain yhdessä väestörudussa Kangaslampi - Kihmulan alueella.
- Eläkeikäisen väestön kehitys oli maltillista keskustaajaman ulkopuolisissa väestöruduissa. Keskustaajaman lähialueella eläkeikäinen väestö lähinnä kasvoi maltillisesti, kun taas syrjäisemmillä haja-asutusalueilla eläkeikäisen väestön kehitys oli hieman vaihtelevampaa, joskin myös syrjäisemmillä alueilla tapahtui enemmän kasvua kuin supistumista.

Alle 12-vuotiaiden ikäryhmän kehitys 2000-2019

Kuviossa kuvataan alle kouluikäisten (alle 6-vuotiaat) ja alakouluikäisten (7-12-vuotiaat) kehitystä vuosien 2000-2019 aikana.

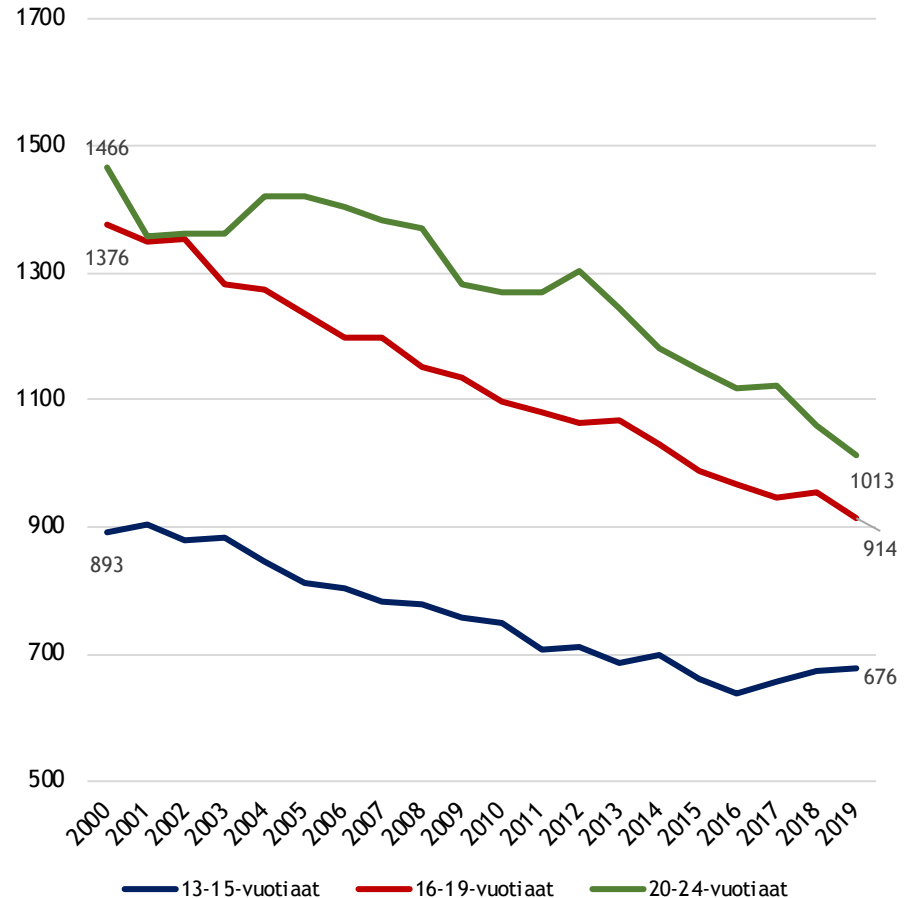
- Alle 6-vuotiaiden määrän trendi oli supistuva varsinkin 2000-luvun alussa; vuosina 2000-2009 alle 7-vuotiaiden määrä supistui 185 henkilöllä. 2010-luvun alussa alle 7-vuotiaiden määrä kohosi hieman, mutta lähti taas selvästi laskuun vuonna 2015. 2010-luvun supistumisen takana on etenkin syntyvyyden voimakas lasku 2010-luvun aikana. Koko ajanjaksolla alle 6-vuotiaiden määrä laski yli 300 henkilöllä. Koska syntyvyyden lasku on ollut voimakasta käytännössä koko maassa, lisälmen alle 6-vuotiaan väestön kehitys on hyvin vastaavaa kuin suurimmassa osassa muita kuntia.
- Alakouluikäisten (7-12-vuotiaiden) määrä supistui voimakkaasti koko 2000-luvun; vuosina 2000-2009 määrä laski 310 henkilöllä. 2010-luvulla määrä pysyi suhteellisen tasaisena ja lähti myös hieman nousuun 2010-luvun loppupuolella. Vuosien 2000-2019 välillä 7-12-vuotiaiden määrä laski yhteensä lähes 270 henkilöllä.

13-24-vuotiaiden ikäryhmän kehitys 2000-2019

Kuviossa kuvataan 13-24-vuotiaiden ikäryhmien kehitystä vuosien 2000-2019.

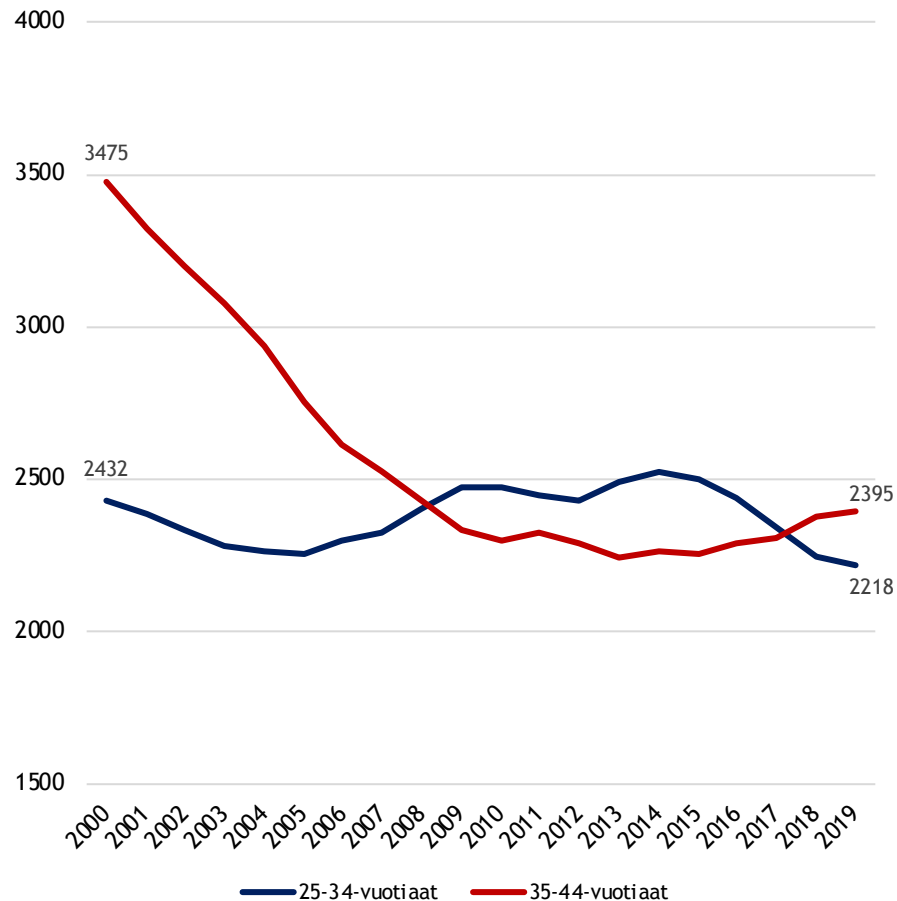
- Yläkouluikäisten (13-15-vuotiaiden) määrä on ollut laskussa 2000-luvun aikana. Koko ajanjaksolla yläkouluikäisten määrä supistui yhteensä lähes 220 henkilöllä eli 24,3 prosenttia. Yläkouluikäisten määrä laski loivemmin kuin muiden tarkasteltavien ikäryhmien. Ikäryhmän kehitystä selittää lähinnä ikäluokkien koon vaihtelu (eli aiempien vuosien syntyvyyden vaihtelu).
- Myöskin 16-19-vuotiaiden määrä on ollut tasaisessa laskussa 2000- ja 2010-luvulla. Ikäryhmän koko pieneni yhteensä yli 460 henkilöllä eli jopa 33,6 prosentilla koko tarkasteluajanjaksolla. Taustalla vaikuttaa etenkin ikäluokkien koon vaihtelu, mutta myös kasvaneet muuttotappiot.
- 20-24-vuotiaiden määrän trendi on ollut myös supistuva käytännössä koko 2010-luvun ajan. Vuosina 2000-2019 20-24-vuotiaiden määrä supistui 30,9 prosentilla, joka on määrällisesti yli 450 henkilöä. Supistumista selittää etenkin kasvaneet muuttotappiot sekä ikäluokan koon vaihtelu.

25-44-vuotiaiden ikäryhmän kehitys 2000-2019

Kuviossa kuvataan 25-34-vuotiaiden (nuoret aikuiset) ja 35-44-vuotiaiden määrän kehitystä vuosien 2000-2019 aikana.

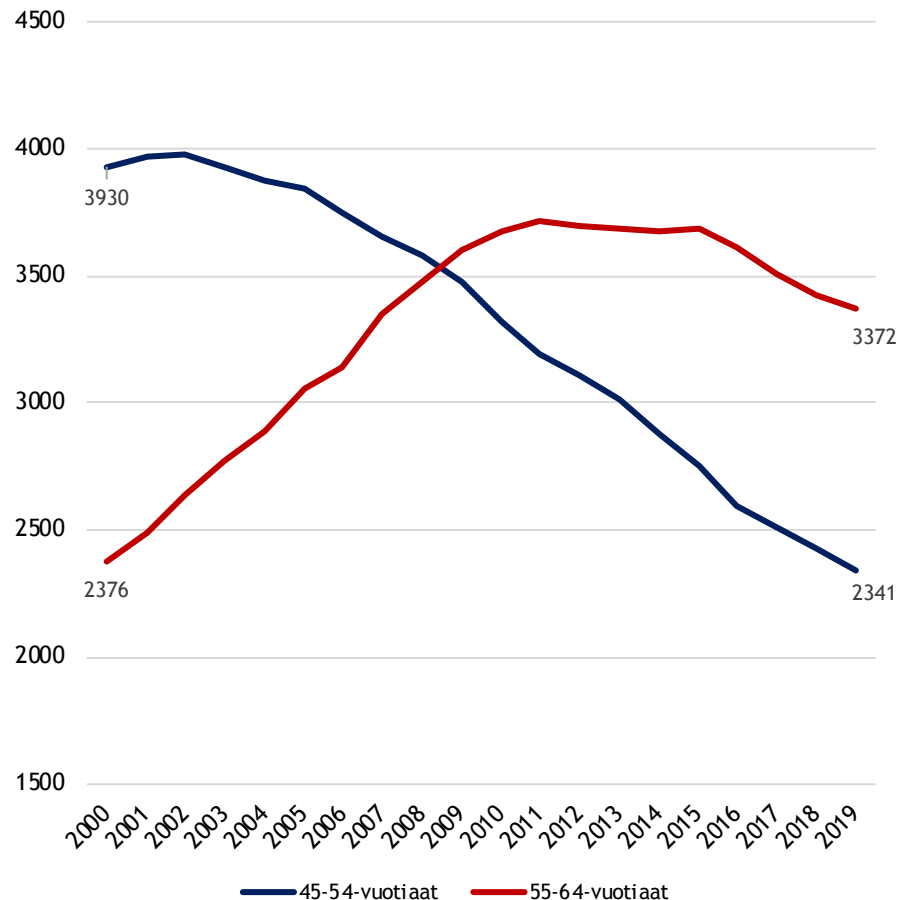
- Nuorten aikuisten ikäryhmä (25-34-vuotiaat) kehittyi vaihtelevasti vuosina 2000-2019. 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä määrä laski ensin hieman ja kääntyi sitten nousuun takaisin lähtötasolle. Vuosina 2000-2009 nuorten aikuisten määrä kohosi hieman; 40 henkilöllä. 2010-luvulla nuorten aikuisten määrä kasvoi jo vuoden 2000 lähtötasoa korkeammaksi, kunnes lähti taas laskuun vuonna 2014 päättyen lähtötasoa matalammalle vuonna 2019. Vuosien 2010-2019 aikana 25-34-vuotiaiden määrä laski merkittävästi yli 250 henkilöllä. Yhteensä vuosien 2000-2019 aikana nuorten aikuisten määrä supistui 8,8 prosentilla eli määrällisesti yli 210 henkilöllä.
- 35-44-vuotiaiden määrä on laskenut koko 2000-luvun alun ajan hyvin voimakkaasti, supistuen yhteensä jopa 32,9 prosentilla. 2010-luvulla ikäryhmän määrän kehitys tasoittui ja kääntyi hienoiseen nousuun 2010-luvun loppu puolella. 2010-luvun aikana 35-44-vuotiaiden määrä kasvoi 4,1 prosentilla eli yli 90 henkilöllä. Yhteensä koko tarkastelujajakson aikana 35-44-vuotiaiden aikuisten määrä supistui jopa 31,1 prosentilla eli 1 080 henkilöllä.

45-64-vuotiaiden ikäryhmien kehitys 2000-2019

Kuviossa kuvataan 45-64-vuotiaiden ikäryhmien kehitystä vuosien 2000-2019 aikana.

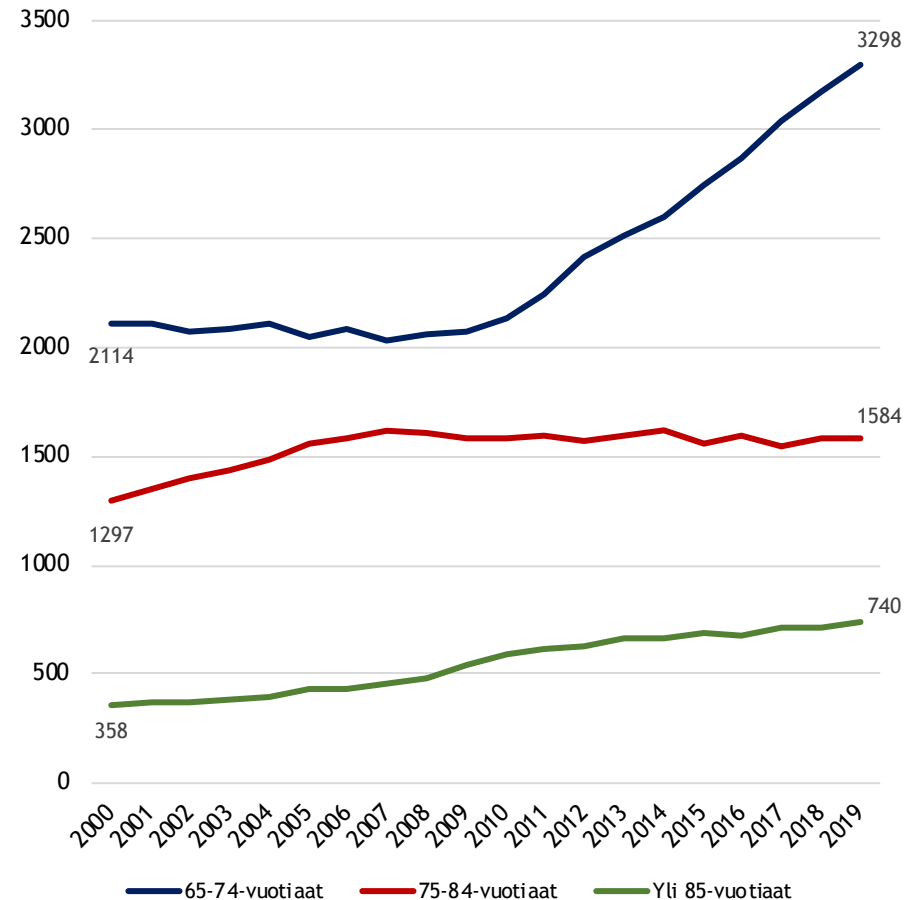
- 45-54-vuotiaiden ikäryhmässä tapahtuneet muutokset ovat olleet varsin huomattavia koko tarkasteltavan ajanjakson ajan; ikäryhmän koko supistui lähes koko tämän ajan. Ainoastaan vuosina 2000-2002 tapahtui pientä kasvua. Vuosien 2000-2019 aikana ikäryhmä supistui lähes 1 590 henkilöllä eli 40,4 prosentilla.
- 55-64-vuotiaiden ikäryhmässä tapahtui 2000-luvulla vastakkaisia muutoksia verrattuna 45-54-vuotiaisiin, johtuen ikärakenteen muutoksista lisälnessä. Ikäryhmässä tapahtui merkittävää kasvua etenkin 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen aikana, jolloin merkittävä osa suurista ikäluokista siirtyi ja kuului 55-64-vuotiaiden ikäryhmään. Vuosien 2000-2009 välillä 55-64-vuotiaiden ikäryhmä kasvoi jopa 51,7 prosentilla. 2010-luvun aikana kasvu kuitenkin pysähtyi ja vaihtui maltilliseen supistumiseen; vuosien 2010-2019 aikana 55-64-vuotiaiden määrä väheni 8,3 prosentilla. Tätä selittää suurten ikäluokkien ikääntyminen: 2010-luvun aikana merkittävä osa suurista ikäluokista siirtyi yli 65-vuotiaiden ikäryhmään. Koko tarkasteluajanjaksoilla vuosina 2000-2019 ikäryhmä kasvoi lähes 1 000 henkilöllä eli 41,9 prosentilla.

Eläkeikäisten ikäryhmien kehitys 2000-2019

Kuviossa on kuvattu yli 65-vuotiaiden ikäryhmien kehitystä vuosien 2000-2019 aikana.

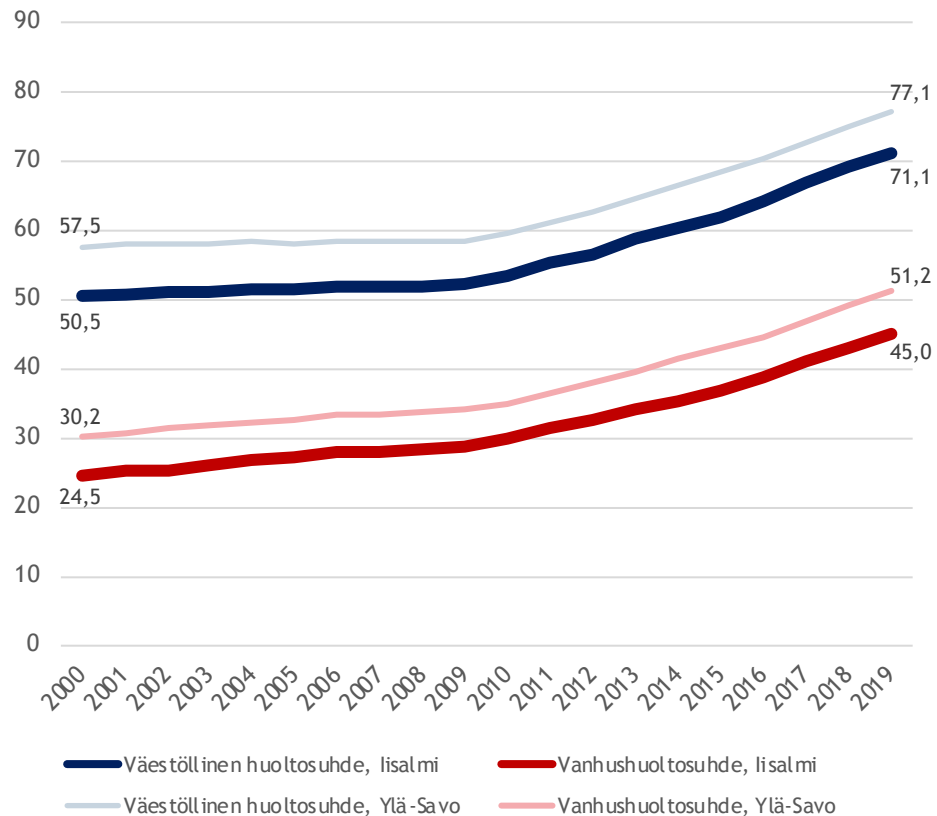
- 65-74-vuotiaiden ikäryhmä on kasvanut erittäin voimakkaasti lisälässä 2010-luvun aikana, sillä merkittävä osa suurista ikäluokista on siirtynyt tämän ajanjakson aikana yli 65-vuotiaiden ikäryhmään. 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä 65-74-vuotiaiden määrä pysyi tasaisempana muutoksen ollessa jopa hieman negatiivinen vuosine 2000-2009 välillä (-1,9 %). 2010-luvun vaihteessa kasvu kääntyi voimakkaaksi; 65-74-vuotiaiden määrä kasvoi 54,7 prosentilla vuosina 2010-2019.
- Myös 75-84-vuotiaiden ikäryhmän kasvu on ollut varsin voimakasta osin ikäluokkien koon vaihtelun ja osin pidentyneen eliniän takia. 75-84-vuotiaiden määrä kasvoi voimakkaimmin 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä; määrä kasvoi 22,4 prosentilla. 2010-luvulla ikäryhmän koko pysyi hyvin tasaisena; muutos hyvin hienoisesti negatiivinen 0,1 prosentilla. Koko tarkasteluajanjaksolla 75-84-vuotiaiden määrä kasvoi 22,1 prosentilla.
- Kaikista ikäryhmistä suhteellinen kasvu on ollut voimakkainta yli 85-vuotiaiden ikäryhmässä, joskin määrällinen kasvu on ollut tässä ikäryhmässä maltillista. Ikäryhmän koko kasvoi koko tarkasteluajanjaksolla 106,7 prosenttia, josta suurin osa kasvusta tapahtui 2000-luvulla. Kasvua selittää ikäluokkien koon vaihtelu sekä pidentynyt elinikä.

Iisalmen huoltosuhteiden kehitys 2000-2019

Kuviossa kuvataan väestöllisen huoltosuhteen ja vanhushuoltosuhteen kehitystä Iisalmissa vuosien 2000-2019 aikana verrattuna Ylä-Savon seutukunnan huoltosuhteisiin.

- Väestöllinen huoltosuhde kertoo ei työikäisen väestön osuuden suhteessa sataan työkäiseen. Iisalmissa asui sataa työkäistä kohden 71,1 ei työkäistä vuonna 2019. Arvo on kasvanut erittäin voimakkaasti etenkin 2010-luvun aikana suurten ikäluokkien eläköitymisen ja samalla supistuneen työkäisen väestön vaikutuksesta. Iisalmen väestöllinen huoltosuhde oli koko tarkasteltavan ajanjakson Ylä-Savon seutukunnan keskitasoa tasaisesti matalampi, ero on kuitenkin pienentynyt hieman 2010-luvulla.
- Vanhushuoltosuhde kuvaa eläkeikäisen väestön osuutta suhteessa sataan työkäiseen henkilöön. Iisalmissa asui vuonna 2019 yhteensä 45,0 eläkeikäistä sataa työkäistä kohden. Vanhushuoltosuhde on väestöllisen huoltosuhteen tavoin kasvanut voimakkaasti varsinkin 2010-luvulla. Iisalmen vanhushuoltosuhde on kuitenkin pysynyt koko 2000-luvun Ylä-Savon vanhushuoltosuhdetta matalampana, mutta ylittää selvästi koko maan vanhushuoltosuhteen (27 eläkeikäistä sataa työkäistä kohden).

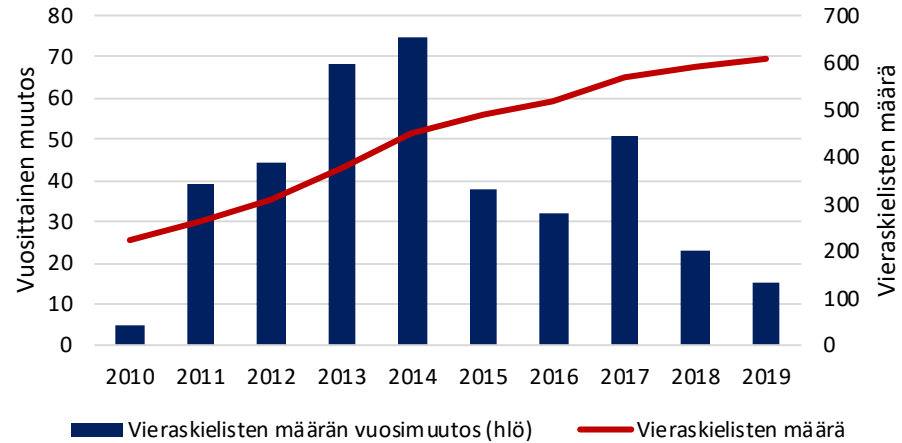

Vieraskielinen väestö ja vieraskielisen väestön kehitys

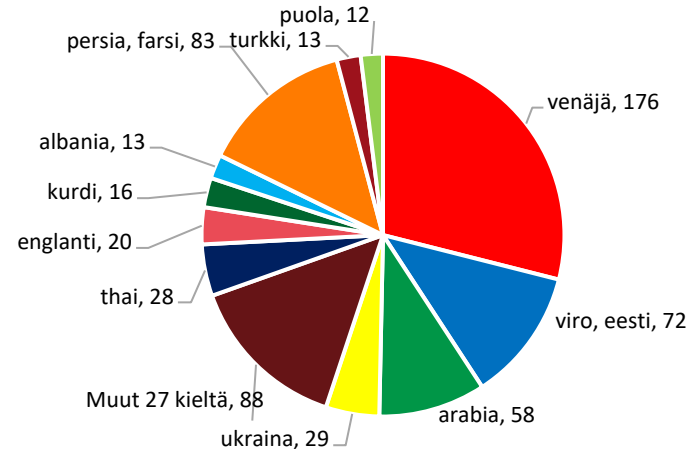
Oheisissa kuvioissa on kuvattu Iisalmen vieraskielistä väestöä ja vieraskielisen väestön kehitystä. Vieraskielisiä ovat kaikki henkilöt, joiden kieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame.

- Iisalmen vieraskielisen väestön määrä on kasvanut voimakkaasti 2010-luvulla 220 henkilöstä 610 vieraskieliseen henkilöön. Vieraskielisen väestön määrä kasvoi etenkin 2010-luvun alkupuolella: vieraskielisen väestön määrä kasvoi erityisen voimakkaasti vuosina 2013-2014. Vuoden 2017 jälkeen vieraskielisen väestön määrän kasvu on kuitenkin hidastunut voimakkaasti. Vieraskielisen väestön voimakkaasta kasvusta huolimatta vasta 2,9 prosenttia Iisalmen väestöstä on vieraskielisiä, kun taas koko maassa vieraskielisen väestön osuus on 7,5 prosenttia.
- Iisalmissa asui vuonna 2019 yhteensä 38 eri (vierasta)kieltä puhuvia asukkaita. Suurimmat vieraskielisten ryhmät olivat venäjän, farsin ja vironkieliset, jotka käsittävät yli puolet Iisalmen vieraskielisestä väestöstä. Venäjänkielisten osuus on erityisen korkea, ja selittää lähes 30 prosenttia Iisalmen vieraskielisestä väestöstä.
- 2010-luvulla vieraskielisen väestön kasvua selittävät etenkin venäjän, farsin ja arabiankielisten asukkaiden määrän kasvu Iisalmissa. Määrällisesti venäjänkielisten määrän kasvu on ollut suurinta, mutta suhteellisesti etenkin farsia ja arabiaa puhuvien määrä on kasvanut: vuonna 2010 farsia ja arabiaa puhuvia oli Iisalmissa alle 20 henkilöä* kun taas vuonna 2019 näihin kieliryhmiin kuuluvia asui Iisalmissa jo yli 130 henkilöä.

Vieraskielisten määrän kehitys 2010-2019

Iisalmen tarkka kielirakenne 2019

Lähde: Tilastokeskus: väestörakenne-tietokanta

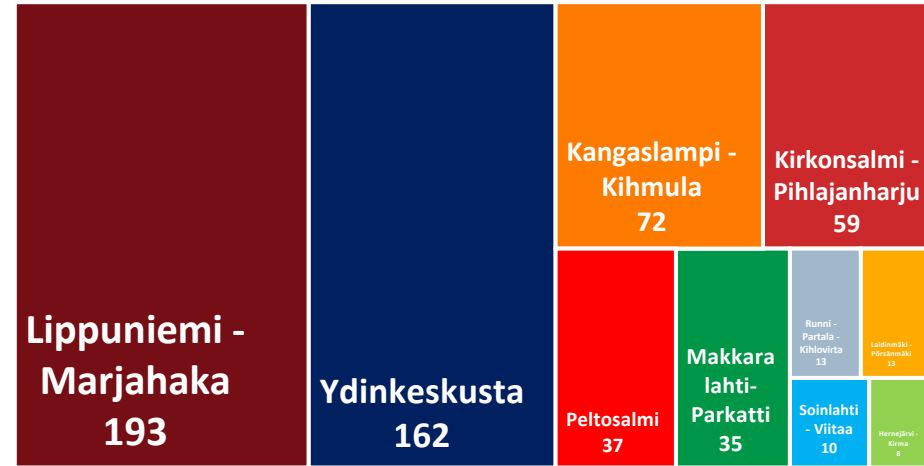
*Vuonna 2010 kieliryhmän jäsenten määrä oli alle 10 eli salattu; tarkka kasvu ei tämän takia tiedossa

Iisalmen tarkastelualueiden kielirakenne 2019

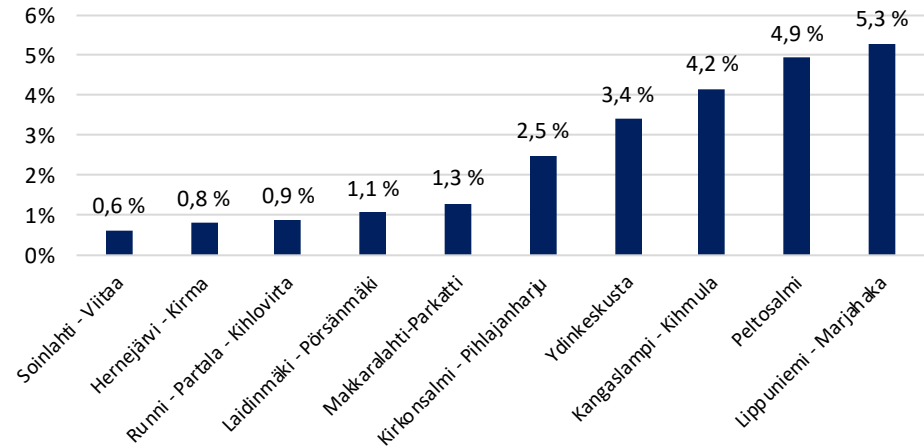
Kuvioissa on kuvattu Iisalmen tarkastelualueiden eri kieliryhmien osuutta väestöstä, sekä vieraskielisen väestön määrää eri tarkastelualueilla vuonna 2019.

- Iisalmen vieraskielinen väestö on voimakkaasti keskittynyt taajama-alueilla. Iisalmen vieraskielisestä väestöstä vain 7 prosenttia (44 henkilöä) asui tarkastelun haja-asutusalueilla vuonna 2019. Haja-asutusalueiden välillä erot vieraskielisen väestön osuudessa ovat suhteellisen pieniä.
- Iisalmen keskustaajamaan kuuluvien tarkastelualueiden vieraskielisen väestön osuus vaihteli myös merkittävästi. Vieraskielisen väestön osuus oli erityisen korostunut Lippuniemi - Marjahaan alueella, jossa asui noin kolmasosa Iisalmen vieraskielisestä väestöstä. Vieraskielisen väestön osuus oli koko kaupungin keskitasoa korkeampi myös Peltosalmissa ja Kangaslampi - Kihmulassa, kun taas Ydinkeskustassa vieraskielisen väestön osuus jäi hieman alle koko kaupungin keskitason. Vieraskielisen väestön osuus oli matala etenkin Makkara-lahti - Parkatissa.
- Vieraskielisen väestön määrä kasvoi voimakkaasti Iisalmen kaikilla tarkastelualueilla 2010-luvun aikana, joskin haja-asutusalueilla määrällinen kasvu oli käytännössä merkityksetöntä. Vieraskielisen väestön määrä kasvoi yli 100 henkilöllä Lippuniemi - Marjahaassa ja Ydinkeskustassa ja yli 70 prosentilla Lippuniemi - Marjahaassa ja Peltosalmissa. Toisaalta kotimaisia kieliä puhuvien määrä supistui voimakkaasti useimmilla Iisalmen alueilla: pientä kasvua tapahtui Ydinkeskustassa ja Kirkkosalmella, kun taas kuudella alueella kotimaisia kieliä puhuvien määrä väheni yli viidellä prosentilla ja kolmella alueella yli 10 prosentilla.

Vieraskielinen väestö 2019 tarkastelualueittain

Vieraskielisen väestön osuus (%) 2019

3. Ennustettu väestönkehitys 2019-2040

Koostetaulukko skenaarioiden olettamista

	SK0. Tilastokeskuksen ennuste	SK1. Skenaario 1.	SK2. Skenaario 2.
Ennusteen pohjaolettama	Tilastokeskuksen väestöennusteen olettam.	Vahvistuva väestönkehitys	Tavoite väkiluku
Syntyvyys	Koko ennustejakson vuoden 2018 tasolla	Koko ennustejakson vuosien 2010-2018 keskitasolla	Koko ennustejakson vuosien 2010-2018 keskitasolla
Kuolleisuus	Perustuu ikäluokittain laskettuihin kuolemanvaaroihin, joissa huomioidaan eliniän kasvu	Sama kuin Tilastokeskuksen ennusteessa	Sama kuin Tilastokeskuksen ennusteessa
Maan sisäinen tulo- ja lähtömuutto	Perustuu ikäluokittain ja alueittain laskettuihin ikäluokittaisiin muuttoalttiuksiin, jotka on laskettu vuosien 2014-2018 toteumasta. Olettamana on, että alttiudet pysyvät vastaavina koko ennustejakson.	Pohjaluvut samat kuin Tilastokeskuksen väestöennusteessa. Tulomuuttojen määrää on nostettu 10 prosentilla kaikissa paitsi 20-24-vuotiaiden ryhmässä; tarkoituksena simuloida vahvistuvaa vetovoimaa.	Pohjaluvut samat kuin Tilastokeskuksen väestöennusteessa. Lähtömuuttoalttiuksia on laskettu maltillisesti, simuloiden vahvistuvaa pitovoimaa. Tulomuuttojen määrää on kasvatettu huomattavasti kaikissa ikäryhmissä.
Maahanmuutto	Perustuu vuosien 2010-2018 maahanmuuton keskitasoon	Oletetaan, että maahanmuuttojen määrä kaksinkertaistuu vuoteen 2040 mennessä. Maahanmuuton kasvu on lineaarista.	Oletetaan, että maahanmuuttojen määrä kolminkertaistuu vuoteen 2040 mennessä. Maahanmuuton kasvu on lineaarista.
Maastamuutto	Perustuu vuosien 2010-2018 maahanmuuton keskitasoon	Perustuu vuosien 2010-2018 maahanmuuton keskitasoon	Perustuu vuosien 2010-2018 maahanmuuton keskitasoon
Lopputulos	Voimakas supistuminen	Maltillinen supistuminen	Merkittävä kasvu

Yhteenveto Iisalmen väestönkehityksestä 2019-2040 eri skenaarioissa

- 1. Iisalminelle tehdyt kolme väestönkehityksen skenaariota vuoteen 2040 antavat hyvin eriävän kuvan tulevasta väestönkehityksestä.** Tilastokeskuksen väestöennusteissa Iisalmen väestö supistuu erittäin voimakkaasti seuraavien vuosikymmenien aikana; koko ennustejakson aikana väkiluku vähenisi 3 500 asukkaalla. Skenaariossa 1. supistuminen olisi merkittävästi vähäisempää: Iisalmen väkiluku laskisi 860 henkilöllä. Skenaariossa 2. Iisalmen väkiluku taas kasvaisi 1 600 asukkaalla vuosien 2019-2040 aikana.
- 2. Kaikissa väestöskenaarioissa luonnollinen väestönlisäys jää erittäin negatiiviseksi.** Kuolleiden suuri enemmisyys on kaikissa skenaarioissa merkittävin väestöä supistava tekijä. Syntyvyyden kasvu 2010-luvun keskitasolle (Skenaariot 1. ja 2.) ei riitä kääntämään luonnollista väestönkehitystä positiiviseksi, vaan kaikissa skenaarioissa luonnollinen väestönlisäys supistaa Iisalmen väestöä vähintään 1 500 henkilöllä. Tätä selittää Iisalmen ikärakenne: iäkkään väestön osuus on Iisalmissa korkea ja hedelmällisessä iässä olevan väestön osuus matala, joka johtaa erittäin negatiiviseen luonnolliseen väestönlisäykseen.
- 3. Maan sisäisen muuttoliikkeen vaikutus vaihtelee voimakkaasti supistavasta maltillisesti kasvattavaksi skenaarioissa.** Tilastokeskuksen väestöennusteissa Iisalmin kärisisi suuria muuttotappiota, joka heikentää etenkin työikäisen väestön kehitystä. Tilastokeskuksen väestöennusteen muuttoliike perustuu kuitenkin vuosien 2014-2018 muuttoliikkeeseen, jotka olivat Iisalmen näkökulmasta poikkeuksellisen heikkoja; tämän takia vastaavaa toteumaa voi pitää jossain määrin epätodennäköisenä. Skenaariossa 1. Iisalmen vetovoima on hieman vahvempi, joka johtaa vain maltillisiin muuttotappioihin. Skenaariossa 2. Iisalmin veto- ja pitovoimaa on nostettu erittäin paljon, joka johtaa kohtuullisiin muuttovoittoihin;

on kuitenkin huomionarvoista, että Iisalmin vetovoima ei ole koskaan ollut tätä skenaariota vastaavalla tasolla.

4. Kaikissa skenaarioissa maahanmuuton merkitys korostuu. Maahanmuutto toimii kaikissa skenaarioissa Iisalmin kasvua vahvistavana tekijänä ja muodostaa myös voimakkaimman kasvun skenaariossa suurimman osan Iisalmin kasvusta. Maahanmuutto kasvattaa myös lähinnä työikäistä väestöä, jota voi pitää tärkeänä vastapainona väestön ikääntymiselle.

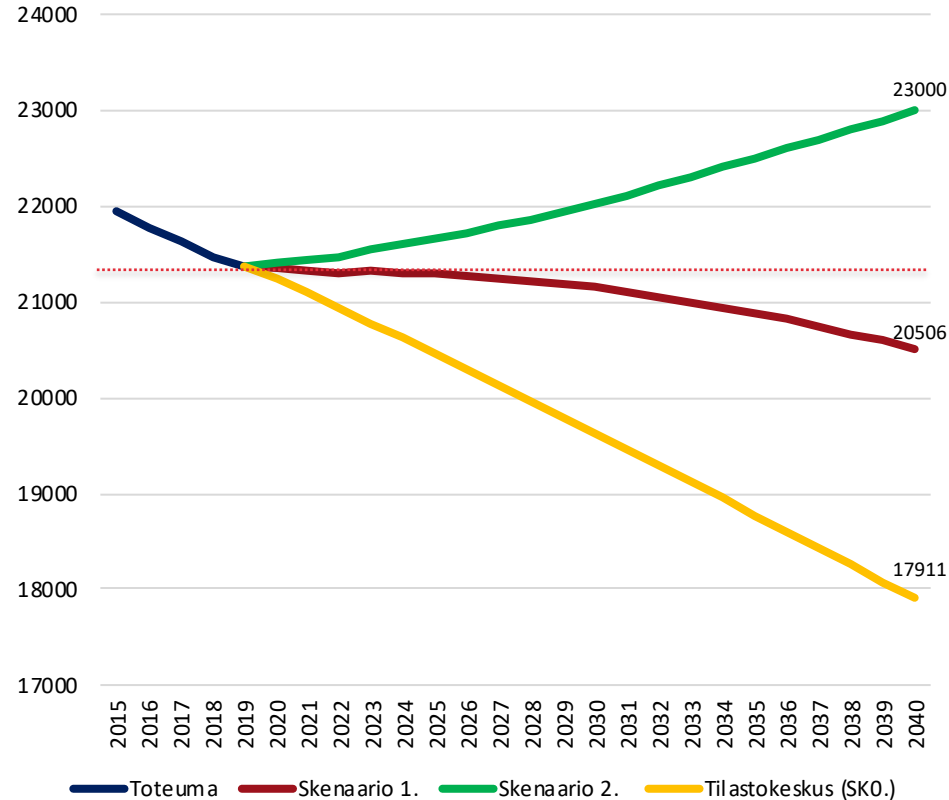
Väestönkehitys polarisoituu Iisalmin sisällä kaikissa skenaarioissa.

Tilastokeskuksen väestöennusteissa kaikkien Iisalmin sisäisten tarkastelualueiden väestönkehitys jää negatiiviseksi, mutta erot suhteellisessa väestönkehityksessä ovat suuria: väestö supistuu kohtuullisesti ydinkeskustassa ja Kirkonsalmi - Pihlajaharjussa (alle 10 prosenttia), kun taas etenkin haja-asutusalueiden, Makkarahti - Parkatin sekä Peltosalmin väestö supistuu 20 - 25 prosentilla. **Skenaariossa 1.** Iisalmin maltillisesta supistumisesta huolimatta väestö kasvaisi ydinkeskustassa, Kangaslampi - Kihmulassa ja Kirkonsalmi - Pihlajaharjussa muutamalla prosentilla etenkin 2020-luvulla. Näiden alueiden kasvua selittävät maahanmuuton kohdistuminen näille alueille sekä Iisalmin sisäinen muuttoliike. Toisaalta osa tarkastelualueista supistuu merkittävästi. **Skenaariossa 2.** kasvu ei myöskään jakaannut tasaisesti, vaan etenkin ydinkeskustan, Kangaslampi - Kihmulan ja Kirkonsalmi - Pihlajaharjun kasvu on erittäin voimakasta, kun taas etenkin haja-asutusalueilla väestö supistuu myös Skenaariossa 2. voimakkaasti. Kaikissa skenaarioissa Iisalmin taajama-alueiden ja etenkin keskustaajaman asema korostuu merkittävästi.

Iisalmen väestöskenaariot 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Iisalmen kolme väestöskenaariota ja niiden ennustamaa väestönkehitystä 2010-luvulla.

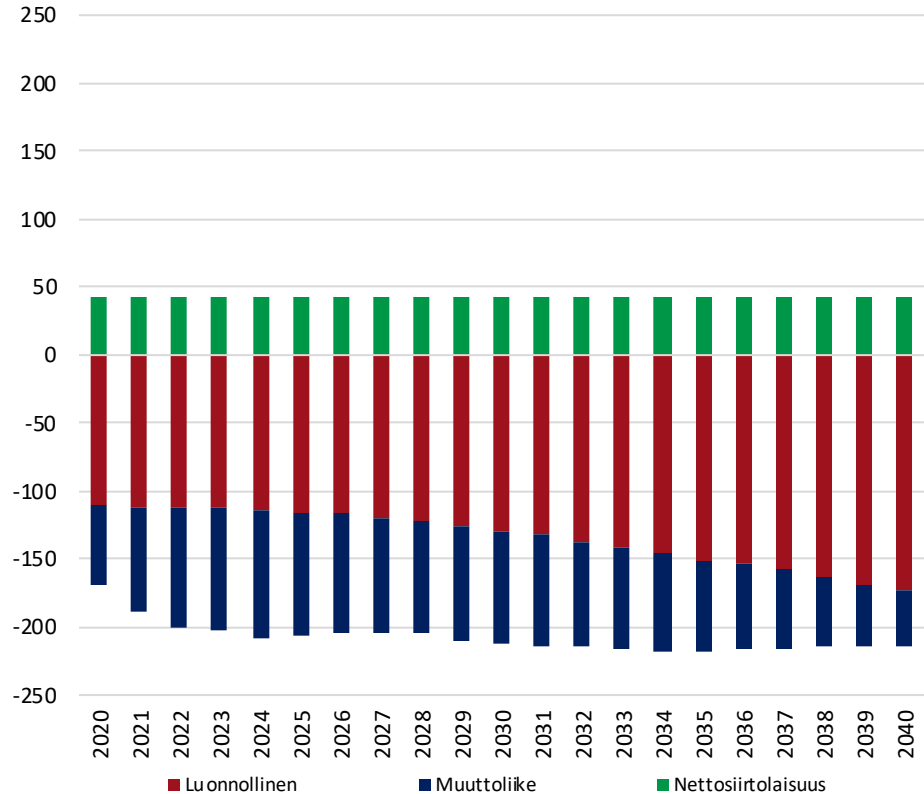
- Tilastokeskuksen väestöennuste (SKO.) seuraa Tilastokeskuksen vuoden 2019 väestöennusteen oletettamia, joihin on lisätty vuoden 2019 väestönkehityksen toteuma, joka muuttaa hieman ennustettua väestönkehitystä. Tilastokeskuksen väestöennusteessa matalan syntyvyyden, tasaisen maahanmuuton ja suurten muuttotappioiden vaikutuksesta Iisalmen väkiluku supistuu erittäin voimakkaasti. Väkiluku laskee keskimäärin 165 henkilöllä vuotta kohden, joskin supistuminen on maltillisempaa 2020-luvulla ja voimakkaampaa 2030-luvulla. Tilastokeskuksen väestöennusteessa kaupungin väkiluku laskisi hieman alle 18 000 asukkaaseen eli väkiluku laskisi noin 3 500 asukkaalla (16,2%).
- Skenaariossa 1. oletetaan, että syntyvyys nousee 2010-luvun keskitasolle, Iisalmeen kohdistuva maahanmuutto kaksinkertaistuu ennustejakson aikana (vuoteen 2040 mennessä) ja kaupungin vetovoima maan sisällä vahvistuu hieman. Näiden tekijöiden vaikutuksesta väestönkehitys on huomattavasti vahvempaa kuin Tilastokeskuksen väestöennusteessa; väkiluku laskisi vuotta kohden keskimäärin 41 henkilöllä. Supistuminen olisi hyvin maltillista 2020-luvulla, mutta 2030-luvulla kasvava kuolleiden määrä painaa väestönkehityksen voimistuvan negatiiviseksi. Koko ajanjakson aikana väkiluku laskisi 860 henkilöllä (-4,0%).
- Skenaariossa 2. oletetaan, että Iisalmen väkiluku kasvaa 23 000 asukkaaseen vuoteen 2040 mennessä. Tämä vaatii syntyvyyden kasvua 2010-luvun keskitasolle, maahanmuuton kolminkertaistumista vuoteen 2040 mennessä ja voimakasta kaupungin veto- ja pitovoiman kasvua. Tässä skenaariossa Iisalmen väkiluku kasvaisi keskimäärin 78 asukkaalla vuotta kohden; kasvu voimistuisi ennustejakson loppupuolella. Koko ajanjakson aikana väkiluku kasvaisi 1 600 henkilöllä (+7,6%):

Väestönkehityksen osatekijät Tilastokeskuksen väestöennusteessa 2019-2040

Kuviossa on kuvattu Tilastokeskuksen väestöennusteessa väestönkehityksen osatekijöitä vuosien 2019-2040 aikana.

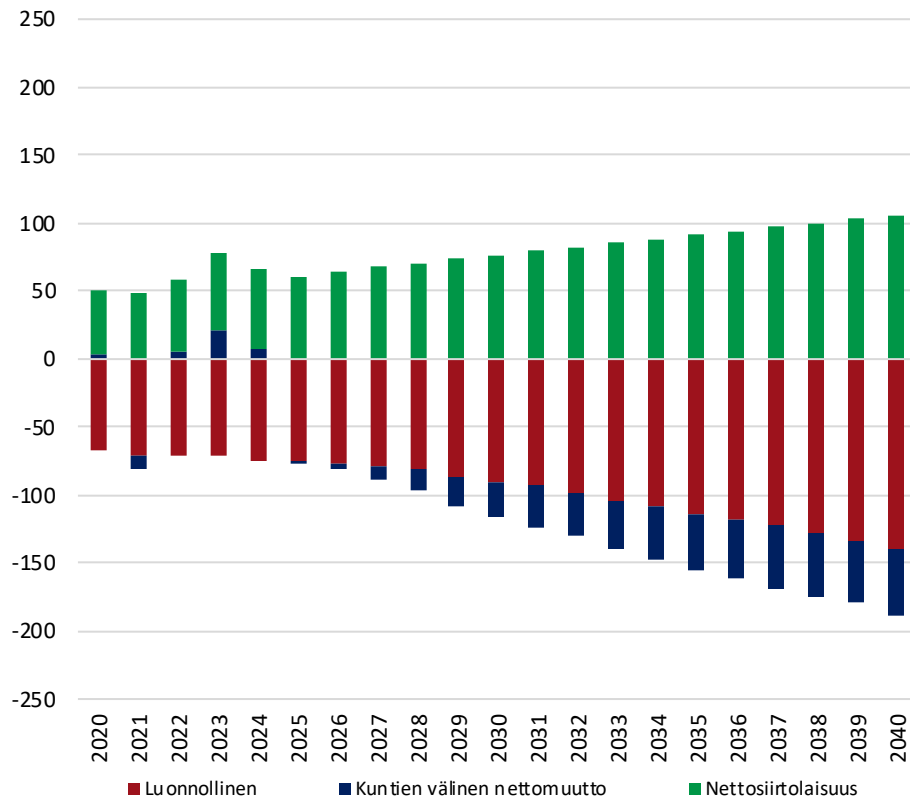
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa erityisesti luonnollinen väestönlisäys supistaa erittäin voimakkaasti lisälmen väkilukua. Luonnollinen väestönlisäys pysyy tässä ennusteessa koko ajanjakson ajan erittäin negatiivisena, ja väestö supistuu yli -150 henkilöön vuotta kohden ennustejakson lopulla. Heikkenevää luonnollista väestönlisäystä selittää lähinnä kuolleiden määrän kasvu väestön ikääntyessä. Koko ennustejakson aikana luonnollinen väestönlisäys vähentäisi lisälmen väkilukua hieman yli 2 800 henkilöllä.
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa lisälmi kärsii koko ennustejakson ajan muuttotappioita kuntien välisessä muuttoliikkeessä. Muuttotappioiden määrä on korkeimmillaan 2020-luvun puolivälissä, kun taas 2030-luvulla nuorten ikäluokkien voimakas supistuminen vähentää lisälmen muuttotappioita. Koko ennustejakson aikana lisälmi kärsisi 1 550 henkilöä muuttotappioita kuntien välisessä muuttoliikkeessä.
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa oletetaan, että lisälmi saisi vuosien 2010-2018 vuosittaista keskitasoa vastaavan määrän muuttovoittoa kansainvälisestä muuttoliikkeestä. Tämän olettan johdosta lisälmi saisi 43 henkilöä muuttovoittoa kansainvälisestä muuttoliikkeestä jokaisena tarkastelujakson vuotena. Yhteensä koko ennustejakson aikana lisälmi saisi 910 henkilöä muuttovoittoa kansainvälisestä muuttoliikkeestä.

Väestönkehityksen osatekijät Skenaariossa 1. 2019-2040

Kuviossa on kuvattu skenaarion 1. väestönkehityksen osatekijöitä vuosien 2019-2040 aikana.

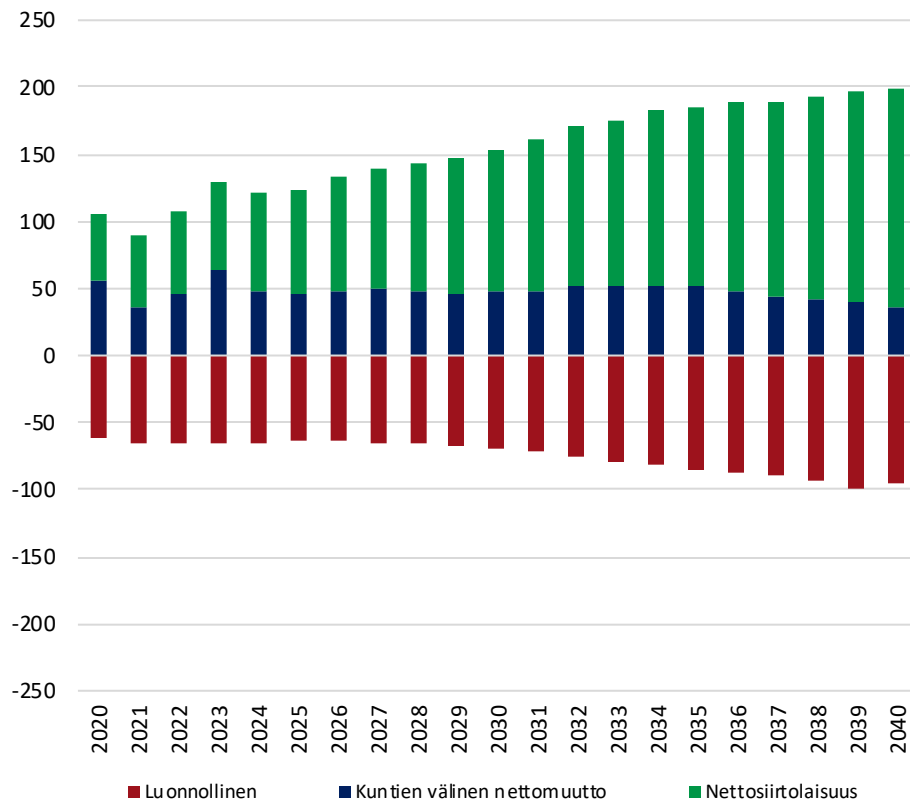
- Skenaariossa 1. Iisalmen väestön supistumista selittää lähinnä heikko luonnollinen väestönlisäys: Iisalmen luonnollinen väestönlisäys on koko ajanjakson merkittävän negatiivista, vaikka skenaariossa syntyvyyden oletettiin vastaavan 2010-luvun keskitasoa vuoden 2019 syntyvyyden sijaan. Tässä skenaariossa luonnollinen väestönlisäys painuu myös erittäin negatiiviseksi ennustejakson loppupuolella: koko ennustejakson aikana luonnollinen väestönlisäys vähentäisi Iisalmen väkilukua noin 2 000 asukkaalla.
- Vaikka Iisalmen vetovoimaa maan sisällä kasvatettiin skenaarioissa 1., kärsii Iisalmi maltillisia muuttotappioita ennustejakson aikana kuntien välisessä muuttoliikkeessä. Skenaariossa 1. Iisalmi saisi ennustejakson alussa pieniä muuttovoittoja, ja muuttotappiot olisivat hyvin maltillisia koko 2020-luvun. 2030-luvun aikana Iisalmen muuttotappiot kuitenkin kasvaisivat kohtuullisen suuriksi: koko ajanjakson aikana Iisalmi kärsisi noin 450 henkilöä muuttotappiota kuntien välisessä muuttoliikkeessä.
- Skenaariossa 1. ainoa Iisalmen väestöä jatkuvasti kasvattava tekijä on nettosiirtolaisuus. Iisalmi saisi ennusteen olettamien mukaan kasvavia muuttovoittoja ulkomailta, joka loiventaisi merkittävästi väestön supistumisen voimakkuutta etenkin 2030-luvulla, kun kuolleiden määrät Iisalmissa kasvavat voimakkaasti. Koko ennustejakson aikana skenaariossa 1. Iisalmi saisi 1 600 henkilöä muuttovoittoa kansainvälisestä muuttoliikkeestä.

Väestönkehityksen osatekijät Skenaariossa 2. 2019-2040

Kuviossa on kuvattu skenaarion 2. väestönkehityksen osatekijöitä vuosien 2019-2040 aikana.

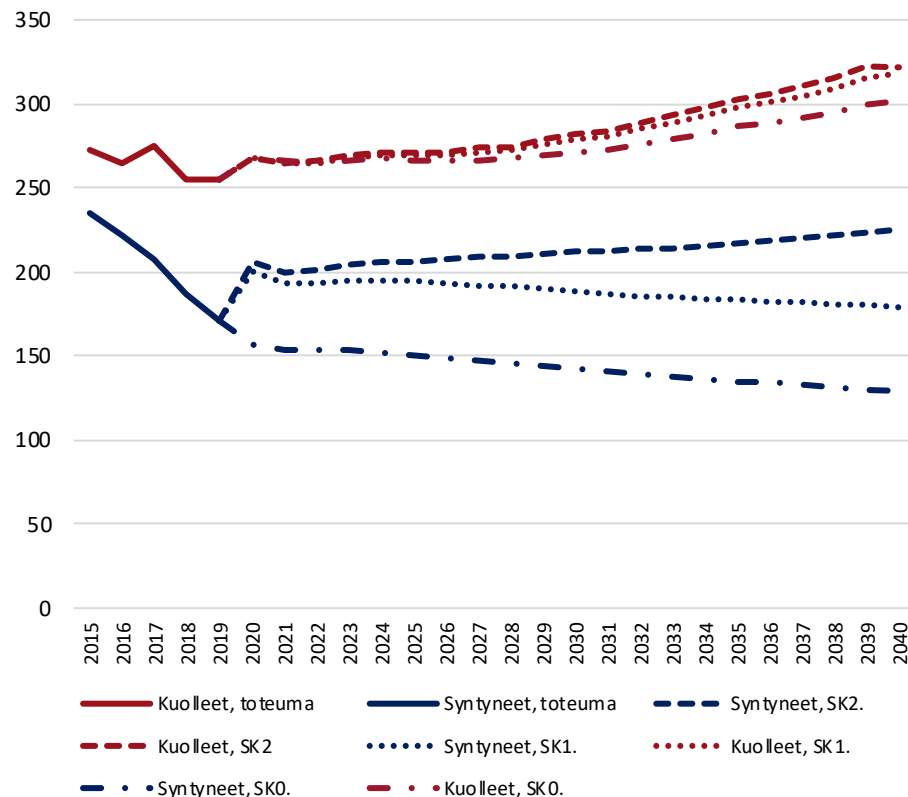
- Skenaariossa 2. ainoa lisälmen väestöä supistava tekijä olisi luonnollinen väestönlisäys. Vaikka skenaariorissa 2. lisälmen syntyvyys vastaisi 2010-luvun keskitasoa, ikääntyneen väestön vaikutuksesta lisälmen luonnollinen väestönlisäys pysyisi koko ennustejakson ajan merkittävän negatiivisena. Toisin kuin muissa skenaarioissa luonnollisen väestönlisäyksen voimakkuus ei juuri muuttuisi ennustejakson aikana, vaan etenkin 2030-luvun luonnollinen väestönlisäys jäisi merkittävästi muita skenaarioita maltillisemmaksi. Tätä selittää kasvavan väestöpohjan nostama syntyneiden määrä, kuolleisuudessa ei ole juuri eroja skenaarioiden välillä. Koko ennustejakson aikana lisälmen luonnollinen väestönlisäys olisi skenaariorissa 2. yhteensä -1 575 henkilöä.
- Skenaariossa 2. merkittävästi vahvistetun veto- ja pitovoiman ansiosta lisälmi saisi maltillisia muuttovoittoja kuntien välisestä muuttoliikkeestä koko ennustejakson ajan. Muuttovoittojen määrä vaihtelisi maltillisesti, joskin ennustejakson loppupuolella muuttovoitot vähenisivät. Koko ennustejakson aikana lisälmi saisi skenaariorissa 2. vajaat 1 000 henkilöä muuttovoittoa kuntien välisestä muuttoliikkeestä.
- lisälmen väkiluku ei kuitenkaan kasvaisi skenaariorissa 2. ilman voimakkaasti kasvanutta maahanmuuttoa: skenaarion olettamana on, että lisälmeen kohdistuva maahanmuutto kolminkertaistuu vuoteen 2040 mennessä, joka näkyy etenkin 2030-luvulla voimakkaasti kasvavina muuttovoittoina. Tässä skenaarioissa lisälmi saisi hieman yli 2 200 henkilöä muuttovoittoa ulkomailta.

Syntyneet ja kuolleet eri skenaarioissa 2015-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu syntyneiden ja kuolleiden kehitystä kolmessa eri skenaariossa vuosien 2015-2040 aikana.

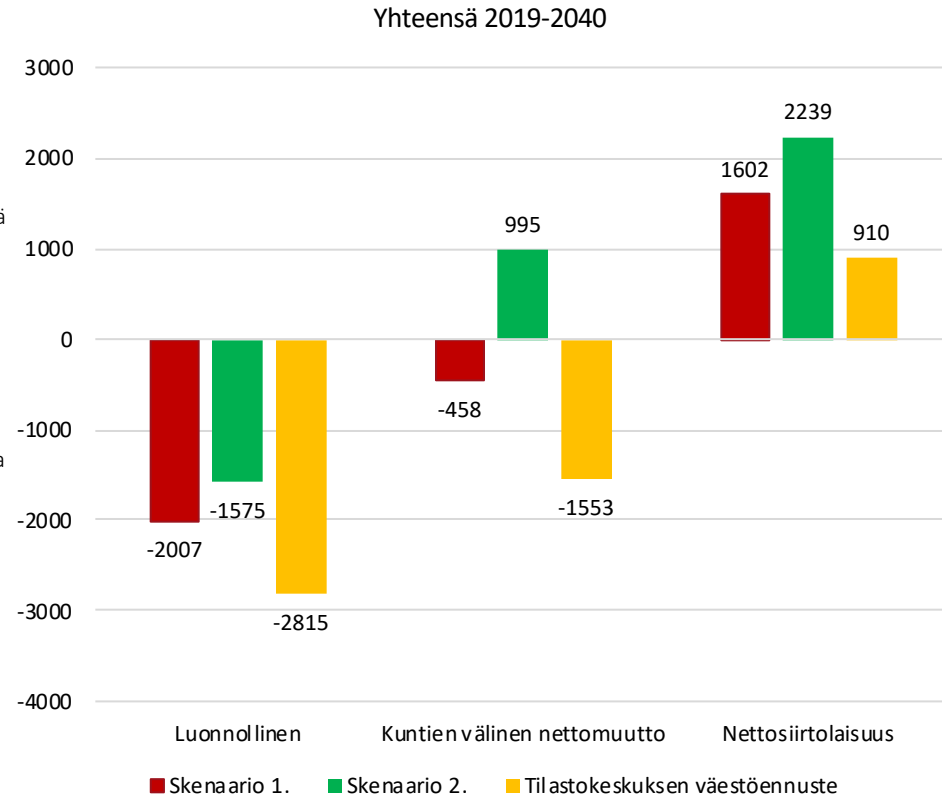
- Syntyvyys on laskenut voimakkaasti lisälmissä muun maan tavoin 2010-luvulla. Tilastokeskuksen väestöennusteessa on oletettu, että syntyvyys jää vuoden 2018 historiallisen matalalle tasolle, jonka takia syntyneiden määrä jää erittäin matalaksi koko ennustejakson ajaksi. Tilastokeskuksen väestöennusteessa lisälmissä vuotta kohden syntyy keskimäärin 144 lasta. Syntyneiden määrä vähenee ajanjakson aikana hedelmällisessä iässä olevan väestön vähentyessä.
- Skenaariossa 1. ja 2. syntyvyyden oletetaan vastaavan 2010-luvun keskitasoa vuoden 2018 erittäin matalan tason sijaan. Tämän takia molemmissa skenaarioissa syntyneiden määrät ovat merkittävästi korkeammat kuin 2010-luvun lopussa tai Tilastokeskuksen väestöennusteessa. Skenaariossa 1. hedelmällisessä iässä oleva väestö vähenee ennustejakson aikana, joka laskee syntyneiden määriä. Skenaariossa 2. hedelmällisessä iässä oleva väestö kasvaa ennustejakson aikana, joka näkyy syntyneiden määrän kasvuna. Skenaariossa 1. syntyy vuotta kohden keskimäärin 188 henkilöä ja skenaariossa 2. syntyy vuotta kohden keskimäärin 210 henkilöä.
- Kuolleiden määrän kehityksessä ei ole suuria eroja skenaarioiden välillä: vahvemman kasvun skenaarioissa vuosittain kuolleiden määrät ovat hieman korkeammat, mutta tämän kokonaisvaikutus on vähäinen. Kuolleiden määrät kasvavat koko ajanjakson: vuonna 2040 eliniän oletetusta noususta huolimatta kuolleiden määrät ovat noin neljänneksen vuotta 2019 korkeammat. Tämä heikentää kaikissa skenaarioissa väestönkehitystä; kuolleiden määrät ovat kaikissa skenaarioissa koko ajanjakson syntyneitä korkeammat.

Väestönkehityksen osatekijät 2019-2040 eri skenaarioissa

Oheisessa kuviossa on kuvattu Iisalmen väestönkehityksen osatekijöitä kolmessa eri väestönkehityksen skenaariossa yhteenlaskettuna vuosien 2019-2040 aikana.

- Luonnollinen väestönlisäys jää kaikissa skenaarioissa erittäin negatiiviseksi Iisalmen ikärakenteen vaikutuksesta. Erot ovat kuitenkin suuria etenkin Tilastokeskuksen väestöennusteen ja Skenaarioiden 1. ja 2. välillä. Skenaarioiden 1. ja 2. korkeampi syntyvyys ja Skenaariossa 2. kasvava hedelmällisessä iässä oleva väestö vähentää kuolleiden huomattavasti, yhteensä lähes tai yli 1 000 henkilöllä verrattuna Tilastokeskuksen ennusteeseen, skenaarioista riippuen.
- Tilastokeskuksen väestö ennusteessa Iisalmi kärsii suurehkoja muuttotappiota kuntien välisessä muuttoliikkeessä. Muuttotappiot painottuvat etenkin nuorten ryhmään. Skenaariossa 1. Iisalmi kärsii muuttotappiota, mutta muuttotappiot ovat etenkin vuositasolla vähäisiä erityisesti verrattuna Tilastokeskuksen väestöennusteeseen. Skenaariossa 2. Iisalmi taas saa suurehkoja muuttovoittoja kuntien välisestä muuttoliikkeestä merkittävästi vahvistuneen veto- ja pitovoiman vaikutuksesta.
- Nettosiirtolaisuus on kaikissa skenaarioissa Iisalmen väestöä kasvattava tekijä. Vaikutus on kuitenkin vähäisin Tilastokeskuksen väestöennusteessa, jossa ulkomailta saadut muuttovoitot eivät riitä korvaamaan maan sisällä kärsittyjä muuttotappioita. Skenaariossa 1. muuttovoitot ulkomailta ovat jo merkittävästi suuremmat ja ovat moninkertaiset verrattuna maan sisällä kärsittyihin muuttotappioihin. Skenaariossa 2. Iisalmi saa erittäin suuria muuttovoittoja ulkomailta, ja juuri ulkomailta saadut muuttovoitot kasvattavat tässä skenaariossa Iisalmea.

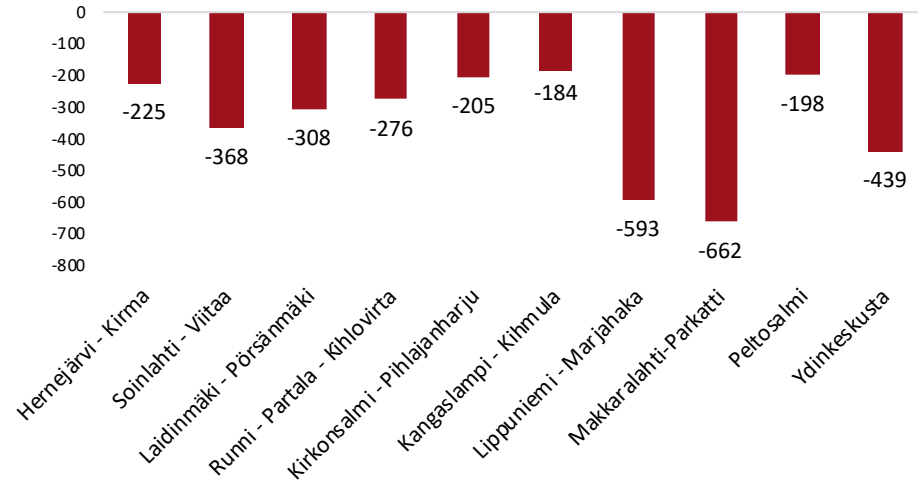

Väestönkehitys 2019-2040 tarkastelualueittain Tilastokeskuksen ennusteessa

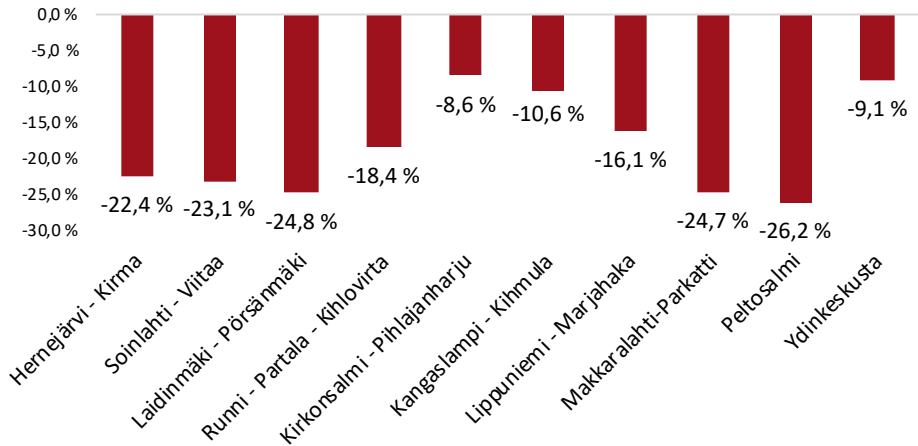
Viereisissä graafeissa on kuvattu tarkastelualueittaista väestönkehitystä 2019-2040 Tilastokeskuksen väestöennusteen kuvaaman kehityksen perusteella.

- Tilastokeskuksen väestöennusteessa lisälmen väkiluku supistuu erittäin voimakkaasti, joka näkyy väestön supistumisena kaikilla tarkastelualueilla. Määrällinen supistuminen on huomattavaa kaikilla tarkastelualueilla, ainoastaan Kangaslampi - Kihmulan ja Peltosalmen alueilla väestö supistuu alle 200 asukkaalla. Erityisen voimakkaasti määrällisesti tarkasteltuna väestö supistuisi Lippuniemi - Marjahaan ja Makkarahti - Parkatin alueilla.
- Suhteellisessa väestönkehityksessä erot eri tarkastelualueiden välillä korostuvat, vaikkakin väestö supistuu merkittävästi kaikilla alueilla. Pääsääntöisesti väestönkehitys on keskustaaajaman alueella maltillisempaa kuin haja-asutusalueilla, joskin yksittäisillä keskustaaajaman alueilla tapahtuu myös erittäin voimakasta supistumista.
- Suhteellinen väestönkehitys on maltillisinta ydinkeskustassa ja Kirkkosalmi - Pihlajajarjun alueilla. Nämä alueet ovat ainoat lisälmen tarkastelualueet, jossa väkiluku supistuu alle 10 prosentilla. Muihin alueisiin verrattuna myös Kangaslampi - Kihmulan väestönkehitys on suhteellisen maltillista. Voimakkainta väestösupistuminen on haja-asutusalueilla, joissa Runni - Partala - Kihlovirtaa lukuun ottamatta väestö supistuu yli viidenneksellä. Väestö supistuisi Tilastokeskuksen väestöennusteessa noin neljänneksellä Makkarahti - Parkatissa sekä Peltosalmella.

Määrällinen muutos 2019-2040, Tilastokeskuksen ennuste (SK0.)

Suhteellinen muutos 2019-2040, Tilastokeskuksen ennuste (SK0.)

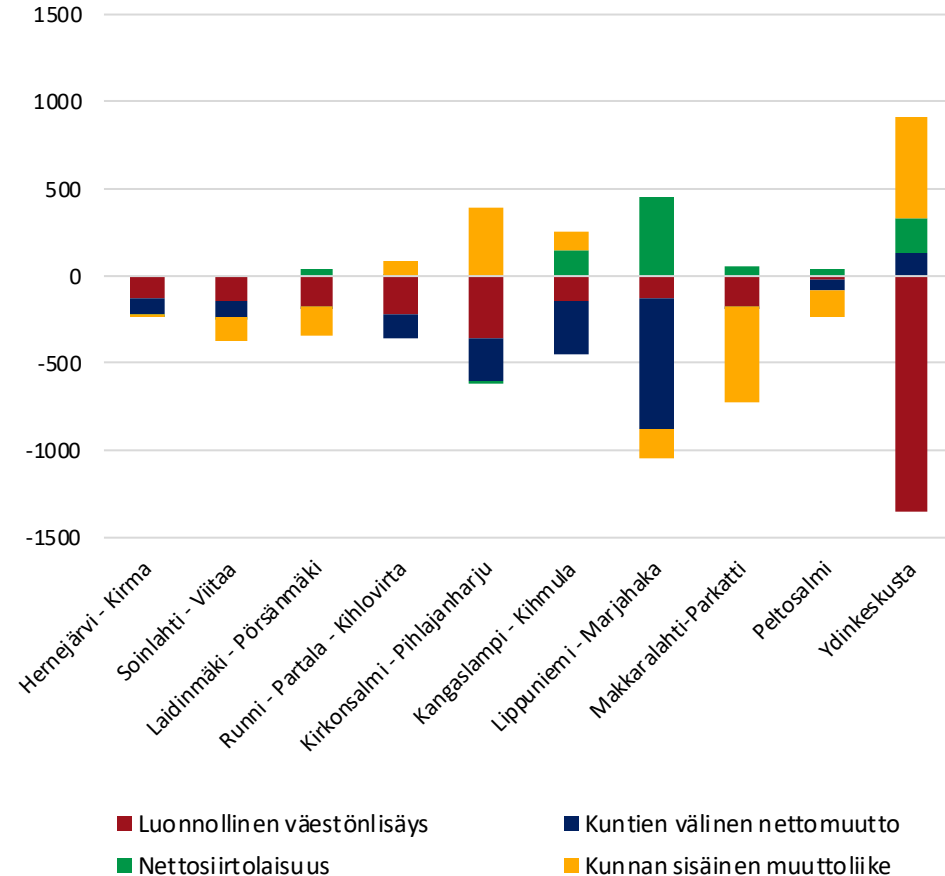

Väestönkehityksen osatekijät 2019-2040 tarkastelualueittain Tilastokeskuksen ennusteessa

Kuvaajassa on kuvattu väestönkehityksen osatekijöitä yhteensä vuosien 2018-2040 aikana tarkastelualueittain Tilastokeskuksen väestöennusteen kuvaamassa kehityksessä.

- Tilastokeskuksen väestöennusteen olettamilla luonnollinen väestönlisäys (syntyvyyden ja kuolleisuuden erotus) jää negatiiviseksi kaikilla tarkastelualueilla. Erityisesti Iisalmen ydinkeskustassa luonnollinen väestönlisäys supistaa erittäin voimakkaasti väestöä iäkkään ikärakenteen ja matalan syntyvyyden takia. Luonnollinen väestönlisäys on myös merkittävin väestö supistava tekijä Kirkonsalmi - Pihlajajarjun sekä Runni - Partala - Kihlovirran alueilla.
- Kuntien välinen muuttoliike supistaa Tilastokeskuksen väestöennusteessa kaikkien muiden tarkastelualueiden, paitsi ydinkeskustan väestöä. Myös ydinkeskustan saamat muuttovoitot ovat suhteellisen maltillisia. Kuntien välinen muuttoliike supistaa etenkin Lippuniemi - Marjahaan sekä Kangaslampi - Kihmulan väestöä.
- Nettosiirtolaisuus kasvattaa etenkin taajamamaisia tarkastelualueita vuosien 2019-2040 aikana. Erityisesti Lippuniemi - Marjahaka saisi suuria muuttovoittoja ulkomailta, mutta myös Kangaslampi - Kihmula sekä ydinkeskusta saavat maltillisia muuttovoittoja ulkomailta.
- Kunnan sisäinen muuttoliike kasvattaa Tilastokeskuksen ennusteessa etenkin ydinkeskustan sekä Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väestöä. Erityisen voimakkaasti kunnan sisäinen muuttoliike supistaa Makkara-lahti - Parkatin väestöä.

Väestönmuutoksen osatekijät 2019-2040, Tilastokeskuksen väestöennuste (SKO.)

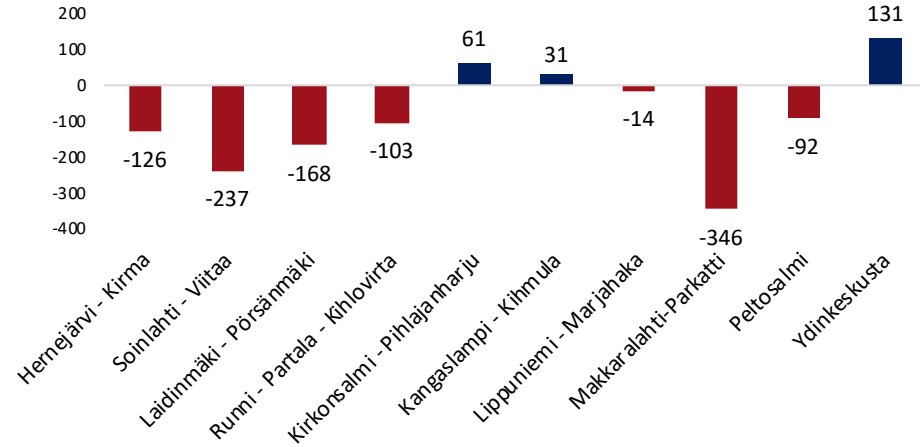

Väestönkehitys 2019-2040 tarkastelualueittain Skenaariossa 1.

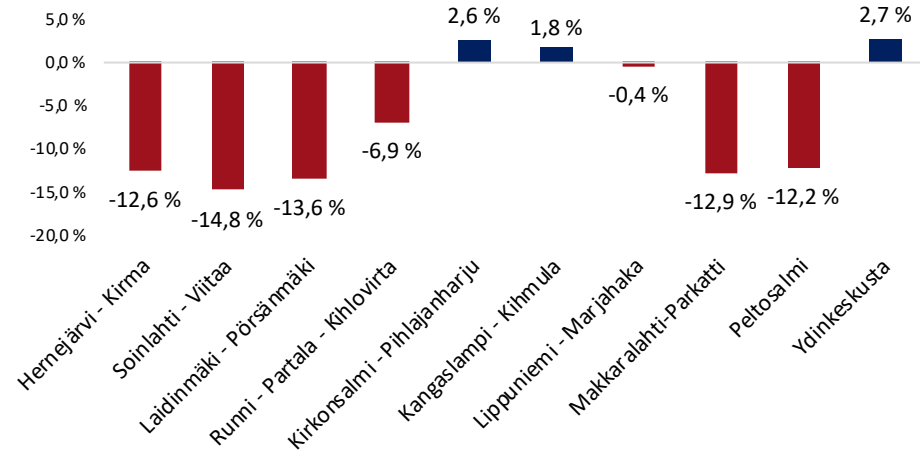
Viereisissä graafeissa on kuvattu tarkastelualueittaista väestönkehitystä 2019-2040 Skenaarion 1. kuvaaman kehityksen perusteella.

- Skenaariossa 1. Iisalmen väestö supistuu maltillisesti. Iisalmen sisällä kehitys on kuitenkin huomattavasti polarisoituneempaa: osassa tarkastelualueita väestö kasvaa, kun taas osassa tarkastelualueita väestö supistuu voimakkaasti.
- Määrällisesti kasvu on suurinta ydinkeskustassa, mutta myös Kirkonsalmi -Pihlajajarjun sekä Kangaslampi - Kihmulan alueilla väestö kasvaa hieman. Supistuminen on taas erityisen voimakasta määrällisesti Makkarahti - Parkatissa sekä Soinlahti - Viitaalla.
- Väestönkehitys polarisoitunut kuva Skenaariossa 1. korostuu, kun tarkastellaan suhteellista kehitystä. Kasvavien tarkastelualueiden suhteellinen kasvu on hyvin maltillista, kun taas supistuvien alueiden välillä on merkittäviä eroja. Supistuminen on lähes merkityksetöntä Lippuniemi - Marjahaassa, kohtuullista Runni - Partala - Kihlovirran alueella ja voimakasta muilla alueilla.
- Skenaariossa 1. Iisalmi kaupungistuu tai "taajamoituu"; taajama-alueilla väestö ei laske (tai kasva) merkittävästi, kun taas haja-asutusalueiden väestö supistuu voimakkaasti.

Määrällinen muutos 2019-2040, Skenaario 1.

Suhteellinen muutos 2019-2040, Skenaario 1.

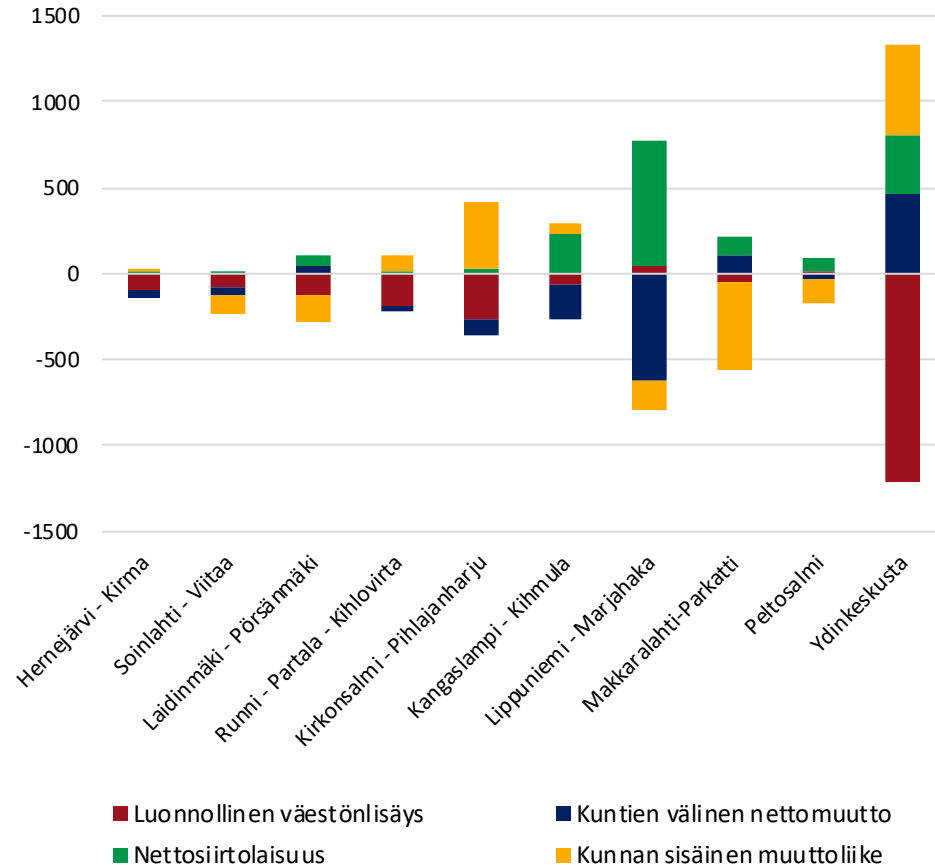

Väestönkehityksen osatekijät 2019-2040 tarkastelualueittain Skenaariossa 1.

Kuvaajassa on kuvattu väestönkehityksen osatekijöitä yhteensä vuosien 2018-2040 aikana tarkastelualueittain Skenaariossa 1. kuvaamassa kehityksessä.

- Skenaariossa 1. luonnollinen väestönlisäys jää hieman maltillisemmaksi kuin Tilastokeskuksen väestöennusteessa. Tästä huolimatta luonnollinen väestönlisäys jää negatiiviseksi lähes kaikilla tarkastelualueilla. Erityisen negatiivista luonnollinen väestönlisäys ydinkeskustassa, mutta myös Kirkonsalmi - Pihlajajarjun, Runni - Partala - Kihlovirran ja Hernejärvi - Kirman alueilla luonnollinen väestönlisäys on merkittävin Skenaariossa 1. väestöä supistava tekijä. Kahdella tarkastelualueella luonnollinen väestönlisäys jää hieman positiiviseksi.
- Skenaariossa 1. ydinkeskusta saa suuria muuttovoittoja kuntien välisestä muuttoliikkeestä. Ydinkeskustan lisäksi kolme muuta tarkastelualueutta saa maltillisia muuttovoittoja, mutta näiden merkitys on vähäinen. Erityisesti Lippuniemi - Marjahaka ja Kangaslampi - Kihmula kärsivät suuria muuttotappiota muille kunnille.
- Nettosiirtolaisuus kasvattaa Skenaariossa 1. voimakkaasti Lippuniemi - Marjahaan ja Kangaslampi - Kihmulan väestöä ja selittää näiden alueiden positiivista väestönlisäystä. Nettosiirtolaisuus on myös kohtuullisen merkittävä väestönkehityksen osatekijä ydinkeskustassa.
- lisa-lmen sisäinen muuttoliike kasvattaa voimakkaasti ydinkeskustan ja Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väestöä. Erityisesti Makkara-lahti - Parkatti kärsii suuria muuttotappiota kaupungin sisällä.

Väestönkehityksen osatekijät 2019-2040, Skenaario 1.

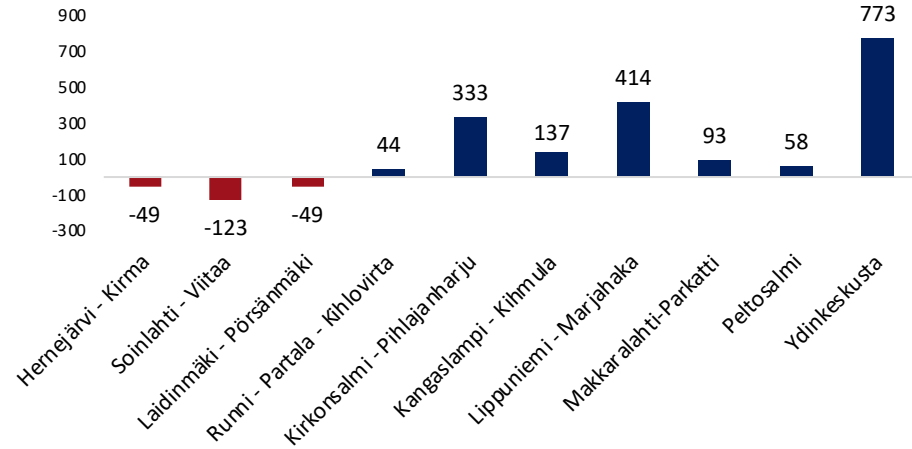

Väestönkehitys 2019-2040 tarkastelualueittain Skenaariossa 2.

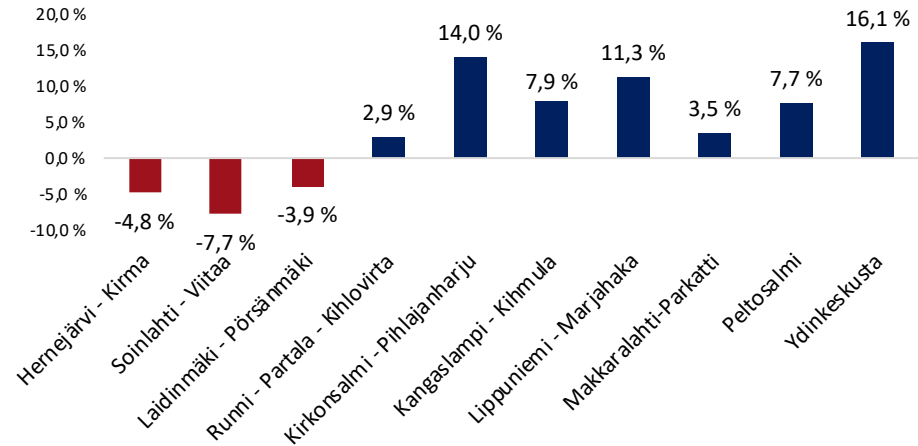
Viereisissä graafeissa on kuvattu tarkastelualueittaista väestönkehitystä 2019-2040 Skenaariossa 2. kuvaaman kehityksen perusteella.

- Skenaariossa 2. lisälmen väestö kasvaa voimakkaasti. Kasvu ei kuitenkaan jakaudu tasan, vaan etenkin haja-asutusalueilla väestö supistuu myös Skenaariossa 2., joskin supistuminen on myös näillä alueilla maltillisempaa kuin muissa skenaarioissa. Kaikki taajama-alueet taas kasvavat. Kasvu on määrällisesti huomattavan suurta ydinkeskustassa, mutta merkittävää kasvua tapahtuu myös Kirkonsalmi - Pihlajaharjussa sekä Lippuniemi - Marjahaassa. Muiden alueiden kasvu etenkin vuositason tasolla on maltillista.
- Erot etenkin taajama-alueiden välillä korostuvat, kun tarkastellaan suhteellista väestönkehitystä. Kasvu on erityisen voimakasta alueilla, joille on kaavoitettu merkittävästi asuntoja, osalla tarkastelualueita (esim. Kangaslampi - Kihmula) kasvun esteeksi muodostuu kaavoitettujen asuntojen määrä.
- Suhteellinen kasvu on erityisen voimakasta Kirkonsalmi - Pihlajaharjulla, Lippuniemi - Marjahaassa sekä etenkin ydinkeskustassa. Suhteellinen kasvu on merkittävää myös Peltosalmi ja Kangaslampi - Kihmulassa. Makkara-lahti - Parkatin väestö kasvaa vain hieman, mutta muutos on suuri kun sitä vertaa muihin skenaarioihin, joissa alueen väkiluku supistuu erityisen voimakkaasti.
- Haja-asutusalueiden väestö lähinnä supistuu, joka tarkoittaa, että lisälmi kaupungistuu erityisen voimakkaasti Skenaariossa 2.

Määrällinen muutos 2019-2040, Skenaario 2.

Suhteellinen muutos 2019-2040, Skenaario 2.

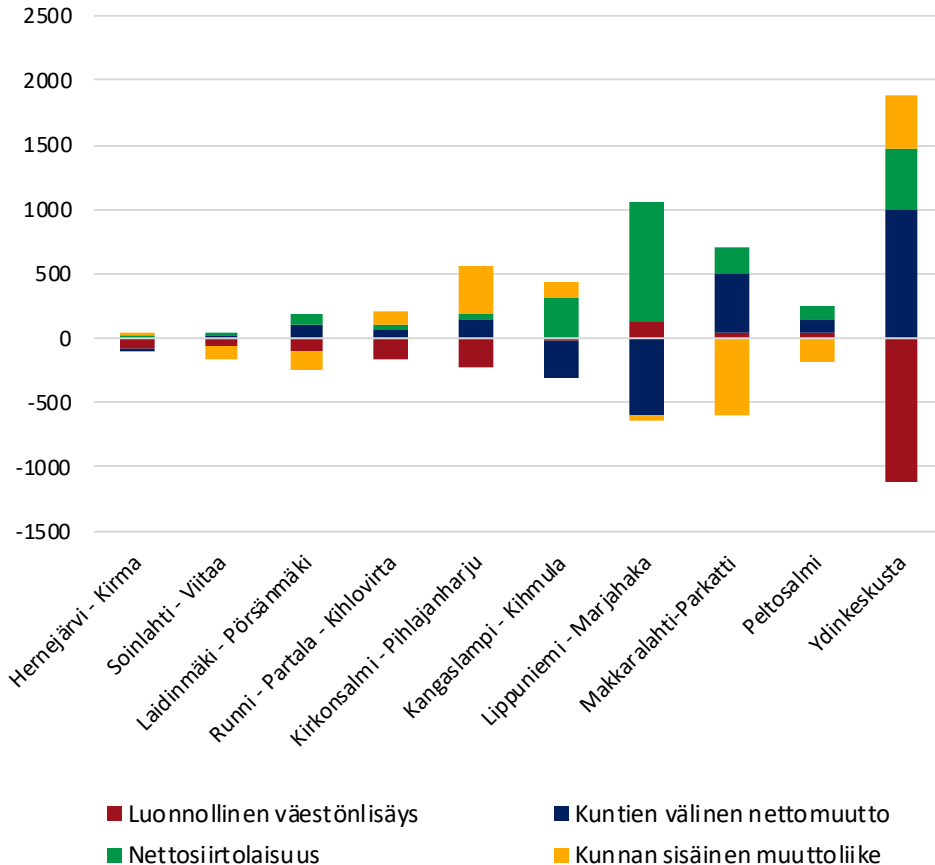
Väestönmuutoksen osatekijät tarkastelualueittain 2019-2040

Skenaariossa 2.

Kuvaajassa on kuvattu väestönkehityksen osatekijöitä yhteensä vuosien 2019-2040 aikana tarkastelualueittain Skenaariossa 2. kuvaamassa kehityksessä.

- Huolimatta skenaariossa 2. kasvavasta hedelmällisessä iässä olevasta väestöstä ja 2010-luvun keskitasoa vastaavasta syntyvyydestä, luonnollinen väestönlisäys jää useimmilla tarkastelualueilla negatiiviseksi iäkkään ikärakenteen takia. Erityisesti ydinkeskustassa luonnollinen väestönlisäys supistaa väestöä voimakkaasti.
- Iisalmen muuttovetovoimaa maan sisällä on kasvatettu voimakkaasti skenaariossa 2. Tästä huolimatta vain muutama alue saa merkittäviä muuttovoittoja kuntien välisestä muuttoliikkeessä Skenaariossa 2. vuosien 2019-2040 aikana. Ydinkeskusta saa määrällisesti suurimmat muuttovoitot, ja nämä muuttovoitot selittävät suurimman osan ydinkeskustan vahvasta kasvusta. Myös Makkaralahti - Parkatti saa merkittäviä muuttovoittoja muusta maasta, joka nostaa alueen väestönkehityksen positiiviseksi. Etenkin Lippuniemi - Marjahaka kärsii muuttotappioita.
- Nettosiirtolaisuus muodostuu Skenaariossa 2. merkittävimmäksi Iisalmen väestöä kasvattavaksi tekijäksi vuosien 2019-2040 aikana. Nettosiirtolaisuus kasvattaa etenkin Lippuniemi - Marjahaan, ydinkeskustan ja Kangaslampi - Kihmulan väestöä.
- Skenaariossa 2. kunnan sisältä muuttovoittoja saavat etenkin ydinkeskusta ja Kirkonsalmi - Pihlajajarju. Makkaralahti taas kärsii suurista muuttotappioista Iisalmen sisällä.

Väestönmuutoksen osatekijät 2019-2040, Skenaario 2.

4. Ennustettu demografinen kehitys 2019-2040

Yhteenveto lisälmen ikärakenteen kehityksestä 2019-2040 eri skenaarioissa

- Alle 15-vuotiaiden ikäryhmässä erot skenaarioiden kuvaamassa kehityksessä ovat huomattavia.** Tilastokeskuksen väestöennusteessa lasten määrä supistuisi erittäin voimakkaasti etenkin 2020-luvulla matalan syntyvyyden vaikutuksesta. Skenaariossa 1. lasten määrä vähenee merkittävästi, mutta huomattavasti maltillisemmin kuin Tilastokeskuksen väestöennusteessa. Skenaariossa 2. lasten määrä vähenee ennustejakson alussa, mutta kääntyy nousuun ja ylittää lähtötason ennustejakson lopulla. Selittävinä tekijöinä ovat erot oletetussa syntyvytydessä eri skenaarioissa sekä erilainen hedelmällisessä iässä olevan väestön kehitys. Näiden tekijöiden johdosta etenkin 2030-luvun alle kouluikäisten ja peruskouluikäisten kehityksessä on huomattavan suuret erot eri skenaarioissa.
- Työikäisen väestön kehityksessä erot ovat myös suuria skenaarioiden välillä.** Tilastokeskuksen väestöennusteessa työikäinen väestö supistuu yli viidenneksellä ennustejakson aikana: supistavia tekijöitä ovat ikärakenteen muutokset, mutta myös merkittävät muuttotappiot maan sisällä. Supistuminen heijastuisi käytännössä kaikkiin työikäisten ikäryhmiin, mutta erityisesti 55-64-vuotiaiden määrä laskisi voimakkaasti. Myös Skenaariossa 1. työikäisten määrä vähenisi voimakkaasti, joskin selvästi vähemmän kuin Tilastokeskuksen väestöennusteessa. Tässä skenaariossa työikäisen väestön määrä vähenisi noin 10 prosentilla. Supistuminen perustuisi lähes täysin ikäluokkien koon vaihteluun ja etenkin 55-64-vuotiaiden määrä vähenisi merkittävästi. Skenaariossa 1. osassa työikäisten ikäryhmiä tapahtuisi kasvua. Skenaariossa 2. työikäisten määrä kasvaisi hieman ennustejakson aikana, kasvu olisi kuitenkin vain vähäistä. Kasvua selittää suuret muuttovoitot ulkomailta sekä maltilliset muuttovoitot maan sisältä, jotka riittäisivät korvaamaan ikäluokkien ikääntymisen vaikutukset.
- Eläkeikäinen väestö tulee kasvamaan voimakkaasti vuosien 2019-2040 aikana skenaariosta riippumatta.** Kaikissa skenaariossa eläkeikäinen väestö kasvaa noin

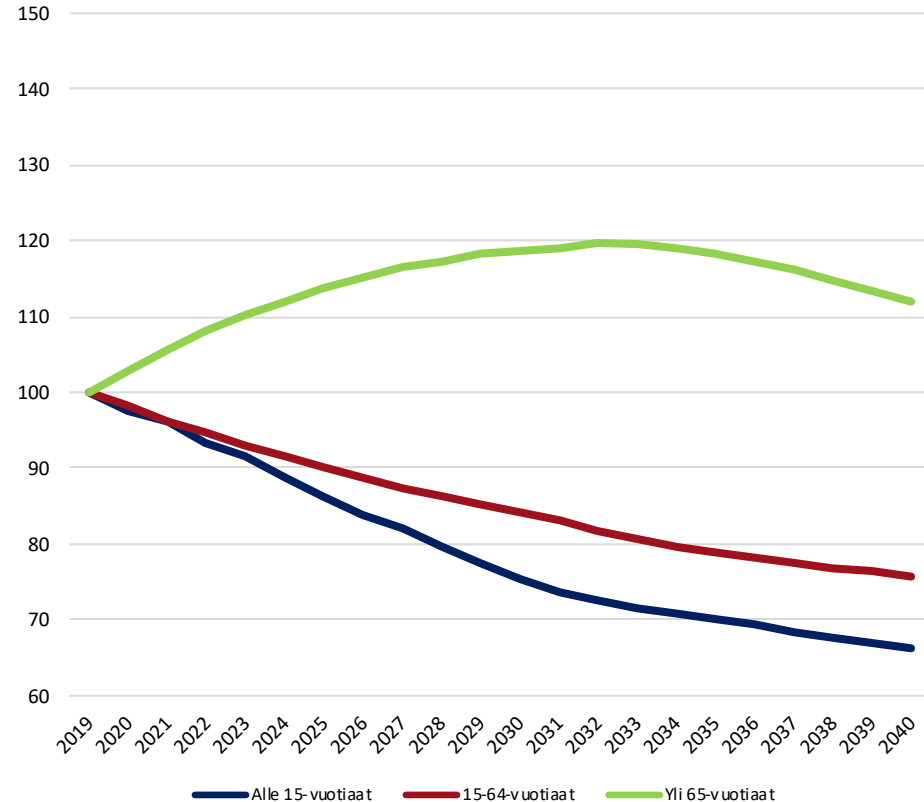
viidenneksellä 2030-luvun alkuun mennessä, jonka jälkeen eläkeikäisten määrä alkaa laskea tai kasvu hidastuu, skenaarioista riippuen. Lisälmessa tapahtuva yli 65-vuotiaan väestön kasvu on koko maan tasolla kuitenkin maltillista. Suuremmat ja merkittävämät muutokset tapahtuvatkin eläkeikäisten ryhmän ikärakenteessa: 2010-luvulla lisälmessa eläkeikäisen väestön kasvu perustui 65-74-vuotiaiden kasvuun; 2020-luvulla eläkeikäisen väestön kasvu perustuu kuitenkin täysin 75-84-vuotiaiden kasvuun ja 2030-luvulla yli 85-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu nykyisestä. Tämä muuttaa esimerkiksi eläkeikäisten palveluiden tarvetta ja tarvittujen palveluiden luonnetta. Erot eläkeikäisen väestön kehityksessä ovat maltillisia skenaarioiden välillä; kasvu on hieman voimakkaampaa vahvemman kehityksen skenaarioissa, mutta toisaalta huoltosuhte jää heikoimmaksi Tilastokeskuksen väestöennusteessa työikäisen väestön kehityksen takia.

Erot ikääntymisessä ja ikärakenteessa ovat suuria lisälmen alueiden välillä. Myös skenaariot vaikuttavat näihin eroihin. Tilastokeskuksen väestöennusteessa ja Skenaariossa 1. lasten ja työikäisten määrät vähenevät käytännössä kaikilla tarkastelualueilla, mutta supistumisen voimakkuudessa on huomattavia eroja niin alueiden kun skenaarioiden välillä. Skenaariossa 2. erot tarkastelualueiden välillä korostuvat: lasten ja työikäisten määrät kasvavat useimmilla taajama-alueilla, paikoin huomattavastikin; kun taas etenkin haja-asutusalueilla nämä ikäryhmät supistuvat voimakkaasti. Eläkeikäisten määrät kasvavat käytännössä kaikilla alueilla voimakkaasti kaikissa skenaarioissa, joskin tässä esiintyy pientä hajontaa. 2030- ja 2040-luvuilla etenkin yli 75-vuotiaan väestön osuus korostuu käytännössä kaikilla alueilla, ja monilla tarkastelualueilla noin joka viides olisi vuonna 2040 yli 75-vuotias, mikä muuttaa alueellista palvelun ja asumisen ratkaisuiden tarvetta. On kuitenkin huomionarvoista, että tähän kehitykseen vaikuttaa erittäin voimakkaasti palveluiden sekä ikäihmisille sopivien palveluiden nykyinen ja tuleva sijainti.

Lasten, työkäisten ja eläkeikäisten väestönkehitys Tilastokeskuksen ennusteessa (SKO.) 2019-2040

Viereisessä kuviossa on kuvattu lisälmen alle 15-vuotiaiden (lasten) 15-64-vuotiaiden (työkäisten) ja yli 65-vuotiaiden (eläkeikäisten) kehitystä Tilastokeskuksen ennusteessa. Arvo on indeksi, jossa vuoden 2019 arvo on 100.

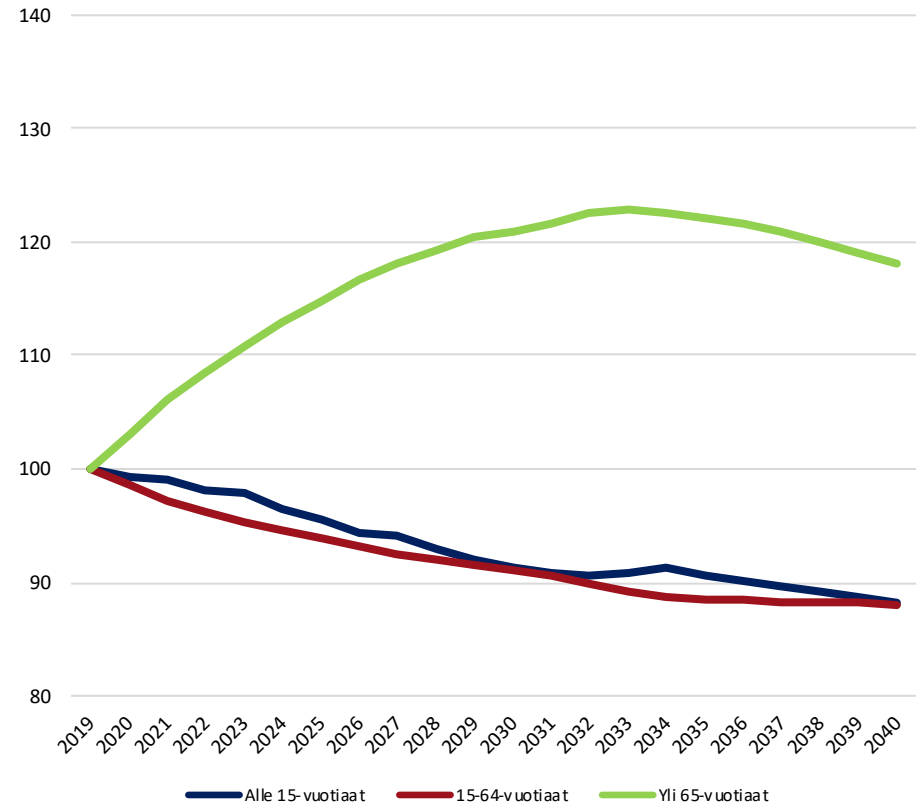
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa lisälmessä asuvien alle 15-vuotiaiden määrä supistuisi voimakkaasti 2020 ja 2030 luvun aikana. Koko ajanjakson aikana lasten määrä vähenisi 1 100 henkilöllä eli jopa 33 prosentilla. Lasten määrä supistuisi etenkin 2020-luvun aikana, jolloin laskenut syntyvyys vielä heijastuu tähän ikäryhmään. 2030-luvun aikana lasten määrä supistuisi maltillisemmin, sillä lähinnä muuttoliike ja pienet muutokset syntyvydessä heijastuisivat lasten ikäryhmään.
- Työkäisten, 15-64-vuotiaiden kehitys on myös erittäin negatiivista Tilastokeskuksen väestöennusteessa, jossa vuosien 2019-2040 aikana työkäinen väestö supistuu hieman yli 3 000 henkilöllä (-24,3 prosenttia). Supistumista selittää ikäluokkien koon vaihtelu (suuremmat eläköityvät ikäluokat verrattuna työkäisten ikäryhmään siirtyviin ikäluokkiin), mutta myös huomattavat muuttotappiot muulle maalle. Supistuminen on voimakkainta 2020-luvun aikana, 2030-luvun aikana enää lähinnä muuttoliike supistaa työkäisten määrää.
- Eläkeikäinen väestö kasvaa Tilastokeskuksen väestöennusteessa vuoteen 2033 asti, jonka jälkeen ikäryhmä alkaa supistumaan voimakkaasti kuolleisuuden vaikutuksesta. Koko ajanjakson aikana ikäryhmä kasvaa 12 prosentilla eli 674 henkilöllä, mutta vuosien 2033 aikana ikäryhmä kasvaa viidenneksellä eli 1 100 henkilöllä.

Lasten, työikäisten ja eläkeikäisten väestönkehitys Skenaariossa 1. (SK1.) 2019-2040

Viereisessä kuviossa on kuvattu lisälmen alle 15-vuotiaiden (lasten) 15-64-vuotiaiden (työikäisten) ja yli 65-vuotiaiden (eläkeikäisten) kehitystä Skenaariossa 1. Arvo on indeksi, jossa vuoden 2019 arvo on 100.

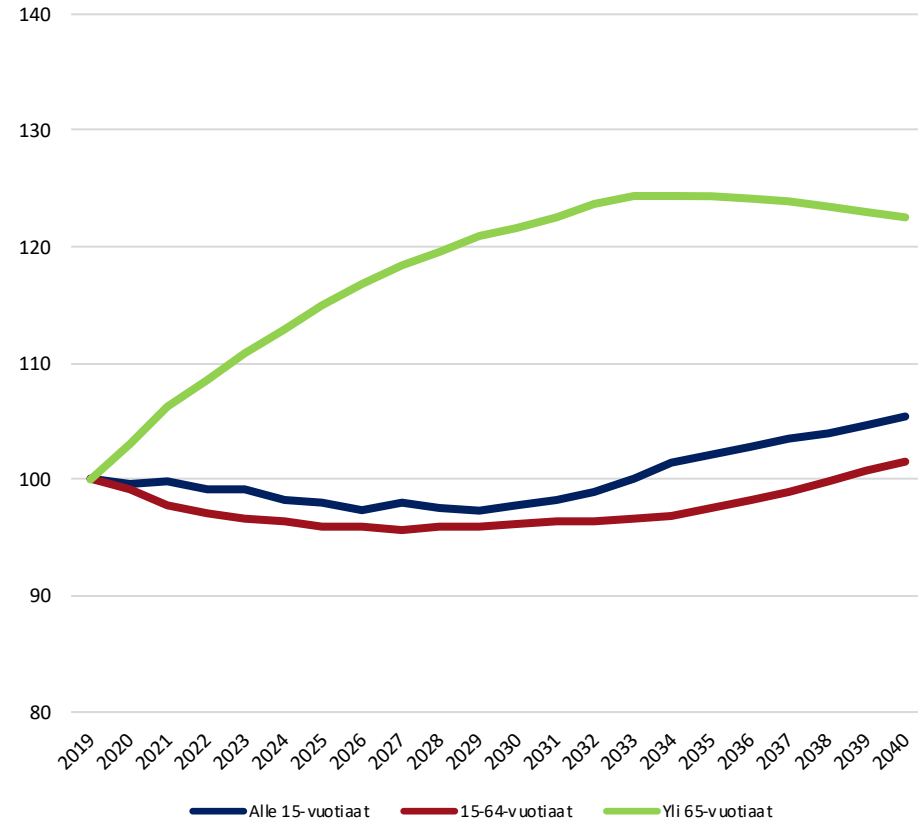
- Skenaariossa 1. kasvatetusta syntyvyydestä huolimatta alle 15-vuotiaan väestön määrä vähenee yhä aikaisempiin vuosiin verrattuna matalamman syntyneiden määrän ja muuttotappioiden vaikutuksesta. Koko ajanjakson aikana alle 15-vuotiaiden määrä vähenisi 11,8 prosentilla, eli vajaalla 400 henkilöllä. Ikäryhmän kehitys olisi negatiivista etenkin 2020-luvun aikana, 2030-luvulla lasten määrä supistuu vain hieman.
- Työikäinen väestö supistuu myös etenkin väestön ikääntymisen vaikutuksesta skenaariossa 1. vuosien 2019-2040 aikana. Koko ajanjakson aikana työikäisten määrä supistuu 12 prosentilla, joka tarkoittaa 15-64-vuotiaan väestön vähenemistä 1 500 henkilöllä. Työikäisen väestö supistuu voimakkaasti erityisesti 2020-luvulla, tämän jälkeen kehitys on maltillisempaa.
- Skenaariossa 1. eläkeikäinen väestö kasvaa voimakkaasti vielä 2020-luvun aikana, mutta saavuttaa lakipisteensä vuoteen 2033 mennessä. Vuosien 2019-2033 aikana eläkeikäisen väestön määrä kasvaisi skenaarion mukaan 1 300 henkilöllä eli 23 prosentilla. Tämän jälkeen kuolleiden määrä ylittää ikäryhmään siirtyvien ja muuttovoittojen määrän, jonka seurauksena eläkeikäinen väestö alkaa supistua: vuosien 2033-2040 aikana eläkeikäinen väestö supistuu kuitenkin vain hieman yli 200 henkilöllä, eli supistuminen on hyvin maltillista.

Lasten, työikäisten ja eläkeikäisten väestönkehitys Skenaariossa 2. (SK2.) 2019-2040

Viereisessä kuviossa on kuvattu lisälmen alle 15-vuotiaiden (lasten) 15-64-vuotiaiden (työikäisten) ja yli 65-vuotiaiden (eläkeikäisten) kehitystä Skenaariossa 2.. Arvo on indeksi, jossa vuoden 2019 arvo on 100.

- Alle 15-vuotiaiden lasten määrä kasvaa hieman vajaalla 180 henkilöllä skenaariossa 2. koko ennustejakson aikana. Skenaariossa 2. lasten määrän kasvua selittävät kasvanut syntyvyys, mutta myös merkittävästi kasvaneet muuttovoitot niin kotimaasta kuin ulkomailta etenkin 2030-luvulla. Lasten määrän kehitys onkin maltillisesti negatiivista 2020-luvulla; kaikki kasvu ajoittuu 2030-luvulle. Koko ajanjakson aikana lasten määrä kasvasi 5,4 prosentilla.
- Myös työikäisen väestön kehitys on maltillisesti positiivista skenaariossa 2., koko ennustejakson aikana työikäinen väestö kasvasi 190 henkilöllä eli 1,5 prosentilla. Työikäisten määrä supistuisi vielä 2020-luvun ja kasvua tapahtuisi vasta 2030-luvulla, kun lisälmen skenaariossa 2. saamat muuttovoitot ulkomailta ja kotimaasta kasvaisivat merkittävästi.
- Eläkeikäinen väestö kasvasi skenaariossa 2. muiden skenaarioiden tavoin voimakkaasti vuoteen 2033 asti (yhteensä 1 360 henkilöllä eli 24,3 prosentilla). Tämän jälkeen kuolleiden määrä ylittää ikäryhmään siirtyvien ja muuttoliikkeiden vaikutuksen, jonka seurauksena eläkeikäinen väestö alkaa supistua hyvin maltillisesti.
- On huomionarvoista, että Skenaarion 2. merkittävä kasvu näkyy kuitenkin lähinnä eläkeikäisten ikäryhmän kasvuna; lisälmen alle 65-vuotias väestö ei juuri kasva (toisaalta muista skenaarioista poiketen ei myöskään laske).

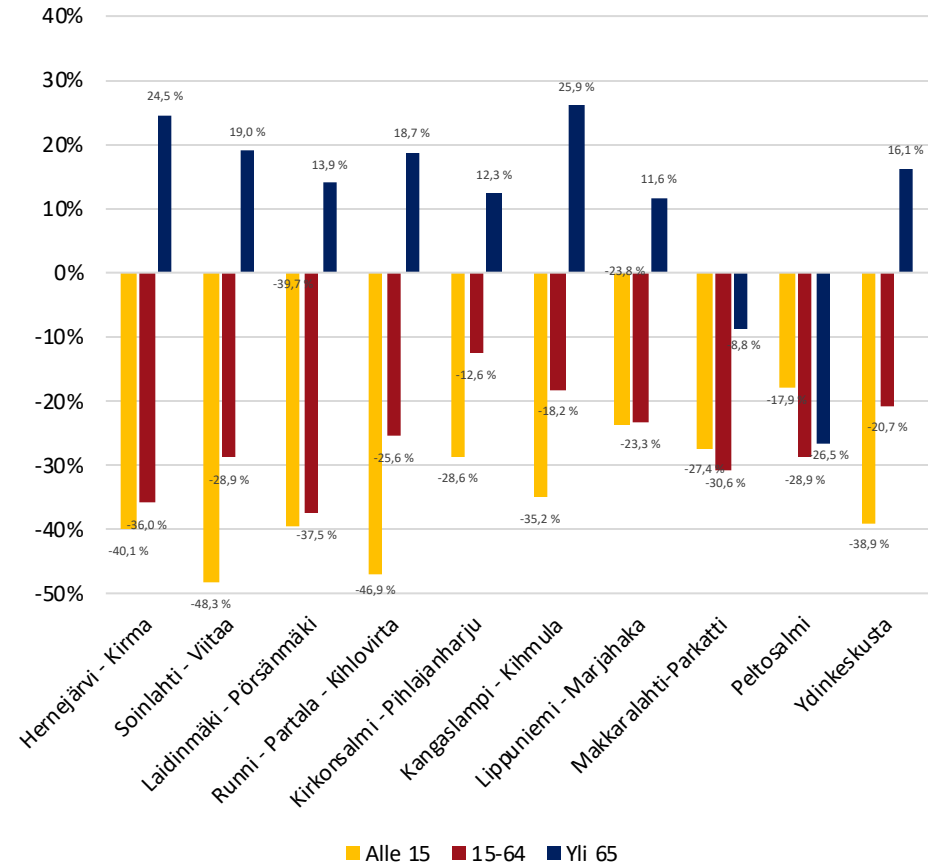

Ikärakenteen kehitys tarkastelualueittain 2019-2040 Tilastokeskuksen ennusteessa

Oheisessa kuviossa on kuvattu lisälmen tarkastelualueittaista ikärakenteen kehitystä vuosien 2019-2040 aikana Tilastokeskuksen väestöennusteessa.

- Tilastokeskuksen väestöennusteessa lasten määrä vähenee erittäin voimakkaasti kaikilla tarkastelualueilla ennusteen olettamana käytetyn erittäin matalan syntyvyyden sekä voimakkaasti supistuvan hedelmällisessä iässä olevan väestön vaikutuksesta. Erityisesti haja-asutusalueilla lasten määrä supistuu erittäin voimakkaasti. Maltillisinta supistuminen olisi Peltosalmella, joka on ainoa alue, jossa lasten määrä vähenee alle viidenneksellä vuosien 2019-2040 aikana Tilastokeskuksen väestöennusteessa.
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa myös työikäinen väestö supistuu voimakkaasti kaikilla tarkastelualueilla. Työikäinen väestö supistuu erityisen voimakkaasti haja-asutusalueilla sekä Makkara-lahti - Parkatissa. Supistuminen on maltillisinta Kirkonsalmi - Pihlajaharjulla sekä Kangaslampi - Kihmulassa, mutta myös näillä alueilla supistuminen on erittäin voimakasta.
- Eläkeikäinen väestö taas kasvaa merkittävästi useimmilla tarkastelualueilla. Kasvu on erityisen voimakasta Hernejärvi - Kirmassa sekä Kangaslampi - Kihmulassa, joissa yli 65-vuotias väestö kasvaa noin neljänneksellä. Eläkeikäinen väestö supistuu vain Makkara-lahti - Parkatissa ja Peltosalmella.

Ikäluokittainen kehitys (%) Tilastokeskuksen ennusteessa 2018-2040

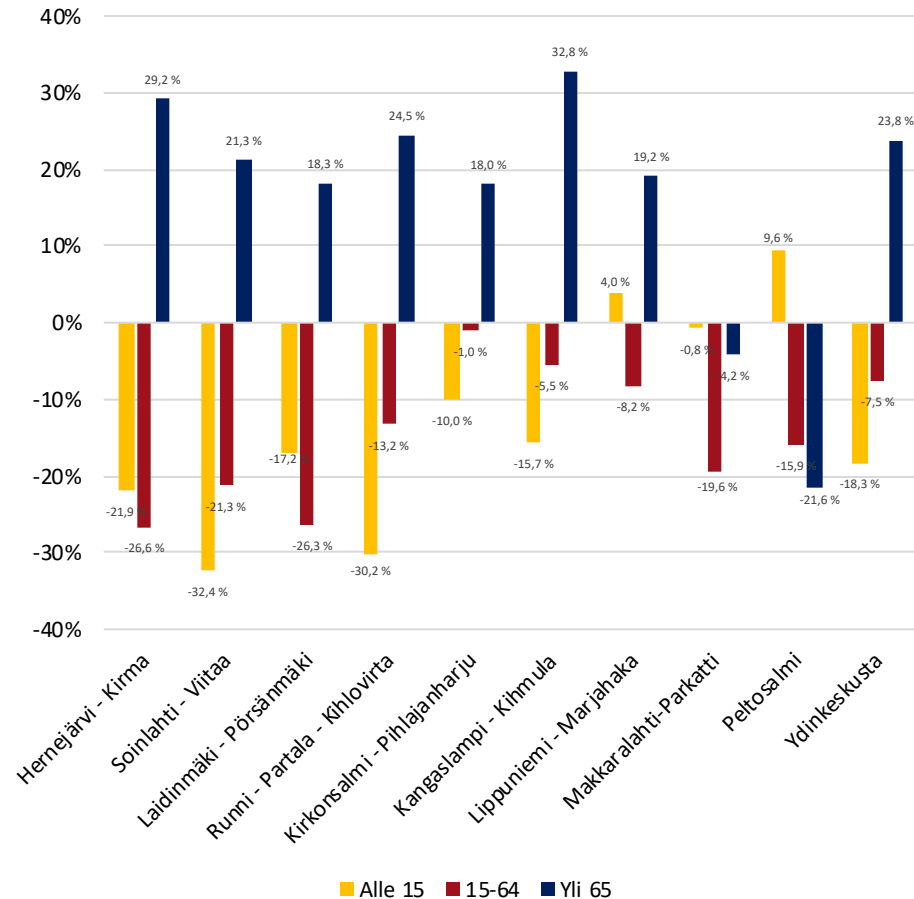

Ikärakenteen kehitys tarkastelualueittain 2019-2040 Skenaariossa 1.

Oheisessa kuviossa on kuvattu lisalmen tarkastelualueittaista ikärakenteen kehitystä vuosien 2019-2040 aikana Skenaariossa 1.

- Huolimatta Skenaariossa 1. merkittävästi kasvatetusta syntyvyydestä, lasten määrä vähenee useimmilla tarkastelualueilla vuosien 2019-2040 aikana Skenaariossa 1. Supistuminen on erityisen voimakasta haja-asutusalueilla sekä ydinkeskustassa. Lasten määrä kasvaa Skenaariossa 1. maltillisesti Lippuniemi - Marjahaassa (pitkästi maahanmuuton vaikutuksesta) sekä voimakkaasti Peltosalmella (joskin määrällinen muutos on maltillinen).
- Skenaariossa 1. työikäinen väestö supistuu kaikilla tarkastelualueilla, huolimatta lisalmeen kohdistuvasta merkittävästä maahanmuutosta sekä kasvaneesta vetovoimasta. Työikäisen väestön supistumista selittääkin etenkin työikäisen väestön ikärakenne: vuosien 2019-2040 aikana eläköityy huomattavasti suurempia ikäluokkia kuin työvoimaan siirtyy. Työikäinen väestö supistuu voimakasta haja-asutusalueilla, Makkara-lahti - Parkatissa sekä Peltosalmella. Supistuminen on erittäin maltillista Kirkonsalmi - Pihlajajarjulla ja kohtuullisen maltillista Kangaslampi - Kihmulassa sekä Ydinkeskustassa.
- Skenaariossa 1. eläkeikäinen väestö kasvaa voimakkaasti useimmilla tarkastelualueilla. Kasvu on erityisen voimakasta Hernejärvi - Kirmassa, Runni - Partala - Kihlovirrassa, Kangaslampi - Kihmulassa sekä Ydinkeskustassa. Kasvu on kuitenkin maltillisempaa kuin vuosien 2000-2019 aikana. Eläkeikäinen väestö supistuu Makkara-lahti - Parkatissa sekä Peltosalmella.

Ikäluokittainen kehitys (%) Skenaariossa 1. 2018-2040

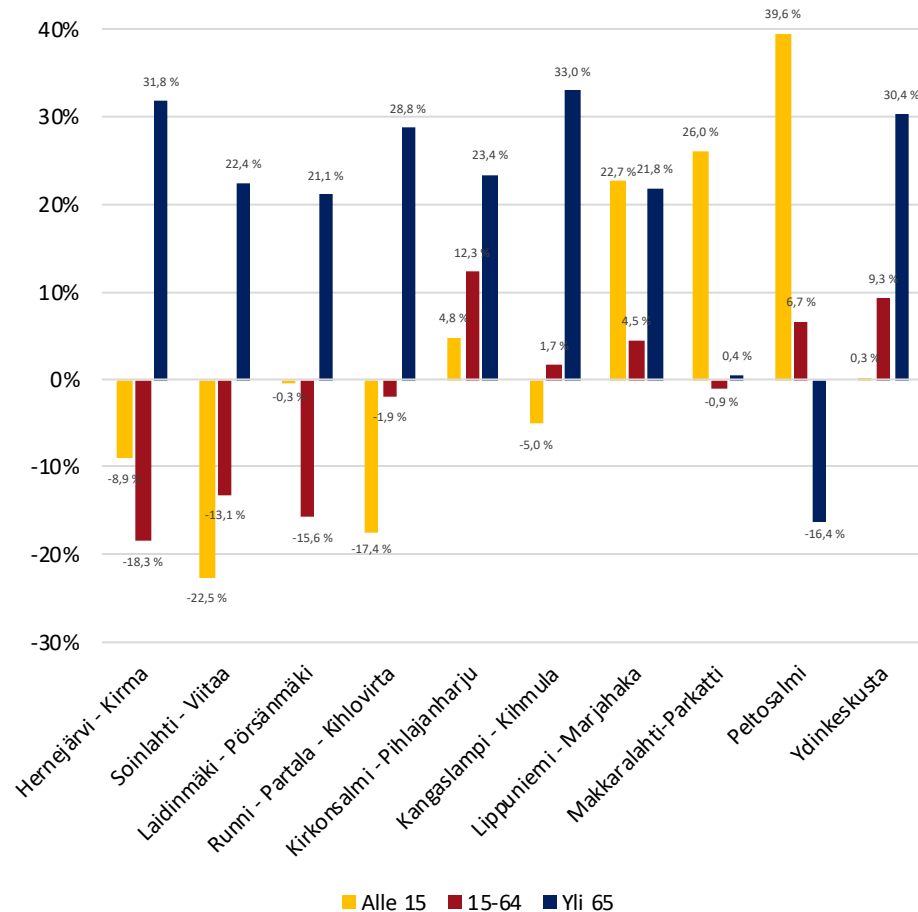

Ikärakenteen kehitys tarkastelualueittain 2019-2040 Skenaariossa 2.

Oheisessa kuviossa on kuvattu Iisalmen tarkastelualueittaista ikärakenteen kehitystä vuosien 2010-2019 aikana Skenaariossa 2.

- Skenaariossa 2. Iisalmen syntyvyys on 2010-luvun keskitasolla ja hedelmällisessä iässä oleva väestö kasvaa etenkin 2030-luvulla. Tämä heijastuu muuta skenaarioita vahvempana alle 15-vuotiaan väestön kehityksenä: Lasten määrä kasvaa skenaariossa 2. voimakkaasti Peltosalmella, Makkaralahti - Parkatissa sekä Lippuniemi - Marjahaassa. Pientä kasvua tapahtuu myös Kirkonsalmi - Pihlajaharjulla sekä ydinkeskustassa. Lasten määrä vähenee etenkin haja-asutusalueilla (pl. Laidinmäki - Pörsänmäki).
- Työikäisen väestön kehitys Iisalmen tarkastelualueilla on polarisoitunutta Skenaariossa 2. 15-64-vuotias väestö kasvaa etenkin maahanmuuton ja muuttovoittojen vaikutuksesta Kirkonsalmi - Pihlajaharjulla, Ydinkeskustassa ja Peltosalmella. Maltillisempaa kasvua tapahtuu myös Lippuniemi - Marjahaassa sekä Kangaslampi - Kihmulassa. Työikäinen väestö supistuu hieman Makkaralahti - Parkatissa ja voimakkaasti muilla haja-asutusalueilla kuin Runni - Partala - Kihlovirrassa.
- Eläkeikäinen väestö kasvaa skenaariossa 2. voimakkaasti useimmilla tarkastelualueilla. Kasvu on erityisen voimakasta Hernejärvi - Kirmassa, Kangaslampi - Kihmulassa sekä ydinkeskustassa. Kasvu on kuitenkin selvästi vähäisempää kuin vuosien 2000-2019 aikana. Eläkeikäinen väestö supistuu skenaariossa 2. voimakkaasti Peltosalmella.

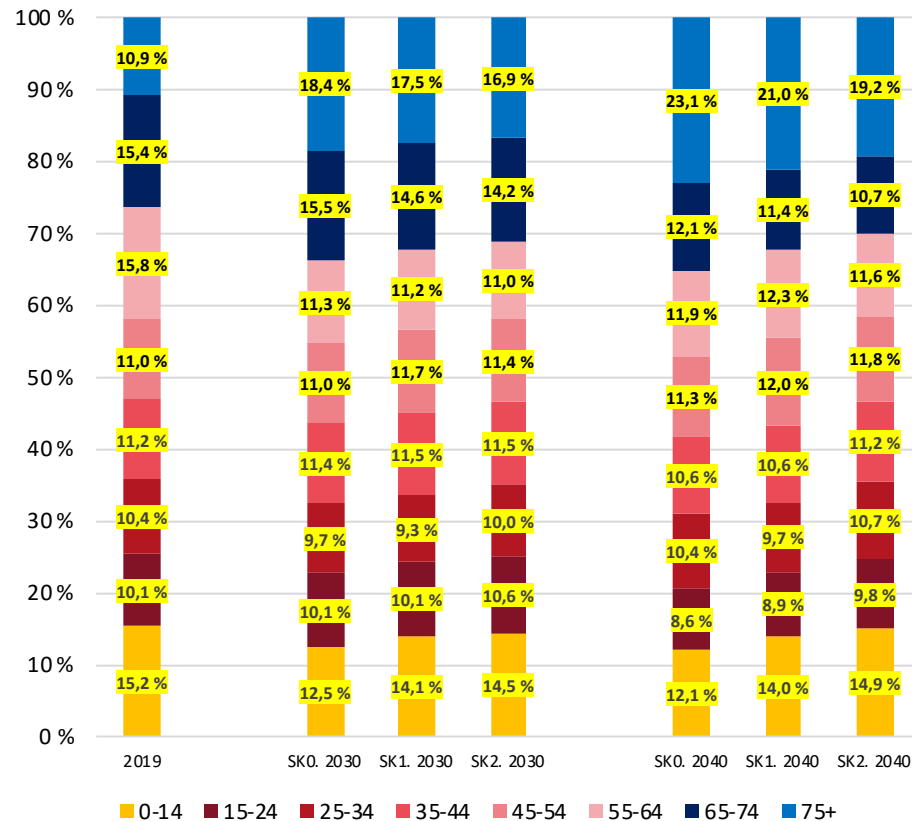
Ikäluokittainen kehitys (%) Skenaariossa 2. 2018-2040

Väestön ikärakenne 2019, 2030 ja 2040 eri skenaarioissa

Kuviossa on kuvattu väestön ikärakennetta kaikissa kolmessa skenaariossa vuosina 2019, 2030 ja 2040.

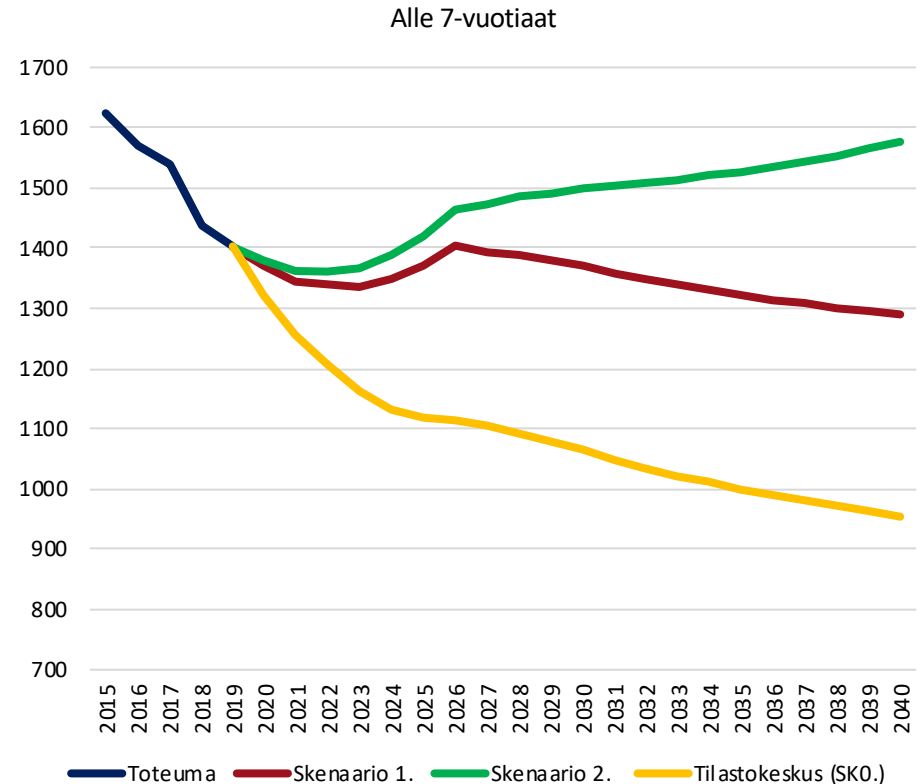
- Lasten (alle 15-vuotiaat) osuus väestöstä laskee hieman vuoteen 2030 mennessä kaikissa kolmessa skenaariossa. Oletetusti lasten osuus laskee erityisen merkittävästi Tilastokeskuksen väestöennusteessa ja vähiten skenaariossa 2. joskin skenaarioiden 1. ja 2. välinen ero on maltillinen. Lasten osuus kasvaa vuosien 2030-2040 aikana hieman skenaariossa 2. mutta laskee kahdessa muussa skenaariossa entisestään. Vuosien 2030-2040 aikana tapahtuvat muutokset ovat kuitenkin maltillisia.
- Työkäisen väestön osuus laskee kaikissa skenaarioissa suhteellisen voimakkaasti vuosien 2019-2030 aikana. Erot työkäisen väestön osuuksissa ovat maltillisia vuonna 2030 eri skenaarioiden välillä, kaikissa skenaarioissa 53,5 - 54,5 % lisälmen väestöstä on työkäisiä vuonna 2030. Erot skenaarioiden välillä korostuvat 2030-luvulla: vuosien 2030-2040 välillä työkäisen väestön osuus kasvaa hieman skenaariossa 2. ja pysyy vastaavana skenaarioissa 1.; Tilastokeskuksen ennusteessa työkäisen väestön osuus supistuu. Vahvemman kehityksen skenaarioissa nuorten työkäisten määrä korostuu kuitenkin enemmän kuin Tilastokeskuksen väestöennusteessa. Kaikissa skenaarioissa työkäisen väestön osuus jää alle vuoden 2018 tason.
- Eläkeikäisen väestön osuus kohoaa yli 30 prosentin kaikissa skenaarioissa vuoteen 2030 mennessä. Eläkeikäisen väestön osuus on korostunein etenkin Tilastokeskuksen ennusteessa. Etenkin yli 75-vuotiaiden osuus korostuu. 2030-luvulla yli 75-vuotiaan väestön osuus korostuu entisestään, ja Tilastokeskuksen ennusteessa sekä Skenaariossa 1. joka viides iisalmelainen olisi yli 75-vuotias vuonna 2040.

Alle 7-vuotiaiden ikäryhmän kehitys eri skenaarioissa 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu alle 7-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä kolmessa eri väestönkehityksen skenaarioissa vuosien 2015-2040 aikana.

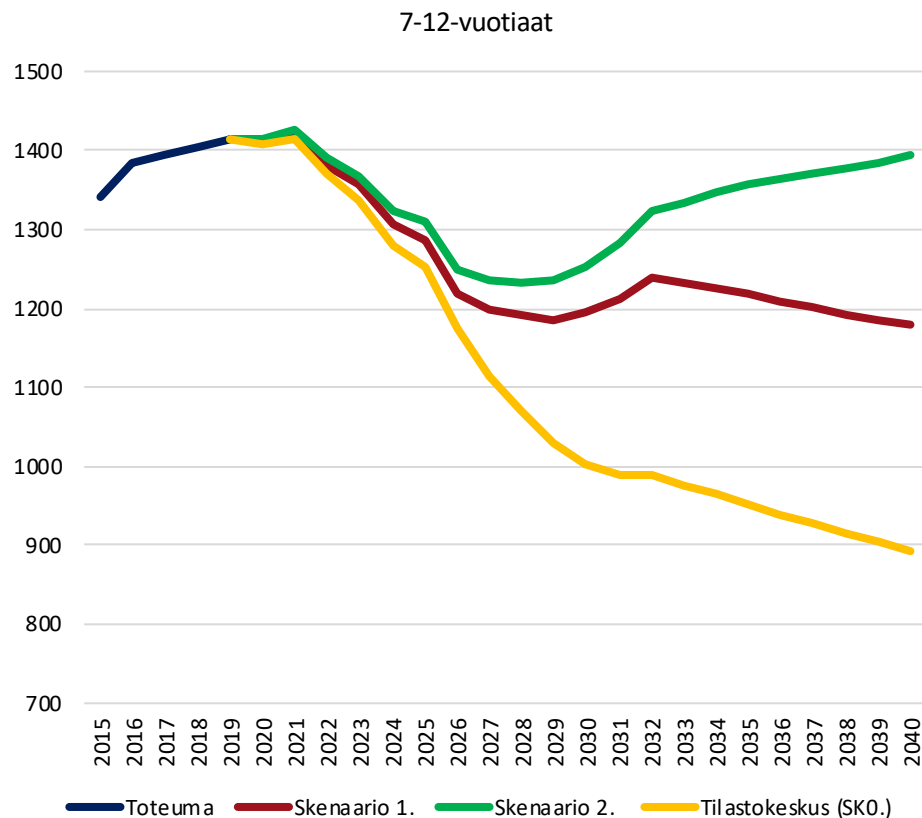
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa alle 7-vuotiaan väestön määrä supistuu voimakkaasti 2020-luvun alussa: voimakasta supistumista selittää merkittävästi laskenut syntyvyys. Supistuminen jatkuu vuoteen 2026 asti. Vuosien 2019-2030 aikaan Tilastokeskuksen väestöennusteessa alle 7-vuotiaiden määrä supistuu 340 henkilöllä eli 24,2 prosentilla. 2030-luvun aikana lasten määrä supistuu maltillisemmin, mutta yhä kohtuullisen voimakkaasti. 2030-luvulla alle 7-vuotiaiden määrän supistumista selittää vähenevä hedelmällisessä iässä oleva väestö. Vuosien 2019-2040 aikana alle 7-vuotiaiden määrä vähenee Tilastokeskuksen ennusteessa 450 henkilöllä eli -32 prosentilla.
- Skenaariossa 1. syntyvyys vastaa 2010-luvun keskitasoa, joka näkyy alle 7-vuotiaan väestön kehityksessä. Aiempien vuosien matala syntyvyys heijastuu vielä alle 7-vuotiaiden ikäryhmään ennustejakson alussa, mutta jo 2020 alkupuolella alle 7-vuotiaiden määrä kääntyy kasvuun ja saavuttaa lakipisteen vuonna 2026. Vuosien 2019-2030 aikana alle 7-vuotiaiden määrä vähenee 33 henkilöllä. 2030-luvulla alle 7-vuotiaiden määrä vähenee maltillisesti; koko ajanjakson aikana skenaariossa 1. lasten määrä vähenee 113 henkilöllä.
- Skenaariossa 2. alle 7-vuotiaiden määrä vähenee heti tarkastelujakson alussa, mutta kääntyy pian jo nousuun korkeamman hedelmällisyyssluvun ja kasvavan väkiluvun vaikutuksesta. Vuosien 2019-2030 aikaan alle 7-vuotiaiden määrä kasvasi skenaariossa 2. noin 100 henkilöllä. 2030-luvulla alle 7-vuotiaiden määrä kasvaa maltillisesti väkiluvun kasvaessa: koko ajanjakson aikana alle 7-vuotiaiden määrä kasvasi 174 henkilöllä.

7-12-vuotiaiden ikäryhmän kehitys eri skenaarioissa 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu 7-12-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä kolmessa eri väestönkehityksen skenaarioissa vuosien 2015-2040 aikana.

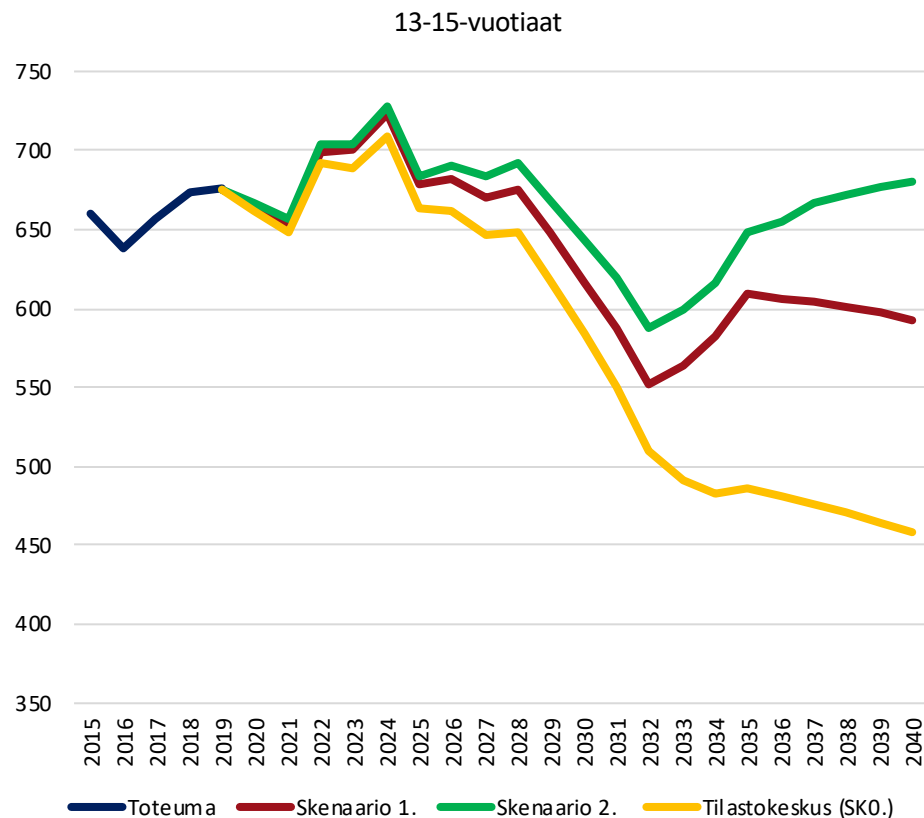
- 7-12-vuotiaiden määrä kasvoi hieman vuosien 2015-2019 aikana. Ikäryhmä pysyy vielä muutaman vuoden 2020-luvun alussa nykyhetkeä vastaavan kokoisena, mutta tämän jälkeen 2010-luvun lopun matala syntyvyys alkaa heijastua alakouluikäisten ikäryhmään. Tämä näkyy kaikissa skenaarioissa voimakkaana alakouluikäisten määrän supistumisena 2020-luvun alkupuolella. Vuoteen 2026 asti supistuminen on lähes vastaavaa kaikissa skenaarioissa, jonka jälkeen skenaarioiden 1. ja 2. korkeampi syntyvyys alkaa heijastua alakouluikäisten ikäryhmään, oikaisten kehitystä. Tilastokeskuksen väestöennusteessa alakouluikäisten määrä laskee koko 2020-luvun erittäin voimakkaasti.
- 2020-luvulla Tilastokeskuksen väestöennusteessa 7-12-vuotiaiden määrä vähenee 340 henkilöllä, Skenaariossa 1. alakouluikäisten määrä vähenee 221 henkilöllä ja skenaariossa 2. alakouluikäisten määrä vähenee noin 160 henkilöllä.
- 2030-luvulla lasketut syntyvyys ei enää heijastu voimakkaasti alakouluikäisten ikäryhmään, vaan muiden väestönkehitysten osatekijöiden vaikutus selittää 7-12-vuotiaiden väestönkehitystä. Tilastokeskuksen väestöennusteessa ja skenaariossa 1. alakouluikäisten määrä vähenee, kun taas skenaariossa 2. alakouluikäisten määrä kasvaa lähes saavuttaen lähes 2010-luvun lopun tason.
- Koko ajanjakson aikana 7-12-vuotiaiden määrä vähenee Tilastokeskuksen väestöennusteessa 520 henkilöllä, Skenaariossa 1. yhteensä 235 henkilöllä ja skenaariossa 2. vain 20 henkilöllä.

13-15-vuotiaiden ikäryhmän kehitys eri skenaarioissa 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu 13-15-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä kolmessa eri väestönkehityksen skenaarioissa vuosien 2015-2040 aikana.

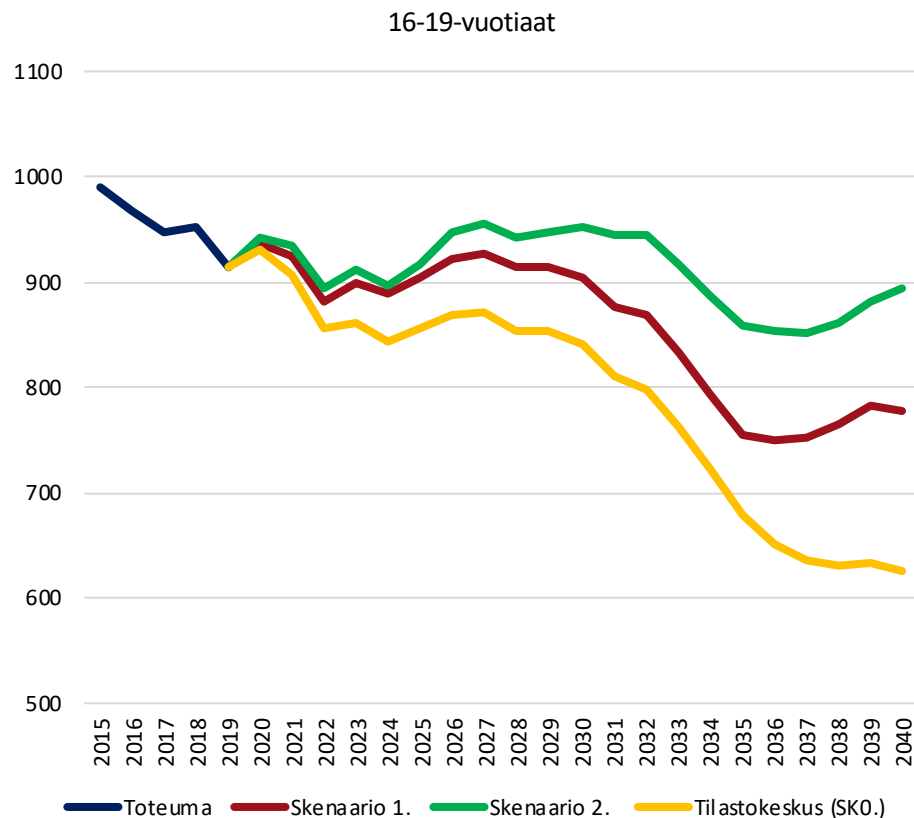
- Matala syntyvyys 2010-luvulla ei vielä näy yläkouluikäisten ikäryhmän kehityksessä, ja yläkouluikäisten määrät ovatkin kasvaneet 2010-luvun loppupuolella lissalnessa. 13-15-vuotiaiden kehitys pysyy lähes vastaavana kaikissa kolmessa skenaariossa 2020-luvun aikana. Yläkouluikäisten määrä kasvaa vuoteen 2025 asti, jonka jälkeen ikäryhmä alkaa supistua maltillisesti. Vuoden 2028 jälkeen 2010-luvun matala syntyvyys alkaa heijastua yläkouluikäisten kehitykseen, jonka seurauksena ikäryhmän koko supistuu voimakkaasti. 2020-luvun loppupuolella skenaarioiden väliset erot alkavat korostua.
- Vuosien 2019-2030 aikana Tilastokeskuksen väestöennusteessa yläkouluikäisten määrä vähenee 92 henkilöllä, Skenaariossa 1. yläkouluikäisten määrä vähenee 59 henkilöllä ja skenaariossa 2. yläkouluikäisten määrä vähenee 33 henkilöllä.
- Erot skenaarioiden välillä korostuvat 2030-luvulla. Tilastokeskuksen ennusteessa ikäryhmä supistuu voimakkaasti 2030-luvun alussa, kun taas muissa skenaarioissa yläkouluikäisten määrä kääntyy voimakkaaseen kasvuun 2030-luvun alkupuolella. 2030-luvun loppupuolella Tilastokeskuksen ennusteessa yläkouluikäisten määrä supistuu kohtuullisesti, Skenaariossa 1. yläkouluikäisten määrä supistuu hieman ja skenaariossa 2. yläkouluikäisten määrä kasvaa voimakkaasti suunnilleen lähtötasolleen.
- Koko ajanjakson aikana 13-15-vuotiaiden määrä vähenee Tilastokeskuksen väestöennusteessa 218 henkilöllä ja Skenaariossa 1. yhteensä 83 henkilöllä. Skenaariossa 2. yläkouluikäisten määrä vastaa vuonna 2040 vuoden 2019 tasoa.

16-19-vuotiaiden ikäryhmän kehitys eri skenaarioissa 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu 16-19-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä kolmessa eri väestökehityksen skenaarioissa vuosien 2015-2040 aikana.

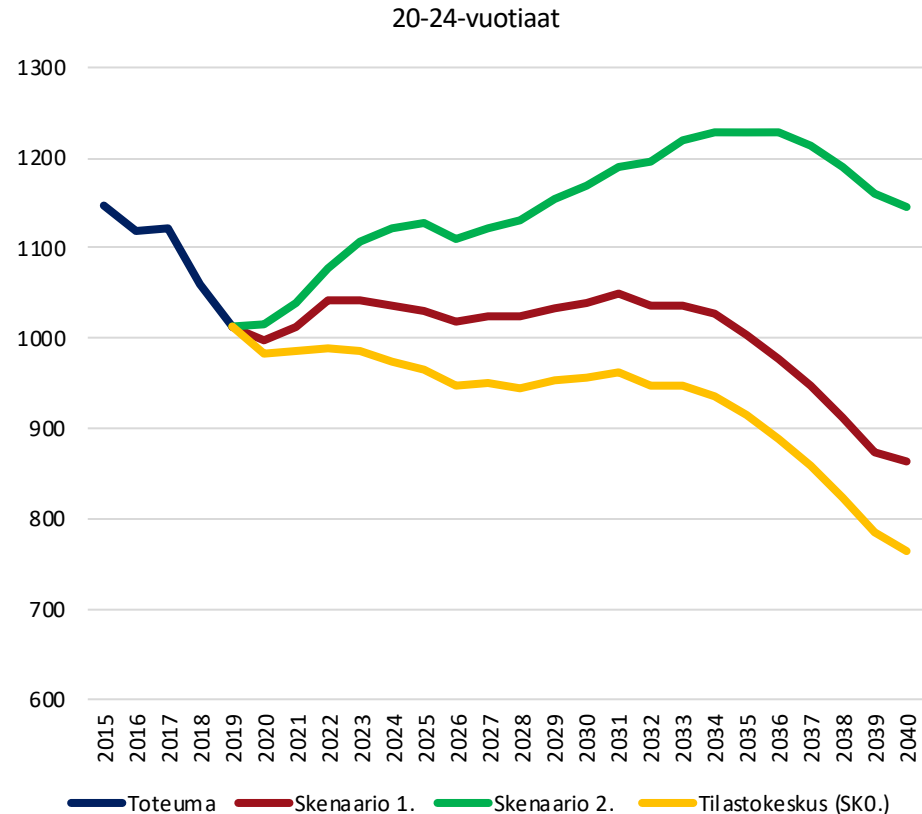
- 2020-luvun alkupuolella lisälmen 16-19-vuotiaiden määrät supistuvat maltillisesti: supistuminen on voimakkainta Tilastokeskuksen väestöennusteessa, kun taas kahden muun skenaarion välillä ei ole kovin suurta eroa 2020-luvun alkupuolella. 2020-luvun loppupuolella 18-19-vuotiaiden määrät kasvavat kaikissa skenaarioissa maltillisesti: kasvu on vahvinta skenaariossa 2. ja heikointa Tilastokeskuksen väestöennusteessa.
- Vuosien 2019-2030 aikana 16-19-vuotiaiden määrä vähenee Tilastokeskuksen väestöennusteessa 8,1 prosentilla, 16-19-vuotiaiden määrä vähenee 10 henkilöllä Skenaariossa 1. ja skenaariossa 2. ikäryhmän koko kasvaa noin 40 henkilöllä.
- Muutokset 16-19-vuotiaiden ikäryhmässä ovat dramaattisempia 2030-luvulla. 2030-luvun alussa 2010-luvun matala syntyvyys heijastuu 16-19-vuotiaiden määrän kehitykseen erittäin voimakkaana supistumisena. Supistuminen on erityisesti Tilastokeskuksen väestöennusteessa huomattavan voimakasta. Skenaarioissa 1. ja 2. supistuminen kääntyy kasvuksi 2030-luvun loppupuolella; Tilastokeskuksen väestöennusteessa 16-19-vuotiaiden määrä supistuu koko 2030-luvun.
- Koko ajanjakson aikana 16-19-vuotiaiden määrä vähenee Tilastokeskuksen väestöennusteessa 288 henkilöllä, Skenaariossa 1. noin 140 henkilöllä ja skenaariossa 2. vain 21 henkilöllä.

20-24-vuotiaiden ikäryhmän kehitys eri skenaarioissa 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu 20-24-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä kolmessa eri väestökehityksen skenaarioissa vuosien 2015-2040 aikana.

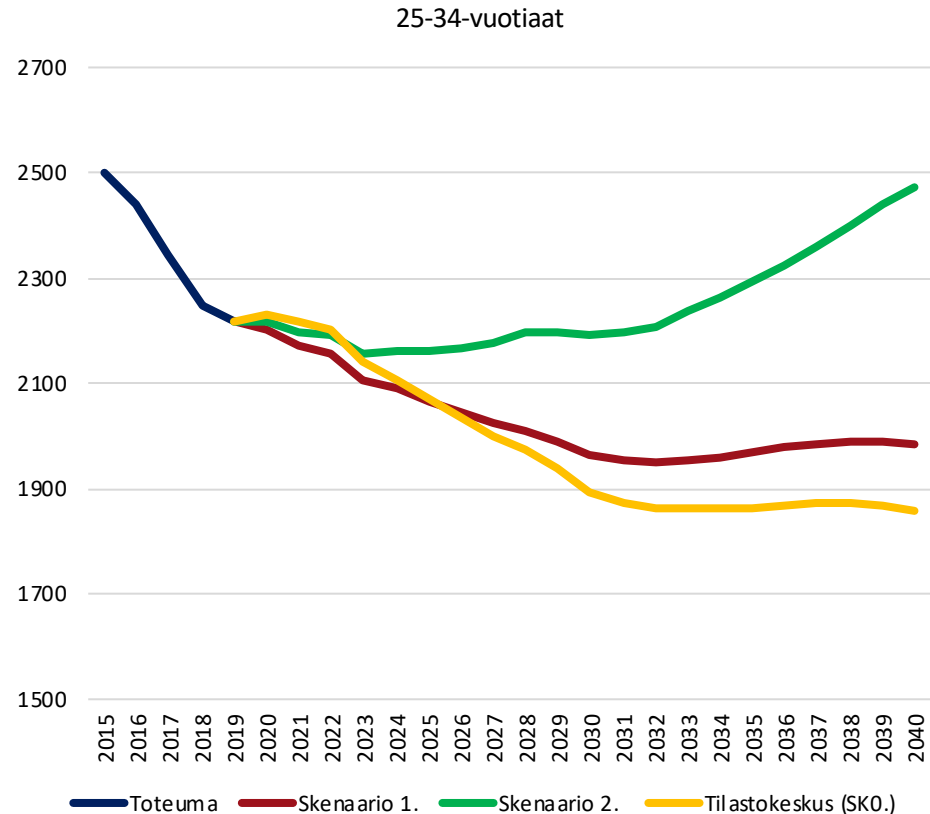
- Nuorten 20-24-vuotiaiden ikäryhmän kehitykseen vaikuttaa etenkin maan sisäinen muuttoliike ja vähäisemmässä määrin kansainvälinen muuttoliike. Laskenut syntyvyys 2010-luvulla heijastuu nuorten 20-24-vuotiaiden määrän kehitykseen vasta 2030-luvun loppupuolella. Koska muuttoliikkeen vaikutus nuorten määrän kehitykseen on huomattava, erot skenaarioiden välillä korostuvat heti ennustejakson alussa: 2020-luvulla Tilastokeskuksen väestöennusteessa nuorten määrät supistuvat hieman, Skenaariossa 1. taas tapahtuu pientä kasvua ja Skenaariossa 2. tapahtuu voimakasta kasvua.
- Vuosien 2019-2030 aikana 20-24-vuotiaiden määrä supistuu Tilastokeskuksen väestöennusteessa 56 henkilöllä, Skenaariossa 1. nuorten iisalmelaisten määrä kasvaa 27 henkilöllä ja Skenaariossa 2. nuorten määrä kasvaa noin 160 henkilöllä.
- 2030-luvun aikana nuorten määrä kääntyy ensin maltilliseen laskuun joka voimistuu, kun 2010-luvun matala syntyvyys alkaa heijastua myös 20-24-vuotiaiden ikäryhmään. Supistuminen on erittäin voimakasta Tilastokeskuksen väestöennusteessa ja Skenaariossa 1. Skenaariossa 2. vahvistunut vetovoima niin maan sisällä kuin ulkomailla loiventaa supistumiskehitystä.
- Koko ajanjakson aikana Tilastokeskuksen väestöennusteessa 20-24-vuotiaiden määrä vähenee 250 henkilöllä. Skenaariossa 1. nuorten määrä vähenee 150 henkilöllä kun taas Skenaariossa 2. nuorten määrä kasvaa noin 130 henkilöllä.

25-34-vuotiaiden ikäryhmän kehitys eri skenaarioissa 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu 25-34-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä kolmessa eri väestönkehityksen skenaarioissa vuosien 2015-2040 aikana.

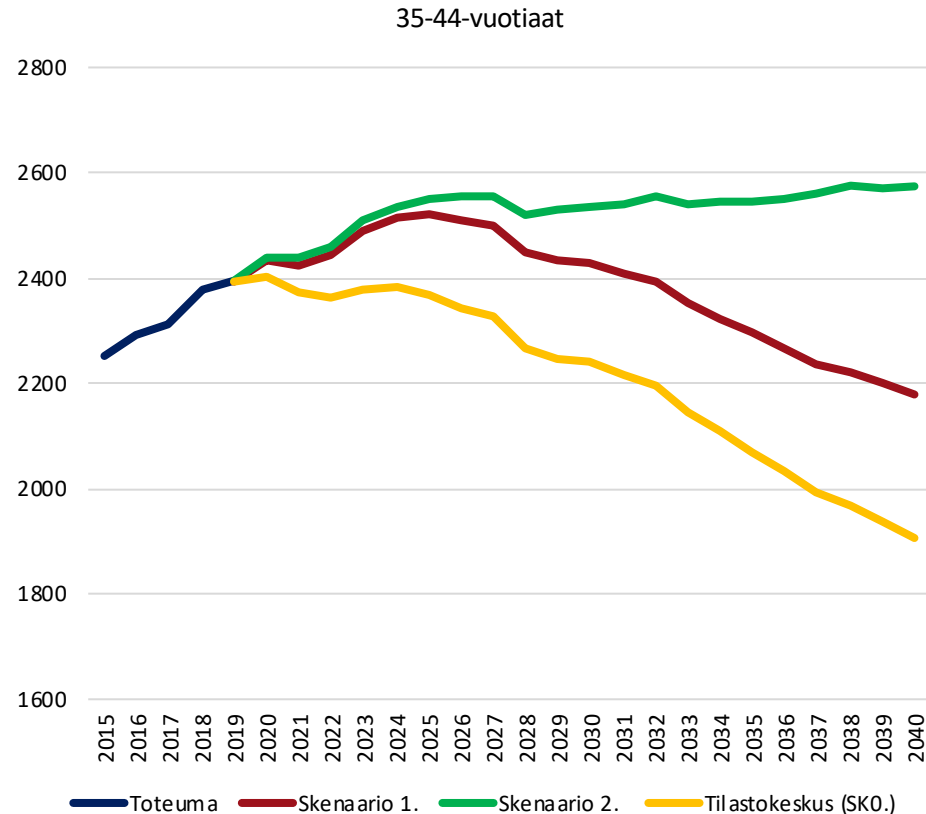
- Nuorten aikuisten (25-34-vuotiaat) kehitykseen vaikuttaa etenkin muuttoliike maan sisällä ja ulkomailta. Lasketut syntyvyys 2010-luvulla ei juuri heijastu 25-34-vuotiaiden määrään 2020- ja 2030-luvuilla. Kaikissa kolmessa skenaariossa nuorten aikuisten määrät supistuvat maltillisesti 2020-luvun alussa, mutta Skenaariossa 2. nuorten aikuisten kehitys kääntyy maltilliseen kasvuun 2020-luvun puolivälissä kasvaneen vetovoiman vaikutuksesta. Skenaariossa 1. ja Tilastokeskuksen väestöennusteessa 25-34-vuotiaiden määrät taas supistuvat koko 2020-luvun.
- Vuosien 2019-2030 aikana Tilastokeskuksen väestöennusteessa nuorten aikuisten määrä supistuu noin 320 henkilöllä, Skenaariossa 1. nuorten aikuisten määrä supistuu 250 henkilöllä kun taas Skenaariossa 2. nuorten aikuisten määrä vähenee vain 25 henkilöllä.
- 2030-luvulla Tilastokeskuksen väestöennusteessa ja Skenaariossa 1. nuorten aikuisten määrän kehitys on maltillista. Skenaariossa 2. merkittävästi kasvaneiden muuttovoittojen vaikutuksesta nuorten aikuisten ikäryhmä taas kasvaa 2030-luvulla voimakkaasti.
- Koko ajanjakson aikana 25-34-vuotiaiden määrä vähenee Tilastokeskuksen väestöennusteessa 360 henkilöllä, Skenaariossa 1. nuorten aikuisten määrä vähenee 230 henkilöllä ja skenaariossa 2. nuorten aikuisten määrä kasvaa 250 henkilöllä.

35-44-vuotiaiden ikäryhmän kehitys eri skenaarioissa 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu 35-44-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä kolmessa eri väestökehityksen skenaarioissa vuosien 2015-2040 aikana.

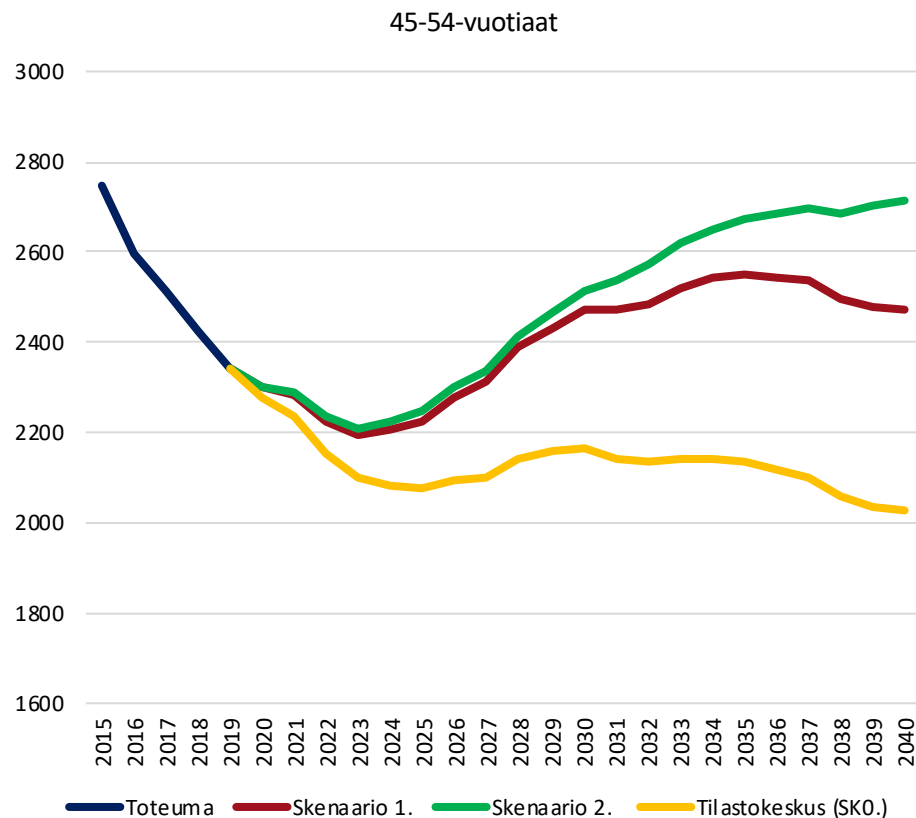
- 35-44-vuotiaan väestönkehitykseen vaikuttaa lähinnä muuttoliike maan sisältä ja ulkomailta. Osin tämän takia Tilastokeskuksen ennusteessa 35-44-vuotiaan väestökehitys poikkeaa voimakkaasti skenaarioista 1. ja 2. Tilastokeskuksen väestöennusteessa 35-44-vuotiaan väestön määrä supistuu kohtuullisesti 2020-luvun aikana, kun taas muissa skenaarioissa 35-44-vuotiaan väestön määrä kasvaa 2020-luvulla. Skenaarioiden 1. ja 2. välillä on myös eroa: skenaariossa 1. 35-44-vuotiaan väestön kasvu taittuu 2020-luvun puolivälissä, kun taas skenaariossa 2. kehitys lähinnä tasaantuu.
- 2020-luvun aikana Tilastokeskuksen väestöennusteessa 35-44-vuotiaan väestön määrä vähenee lisälmmä 155 henkilöllä, Skenaariossa 1. taas 35-44-vuotias väestö kasvaa 31 henkilöllä ja Skenaariossa 2. ikäryhmä kasvaa 140 henkilöllä.
- Skenaariossa 1. ja Tilastokeskuksen väestöennusteessa 35-44-vuotiaiden määrä supistuu kohtuullisen voimakkaasti käytännössä koko 2030-luvun ajan. Supistumisen voimakkuus on lähes vastaavaa, joskin kokonaisvaikutus on Tilastokeskuksen väestöennusteessa suurempi matalamman lähtötason takia. Skenaariossa 2. kasvavat muuttovoitot maan sisältä ja ulkomailta pitävät 35-44-vuotiaiden pienessä määrän kasvussa koko 2030-luvun.
- Koko ennustejakson aikana Tilastokeskuksen väestöennusteessa 35-44-vuotiaiden määrä vähenee lähes 500 henkilöllä, Skenaariossa 1. ikäryhmä supistuu 210 henkilöllä, kun taas Skenaariossa 2. ikäryhmä kasvaa 180 henkilöllä.

45-54-vuotiaiden ikäryhmän kehitys eri skenaarioissa 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu 45-54-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä kolmessa eri väestönkehityksen skenaarioissa vuosien 2015-2040 aikana.

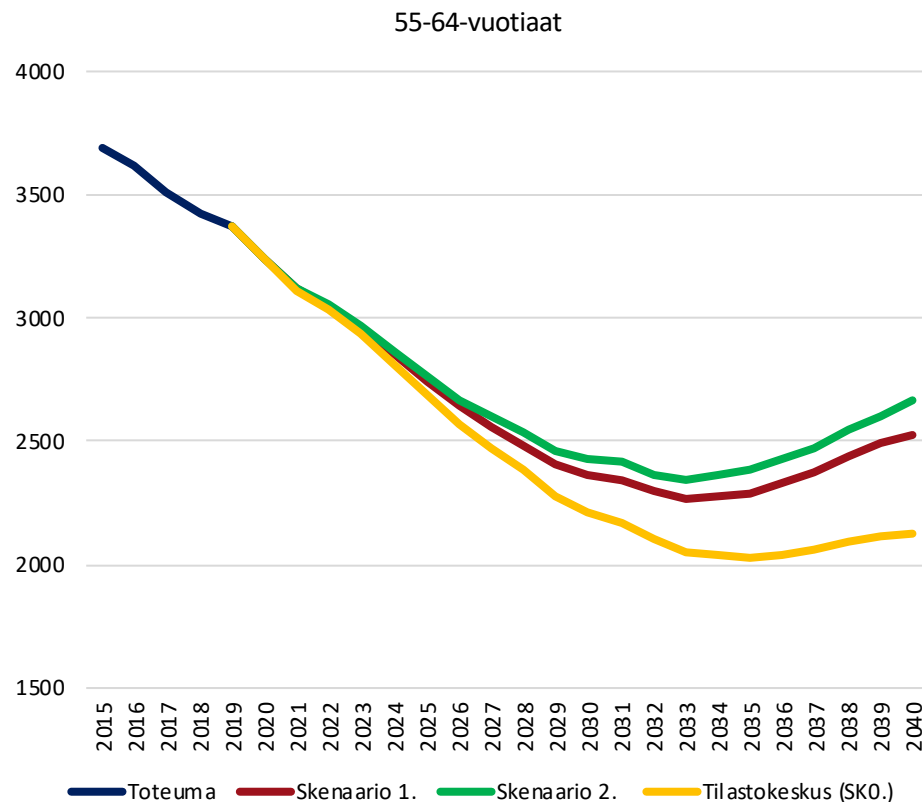
- 45-54-vuotiaiden ikäryhmän kehitykseen vaikuttavat ikäluokkien koon normaalin vaihtelun lisäksi lähinnä maan sisäinen muuttoliike sekä vähäisemmässä määrin kansainvälinen muuttoliike. Eriolaisten muuttoliike olettamien vuoksi 45-54-vuotiaan väestön kehitys poikkeaa Tilastokeskuksen väestöennusteesta merkittävästi Skenaarioista 1. ja 2. Kaikissa kolmessa skenaarioissa 45-54-vuotiaiden määrä supistuu ennustejakson alussa, mutta skenaarioissa 1. ja 2. ikäryhmä alkaa jälleen kasvaa 2020-luvun puolivälin jälkeen. Tilastokeskuksen väestöennusteesta vastaavaa kasvua ei tapahdu.
- Vuosien 2019-2030 aikana Tilastokeskuksen väestöennusteessa 45-54-vuotiaiden määrä vähenee hieman vajaalla 180 henkilöllä, Skenaariossa 1. ikäryhmä kasvaa 130 henkilöllä ja Skenaariossa 2. ikäryhmä kasvaa 175 henkilöllä.
- 2030-luvun aikana Tilastokeskuksen väestöennusteessa 45-54-vuotiaiden määrä supistuu maltillisesti. Skenaariossa 1. kehitys on vaihtelevampaa: ikäryhmä kasvaa 2030-luvun alussa, mutta supistuu tämän jälkeen. Skenaariossa 2. 45-54-vuotiaiden määrä taas kasvaa koko 2030-luvun ajan kasvaneiden muuttovoittojen vaikutuksesta.
- Koko ennustejakson aikana Tilastokeskuksen väestöennusteessa 45-54-vuotiaiden määrä vähenee hieman yli 300 henkilöllä. Skenaariossa 1. ikäryhmä kasvaa noin 130 henkilöllä ja Skenaariossa 2. noin 370 henkilöllä.

55-64-vuotiaiden ikäryhmän kehitys eri skenaarioissa 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu 55-64-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä kolmessa eri väestönkehityksen skenaarioissa vuosien 2015-2040 aikana.

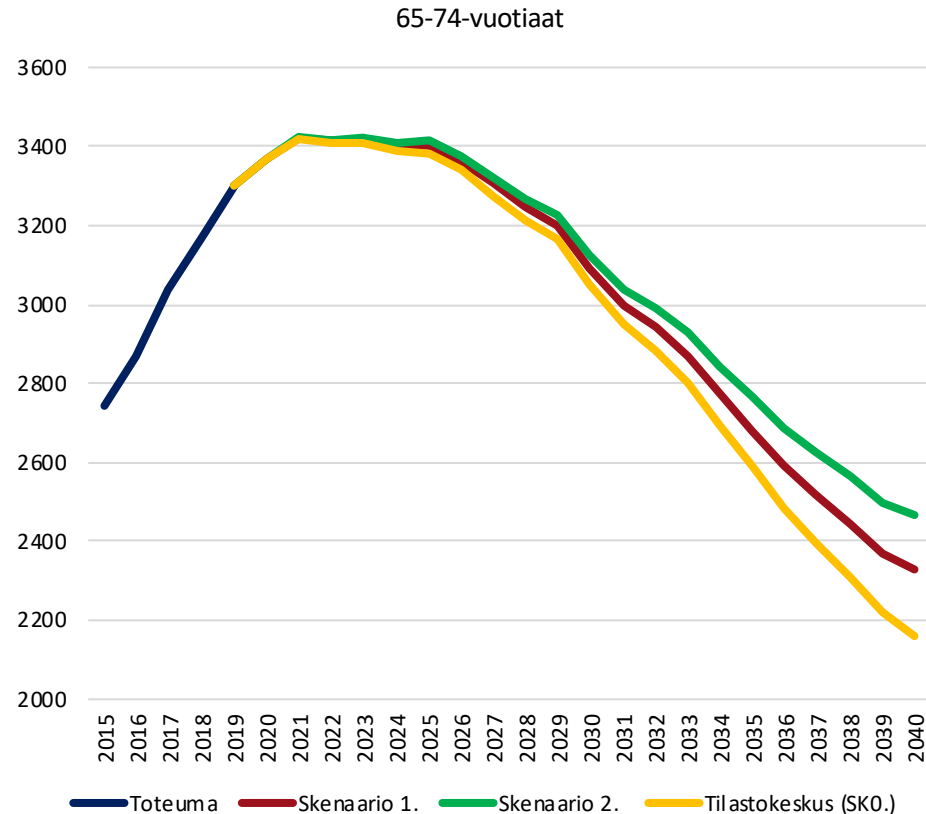
- 55-64-vuotiaiden ikäryhmän kehitykseen vaikuttaa lähinnä luonnollinen ikäluokkien koon vaihtelu, jonka lisäksi maan sisäisellä muuttoliikkeellä on pieni vaikutus ikäryhmän kehitykseen. Kansainvälisen muuttoliikkeen vaikutus 55-64-vuotiaiden ikäryhmään on taas hyvin vähäinen. 55-64-vuotiaiden ikäryhmä on supistunut suhteellisen voimakkaasti vuoden 2015 jälkeen. Supistuminen jatkuu voimakkaana kaikissa kolmessa skenaariossa koko 2020-luvun ajan. Erot skenaarioiden välillä ovat pieniä; joskin 2020-luvun loppupuolella Skenaariossa 1. ja 2. supistuminen "taittuu" aiemmin kuin Tilastokeskuksen väestöennusteessa.
- Vuosien 2019-2030 aikana Tilastokeskuksen väestöennusteessa 55-64-vuotiaiden määrä supistuu 1 150 henkilöllä, Skenaariossa 1. ikäryhmä supistuu noin 1 000 henkilöllä ja Skenaariossa 2. noin 950 henkilöllä.
- 2030-luvulla 55-64-vuotiaiden supistuminen pysähtyy kaikissa skenaarioissa, ja etenkin Skenaariossa 1. ja 2. ikäryhmä alkaa jälleen kasvamaan kohtuullisen voimakkaasti. Tilastokeskuksen väestöennusteessakin 55-64-vuotiaiden määrä kasvaa 2030-luvun lopulla, mutta kasvu on merkittävästi vähäisempää kuin muissa skenaarioissa.
- Koko ajanjakson aikana 55-64-vuotiaiden määrä supistuu 1 250 henkilöllä Tilastokeskuksen väestöennusteessa, 840 henkilöllä Skenaariossa 1. ja 700 henkilöllä Skenaariossa 2.

65-74-vuotiaiden ikäryhmän kehitys eri skenaarioissa 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu 65-74-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä kolmessa eri väestönkehityksen skenaarioissa vuosien 2015-2040 aikana.

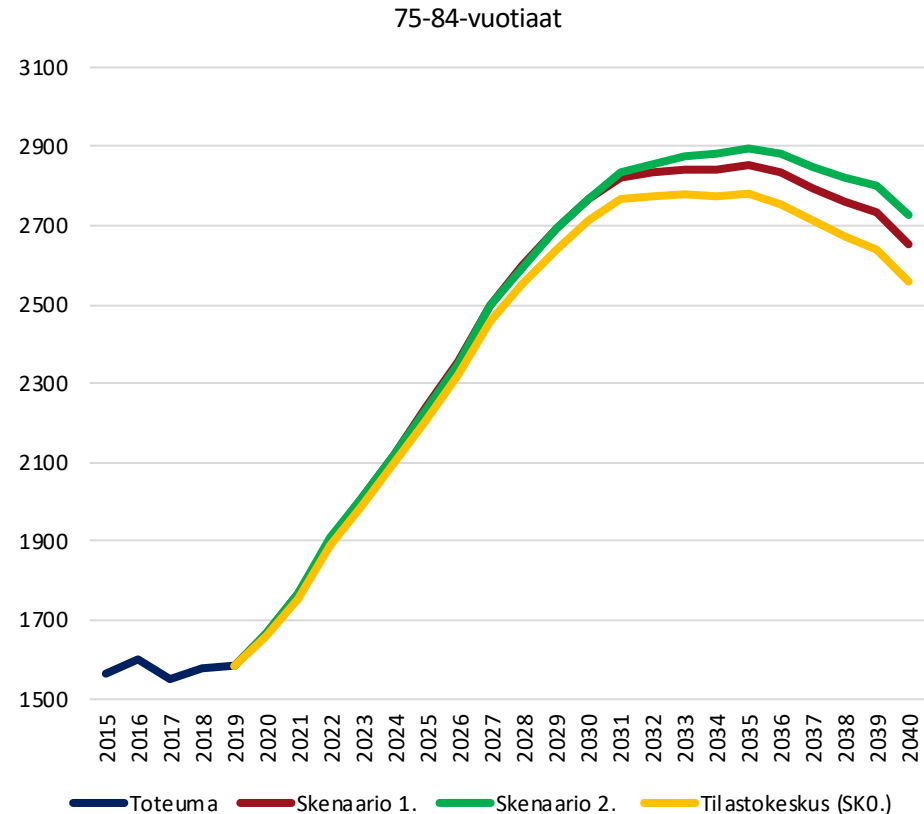
- 65-74-vuotiaiden ikäryhmän kehitykseen vaikuttavat etenkin ikäluokkien koon luonnollinen vaihtelu sekä kasvavissa määrin kuolleisuus; lisäksi maan sisäisellä muuttoliikkeellä on vähäinen vaikutus ikäryhmän kehitykseen. Maahanmuuton vaikutus on sen sijaan marginaalinen. 2010-luvulla 65-74-vuotiaiden määrä kasvoi erittäin voimakkaasti lisälässä suurten ikäluokkien siirtyessä ko. ikäryhmään. Kasvu ei kuitenkaan jatku 2020-luvun ensimmäisiä vuosia pidemmälle: 2020-luvun alkupuolella ikäryhmän kasvu tasaantuu ja kääntyy 2020-luvun loppupuolella voimakkaaseen laskuun. Tätä selittää myös suurten ikäluokkien ikääntyminen: 2020-luvun aikana suuriin ikäluokkiin kuuluvaa väestöä alkaa siirtyä yli 75-vuotiaiden ikäryhmään joka supistaa voimakkaasti 65-74-vuotiaiden määrää. Erot eri skenaarioiden välillä ovat pieniä: kaikissa skenaarioissa 65-74-vuotiaiden määrä vähenee vuosien 2019-2030 aikana hieman vajaa tai hieman yli 200 henkilöllä.
- 65-74-vuotiaiden määrä supistuu voimakkaasti myös 2030-luvulla kaikissa skenaarioissa. Erot korostuvat kuitenkin hieman: vahvemman vetovoiman skenaarioissa ikäryhmä supistuu hieman maltillisemmin kuin Tilastokeskuksen väestöennusteessa.
- Koko ajanjakson aikana 65-74-vuotiaiden määrä vähenee lisälässä 1 130 henkilöllä Tilastokeskuksen väestöennusteessa, 970 henkilöllä Skenaariossa 1. ja 830 henkilöllä Skenaariossa 2.

75-84-vuotiaiden ikäryhmän kehitys eri skenaarioissa 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu 75-84-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä kolmessa eri väestönkehityksen skenaarioissa vuosien 2015-2040 aikana.

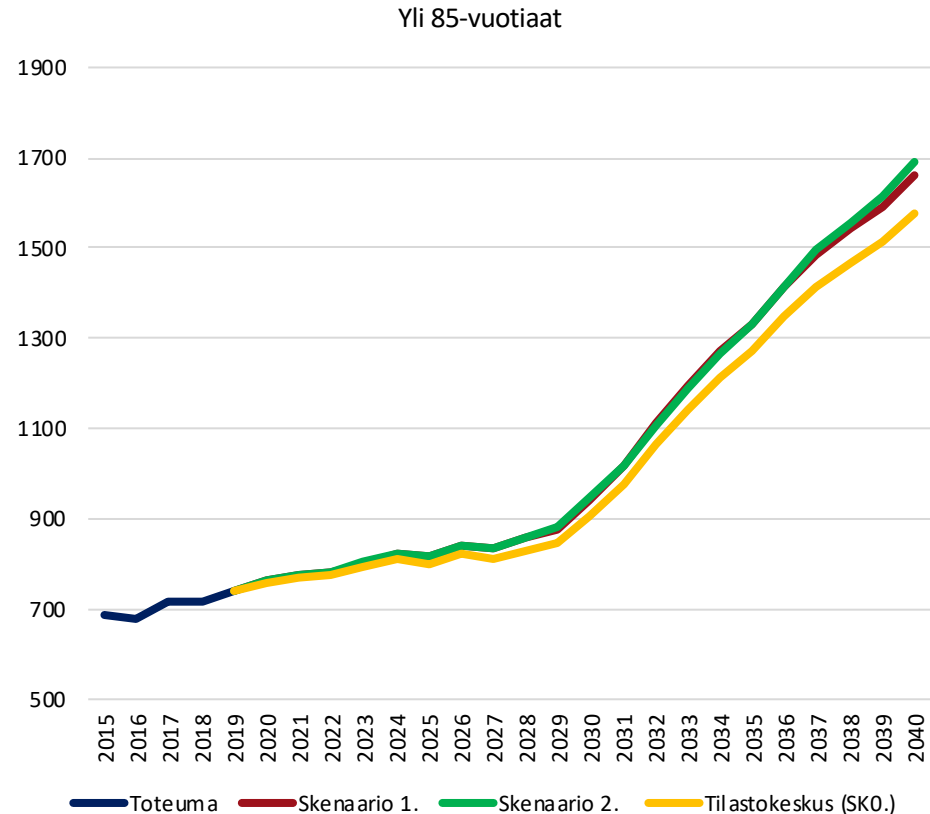
- 75-84-vuotiaiden ikäryhmän kehitykseen vaikuttaa lähinnä ikäluokkien koon normaali vaihtelu sekä kuolleisuus ja tätä kautta mahdollinen eliniän pidentyminen tulevina vuosikymmeninä. 2020-luvun aikana 75-84-vuotiaiden ikäryhmä kasvaa lisälnessä erittäin voimakkaasti suurten ikäluokkien siirtyessä 75-84-vuotiaiden ikäryhmään. Kasvu on lähes vastaavaa 2020-luvulla kaikissa kolmessa skenaariossa, sillä muuttoliikkeen vaikutus 75-84-vuotiaiden kehitykseen on hyvin vähäinen.
- Tilastokeskuksen ennusteessa 75-84-vuotidien määrä kasvaa 2020-luvulla hieman vajaalla 1 000 henkilöllä, Skenaariossa 1. ikäryhmä kasvaa noin 1 050 henkilöllä ja Skenaariossa 2. noin 1 185 henkilöllä.
- 2030-luvun aikana 75-84-vuotiaiden kehitys muuttuu huomattavasti: suurten ikäluokkien ikääntyminen alkaa heijastua 2030-luvulla 75-84-vuotiaiden ikäryhmään: 2030-luvun alussa kasvu hidastuu ja pysähtyy ja 2030-luvun loppupuolella 75-84-vuotiaiden määrä kääntyy laskuun. 2030-luvun loppupuolella erot skenaarioiden välillä korostuvat: supistuminen on voimakkainta Tilastokeskuksen väestöennusteessa ja vähäisintä Skenaariossa 2.
- Vaikka koko ajanjakson aikana 75-84-vuotiaiden määrä kasvaa voimakkaasti 2030-luvun aikana kaikissa skenaarioissa ikäryhmä supistuu hieman.

Yli 85-vuotiaiden ikäryhmän kehitys eri skenaarioissa 2019-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu yli 85-vuotiaiden ikäryhmän kehitystä kolmessa eri väestönkehityksen skenaarioissa vuosien 2015-2040 aikana.

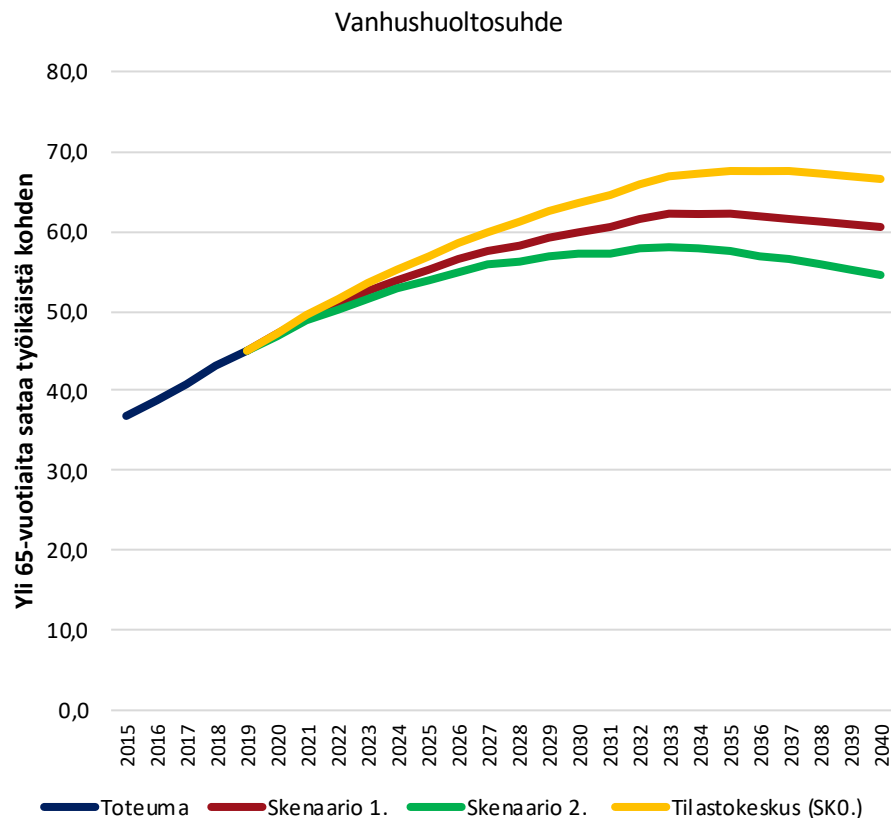
- Kaikista iäkkäämpien ikäryhmän kehitykseen vaikuttavat käytännössä pelkästään ikäryhmien koon vaihtelu (kuinka suuria ikäluokkia siirtyy yli 85-vuotiaiden ikäryhmään) ja kuolleisuus sekä eliniän kehitys. Maan sisäisen muuttoliikkeen merkitys on erittäin vähäinen ja maahanmuuttoa ei käytännössä tapahdu lainkaan yli 85-vuotiaiden ryhmässä. 2020-luvun aikana yli 85-vuotiaiden määrä kasvaa kohtuullisesti kaikissa skenaarioissa: erot ovat hyvin vähäisiä. Maltillisinta kasvu on 2020-luvulla Tilastokeskuksen väestöennusteessa jossa yli 85-vuotiaiden määrä kasvaa noin 170 henkilöllä; Skenaarioissa 1. ja 2. ikäryhmä kasvaa noin 200 henkilöllä.
- 2030-luvulla suuret ikäluokat alkavat siirtyä yli 85-vuotiaiden ikäryhmään. Tämä näkyy yli 85-vuotiaiden määrän erittäin voimakkaana kasvuna, ikäryhmä kasvaa erittäin voimakkaasti koko 2030-luvun eikä saavuta huippuaan edes vuonna 2040. Erot eri skenaarioiden välillä ovat suhteellisen vähäisiä, joskin Tilastokeskuksen väestöennusteessa kasvu jää hieman vähäisemmäksi kuin kahdessa muussa skenaarioissa.
- Koko ajanjakson aikana kaikissa skenaarioissa yli 85-vuotiaan väestön määrä yli kaksinkertaistuu. Tilastokeskuksen väestöennusteessa ikäryhmä kasvaa noin 840 henkilöllä, Skenaariossa 1. ikäryhmä kasvaa 920 henkilöllä ja Skenaariossa 2. noin 950 henkilöllä. Yli 85-vuotiaiden ikäryhmän kasvu on ehkä keskeisin 2030-luvun demografiaa ja palveluntarvetta muovaava tekijä lisälmella.

Vanhushuoltosuhteen kehitys 2015-2040 eri skenaarioissa

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu vanhushuoltosuhdetta Iisalmessa vuosien 2015-2040 aikana kolmessa eri väestöskenaariossa. Vanhushuoltosuhte kuvaa eläkeikäisen väestön (yli 65-vuotiaat) määrää suhteessa sataan työkäiseen (15-64-vuotiaat).

- Iisalmessa asui vuonna 2019 yhteensä 45 eläkeikäistä sataa työkäistä kohden vuonna 2019. Arvo on suhteellisen korkea koko maan tasolla (koko maan vanhushuoltosuhte oli 29 eläkeikäistä sataa työkäistä kohden vuonna 2019). Iisalmen vanhushuoltosuhte ei kuitenkaan ole erityisen korkea Pohjois-Savon muihin kuntiin verrattuna.
- Kaikissa kolmessa skenaariossa vanhushuoltosuhte kasvaa 2020-luvulla voimakkaasti. Kasvu on maltillisinta Skenaariossa 2., jossa työkäinen väestö kasvaa hieman; heikointa kehitys on Tilastokeskuksen väestöennusteessa, jossa eläkeikäisen väestön kasvun lisäksi työkäinen väestö supistuu voimakkaasti. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Iisalmessa asuu vuonna 2030 yhteensä 62,5 eläkeikäistä sataa työkäistä kohden. Skenaariossa 1. vastaava arvo on 59,1 eläkeikäistä ja Skenaariossa 2. arvo on 57 eläkeikäistä sataa työkäistä kohden.
- 2030-luvulla kehitys on maltillisempaa. Vanhushuoltosuhte kasvaa kaikissa skenaarioissa 2030-luvun alussa, mutta kääntyy laskuun 2030-luvun lopussa. Huoltosuhte laskee etenkin Skenaariossa 2. Vuonan 2019 Tilastokeskuksen väestöennusteessa Iisalmessa asui 66,6 eläkeikäistä sataa työkäistä kohden. Skenaariossa 1. Iisalmessa asui 60,4 eläkeikäistä sataa työkäistä kohden, kun taas Skenaariossa 2. sataa työkäistä kohden asui 54,4 eläkeikäistä henkilöä vuonna 2040.

5. Johtopäätökset ja pohdinta

Johtopäätöksiä ja pohdintaa lisalmen nykytila-analyysistä ja väestöskenaarioista 1/3

- 1. lisalmen väestönkehitys on ollut supistumisesta huolimatta huomattavasti muuta Pohjois-Savo vahvempaa.** Kaupungin väestönkehitys on pysynyt huomattavasti maltillisemmin supistuvana kuin esimerkiksi muissa Pohjois-Savon tai muun Itä-Suomen seutukaupungeissa. Tästä huolimatta väestön ja etenkin työikäisen väestön supistuminen on ollut suhteellisen voimakasta 2000-luvulla; työikäisen väestön supistuminen yhdistettynä eläkeikäisen väestön voimakkaaseen kasvuun on heikentänyt merkittävästi lisalmen huoltosuhteita.
- 2. lisalmen sisällä väestönkehitys on ollut eriytynyttä.** 2010-luvulla ydinkeskusta ja Kirkonsalmi - Pihlajanharjun väestö kasvoi, kun taas etenkin haja-asutusalueilla väestö supistui. Käytännössä 2010-luvun väestönkehitys lisalmen sisällä on ”kaupungistanut” lisalmea, korostamalla keskusalueiden väestöllistä painoarvoa.
- 3. lialalmi on vetovoimainen kaupunki lähiseudulla.** Muuta Pohjois-Savo vahvempaa väestönkehitystä selittää lisalmen vahva vetovoima lähiseudulla: 2010-luvun aikana lialalmi sai viidestä pienemmästä naapurikunnasta lähes 900 henkilöä muuttovoittoa. Näistä kunnista muuttaa lialmeen etenkin toisen asteen koulutuksen perässä nuoria, joka näkyy etenkin ydinkeskustan suurina muuttovoitoina 15-19-vuotiaista. lialmen vetovoima näissä kunnissa ulottuu kuitenkin myös muihin ikäryhmiin ja lialalmi saa naapurikunnistaan merkityksellisiä muuttovoittoa lähes kaikista ikäryhmistä. Väestönkehityksen näkökulmasta naapurikunnasta saadut muuttovoitot ovat erittäin tärkeitä: suorien kasvuvaikutusten lisäksi nämä muuttovoitot heijastuvat esimerkiksi kaupungin syntyvyyteen ja kasvattavat muuten voimakkaasti supistuvaa työikäistä väestöä. Tulevaisuuden näkökulmasta keskeinen kysymys on, kuinka paljon lialmen voimakkaasti supistuvista naapurikunnista voi riittää muuttajia lialmeen tulevana

vuosikymmeninä?

- 4. Ensimmäinen lialmen kahdesta keskeisimmästä väestönkehityksen haasteesta on Kuopion vetovoima.** Ilman Kuopiolle kärsittyä muuttotappiota lialmi olisi saanut 2010-luvulla muuttovoittoja kuntien välisestä muuttoliikkeestä. lialmi kärsii Kuopiolle muuttotappioita erityisesti nuorten, korkeakoulutusmahdollisuuksien ja työn perässä muuttavien ryhmässä, joka on hyvin tyypillistä lialmen tapaiselle kaupungille. Tätä ehkä keskeisempi haaste ja osoitus puuttuvasta veto- ja pitovoimasta ovat suuret muuttotappiot myös yli 25-vuotiaiden ryhmissä, joissa lialmi kärsii muuttotappioita lähinnä Kuopiolle. Oletettavasti myös Kuopion vaikutuksesta lialmi kärsii suuria muuttotappioita työllisten ryhmässä, jota voi pitää aluetalouden näkökulmasta haasteena. Muiden suurten kaupunkien merkitys lialmen muuttotappioille on vähäinen. Vahvistuvan kasvun väestöskenaarioiden (Skenaariot 1. ja 2.) saavuttaminen vaatisi lialmen vahvistuvaa veto- ja pitovoimaa suhteessa Kuopioon etenkin yli 25-vuotiaiden ryhmässä, esimerkiksi suuremman opiskelijoiden paluumuuton muodossa.
- 5. Toinen keskeinen väestönkehityksen haaste on voimakkaasti laskenut syntyvyys.** Muun maan tavoin lialmen syntyvyys on laskenut erittäin voimakkaasti 2010-luvulla; 2010-luvun syntyvyyden huippuvuoden ja vuoden 2019 välillä vuosittain syntyneiden määrä laski noin sadalla henkilöllä, joka on erittäin suuri pudotus. Heikentynyt syntyvyys on painanut luonnollisen väestönlisäyksen erittäin negatiiviseksi 2010-luvulla, ja tulevien vuosikymmenien merkittävin väestöä supistava tekijä kaikissa väestöskenaarioissa on negatiivinen luonnollinen väestönlisäys. Syntyvyyden tuleva kehitys on yksi keskeisimmistä tulevaa lialmen väestönkehitystä selittävä tekijä.

Johtopäätöksiä ja pohdintaa Iisalmen nykytila-analyysistä ja väestöskenaarioista 2/3

6. **Iisalmen ikärakenne on muuttunut voimakkaasti 2000-luvulla.** Lasten ja työikäisten määrä supistui voimakkaasti 2000- ja 2010-luvulla, samalla kun eläkeikäinen väestö kasvoi voimakkaasti etenkin 2010-luvulla. Lasten kehitystä selittävät vaihtelut syntyvyydessä sekä supistuva hedelmällisessä iässä oleva väestö; työikäisen väestön supistumista selittää etenkin muuttotappiot ja suurten ikäluokkien siirtyminen eläkeikään. Vastaava kehitys on tapahtunut käytännössä kaikilla Iisalmen sisäisillä tarkastelualueilla, joskin erot ikärakenteessa ja kehityksen toteutuksessa olivat ja ovat suuria.
7. **Kansainvälinen muuttoliike on noussut Iisalmen keskeiseksi kasvun osatekijäksi ja ”kansainvälistää” Iisalmea.** Maahanmuuton merkitys oli vähäinen 2000-luvun alussa, mutta merkitys on korostunut 2010-luvulla, jolloin maahanmuutto on ollut ainoa Iisalmea kasvattava väestönkehityksen osatekijä. Samalla Iisalmen vieraskielisen väestön määrä on moninkertaistunut, vaikkakin vieraskielisen väestön osuus koko väestöstä on Iisalmissa yhä matala. Maahanmuuton vaikutuksiin vaikuttaa merkittävästi myös maahanmuuttajien muuttopäätökset maan sisällä: tällä hetkellä Iisalmi ei kärsi merkittäviä muuttotappioita vieraskielisten ryhmässä, mutta usea seutukaupunki (esim. Kristiinankaupunki, Lieksa), joihin kohdistuu paljon maahanmuuttoa, menettää suurimman osan maahanmuuttajista maan sisäisessä muuttoliikkeessä seuraavina vuosina, joka siirtää maahanmuuton hyödyt suurille kaupunkiseuduille.
8. **Tilastokeskuksen väestöennusteen oletamat ovat hyvin pessimistiset ja tätä kautta sen toteumaa voi pitää jossain määrin epätodennäköisenä.** Tilastokeskuksen väestöennusteessa oletettu syntyvyyden jääminen nykyiselle historiallisen matalalle tasolle, maahanmuuton määrän jääminen 2010-luvun keskitasolle ja muuttoliike, joka perustuu 2010-luvun heikoimpiin vuosiin Iisalmissa johtavat erittäin voimakkaaseen väestön supistumiseen 2020- ja 2030-luvuilla. Tässä skenaariossa koko kaupungin väkiluku laskisi jopa 3 500 asukkaalla.
9. **Skenaariion 1. toteutuminen nojaa vahvistuvaan vetovoimaan ja syntyvyyden ”elpymiseen”.** Skenaariossa 1. Iisalmen väestö supistuisi 860 henkilöllä, joka on vuositasolla maltillisempaa kuin 2010-luvulla. Tämän skenaarion toteutuminen vaatisi syntyvyyden palautumista vähintään 2010-luvun keskitasolle, Iisalmen vetovoiman maltillista vahvistumista etenkin suhteessa Kuopioon ja kansainvälisen muuttoliikkeen vilkastumista tai Suomeen kohdistuvan kansainvälisen muuttoliikkeen entistä suurempaa suuntautumista Iisalmeen.
10. **Skenaariion 2. toteutuminen vaatisi voimakasta veto- ja pitovoiman vahvistumista sekä syntyvyyden elpymistä.** Skenaariossa 2. Iisalmi saavuttaisi tavoiteväkiluvun 23 000 asukasta vuoteen 2040 mennessä. Tämän skenaarion toteutuminen vaatisi erittäin voimakasta vetovoiman vahvistumista niin suhteessa lähiseutuun, Kuopioon ja muuhun maahan. Lisäksi maahanmuuton määrän tulisi moninkertaistua ja syntyvyyden kasvaa 2010-luvun keskitasolle.
11. **Kaikissa skenaarioissa väestönkehitys polarisoituu Iisalmen sisällä; Iisalmi kaupungistuu tulevana vuosikymmeninä.** Väestökehitys ei jakaannu yhdessäkään skenaariossa tasaisesti Iisalmen eri tarkastelualueille, vaan tietyt tarkastelualueet kehittyvät muuta kaupunkia vahvemmin jokaisessa skenaariossa. Ero korostuu etenkin keskustaaajaman ja muun kunnan välillä; tämä taas korostaa keskustaaajaman väestöllistä osuutta ja merkitystä Iisalmissa.

Johtopäätöksiä ja pohdintaa lisälmen nykytila-analyysistä ja väestöskenaarioista 3/3

12. **2010-luvun matala syntyvyys tulee heijastumaan kaikissa skenaarioissa voimakkaasti koulutuksen tarpeeseen 2020- ja 2030-luvuilla.** Koska 2010-luvun loppupuolella syntyi erittäin pieniä ikäluokkia, tulee 2020-luvun alussa kaikissa väestönkehityksen skenaarioissa koulutustarve ensin alakoulussa ja sitten yläkoulussa väheneään voimakkaasti. Vastaava kehitys tapahtuu myös käytännössä kaikilla tarkastelualueilla, joskin muutoksen voimakkuudessa on jonkin verran eroja. Voi pitää hyvin epätodennäköisenä, että mikään väestönkehityksen osatekijä voisi korvata matalan syntyvyyden vaikutukset koulutuksen aloittavissa ikäluokissa 2020-luvun alussa. 2030-luvulla matala syntyvyys heijastuu myös toisen asteen koulutuksen tarpeeseen. On huomionarvoista, että syntyvyys on laskenut myös muissa lisälmen naapurikunnissa, joka voi vaikuttaa 2030-luvulla etenkin toisen asteen koulutuksen perässä muuttavien määriin. Tulevien vuosien syntyvyys vaikuttaa voimakkaasti 2020-luvun puolivälin jälkeen vastaavasti koulutuksen tarpeeseen: esimerkiksi syntyvyyden kasvaessa koulun aloittavat ikäluokat alkavat kasvamaan 2020-luvun loppupuolella.
13. **Työikäisen väestön kehitys tulee olemaan suhteellisen heikkoa 2020- ja 2030-luvuilla.** Skenaarioiden välillä on huomattavan suuret erot työikäisen väestön kehityksessä, joka taas heijastuu laajemmin aluelouteen, huoltosuhteeseen, asuntomarkkinoihin jne. Tilastokeskuksen väestöennusteessa työikäinen väestö supistuu erittäin voimakkaasti ja skenaariossa 1. työikäisen väestön supistuminen on myös voimakasta. Vaikka skenaariossa 2. lisälmen väestö kasvaa merkittävästi, työikäisen väestön kehitys on silti maltillista: työikäinen väestö supistuu 2020-luvulla ja palaa vasta 2030-luvun lopulla vuoden 2019 tasolle. Käytännössä on siis epätodennäköistä, että lisälmen työikäinen väestö tulisi kasvamaan merkittävästi tulevina vuosikymmeninä. Lisälmen sisällä erot ovat kuitenkin suurempia ja etenkin skenaariossa 2. osassa lisälmen tarkastelualueita työikäinen väestö kasvaa merkittävästi; toisaalta tämän johdosta osalla tarkastelualueita myös skenaariossa
2. työikäinen väestö supistuu voimakkaasti.
14. **2020-luvulla 75-84-vuotiaiden määrät kasvavat voimakkaasti, 2030-luvulla yli 85-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu.** Kokonaisuudessaan eläkeikäisen väestön kasvu pysähtyy kaikissa väestönkehityksen skenaarioissa 2030-luvun alussa. Merkittävämpi tekijä etenkin palveluiden kannalta on kuitenkin eläkeikäisen väestön sisällä tapahtuva kehitys. 2010-luvulla lisälnessä kasvoi etenkin 65-74-vuotiaiden ikäryhmä. 2020-luvulla tämä ikäryhmä supistuu, kun 75-84-vuotiaiden määrä kasvaa. 2030-luvulla taas yli 85-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu kaikissa skenaarioissa. Tämä tulee muokkaamaan merkittävästi palveluiden ja asumisen ratkaisuiden tarvetta lisälnessä: yli 85-vuotiaiden palvelutarve poikkeaa merkittävästi 65-vuotiaan palvelutarpeesta. Lisäksi on oletettavaa, että sote-kustannukset kasvavat; yli 85-vuotiaiden keskimääräiset sote-kustannukset ovat moninkertaiset kaikkiin muihin ikäryhmiin verrattuna. Vastaava kehitys tapahtuu kaikilla tarkastelualueilla, joskin palveluiden ja ikäihmisille sopivat asumisen ratkaisut voivat vaikuttaa merkittävästi eri tarkastelualueiden ikäihmistien määrän kehitykseen.
15. **Väestöennusteen tuloksia tulkitessa on tärkeä huomioida ennusteen olettamat ja niihin liittyvät epävarmuustekijät.** Tässä tarkastelussa tehdyt kolme skenaariota nojaavat hyvin erilaisiin olettamiin, ja tätä kautta kuvaavat hyvin erilaista kehitystä. Olettamien tarkka tarkastelu auttaa ymmärtämään tuloksia. Lisäksi on tärkeä huomioida, että väestöennuste on nykyhetkestä tehty laskelma, jossa ei voida huomioida monia tekijöitä, joilla voi olla merkittäviäkin vaikutuksia tulevalle kehitykselle (esim. suuret investoinnit, asumispreferenssit jne.). Epävarmuus lisääntyy myös kunnan sisäisessä tarkastelussa, jossa myös asuntotarjonnalla ja kaavoituksella voi olla huomattava vaikutus väestönkehitykseen.

6. Väestönkehitys ja ikärakenteen kehitys tarkastelualueittain

Hernejärvi - Kirman väestönkehityksen osatekijät 2010-2018

Hernejärvi - Kirman väestönkehityksen osatekijät 2010-2018:

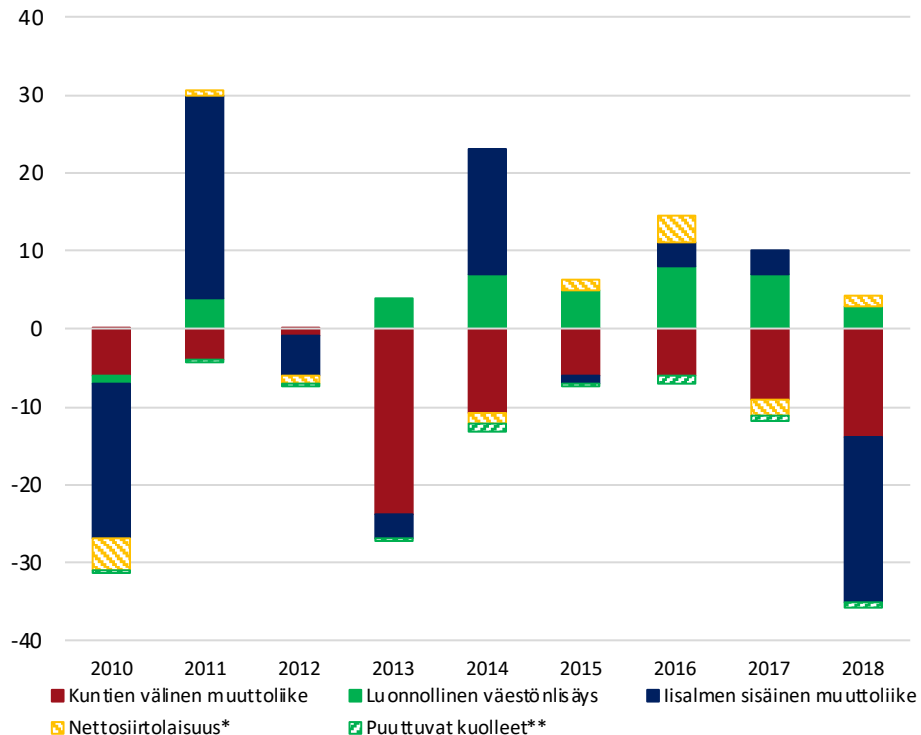
- Kuntien välinen nettomuuttoliike: -81 henkilöä
- Luonnollinen väestönlisäys: +37 henkilöä, puuttuvat kuolleet** huomioiden +33 henkilöä.
- Iisalmen sisäinen nettomuuttoliike: -2 henkilöä
- Nettosiirtolaisuus*: -1 henkilöä

- Hernejärvi - Kirma kärsi suurehkoja muuttotappiota 2010-luvulla kuntien välisessä muuttoliikkeessä, joka oli ainoa merkittävästi alueen väkilukua supistanut tekijä vuosien 2010-2018 aikana. Vuosittainen vaihtelu kuntien välisen nettomuuton vaikutuksessa oli suurta, joskaan Hernejärvi - Kirma ei saanut yhtenäkkään tarkasteluvuotena muuttovoittoja kuntien välisestä muuttoliikkeestä.

- Luonnollinen väestönlisäys oli eniten Hernejärvi - Kirman väestöä kasvattanut tekijä vuosien 2010-2018 aikana. Alueen syntyneiden määrä ylitti kuolleiden määrän lähes jokaisena tarkasteluvuotena. Vuosittaisella luonnollisen väestönlisäyksen vaikutus oli kuitenkin maltillinen.

- Iisalmen sisäisellä muuttoliikkeellä ei ollut koko ajanjakson aikana juuri vaikutusta Hernejärvi - Kirman väestönkehitykseen. Vuosittaisella vaikutukset olivat kuitenkin suuria: esimerkiksi vuosina 2010 ja 2018 alue kärsi suurista muuttotappioista Iisalmen sisällä, kun taas vuosina 2011 ja 2014 alue sai suuria muuttovoittoja muusta Iisalimesta muuttaneista.

- Nettosiirtolaisuudella ei ollut vaikutusta Hernejärvi - Kirman väestönkehitykseen.

*Maahanmuuton jakauma on estimaatti, joka on oletettavasti lähellä todellista jakaumaa (kts. Liite 1.).

On huomioitava, että tuntematon -alueelle kohdistui merkittävästi maahanmuuttoa etenkin huippuvuosina.

**Puuttuva kuolleisuus perustuu lähinnä kunnan ulkopuolella vakituksessa hoidossa kuolleisiin, jotka on merkitty tuntematon-alueelle. Puuttuva kuolleisuus on laskettu odotetusta alueen kuolleisuudesta (Liite 2.).

Hernejärvi - Kirman ikärakenne ja ikärakenteen kehitys

Taulukossa on kuvattu Hernejärvi - Kirman ikärakennetta ja ikärakenteen muutoksia 2010-luvulla.

- Syntyvyyden laskusta huolimatta Hernejärvi - Kirman alle 15-vuotiaan väestön määrä vastasi vuonna 2019 vuoden 2010 väkilukua (+2 henkilöä 2010-2019). Syntyvyyden lasku näkyy kuitenkin alle 7-vuotiaiden määrän kehityksessä: ikäluokkaan kuuluvien määrä supistui vuosien 2015-2019 aikana neljänneksellä. Peruskouluikäisten ikäluokat taas kasvoivat suhteellisen voimakkaasti 2010-luvulla.

- Työikäinen väestö supistui voimakkaasti Hernejärvi - Kirman alueella 2010-luvun aikana: koko ajanjakson aikana 15-64-vuotiaiden määrä väheni 99 henkilöllä eli 14,5 prosentilla. Työikäisten ikäryhmän sisällä väestönkehitys vaihteli: 20-24-vuotiaiden ja 45-54-vuotiaiden määrä supistui erittäin voimakkaasti, kun taas 35-44-vuotiaiden määrä kasvoi huomattavasti.

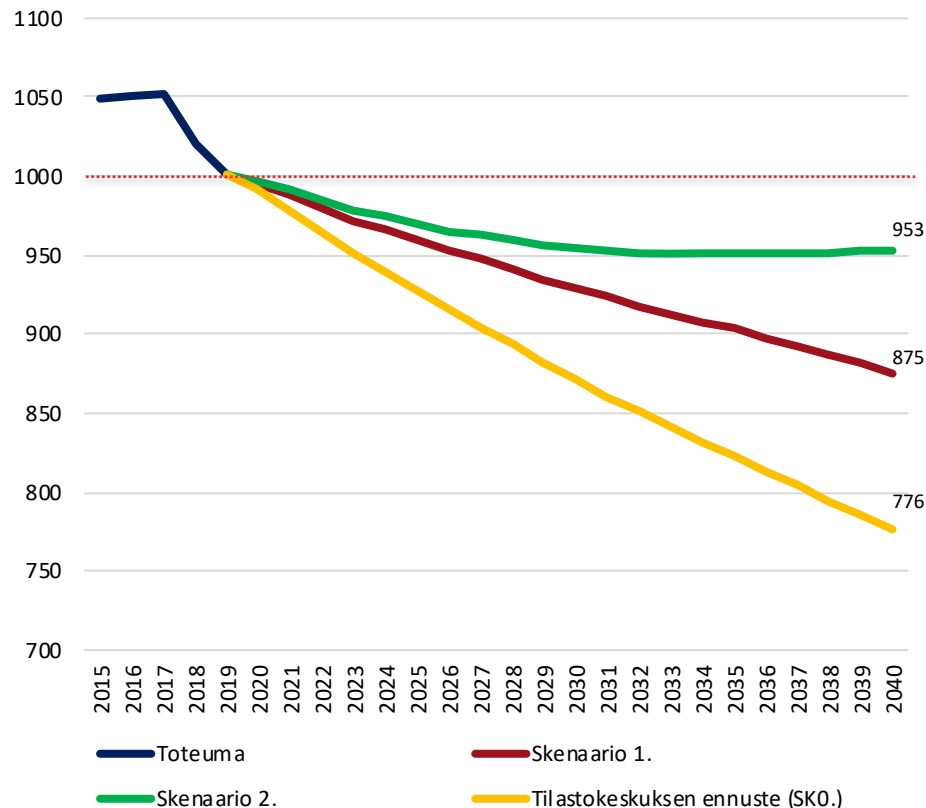
- Eläkeikäisen väestön määrä kasvoi 50 prosentilla/79 henkilöllä Hernejärvi - Kirman alueella 2010-luvun aikana. Kaikki kasvu tapahtui 65-74-vuotiaiden ikäryhmässä, jonka koko kaksinkertaistui 2010-luvulla: tätä vanhempiin ikäryhmiin kuuluvien alueen asukkaiden määrää taas väheni. 65-74-vuotiaiden määrän voimakas kasvu perustui etenkin suurten ikäluokkien ikääntymiseen.

	Väkiluku 2010	Väkiluku 2015	Väkiluku 2019	Abs. Muutos 2010-2019	Suhteellinen muutos 2010-2019
Alle 7	85	86	64	-21	-25 %
7-12	70	84	83	13	19 %
13-15	33	34	41	8	24 %
16-19	50	36	41	-9	-18 %
20-24	28	36	15	-13	-46 %
25-34	95	120	85	-10	-11 %
35-44	106	110	135	29	27 %
45-54	189	148	113	-76	-40 %
55-64	200	198	182	-18	-9 %
65-74	82	125	169	87	106 %
75-84	55	50	53	-2	-4 %
Yli 85	19	16	13	-6	-32 %

Hernejärvi - Kirman väestönkehitys 2019-2040 eri skenaarioissa

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Hernejärvi - Kirman väestönkehitystä kolmessa skenaariossa vuosien 2019-2040 aikana.

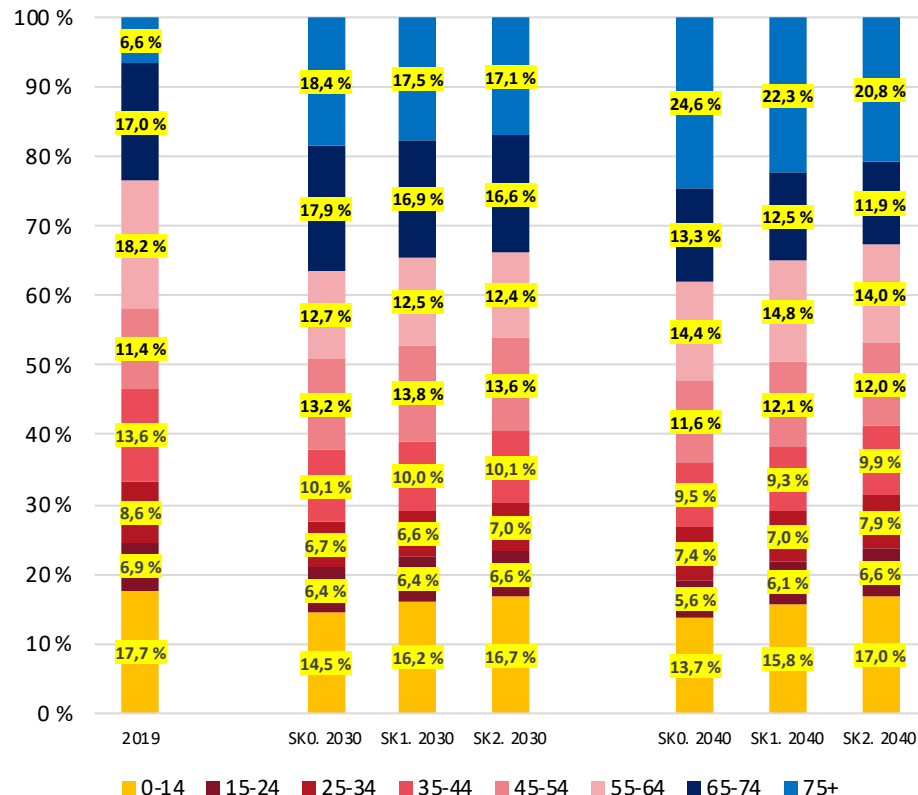
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa (SKO.)** Hernejärvi - Kirman väestö vähenee vuosien 2019-2040 aikana 225 asukkaalla eli hieman yli viidenneksellä. Väestö vähenee suhteellisen tasaisesti koko ajanjakson ajan, vuosien 2019-2030 aikana alueen väkiluku vähenee 129 asukkaalla. Hernejärvi - Kirman väestöä supistaa etenkin heikko luonnollinen väestönlisäys ikääntyvän väestön johdosta, mutta myös kuntien välinen muuttoliike supistaa merkittävästi alueen väestöä.
- Skenaariossa 1.** Hernejärvi - Kirman väestö vähenee vuosien 2019-2040 aikana 126 asukkaalla (-12,6%). Supistuminen on suhteellisen tasaista koko ajanjakson. Luonnollinen väestönlisäys on merkittävin Hernejärvi - Kirman väestöä supistava tekijä Skenaariossa 1. Korkeampi syntyvyys Skenaariossa 1. ei riitä korvaamaan ikääntyvän väestön takia kasvavia kuolleiden määriä. Myös kuntien välinen muuttoliike supistaa alueen väestöä Skenaariossa 1.
- Skenaariossa 2.** Hernejärvi - Kirman väestö vähenee vuosien 2019-2040 aikana 49 asukkaalla eli 7,2 prosentilla. Käytännössä kaikki supistuminen tapahtuu kuitenkin jo 2020-luvulla. Luonnollinen väestönlisäys pysyy Skenaariossa 2. merkittävämpänä alueen väestöä supistavana tekijänä. Toisin kuin muissa skenaarioissa, Skenaariossa 2. Hernejärvi - Kirma ei kärsi merkityksellisiä muuttotappiota muille kunnille ja alue saa muuttovoittoa sekä kunnan sisältä että ulkomailta. Nämä muuttovoitot eivät kuitenkaan riitä kääntämään väestönkehitystä merkittävään kasvuun, vaikka supistuminen tasaantuu 2030-luvulla.

Hernejärvi - Kirman ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030 ja 2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Hernejärvi - Kirman väestön ikärakenteen kehitystä vuosina 2019, 2030 ja 2040 eri skenaarioissa. Tarkempi ikärakenteen kehitys on kuvattu seuraavalla dialla.

- Hernejärvi - Kirman alueella vuosien 2019-2030 aikana kaikissa kolmessa skenaariossa alle 15-vuotiaiden lasten määrä vähenee. Lasten määrä supistuu eniten Tilastokeskuksen väestöennusteessa; vähäisintä supistuminen on Skenaariossa 2. Supistuminen heijastuu lähes kaikkiin lasten ikäryhmiin; skenaarioiden välillä merkittävin ero syntyy alle 7-vuotiaiden ikäryhmään. Vuonna 2030 kaikissa skenaarioissa alle 15-vuotiaan väestön osuus laskee vuoden 2019 tasosta. Lasten määrä ja osuus väestöstä jää vuonna 2040 alle vuoden 2019 tason kaikissa skenaarioissa; Skenaariossa 2. lasten määrä kuitenkin kasvaa vuosien 2030-2040 aikana.
- Työikäinen väestö supistuu noin 100 - 150 henkilöllä vuosien 2019-2030 aikana skenaariosta riippuen Hernejärvi - Kirman alueella. Keskeisin työikäisen väestön määrää supistava tekijä on ikäluokkien koon vaihtelu. Kaikissa skenaarioissa alle puolet alueen väestöstä on työikäisiä vuonna 2030. Supistuminen jatkuu kaikissa skenaarioissa 2030-luvulla, mutta erot korostuvat: Tilastokeskuksen väestöennusteessa työikäisen väestön määrä laskee lähes 300 henkilöllä, kun taas Skenaariossa 2. työikäinen väestö supistuu hieman yli 150 henkilöllä.
- Eläkeikäisen väestön määrä kasvaa kaikissa kolmessa skenaariossa 2020-luvulla, etenkin yli 75-vuotiaiden osuus korostuu. Koko ikäryhmä alkaa supistua 2030-luvulla, mutta eläkeikäisten ikäryhmän sisällä etenkin yli 85-vuotiaiden määrä kasvaa erittäin voimakkaasti 2030-luvulla.

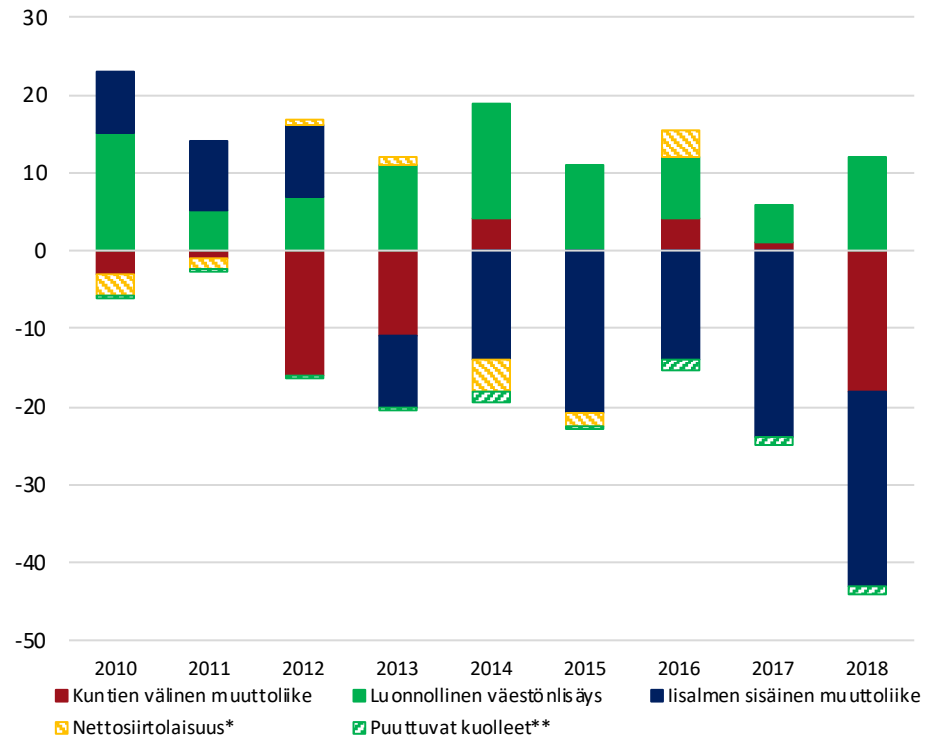
Hernejärvi - Kirman tarkka ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030, 2040

	2019	SK0. 2030	SK1. 2030	SK2. 2030	SK0. 2040	SK1. 2040	SK2. 2040	SK0. Muutos 2019-2030	SK1. Muutos 2019-2030	SK2. Muutos 2019-2030	SK0. Muutos 2019-2040	SK1. Muutos 2019-2040	SK2. Muutos 2019-2040
Alle 7	64	49	63	68	43	57	68	-15 (-23,7%)	-2 (-2,8%)	3 (4,9%)	-22 (-33,4%)	-7 (-11,5%)	4 (5,8%)
7-12	84	54	63	66	46	60	69	-30 (-36%)	-20 (-24,4%)	-18 (-21,5%)	-38 (-45,1%)	-24 (-29%)	-15 (-18,1%)
13-15	41	31	33	34	25	32	35	-10 (-24,2%)	-9 (-21%)	-8 (-18,4%)	-17 (-40%)	-10 (-23,8%)	-6 (-14,7%)
16-19	42	32	33	35	23	29	32	-10 (-24,8%)	-9 (-20,4%)	-7 (-17,2%)	-19 (-45,2%)	-13 (-30,9%)	-10 (-23,2%)
20-24	15	16	18	20	13	15	20	1 (8,4%)	3 (18,3%)	5 (34%)	-2 (-14,8%)	0 (-2,9%)	4 (28,9%)
25-34	35	25	27	30	25	27	34	-10 (-28,9%)	-9 (-24,3%)	-5 (-15,4%)	-10 (-29,6%)	-8 (-23,8%)	-1 (-3,1%)
35-44	186	121	127	133	106	116	135	-65 (-34,8%)	-59 (-31,5%)	-53 (-28,4%)	-80 (-43,1%)	-70 (-37,7%)	-51 (-27,5%)
45-54	114	115	128	130	90	106	114	1 (1,1%)	14 (12,5%)	16 (13,8%)	-24 (-21%)	-8 (-7,1%)	0 (0,3%)
55-64	183	111	116	118	112	129	134	-72 (-39,3%)	-66 (-36,3%)	-64 (-35,2%)	-71 (-38,8%)	-53 (-29,2%)	-49 (-26,8%)
65-74	170	156	157	158	104	110	114	-14 (-8%)	-12 (-7,3%)	-12 (-6,9%)	-66 (-39%)	-60 (-35,4%)	-56 (-33,1%)
75-84	53	133	135	135	122	124	126	80 (150,5%)	82 (153,4%)	82 (153,7%)	69 (129,3%)	71 (134%)	73 (137,3%)
Yli 85	13	28	28	28	69	71	72	14 (109,9%)	15 (115,3%)	15 (115,6%)	56 (422,1%)	58 (439,4%)	58 (444,1%)

Soinlahti - Viitaan väestönkehityksen osatekijät 2010-2018

Soinlahti - Viitaan väestönkehityksen osatekijät 2010-2018:

- Kuntien välinen nettomuuttoliike: -40 henkilöä
 - Luonnollinen väestönlisäys: +89 henkilöä, puuttuvat kuolleet** huomioiden +82 henkilöä.
 - lisalmen sisäinen nettomuuttoliike: -81 henkilöä
 - Nettosiirtolaisuus*: -4 henkilöä
-
- Soinlahti - Viitaa kärsi kohtuullisia muuttotappioita 2010-luvulla kuntien välisessä muuttoliikkeessä. Vuositasolla vaihtelu oli kuitenkin suurta: vuosina 2014 ja 2016 Soinlahti - Viitaa sai muuttovoittoa kuntien välisestä muuttoliikkeestä; koko ajanjaksona kärsityt muuttotappiot selittyvät lähes täysin vuosina 2012, 2013 ja 2018 kärsityillä muuttotappioilla.
 - Luonnollinen väestönlisäys kasvatti voimakkaasti Soinlahti - Viitaan väestöä 2010-luvulla: Luonnollinen väestönlisäys oli alueen väkilukuun suhteutettuna vahvasti positiivista jokaisen tarkastelujakson vuotena. Alueella ei ole havaittavissa syntyvyyden voimakasta laskua muun lisalmen tavoin.
 - Merkittävin Soinlahti - Viitaan väestöä supistava tekijä oli lisalmen sisällä tapahtuva muuttoliike, jossa Soinlahti - Viitaa kärsi muuttotappiota etenkin ydinkeskustalle, mutta saa muuttovoittoja Peltoniemestä ja Makkarakaldesta.
 - Kansainvälisen muuttoliikkeen (nettosiirtolaisuus) vaikutus Soinlahti - Viitaan väestönkehitykseen 2010-luvulla oli hyvin vähäinen.

*Maahanmuuton jakauma on estimaatti, joka on oletettavasti lähellä todellista jakaumaa (kts. Liite 1.).

On huomioitava, että tuntematon -alueelle kohdistui merkittävästi maahanmuuttoa etenkin huippuvuosina.

**Puuttuva kuolleisuus perustuu lähinnä kunnan ulkopuolella vakituksessa hoidossa kuolleisiin, jotka on merkitty tuntematon-alueelle. Puuttuva kuolleisuus on laskettu odotetusta alueen kuolleisuudesta (Liite 2.).

Soinlahti - Viitaan ikärakenne ja ikärakenteen kehitys

Taulukossa on kuvattu Soinlahti - Viitaan alueen ikärakennetta ja ikärakenteen muutoksia 2010-luvulla.

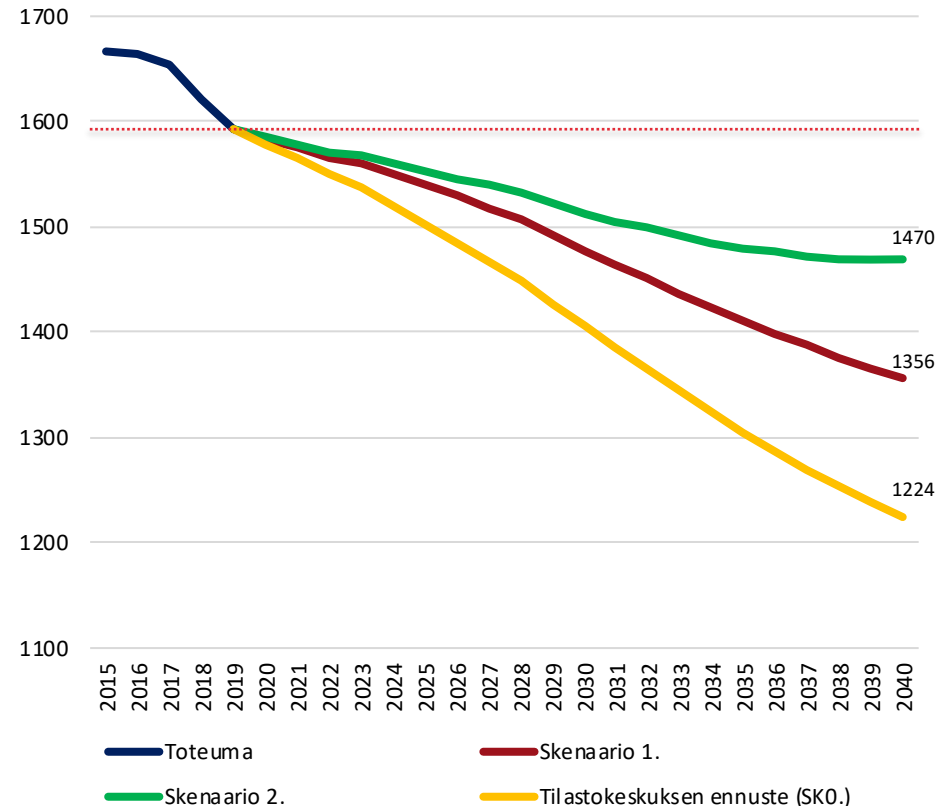
- Soinlahti - Viitaan alle 15-vuotiaiden määrä ei juuri muuttunut 2010-luvun aikana. Syntyvyyden aleneminen 2010-luvulla heijastui kuitenkin alle 7-vuotiaisiin, joiden määrä kasvoi 2010-luvun alussa kohtuullisesti, mutta joiden määrä väheni merkittävästi vuosien 2015-2019 aikana. Alakouluikäisten määrä taas kasvoi hieman, kun taas yläkouluikäisten ja 16-19-vuotiaiden määrä supistui kohtuullisesti.
- 15-64-vuotiaaan (työikäisen) väestön kehitys oli erittäin negatiivista Soinlahti - Viitaan alueella: ikäryhmä supistui 168 henkilöllä vuosien 2010-2019 aikana. Supistuminen oli huomattavaa useimmissa työikäisten ikäryhmissä: erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten sekä 45-54-vuotiaiden määrä supistui erittäin voimakkaasti. 35-44-vuotiaiden Soinlahti - Viitaan alueella asuvien määrä taas kasvoi viidenneksellä.
- Soinlahti - Viitaan alueella asuvien eläkeikäisten määrä kasvoi 114 henkilöllä (+53%) 2010-luvulla. Käytännössä kaikki kasvu tapahtui 65-74-vuotiaiden eläkeikäisten ryhmässä, jonka voimakas kasvu perustuu suurten ikäluokkien eläköitymiseen 2010-luvulla.

	Väkiluku 2010	Väkiluku 2015	Väkiluku 2019	Abs. Muutos 2010-2019	Suhteellinen muutos 2010-2019
Alle 7	153	169	151	-2	-1 %
7-12	140	135	146	6	4 %
13-15	72	62	62	-10	-14 %
16-19	72	91	57	-15	-21 %
20-24	53	32	41	-12	-23 %
25-34	180	170	123	-57	-32 %
35-44	176	194	211	35	20 %
45-54	269	211	172	-97	-36 %
55-64	309	316	289	-20	-6 %
65-74	126	190	238	112	89 %
75-84	66	62	70	4	6 %
Yli 85	23	26	21	-2	-9 %

Soinlahti - Viitaan väestönkehitys 2019-2040 eri skenaarioissa

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Soinlahti - Viitaan väestönkehitystä kolmessa skenaariossa vuosien 2019-2040 aikana.

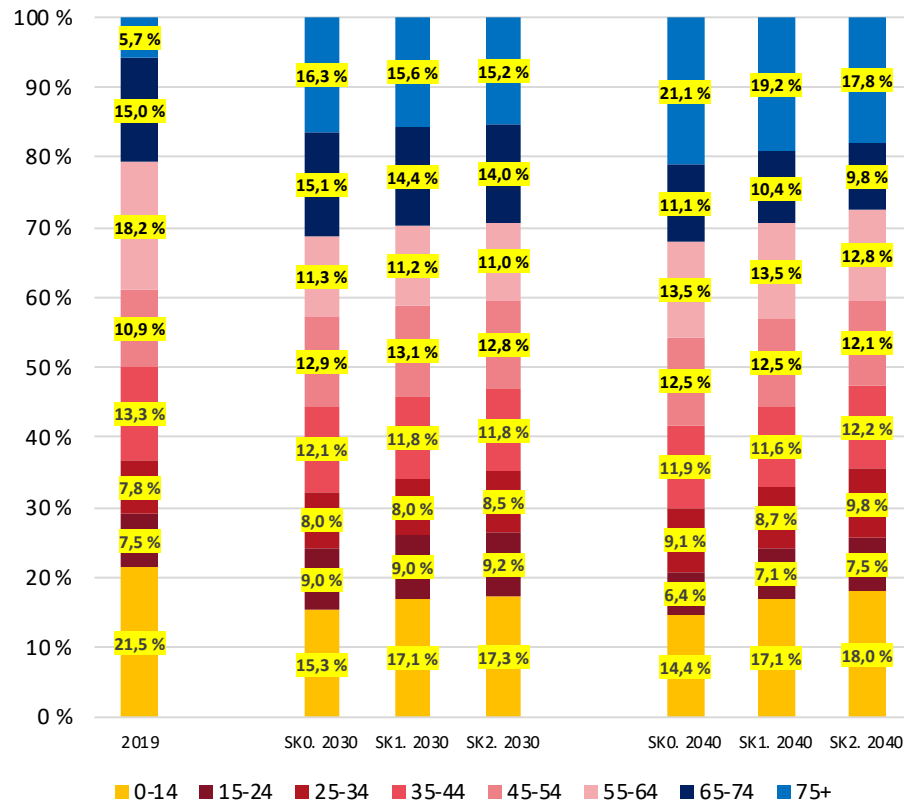
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa (SKO.)** Soinlahti - Viitaan väkiluku vähenee vuosien 2019-2040 aikana 368 asukkaalla; suhteellinen muutos on -23,1 prosenttia. Väestön supistuminen voimistuu hieman 2030-luvulla aiempaan vuosikymmeneen verrattuna. Soinlahti - Viitaan väestöä supistavat lähes vastaavissa määrin negatiivinen luonnollinen väestönlisäys ja muuttotappiot lisälmen sisällä. Tilastokeskuksen väestöennusteessa yksikään väestönkehityksen osatekijä ei kasvata Soinlahti - Viitaan väestöä.
- Skenaariossa 1.** Soinlahti - Viitaan väestö vähenee vuosien 2019-2040 aikana 237 asukkaalla (+14,8%). Väestön supistuminen on suhteellisen tasaista ennustejakson aikana, joskin vuositason väestönkehityksessä on pienehköjä eroja. Väestöä supistaa etenkin kunnan sisäinen muuttoliike, joskin myös luonnollisen väestönlisäyksen merkitys väestön supistumiselle on suuri. Yksikään väestönkehityksen osatekijä ei ole ennustejakson aikana yhteenlaskettuna positiivinen.
- Skenaariossa 2.** Soinlahti - Viitaan väestö vähenee vuosien 2019-2040 aikana 123 asukkaalla eli 7,7 prosentilla. Väestö supistuu etenkin 2020-luvulla ja 2030-luvun alussa; ennustejakson lopulla Soinlahti - Viitaan väestönkehitys tasaantuu. Väestöä kasvattavat hieman muuttovoitot ulkomailta ja muista kunnista, mutta nämä eivät riitä korvaamaan muuttotappiota muulle lisälmelle sekä kuolleiden enemmyyttä.

Soinlahti - Viitaan ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030 ja 2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Soinlahti - Viitaan väestön ikärakenteen kehitystä vuosina 2019, 2030 ja 2040 eri skenaarioissa. Tarkempi ikärakenteen kehitys on kuvattu seuraavalla dialla.

- Soinlahti - Viitaan alle 15-vuotias väestö ja alle 15-vuotiaan väestön osuus supistuu voimakkaasti 2020-luvulla kaikissa kolmessa skenaariossa. Supistuminen on kuitenkin huomattavasti voimakkaampaa Tilastokeskuksen väestöennusteessa, jossa syntyvyys on merkittävästi kahta muuta skenaariota matalampi. Lasten ikäryhmä jatkaa supistumista Tilastokeskuksen väestöennusteessa ja Skenaariossa 1. 2030-luvulla, mutta Skenaariossa 2. ikäryhmä alkaa kasvaa 2030-luvulla maltillisesti, joka näkyy myös lasten osuuden kasvuna koko väestöstä.
- Työikäisten (15-64-vuotiaat) määrä supistuu myös kaikissa skenaarioissa Soinlahti - Viitaan alueella 2020-luvulla. Työikäinen väestö vähenee 110 - 160 henkilöllä skenaarioista riippuen. Kaikissa skenaarioissa etenkin 55-64-vuotiaiden määrä vähenee voimakkaasti. Supistumiskehitys jatkuu 2030-luvulla muissa skenaarioissa kuin Skenaariossa 2.
- Eläkeikäinen väestö kasvaa erittäin voimakkaasti Soinlahti - Viitaan alueella 2020-luvulla; kaikissa skenaarioissa eläkeikäisen väestön määrä kasvaa hieman yli 110 henkilöllä. Kasvu keskittyy lähinnä 75-84-vuotiaiden ikäryhmään. 2030-luvulla yli 65-vuotiaiden määrä kääntyy laskuun, mutta yli 85-vuotiaiden määrä kasvaa yhä erittäin voimakkaasti 2030-luvulla.

Soinlahti - Viitaan tarkka ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030, 2040

	2019	SK0. 2030	SK1. 2030	SK2. 2030	SK0. 2040	SK1. 2040	SK2. 2040	SK0. Muutos 2019-2030	SK1. Muutos 2019-2030	SK2. Muutos 2019-2030	SK0. Muutos 2019-2040	SK1. Muutos 2019-2040	SK2. Muutos 2019-2040
Alle 7	153	81	103	110	73	97	114	-72 (-46,9%)	-49 (-32,2%)	-42 (-27,6%)	-80 (-52,4%)	-56 (-36,5%)	-38 (-25,1%)
7-12	147	92	107	109	78	101	114	-55 (-37,4%)	-41 (-27,5%)	-38 (-25,9%)	-70 (-47,2%)	-47 (-31,6%)	-33 (-22,6%)
13-15	63	67	67	68	38	49	53	4 (6,4%)	5 (7,6%)	5 (8,7%)	-24 (-38,7%)	-14 (-22%)	-10 (-15,4%)
16-19	58	65	67	69	39	49	53	7 (11,7%)	9 (15,9%)	11 (18,9%)	-19 (-33,3%)	-9 (-16%)	-5 (-8,9%)
20-24	41	37	40	45	28	32	42	-5 (-11,3%)	-1 (-3,6%)	3 (8,2%)	-13 (-31,8%)	-9 (-22,6%)	0 (1,2%)
25-34	44	45	48	54	45	48	62	2 (4,2%)	5 (10,5%)	10 (23,8%)	1 (2,9%)	5 (11%)	18 (41,5%)
35-44	293	238	245	254	212	227	261	-56 (-19%)	-49 (-16,6%)	-39 (-13,4%)	-81 (-27,8%)	-66 (-22,5%)	-32 (-10,9%)
45-54	174	182	193	194	153	169	178	8 (4,7%)	19 (11,2%)	21 (11,9%)	-20 (-11,8%)	-4 (-2,6%)	5 (2,7%)
55-64	290	159	165	167	166	183	188	-131 (-45,1%)	-125 (-43,1%)	-123 (-42,5%)	-124 (-42,8%)	-107 (-36,8%)	-102 (-35,3%)
65-74	239	212	212	213	135	141	143	-28 (-11,5%)	-27 (-11,3%)	-27 (-11,1%)	-104 (-43,4%)	-98 (-41,1%)	-96 (-40,1%)
75-84	70	191	191	191	160	161	162	121 (171,7%)	121 (172,6%)	121 (172,8%)	90 (128,4%)	91 (130%)	92 (131,3%)
Yli 85	21	38	38	39	98	99	99	17 (79,7%)	17 (81,4%)	17 (81,6%)	76 (359,7%)	77 (365%)	78 (366,8%)

Laidinmäki - Pörsänmäen väestönkehityksen osatekijät 2010-2018

Laidinmäki - Pörsänmäen väestönkehityksen osatekijät 2010-2018:

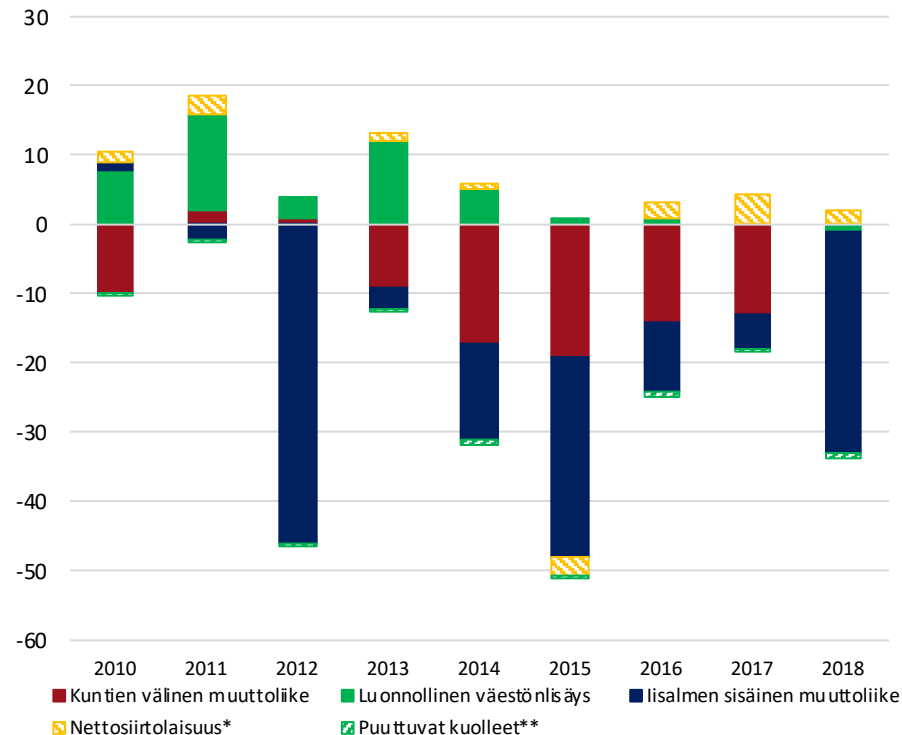
- Kuntien välinen nettomuuttoliike: -79 henkilöä
- Luonnollinen väestönlisäys: +46 henkilöä, puuttuvat kuolleet** huomioiden +43 henkilöä.
- lsalmen sisäinen nettomuuttoliike: -140 henkilöä
- Nettosiirtolaisuus*: +12 henkilöä

- Laidinmäki - Pörsänmäki kärsi merkittäviä muuttotappioita kuntien välisessä muutto liikkeessä 2010-luvulla. Vuositason vaihtelu oli kohtuullisen suurta: merkittävimmät muuttotappiot lsalmen ulkopuolisille kunnille ajoittuivat vuosiin 2013-2017.

- Luonnollinen väestönlisäys jäi maltillisesti positiiviseksi Laidinmäki - Pörsänmäellä 2010-luvulla. Positiivisuus perustui kuitenkin käytännössä kokonaan 2010-luvun alun vahvaan luonnolliseen väestönlisäykseen: 2010-luvun loppupuolella luonnollinen väestönlisäys on ollut käytännössä nollassa. Taustalla vaikuttanee syntyvyyden lasku, mutta myös väestön ikääntyminen.

- Merkittävin Laidinmäki - Pörsänmäen väestöä supistava tekijä 2010-luvulla oli lsalmen sisäinen muutto liike, jossa Laidinmäki - Pörsänmäki kärsi etenkin vuosina 2012, 2015 ja 2018 suuria muuttotappioita. Laidinmäki - Pörsänmäki kärsii muuttotappiota kunnan sisällä etenkin ydinkeskustalle.

- Nettosiirtolaisuus kasvatti hieman Laidinmäki - Pörsänmäen väkilukua 2010-luvulla.

*Maahanmuuton jakauma on estimaatti, joka on oletettavasti lähellä todellista jakaumaa (kts. Liite 1.).

On huomioitava, että tuntematon -alueelle kohdistui merkittävästi maahanmuuttoa etenkin huippuvuosina.

**Puuttuva kuolleisuus perustuu lähinnä kunnan ulkopuolella vakituksessa hoidossa kuolleisiin, jotka on merkitty tuntematon-alueelle. Puuttuva kuolleisuus on laskettu odotetusta alueen kuolleisuudesta (Liite 2.).

Laidinmäki - Pörsänmäen ikärakenne ja ikärakenteen kehitys

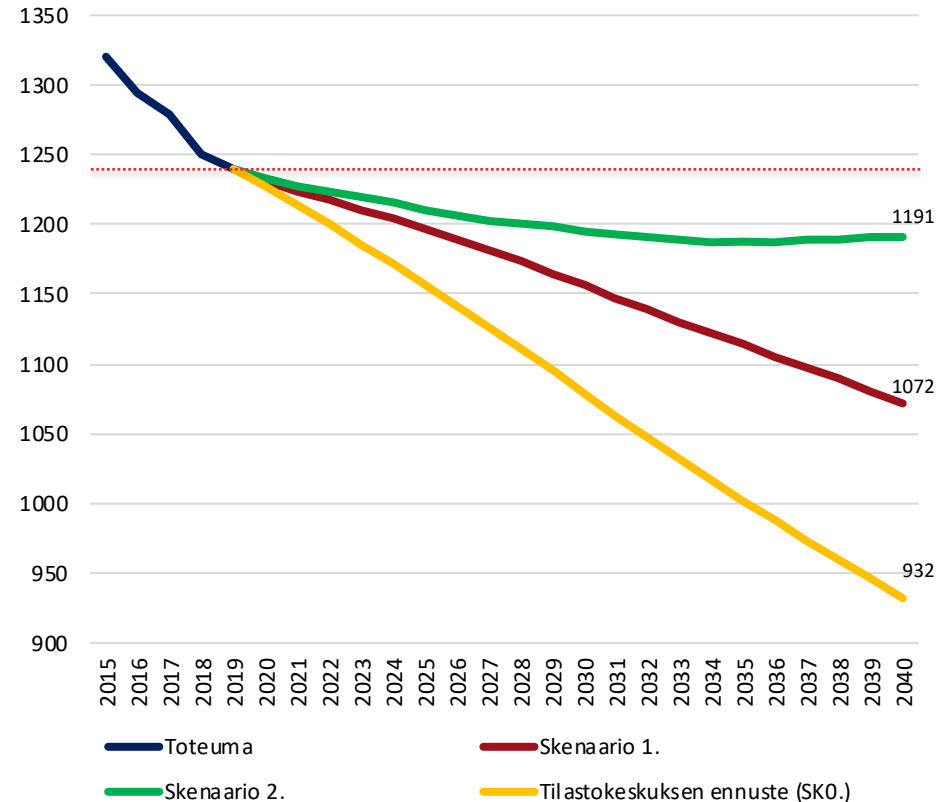
Taulukossa on kuvattu Laidinmäki-Pörsänmäen ikärakennetta ja ikärakenteen muutoksia 2010-luvulla.

		Väkiluku 2010	Väkiluku 2015	Väkiluku 2019	Abs. Muutos 2010-2019	Suhteellinen muutos 2010-2019
Laidinmäki - Pörsänmäen alueella alle 15-vuotiaan väestön määrä supistui erittäin voimakkaasti 2010-luvulla: ikäryhmän koko laski 56 henkilöllä eli 22,6 prosentilla. Alle 7-vuotiaan väestön määrä supistui jopa kolmanneksella: tähän heijastui syntyvyyden voimakas lasku 2010-luvulla. Tämän lisäksi myös yläkouluikäisten määrä supistui voimakkaasti, alakouluikäisten ryhmässä ei taas tapahtunut merkittävää muutosta.	Alle 7	115	107	78	-37	-32 %
	7-12	88	87	87	-1	-1 %
	13-15	64	29	41	-23	-36 %
	16-19	70	53	36	-34	-49 %
	20-24	48	38	26	-22	-46 %
Laidinmäki - Pörsänmäen alueella työikäisen väestön määrä väheni yli viidesosalla (209 henkilöllä) 2010-luvun aikana. Supistuminen oli erityisen voimakasta työikäisen väestön nuoremmissa ikäryhmissä: 16-24-vuotiaiden määrä lähes puolittui, kun taas 25-54-vuotiaiden ikäryhmissä väestö laski yli viidenneksellä. Maltillisinta supistuminen oli 55-64-vuotiaiden ikäryhmässä.	25-34	150	153	120	-30	-20 %
	35-44	179	134	142	-37	-21 %
	45-54	223	202	169	-54	-24 %
	55-64	246	239	219	-27	-11 %
Eläkeikäinen väestö kasvoi kolmanneksella 2010-luvun aikana Laidinmäki - Pörsänmäen alueella: kasvua selittää etenkin 65-74-vuotiaiden ikäryhmän voimakas kasvu suurten ikäluokkien eläköitymisen vaikutuksesta. Osin jo ennestään muita haja-asutusalueita vanhemman ikärakenteen takia väestön ikääntyminen ei ollut Laidinmäki - Pörsänmäen alueella yhtä voimakasta kuin muilla lisälmen haja-asutusalueilla.	65-74	139	163	212	73	53 %
	75-84	78	85	80	2	3 %
	Yli 85	16	17	21	5	31 %

Laidinmäki - Pörsänmäen väestönkehitys 2019-2040 eri skenaarioissa

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Laidinmäki - Pörsänmäen väestönkehitystä kolmessa skenaariossa vuosien 2019-2040 aikana.

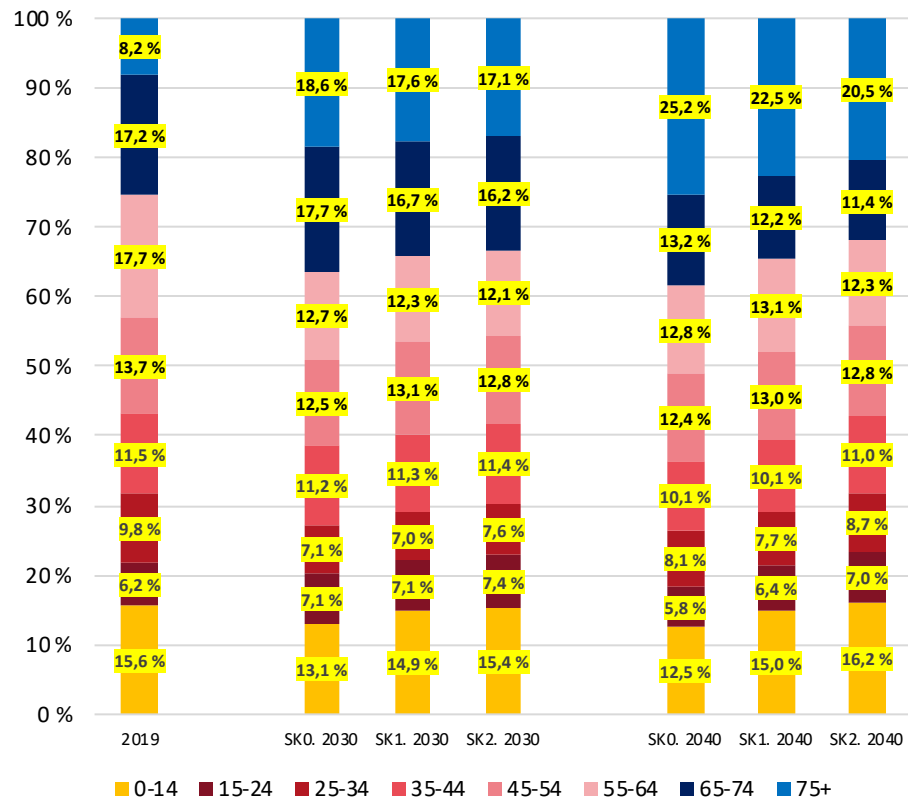
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa (SKO.)** Laidinmäki - Pörsänmäen väkiluku vähenee vuosien 2019-2040 aikana 308 asukkaalla, joka tarkoittaa väestön supistumista jopa neljänneksellä. Väestön supistuminen on voimakkuudeltaan vastaavaa koko ennustejakson ajan. Tilastokeskuksen väestöennusteessa ainoastaan nettosiirtolaisuus kasvattaa Laidinmäki - Pörsänmäen väestöä.
- Skenaariossa 1.** Laidinmäki - Pörsänmäen väestö supistuu vuosien 2019-2040 aikana 168 asukkaalla (-13,6%). Vuosittaisessa väestömuutoksessa ei tapahdu erityisen suuria muutoksia koko ennustejakson aikana. Alueen väestöä ennustejakson aikana supistaa etenkin lisälmen sisäinen muuttoliike ja luonnollinen väestönlisäys. Alue saa kuitenkin pieniä muuttovoittoja muusta maasta ja ulkomailta.
- Skenaariossa 2.** Laidinmäki - Pörsänmäen väestö vähenee koko ennustejakson aikana 49 asukkaalla eli 3,9 prosentilla. Väestö supistuu etenkin 2020-luvulla; 2030-luvulla väestönkehitys ensin tasaantuu ja kääntyy tämän jälkeen pieneen kasvuun. Skenaariossa 2. Laidinmäki - Pörsänmäen väestöä kasvattavat muuttovoitot kuntien välisestä muuttoliikkeestä sekä ulkomailta. Väestöä supistaa taas negatiivinen luonnollinen väestönlisäys ja muuttotappiot kaupungin sisällä.

Laidinmäki - Pörsänmäen ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030 ja 2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Laidinmäki - Pörsänmäen väestön ikärakenteen kehitystä vuosina 2019, 2030 ja 2040 eri skenaarioissa. Tarkempi ikärakenteen kehitys on kuvattu seuraavalla dialla.

- Lasten määrä ja osuus väestöstä vähenee kaikissa kolmessa skenaariossa 2020-luvulla Laidinmäki - Pörsänmäellä. Erot ovat kuitenkin suuria: Skenaariossa 2. lasten määrä vähenee vain 10 henkilöllä, Skenaariossa 2. hieman yli 20 henkilöllä ja Tilastokeskuksen väestöennusteessa yli 50 henkilöllä. Ero korostuu etenkin alle 7-vuotiaiden ikäryhmässä. Supistumiskehitys jatkuu maltillisempänä Tilastokeskuksen väestöennusteessa ja Skenaariossa 1. kun taas Skenaariossa 2. lasten määrä alkaa kasvaa 2030-luvulla, jonka seurauksena lasten osuus väestöstä on Skenaariossa 2. korostuneempi vuonna 2040 kuin vuonna 2019.
- Työikäinen väestö supistuu voimakkaasti Laidinmäki - Pörsänmäellä kaikissa kolmessa skenaariossa; 15-64-vuotiaiden määrä vähenee 2020-luvulla 110 - 180 henkilöllä skenaariosta riippuen. Supistuminen on erityisen voimakasta 55-64-vuotiaiden ikäryhmässä. 2030-luvulla työikäisen väestön supistuminen jatkuu Tilastokeskuksen väestöennusteessa, kun taas Skenaariossa 1., Skenaariossa 2. työikäisen väestön määrä kääntyy kasvuun 2030-luvulla. Vuonna 2040 vain noin puolet Laidinmäki - Pörsänmäen asukkaista on työikäisiä.
- Eläkeikäisen väestön määrä kasvaa voimakkaasti kaikissa skenaarioissa 2020-luvulla ja erot kasvussa ovat pieniä. 2020-luvulla kasvua tapahtuu etenkin 75-84-vuotiaiden ikäryhmässä, jonka koko kaksinkertaistuu 2020-luvulla kaikissa skenaarioissa. Tämä näkyy myös yli 75-vuotiaan väestön osuuden voimakkaana kasvuna. 2030-luvulla yli 65-vuotiaan väestön määrä alkaa laskea kaikissa skenaarioissa, ja kasvua tapahtuu vain yli 85-vuotiaiden ikäryhmässä.

Laidinmäki - Pörsänmäen tarkka ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030, 2040

	2019	SK0. 2030	SK1. 2030	SK2. 2030	SK0. 2040	SK1. 2040	SK2. 2040	SK0. Muutos 2019-2030	SK1. Muutos 2019-2030	SK2. Muutos 2019-2030	SK0. Muutos 2019-2040	SK1. Muutos 2019-2040	SK2. Muutos 2019-2040
Alle 7	79	49	65	71	42	60	74	-30 (-38%)	-14 (-17,7%)	-8 (-10,1%)	-37 (-46,8%)	-19 (-24,1%)	-5 (-6,3%)
7-12	88	66	80	84	55	74	89	-22 (-25%)	-8 (-9,1%)	-4 (-4,5%)	-33 (-37,5%)	-14 (-15,9%)	1 (1,1%)
13-15	41	37	39	41	28	38	44	-4 (-9,8%)	-2 (-4,9%)	0 (0%)	-13 (-31,7%)	-3 (-7,3%)	3 (7,3%)
16-19	37	39	42	44	25	34	39	2 (5,4%)	5 (13,5%)	7 (18,9%)	-12 (-32,4%)	-3 (-8,1%)	2 (5,4%)
20-24	26	26	28	32	20	24	32	0 (0%)	2 (7,7%)	6 (23,1%)	-6 (-23,1%)	-2 (-7,7%)	6 (23,1%)
25-34	54	33	36	41	33	37	48	-21 (-38,9%)	-18 (-33,3%)	-13 (-24,1%)	-21 (-38,9%)	-17 (-31,5%)	-6 (-11,1%)
35-44	210	164	175	186	136	155	186	-46 (-21,9%)	-35 (-16,7%)	-24 (-11,4%)	-74 (-35,2%)	-55 (-26,2%)	-24 (-11,4%)
45-54	170	135	152	154	115	139	153	-35 (-20,6%)	-18 (-10,6%)	-16 (-9,4%)	-55 (-32,4%)	-31 (-18,2%)	-17 (-10%)
55-64	220	137	142	145	119	140	146	-83 (-37,7%)	-78 (-35,5%)	-75 (-34,1%)	-101 (-45,9%)	-80 (-36,4%)	-74 (-33,6%)
65-74	213	191	193	194	123	131	136	-22 (-10,3%)	-20 (-9,4%)	-19 (-8,9%)	-90 (-42,3%)	-82 (-38,5%)	-77 (-36,2%)
75-84	80	158	160	161	151	154	156	78 (97,5%)	80 (100%)	81 (101,3%)	71 (88,8%)	74 (92,5%)	76 (95%)
Yli 85	21	42	43	44	84	87	88	21 (100%)	22 (104,8%)	23 (109,5%)	63 (300%)	66 (314,3%)	67 (319%)

Runni - Partala - Kihlovirran väestönkehityksen osatekijät 2010-2018

Runni - Partala - Kihlovirran väestönkehityksen osatekijät 2010-2018:

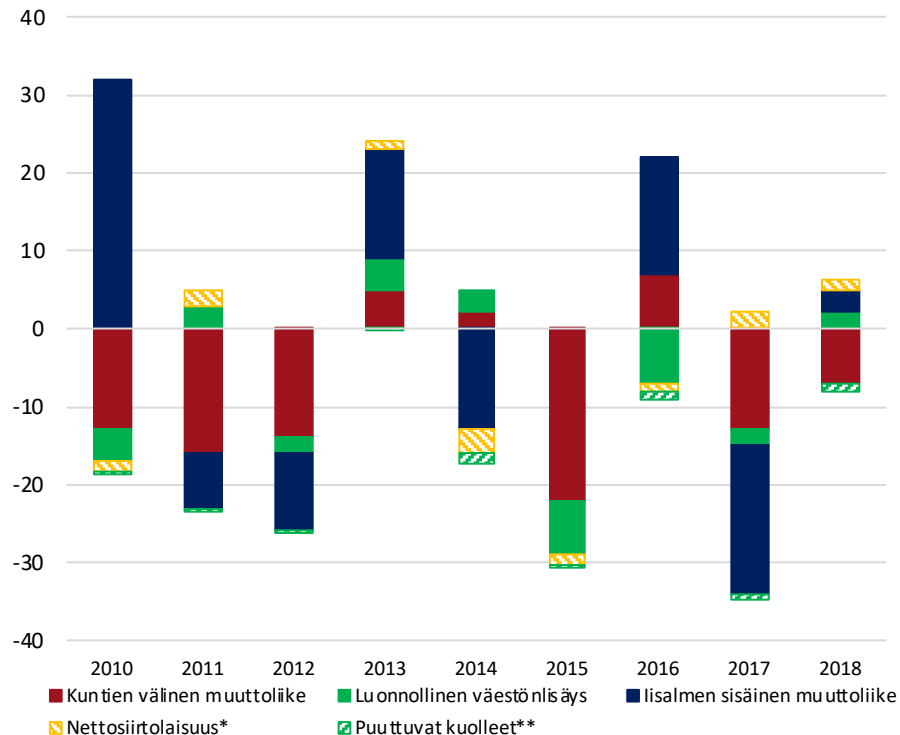
- Kuntien välinen nettomuuttoliike: -71 henkilöä
- Luonnollinen väestönlisäys: -10 henkilöä, puuttuvat kuolleet** huomioiden -15 henkilöä.
- Iisalmen sisäinen nettomuuttoliike: +15 henkilöä
- Nettosiirtolaisuus*: -1 henkilöä

- Runni - Partala - Kihlovirran tarkastelualue kärsi kohtuullisen suuria muuttotappiota 2010-luvun aikana Iisalmen ulkopuolisille kunnille. Vuositasolla kuntien välisen nettomuuton vaikutus vaihteli: etenkin 2010-luvun alussa Runni - Partala - Kihlovirran alue kärsi suuria muuttotappiota, kun taas vuosina 2013 ja 2016 alue sai muuttovoitoja kuntien välisestä muuttoliikkeestä.

- Luonnollinen väestönlisäys supisti maltillisesti Runni - Partala - Kihlovirran väestöä 2010-luvun aikana, vaikkakin vuositasolla luonnollinen väestönlisäys oli myös positiivista.

- Muista Iisalmen keskustaajaman ulkopuolisista tarkastelualueista poiketen Runni - Partala - Kihlovirta sai (pieniä) muuttovoitoja Iisalmen sisällä tapahtuvasta muuttoliikkeestä. Alue sai muuttovoitoja etenkin Lippuniemestä ja Makkarahdesta. Vuositason vaihtelu oli suurta ja lähes kaikki muuttovoitot perustuivat vuosien 2010, 2013 ja 2016; muina vuosina (pl. 2018) Runni - Partala - Kihlovirta kärsi muuttotappioita Iisalmen sisäisessä muuttoliikkeessä.

- Kansainvälisen muuttoliikkeen vaikutus Runni - Partala - Kihlovirran väestönkehitykseen oli hyvin vähäinen 2010-luvulla.

*Maahanmuuton jakauma on estimaatti, joka on oletettavasti lähellä todellista jakaumaa (kts. Liite 1.). On huomioitava, että tuntematon -alueelle kohdistui merkittävästi maahanmuuttoa etenkin huippuvuosina.
**Puuttuva kuolleisuus perustuu lähinnä kunnan ulkopuolella vakituksessa hoidossa kuolleisiin, jotka on merkitty tuntematon-alueelle. Puuttuva kuolleisuus on laskettu odotetusta alueen kuolleisuudesta (Liite 2.).

Runni - Partala - Kihlovirran -alueen ikärakenne ja ikärakenteen kehitys

Taulukossa on kuvattu Runni - Partala - Kihlovirran -alueen ikärakennetta ja ikärakenteen muutoksia 2010-luvulla.

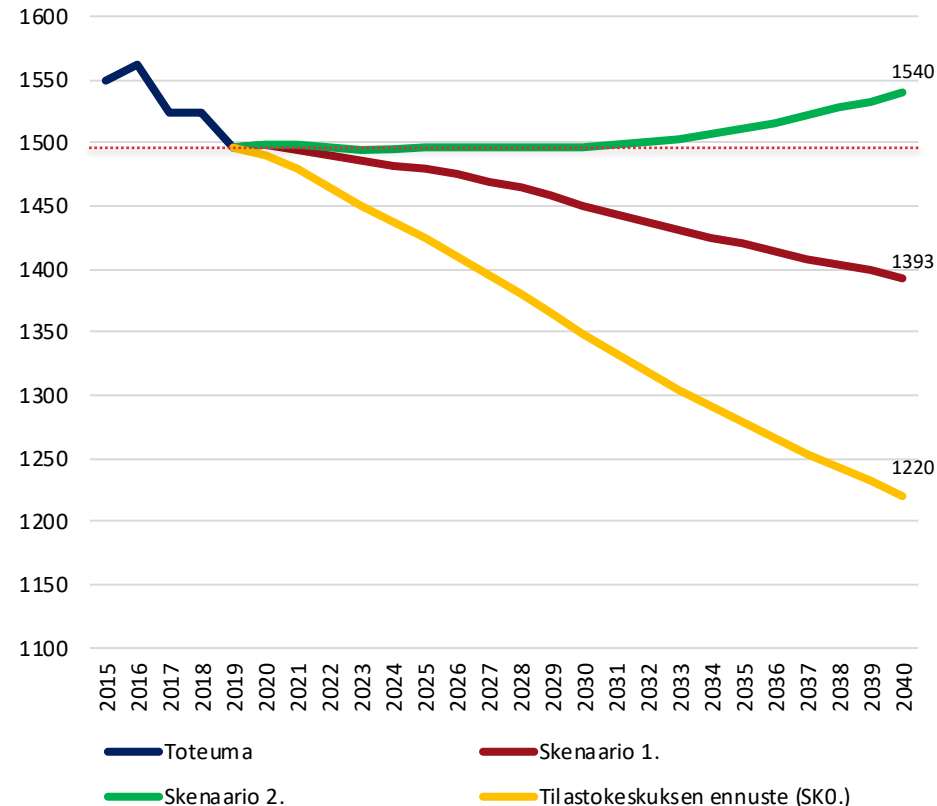
- Alle 15-vuotiaan väestön määrä kasvoi Runni - Partala - Kihlovirran alueella seisemällä henkilöllä 2010-luvun aikana. Maltillinen koko ajanjakson kehitys kätkee kuitenkin hyvin voimakkaita vuositasen vaihteluita etenkin Runni - Partala - Kihlovirran alle 7-vuotiaiden ikäryhmässä, joka kasvoi 41 henkilöllä vuosien 2010-2015 aikana ja supistui 36 henkilöllä vuosien 2015-2019 aikana (oletettavasti syntyvyyden laskun vaikutuksesta. Alueen alakouluikäisten määrä kasvoi merkittävästi etenkin vuosien 2015-2019 aikana, kun taas yläkouluikäisten määrä lasui voimakkaasti samana ajanjaksona.
- Runni - Partala - Kihlovirran työikäinen (15-64-vuotias) väestö supistui 188 henkilöllä 2010-luvun aikana (-18,3%). Supistuminen oli erityisen voimakasta nuorten ikäryhmissä: 16-19-vuotiaiden määrä väheni 30 prosentilla ja 20-24-vuotiaiden määrä yli puolella. Myös 45-54-vuotiaiden ikäryhmä supistui voimakkaasti. Tarkastelluista työikäisten ikäryhmistä ainoastaan 35-44-vuotiaiden ikäryhmä kasvoi 2010-luvulla.
- Runni - Partala - Kihlovirran eläkeikäisen väestön määrä kasvoi 110 henkilöllä 2010-luvun aikana (+40%). Kasvu oli suurinta 65-74-vuotiaiden ikäryhmässä, jota kasvatti suurten ikäluokkien siirtyminen eläkeikään, mutta myös 75-84-vuotiaiden ikäryhmässä tapahtui merkittävää kasvua.

	Väkiluku 2010	Väkiluku 2015	Väkiluku 2019	Abs. Muutos 2010-2019	Suhteellinen muutos 2010-2019
Alle 7	116	157	121	5	4 %
7-12	112	97	127	15	13 %
13-15	57	56	43	-14	-25 %
16-19	73	65	51	-22	-30 %
20-24	67	30	31	-36	-54 %
25-34	150	157	139	-11	-7 %
35-44	181	180	185	4	2 %
45-54	246	189	167	-79	-32 %
55-64	291	292	248	-43	-15 %
65-74	144	193	236	92	64 %
75-84	85	93	101	16	19 %
Yli 85	34	31	36	2	6 %

Runni - Partala - Kihlovirran väestönkehitys 2019-2040 eri skenaarioissa

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Runni - Partala - Kihlovirran väestönkehitystä kolmessa skenaariossa vuosien 2019-2040 aikana.

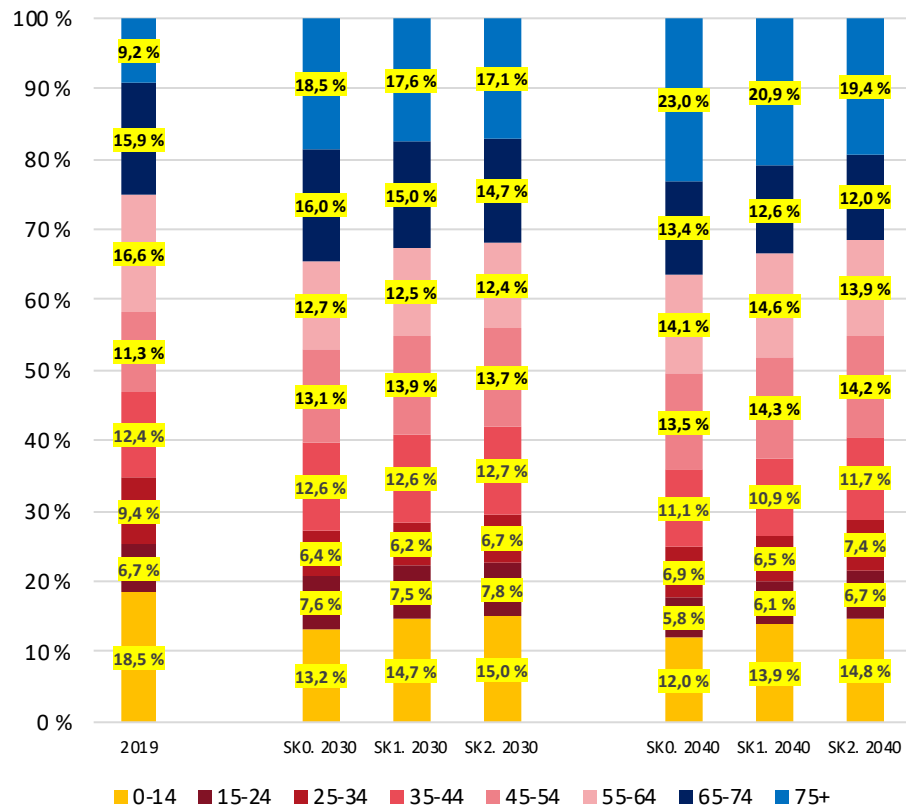
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa (SKO.)** Runni - Partala - Kihlovirran väkiluku vähenee ennustejakson aikana 276 asukkaalla eli 18,4 prosentilla. Väestönkehitys on hieman heikompaa 2020-luvulla verrattuna 2030-lukuun. Tilastokeskuksen väestöennusteessa ainoa Runni - Partala - Kihlovirran väestöä kasvattava tekijä on lisälmen sisäinen muuttoliike. Alueen väestöä supistaa Tilastokeskuksen väestöennusteessa etenkin heikko luonnollinen väestönlisäys ja muuttotappiot muulle maalle.
- Skenaariossa 1.** Runni - Partala - Kihlovirran väkiluku laskee 103 asukkaalla (6,9 prosentilla) koko ennustejakson aikana. Väestö supistuu hieman voimakkaammin 2030-luvulla, vuosien 2019-2030 aikana väkiluku laskee 46 henkilöllä. Alueen väestöä supistaa etenkin erittäin negatiivinen luonnollinen väestönlisäys; ainoa merkittävästi väestöä kasvattava tekijä on kunnan sisältä saadut muuttovoitot.
- Skenaariossa 2.** vuosien 2019-2040 aikana Runni - Partala - Kihlovirran väkiluku kasvaa 44 asukkaalla eli 2,9 prosentilla. Kaikki kasvu ajoittuu 2030-luvulle, 2020-luvun aikana väestönkehitys vaihtelee hyvin vähäisen kasvun ja supistumisen välillä. Skenaariossa 2. alueen väestöä kasvattaa etenkin kunnan sisäinen ja kuntien välinen muuttoliike; luonnollinen väestönlisäys on ainoa väestöä supistava tekijä.

Runni - Partala - Kihlovirran ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030 ja 2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Runni - Partala - Kihlovirran väestön ikärakenteen kehitystä vuosina 2019, 2030 ja 2040 eri skenaarioissa. Tarkempi ikärakenteen kehitys on kuvattu seuraavalla dialla.

- Runni - Partala - Kihlovirran alueella asuvien lasten määrä vähenee kaikissa kolmessa skenaariossa 2020-luvulla. Skenaarioissa 1. ja 2. alle 15-vuotiaiden määrä vähenee hieman yli 50 henkilöllä, kun taas Tilastokeskuksen väestöennusteessa lasten määrä vähenee lähes 100 henkilöllä. Kaikki supistuminen tapahtuu alle kouluikäisten ja alakouluikäisten ikäryhmissä: yläkouluikäisten määrät sen sijaan kasvavat 2020-luvulla. Alle 15-vuotiaiden määrä supistuu myös 2030-luvulla muissa skenaarioissa kuin Skenaariossa 2., jossa lasten määrä alkaa kasvaa maltillisesti.
- Työikäisen väestön (15-64-vuotiaat) määrä vähenee Runni - Partala - Kihlovirran alueella kaikissa kolmessa skenaariossa 2020-luvulla. Erot skenaarioiden välillä ovat kuitenkin suuria: maltillisinta supistuminen on Skenaariossa 2., jossa työikäisten määrä vähenee noin 50 henkilöllä, kun taas Tilastokeskuksen väestöennusteessa työikäisen väestön määrä supistuu 140 henkilöllä. Supistuminen painottuu etenkin 35-44-vuotiaiden ja 55-64-vuotiaiden ikäryhmiin. Supistuminen jatkuu 2030-luvulla muissa kuin skenaarioissa kuin Skenaariossa 2. jossa tapahtuu pientä kasvua.
- Eläkeikäisen väestön määrä kasvaa 90 - 100 henkilöllä 2020-luvulla skenaariosta riippuen. Kaikki kasvu painottuu yli 75-vuotiaisiin (ja etenkin 75-84-vuotiaisiin) 2020-luvulla. 2030 eläkeikäisen väestön kasvu pysähtyy ja kasvu painottuu lähinnä yli 85-vuotiaisiin.

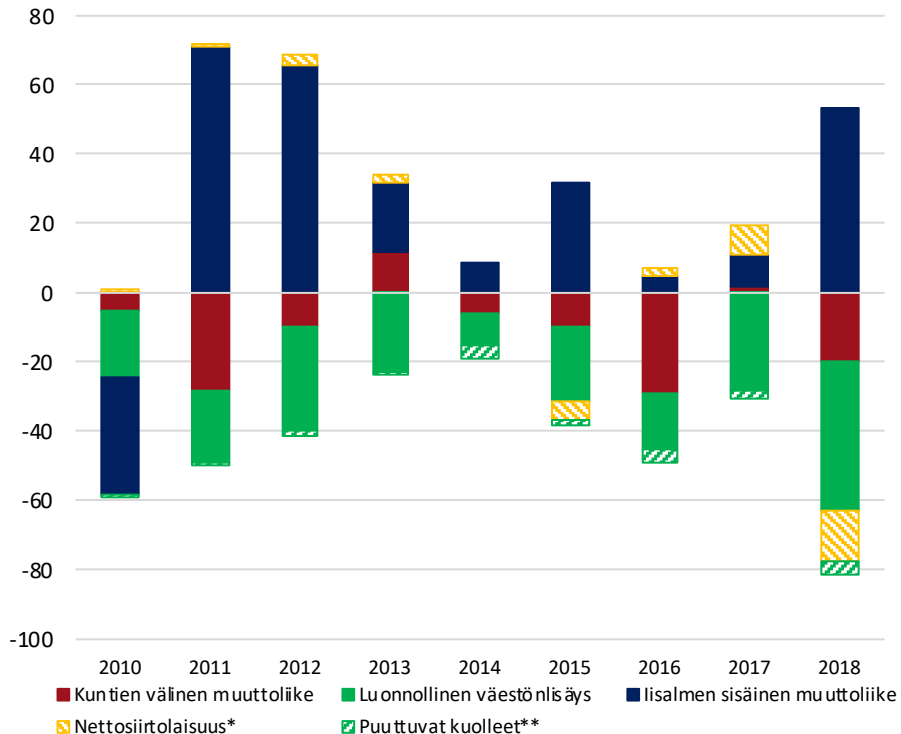
Runni - Partala - Kihlovirran tarkka ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030, 2040

	2019	SK0. 2030	SK1. 2030	SK2. 2030	SK0. 2040	SK1. 2040	SK2. 2040	SK0. Muutos 2019-2030	SK1. Muutos 2019-2030	SK2. Muutos 2019-2030	SK0. Muutos 2019-2040	SK1. Muutos 2019-2040	SK2. Muutos 2019-2040
Alle 7	122	71	91	98	62	83	100	-51 (-41,8%)	-31 (-25,4%)	-24 (-19,4%)	-60 (-49,4%)	-39 (-32,2%)	-22 (-17,8%)
7-12	128	76	89	92	63	82	96	-53 (-41,1%)	-39 (-30,7%)	-36 (-28,2%)	-65 (-50,8%)	-46 (-35,9%)	-32 (-24,9%)
13-15	43	47	49	50	32	41	46	4 (8,8%)	5 (12,6%)	7 (15,6%)	-12 (-27%)	-3 (-6,7%)	2 (4,7%)
16-19	52	55	58	61	36	45	51	3 (5%)	6 (11,2%)	9 (16,5%)	-16 (-30,7%)	-7 (-13,6%)	-1 (-2,1%)
20-24	31	32	35	40	25	28	38	0 (1,3%)	3 (10,6%)	8 (26,7%)	-7 (-21,2%)	-3 (-10,5%)	7 (21,5%)
25-34	46	36	38	43	35	38	50	-10 (-21,5%)	-7 (-16,2%)	-2 (-4,9%)	-10 (-22,5%)	-7 (-15,8%)	5 (10,1%)
35-44	281	220	235	247	185	205	243	-61 (-21,7%)	-46 (-16,5%)	-34 (-12,2%)	-96 (-34,3%)	-76 (-27,1%)	-38 (-13,5%)
45-54	168	177	202	205	165	200	219	8 (5%)	34 (19,9%)	37 (21,8%)	-3 (-2%)	31 (18,6%)	50 (29,8%)
55-64	249	171	181	185	172	204	214	-78 (-31,2%)	-68 (-27,2%)	-64 (-25,6%)	-76 (-30,6%)	-45 (-18%)	-35 (-14,1%)
65-74	237	216	218	220	164	175	184	-21 (-9%)	-19 (-8%)	-17 (-7,2%)	-73 (-30,9%)	-62 (-26,1%)	-53 (-22,3%)
75-84	101	197	201	201	174	180	184	96 (94,7%)	99 (98,1%)	100 (98,5%)	73 (72,1%)	78 (77,5%)	83 (82,3%)
Yli 85	36	52	54	54	107	112	114	16 (43,8%)	18 (48,8%)	18 (49,2%)	70 (193,6%)	76 (207,5%)	77 (212,6%)

Kirkonsalmi - Pihlajaharjun väestönkehityksen osatekijät 2010-2018

Kirkonsalmi - Pihlajaharjun väestönkehityksen osatekijät 2010-2018:

- Kuntien välinen nettomuuttoliike: -94 henkilöä
 - Luonnollinen väestönlisäys: -210 henkilöä, puuttuvat kuolleet** huomioiden -228 henkilöä.
 - Iisalmen sisäinen nettomuuttoliike: +231 henkilöä
 - Nettosiirtolaisuus*: -2 henkilöä
-
- Kirkonsalmi - Pihlajaharju kärsi maltillisia muuttotappiota kuntien välisessä muuttoliikkeessä 2010-luvun aikana. Muuttotappiot olivat suuria etenkin vuosina 2011, 2016 ja 2018; muina vuosina muuttotappiot olivat vähäisiä tai Kirkonsalmi - Pihlajaharju sai pieniä muuttovoittoja.
-
- Selvästi merkittävin Kirkonsalmi - Pihlajaharjun väestönkehitystä heikentänyt tekijä 2010-luvulla oli erittäin negatiivinen luonnollinen väestönlisäys: kuolleiden määrä oli jokaisena tarkasteluvuotena merkittävästi syntyneiden määrää korkeampi Kirkonsalmi - Pihlajaharjun alueella. Viimeisen kahden tilastovuoden (2017-2018) aikana alueen luonnollinen väestönkehitys on heikentynyt entisestään oletettavasti laskeneen syntyvyyden vaikutuksesta.
-
- Iisalmen sisäinen muuttoliike kasvattaa huomattavasti Kirkonsalmi - Pihlajaharjun väestöä, ja selittää alueen useimpia alueita vahvempaa väestönkehitystä Kirkonsalmi - Pihlajaharju sai etenkin 2010-luvun alussa ja vuonna 2018 suuria muuttovoittoja muusta kaupungista, etenkin ydinkeskustasta ja Makkaralahti - Parkatista.
-
- Muista keskustaajaman alueista poiketen Kirkonsalmi - Pihlajaharju ei saanut muuttovoittoja ulkomailta, alueen vieraskielisen väestön kasvua selittää maan sisäinen muuttoliike ja vieraskielisen väestön positiivinen luonnollinen väestönlisäys.

*Maahanmuuton jakauma on estimaatti, joka on oletettavasti lähellä todellista jakaumaa (kts. Liite 1.).

On huomioitava, että tuntematon -alueelle kohdistui merkittävästi maahanmuuttoa etenkin huippuvuosina.

**Puuttuva kuolleisuus perustuu lähinnä kunnan ulkopuolella vakituksessa hoidossa kuolleisiin, jotka on merkitty tuntematon-alueelle. Puuttuva kuolleisuus on laskettu odotetusta alueen kuolleisuudesta (Liite 2.).

Kirkonsalmi - Pihlajaharjun ikärakenne ja ikärakenteen kehitys

Taulukossa on kuvattu Kirkonsalmi - Pihlajaharjun tarkastelualueen ikärakennetta ja ikärakenteen muutoksia 2010-luvulla.

- Kirkonsalmi - Pihlajaharjun alle 15-vuotiaan väestön määrä kasvoi 10 henkilöllä 2010-luvulla. Ikäryhmän sisällä muutokset olivat kuitenkin huomattavasti suurempia: alle 7-vuotiaiden määrä kasvoi ensin kohtuullisesti vuosien 2010-2015 aikana, mutta supistui tämän jälkeen erittäin voimakkaasti. Ala- ja yläkouluikäisten määrät taas kasvoivat merkittävästi vuosien 2010-2019 aikana.

- Työikäisen väestön määrä väheni hieman vajaa sadalla (-91) henkilöllä 2010-luvun aikana Kirkonsalmi - Pihlajaharjun alueella. Nuorten ikäryhmissä supistuminen oli hyvin vähäistä, merkittävin supistuminen painottui nuorten aikuisten (25-34-vuotiaat) ja 45-54-vuotiaiden ikäryhmiin.

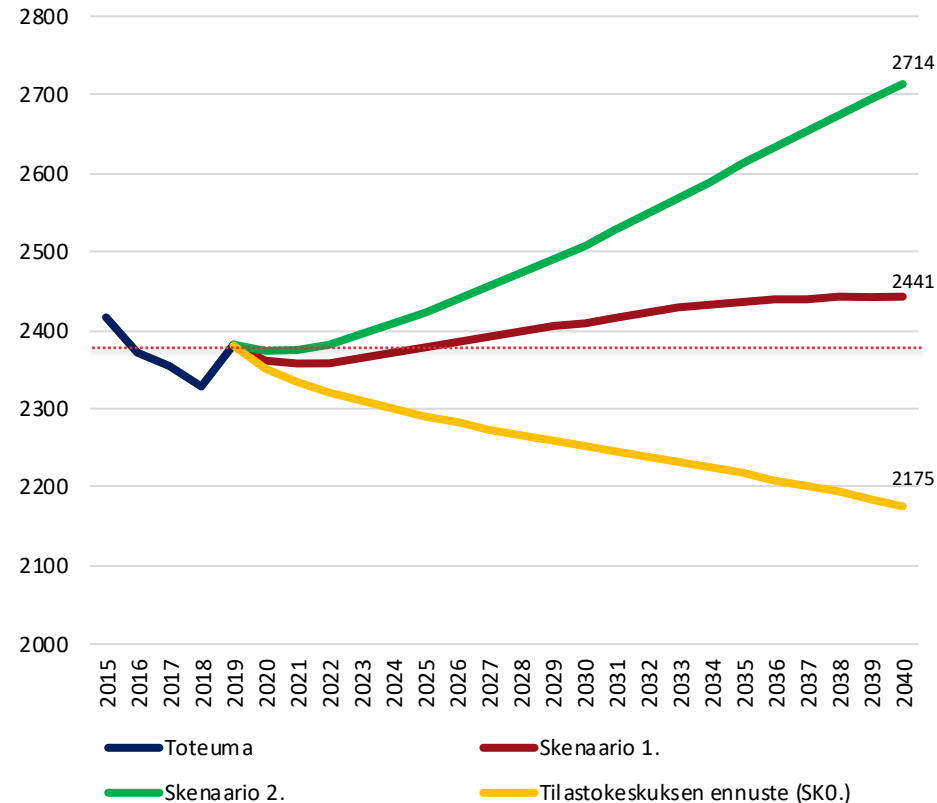
- Eläkeikäisen väestön määrä kasvoi Kirkonsalmi - Pihlajaharjun alueella hieman vajaa kolmanneksella 2010-luvun aikana, jota voi pitää suhteellisen maltillisena. Suhteellisen maltillista kehitystä selittää alueen jo ennestään vahva ikärakenne. Kasvu oli voimakasta 65-74-vuotiaiden ikäryhmässä, johon heijastuu suurten ikäluokkien ikääntyminen, mutta myös yli 85-vuotiaiden ryhmässä, jonka koko kasvoi erittäin voimakkaasti 2010-luvulla.

	Väkiluku 2010	Väkiluku 2015	Väkiluku 2019	Abs. Muutos 2010-2019	Suhteellinen muutos 2010-2019
Alle 7	182	198	164	-18	-10 %
7-12	151	162	172	21	14 %
13-15	68	72	81	13	19 %
16-19	107	96	102	-5	-5 %
20-24	107	134	104	-3	-3 %
25-34	290	265	255	-35	-12 %
35-44	265	262	256	-9	-3 %
45-54	315	323	272	-43	-14 %
55-64	328	321	326	-2	-1 %
65-74	211	255	309	98	46 %
75-84	182	199	183	1	1 %
Yli 85	88	114	138	50	57 %

Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väestönkehitys 2019-2040 eri skenaarioissa

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väestönkehitystä kolmessa skenaariossa vuosien 2019-2040 aikana.

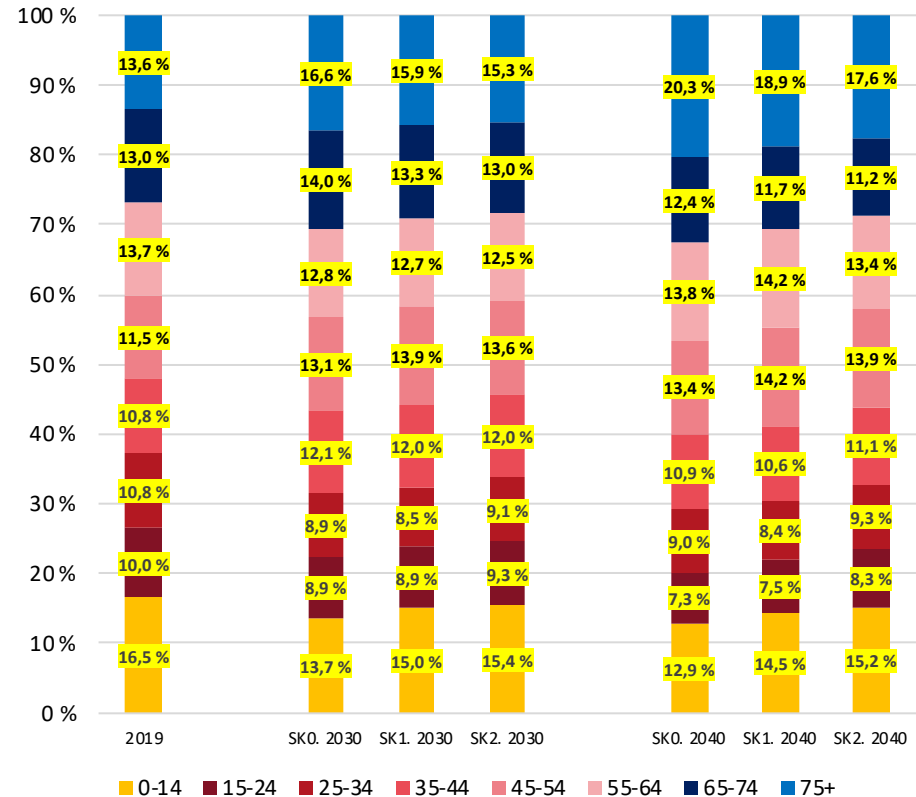
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa (SKO.)** Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väkiluku vähenee vuosien 2019-2040 aikana 205 asukkaalla; suhteellinen muutos on -8,6 prosenttia. Väestö supistuu hieman voimakkaammin ennustejakson alussa: vuosien 2019-2030 aikana väkiluku vähenee 129 asukkaalla. Tilastokeskuksen väestöennusteessa Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väestöä kasvattaa lähinnä lisälmen sisäinen muuttoliike, väestöä supistaa erityisesti heikko luonnollinen väestönlisäys ja muuttotappiot muulle maalle.
- Skenaariossa 1.** Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väestö kasvaa vuosien 2019-2040 aikana 61 asukkaalla (+2,6%). Väestö supistuu hieman ennustejakson alussa, mutta kääntyy tämän jälkeen kohtuullisen vahvaan kasvuun. Kasvu kuitenkin pysähtyy 2030-luvun puolivälin jälkeen. Skenaariossa 1. Kirkonsalmi - Pihlajajarjun kasvu perustuu täysin kunnan sisältä saatuihin muuttovoittoihin. Väestöä supistaa etenkin luonnollinen väestönlisäys, joka selittää myös kasvun pysähtymisestä 2030-luvulla.
- Skenaariossa 2.** Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väestö kasvaa vuosien 2019-2040 aikana 333 asukkaalla eli 14 prosentilla. Kasvu on vahvaa koko ennustejakson ajan, joskin kasvu voimistuu 2030-luvulla. Vuosien 2019-2030 aikana Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väestö kasvaa 127 asukkaalla Skenaariossa 2. Tässä skenaariossa Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väestöä kasvattavat muuttovoitot kaupungin sisältä ja muista kunnista sekä vähäisessä määrin ulkomailta. Luonnollinen väestönlisäys taas pysyy erittäin negatiivisena.

Kirkonsalmi - Pihlajajarjun ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030 ja 2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väestön ikärakenteen kehitystä vuosina 2019, 2030 ja 2040 eri skenaarioissa. Tarkempi ikärakenteen kehitys on kuvattu seuraavalla dialla.

- Kirkonsalmi - Pihlajajarjun lasten (alle 15-vuotiaat) määrä vähenee kaikissa kolmessa skenaariossa 2020-luvulla, mutta erot supistumisen voimakkuudessa ovat suuria. Lasten määrä vähenee voimakkaasti Tilastokeskuksen väestöennusteessa, maltillisesti Skenaariossa 1. ja hyvin maltillisesti Skenaariossa 2. Erot ovat erityisen suuria alle kouluikäisten ryhmässä, joka kasvaa Skenaarioissa 1. ja 2. Skenaariossa 2. lasten määrä kääntyy kasvuun 2030-luvulla, kun taas muissa skenaarioissa lasten määrä supistuu myös 2030-luvulla. Kaikissa kolmessa skenaariossa lasten osuus Kirkonsalmi - Pihlajajarjun väestöstä laskee vuosien 2019-2040 aikana.
- Työikäisen väestön kehityksessä on erittäin suuria eroja eri skenaarioiden välillä. Tilastokeskuksen väestöennusteessa työikäisen väestön määrä laskee voimakkaasti 2020- ja 2030-luvuilla, Skenaariossa 1. työikäisten määrä supistuu hieman ja Skenaariossa 2. työikäisten määrä kasvaa merkittävästi etenkin 2030-luvulla. Työikäisten osuus väestöstä kuitenkin laskee kaikissa skenaarioissa eläkeikäisen väestön kasvusta johtuen.
- Eläkeikäinen väestö kasvaa kaikissa kolmessa skenaariossa 2020- ja 2030-luvulla, joskin kasvu on huomattavasti voimakkaampaa 2020-luvulla. 2020-luvulla 65-84-vuotiaiden ikäryhmä kasvaa, kun taas 2030-luvulla vain yli 75-vuotiaiden ikäryhmät kasvavat, joka korostaa myös tämän ikäryhmän osuutta väestöstä.

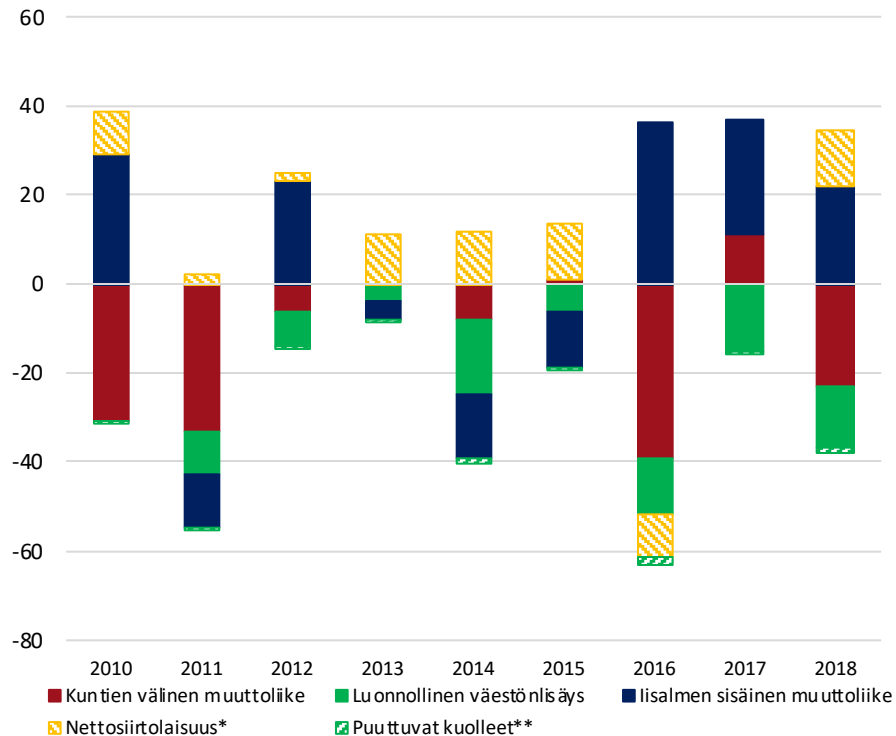
Kirkonsalmi - Pihlajaharjun tarkka ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030, 2040

	2019	SK0. 2030	SK1. 2030	SK2. 2030	SK0. 2040	SK1. 2040	SK2. 2040	SK0. Muutos 2019-2030	SK1. Muutos 2019-2030	SK2. Muutos 2019-2030	SK0. Muutos 2019-2040	SK1. Muutos 2019-2040	SK2. Muutos 2019-2040
Alle 7	166	135	170	184	123	160	192	-31 (-18,7%)	4 (2,4%)	18 (10,8%)	-43 (-25,9%)	-6 (-3,6%)	26 (15,7%)
7-12	174	125	144	150	116	143	164	-49 (-28,2%)	-30 (-17,2%)	-24 (-13,8%)	-58 (-33,3%)	-31 (-17,8%)	-10 (-5,7%)
13-15	82	71	74	76	60	73	81	-11 (-13,4%)	-8 (-9,8%)	-6 (-7,3%)	-22 (-26,8%)	-9 (-11%)	-1 (-1,2%)
16-19	104	86	92	97	68	81	93	-18 (-17,3%)	-12 (-11,5%)	-7 (-6,7%)	-36 (-34,6%)	-23 (-22,1%)	-11 (-10,6%)
20-24	105	90	97	110	73	81	109	-15 (-14,3%)	-8 (-7,6%)	5 (4,8%)	-32 (-30,5%)	-24 (-22,9%)	4 (3,8%)
25-34	136	90	94	106	89	94	121	-46 (-33,8%)	-42 (-30,9%)	-30 (-22,1%)	-47 (-34,6%)	-42 (-30,9%)	-15 (-11%)
35-44	380	382	399	422	344	371	434	2 (0,5%)	19 (5%)	42 (11,1%)	-36 (-9,5%)	-9 (-2,4%)	54 (14,2%)
45-54	274	296	334	340	293	346	377	22 (8%)	60 (21,9%)	66 (24,1%)	19 (6,9%)	72 (26,3%)	103 (37,6%)
55-64	327	288	305	313	300	346	362	-39 (-11,9%)	-22 (-6,7%)	-14 (-4,3%)	-27 (-8,3%)	19 (5,8%)	35 (10,7%)
65-74	311	315	320	325	269	287	304	4 (1,3%)	9 (2,9%)	14 (4,5%)	-42 (-13,5%)	-24 (-7,7%)	-7 (-2,3%)
75-84	184	270	276	277	276	285	297	86 (46,7%)	92 (50%)	93 (50,5%)	92 (50%)	101 (54,9%)	113 (61,4%)
Yli 85	139	103	107	107	167	176	180	-36 (-25,9%)	-32 (-23%)	-32 (-23%)	28 (20,1%)	37 (26,6%)	41 (29,5%)

Kangaslampi - Kihmulan väestönkehityksen osatekijät 2010-2018

Kangaslampi - Kihmulan väestönkehityksen osatekijät 2010-2018:

- Kuntien välinen nettomuuttoliike: -128 henkilöä
- Luonnollinen väestönlisäys: -87 henkilöä, puuttuvat kuolleet** huomioiden -93 henkilöä.
- Iisalmen sisäinen nettomuuttoliike: +93 henkilöä
- Nettosiirtolaisuus*: +52 henkilöä
- Kuntien välisessä muuttoliikkeessä kärsityt muuttotappiot olivat merkittävien Kangaslampi - Kihmulan väestöä supistaneista tekijöistä. Alueen kärsimät kohtuullisen suuret muuttotappiot selittyvät lähes täysin vuosina 2010-2011, 2016 ja 2018 kärsityillä muuttotappioilla.
- Luonnollinen väestönlisäys oli lähes yhtä voimakkaasti Kangaslampi - Kihmulan väestöä supistanut tekijä kuin kuntien välinen muuttoliike. Kangaslampi - Kihmulan luonnollinen väestönlisäys on jäänyt jokaisena 2010-luvun vuotena maltillisesti negatiiviseksi, vaikkakin vuositasen vaihtelu on ollut suurehkoa.
- Kangaslampi - Kihmulan väestön supistumista loivensi muusta Iisalmesta saadut muuttovoitot, jotka korvasivat täysin negatiivisen luonnollisen väestönlisäyksen vaikutuksen. Kangaslampi - Kihmula sai muuttovoittoja etenkin ydinkeskustasta; muuttovoitot painottuvat etenkin tarkastelujakson loppuun.
- Nettosiirtolaisuus on kasvattanut kohtuullisesti Kangaslampi - Kihmulan väestöä 2010-luvulla; etenkin vuosien 2013-2015 aikana.

*Maahanmuuton jakauma on estimaatti, joka on oletettavasti lähellä todellista jakaumaa (kts. Liite 1.). On huomioitava, että tuntematon -alueelle kohdistui merkittävästi maahanmuuttoa etenkin huippuvuosi.
 **Puuttuva kuolleisuus perustuu lähinnä kunnan ulkopuolella vakituksessa hoidossa kuolleisiin, jotka on merkitty tuntematon-alueelle. Puuttuva kuolleisuus on laskettu odotetusta alueen kuolleisuudesta (Liite 2.).

Kangaslampi - Kihmulan ikärakenne ja ikärakenteen kehitys

Taulukossa on kuvattu Kangaslampi - Kihmulan tarkastelualueen ikärakennetta ja ikärakenteen muutoksia 2010-luvulla.

- Koko alle 15-vuotiaiden ikäryhmän koossa ei tapahtunut merkittävää muutosta Kangaslampi - Kihmulan alueella 2010-luvun aikana. Ikäryhmän sisällä kuitenkin erityisesti alakouluikäisten määrä kasvoi ja yläkouluikäisten määrä väheni: alle 7-vuotiaiden kehitys jäi hyvin maltillisesti positiiviseksi 2010-luvun aikana laskeneesta syntyvyydestä huolimatta.

- 15-64-vuotiaiden määrä väheni Kangaslampi - Kihmulan tarkastelualueella 135 henkilöllä 2010-luvun aikana (-11,4%). Supistuminen oli erityisen voimakasta 16-24-vuotiaiden ja 45-54-vuotiaiden ikäryhmissä: nuorten aikuisten (25-34-vuotiaat) ja 55-64-vuotiaiden ikäryhmissä taas tapahtui pientä kasvua.

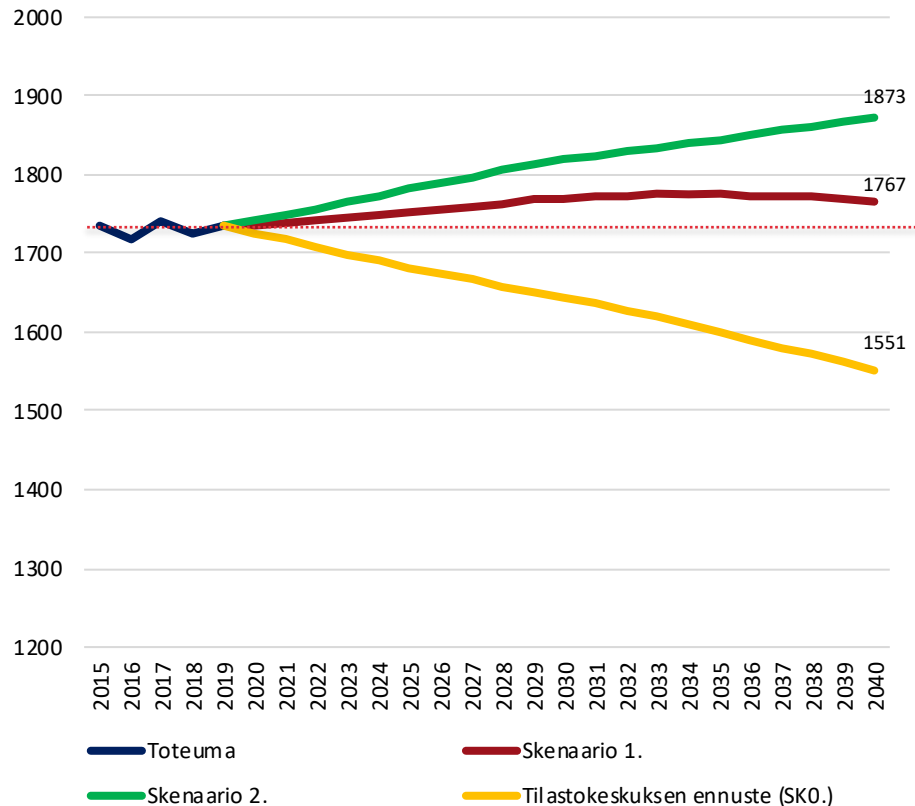
- Eläkeikäisen väestön määrä kasvoi Kangaslampi - Kihmulan alueella viidenneksellä 2010-luvun aikana, joka oli toiseksi vähäisin kasvu kaikista lisälmen tarkastelualueista. Kasvua tapahtui 65-74-vuotiaiden ja 75-84-vuotiaiden ikäryhmissä, yli 85-vuotiaiden määrä taas laski hieman vuosien 2010-2019 aikana.

	Väkiluku 2010	Väkiluku 2015	Väkiluku 2019	Abs. Muutos 2010-2018	Suhteellinen muutos 2010-2018
Alle 7	114	110	117	3	3 %
7-12	104	103	117	13	13 %
13-15	68	52	51	-17	-25 %
16-19	86	89	71	-15	-17 %
20-24	123	91	95	-28	-23 %
25-34	195	220	209	14	7 %
35-44	200	157	185	-15	-8 %
45-54	299	232	203	-96	-32 %
55-64	264	285	273	9	3 %
65-74	186	206	239	53	28 %
75-84	102	123	120	18	18 %
Yli 85	46	55	43	-3	-7 %

Kangaslampi - Kihmulan väestönkehitys 2019-2040 eri skenaarioissa

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Kangaslampi - Kihmulan väestönkehitystä kolmessa skenaariossa vuosien 2019-2040 aikana.

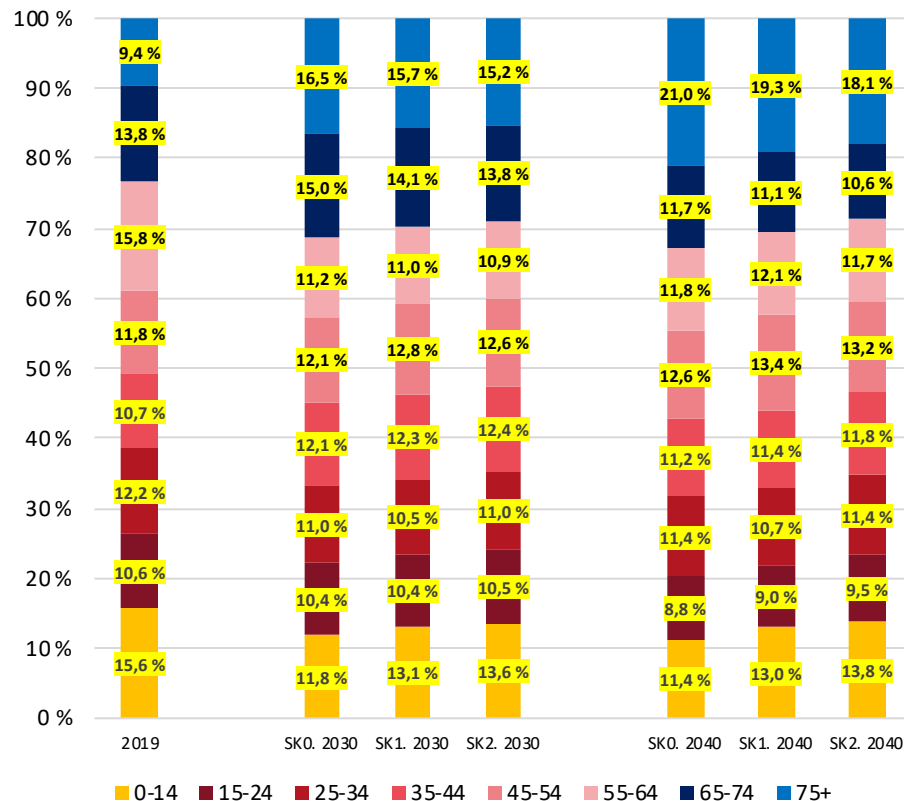
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa (SKO.)** Kangaslampi - Kihmulan väestö vähenee vuosien 2019-2040 aikana 184 henkilöllä eli hieman yli kymmenellä prosentilla. Väestön supistuminen on suhteellisen tasaista koko ennustejakson ajan: vuosien 2019-2030 aikana väestöä vähenee 92 henkilöllä. Supistumisen taustalla on etenkin muuttotappiot maan sisäisessä muuttoliikkeessä, mutta myös negatiivinen luonnollinen väestönlisäys. Kangaslampi - Kihmula saa kuitenkin muuttovoittoja kunnan sisältä ja ulkomailta.
- Skenaariossa 1.** Kangaslampi - Kihmulan väestö kasvaa vuosien 2019-2040 aikana 31 asukkaalla/1,8 prosentilla. Kaikki kasvu tapahtuu kuitenkin jo 2020-luvun aikana; 2030-luvulla väestö vähenee yhdellä asukkaalla. Väestönkasvu perustuu siirtolaisuuteen ulkomailta sekä lisälmen sisäiseen muuttoliikkeeseen. Väestönkehitystä heikentää heikentyvä luonnollinen väestönlisäys ja muuttotappiot muille kunnille.
- Skenaariossa 2.** Kangaslampi - Kihmulan väestö kasvaa vuosien 2019-2040 aikana 137 asukkaalla eli 7,9 prosentilla. Kasvu on hieman voimakkaampaa 2020-luvulla, vuosien 2019-2030 aikana Kangaslampi - Kihmulan väestö kasvaa Skenaariossa 2. yhteensä 83 asukkaalla. Alueen väestön kasvua selittää etenkin nettosiirtolaisuus, mutta myös muuttovoitot lisälmen sisältä ovat merkittäviä. Luonnollinen väestönlisäys jää negatiiviseksi etenkin 2030-luvulla. Suurin väestönkehitystä heikentävä tekijä ovat kuitenkin muille kunnille kärsityt suuret muuttotappiot.

Kangaslampi - Kihmulan ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030 ja 2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Kangaslampi - Kihmulan väestön ikärakenteen kehitystä vuosina 2019, 2030 ja 2040 eri skenaarioissa. Tarkempi ikärakenteen kehitys on kuvattu seuraavalla dialla.

- Kangaslampi - Kihmulan alle 15-vuotiaiden (lasten) määrä vähenee kaikissa kolmessa skenaariossa 2020-luvulla. Erot heikoimman ja vahvimman kasvun skenaarioiden välillä ovat kuitenkin kohtuullisen suuria erityisesti alle kouluikäisten ryhmässä. Alle 15-vuotiaiden supistuminen vähentää myös lasten osuutta väestöstä kaikissa kolmessa skenaariossa. Lasten määrä alkaa kasvamaan maltillisesti Skenaariossa 2. 2030-luvulla, kun taas muissa skenaarioissa supistuminen jatkuu. Pienestä kasvusta huolimatta lasten osuus väestöstä on vuonna 2040 matalampi Skenaariossa 2. verrattuna vuoteen 2019.
- Työikäinen, 15-64-vuotias väestö supistuu kaikissa kolmessa skenaariossa 2020-luvulla, joskin Skenaariossa 2. supistuminen on vähäistä ja Skenaariossa 1. supistuminen on suhteellisen maltillista. Supistuminen on voimakasta etenkin 55-64-vuotiaiden ikäryhmässä: esimerkiksi Skenaariossa 2. kaikki muut työikäisten ikäryhmät kasvavat. Skenaariossa 2. työikäinen väestö kasvaa 2030-luvulla, muissa skenaarioissa työikäinen väestö supistuu myös 2030-luvulla (joskin hyvin maltillisesti Skenaariossa 1.).
- Eläkeikäisen väestön määrä kasvaa 110 - 120 henkilöllä skenaariosta riippuen 2020-luvulla Kangaslampi - Kihmulassa. Kasvu on voimakasta yli 75-vuotiaiden ryhmässä. Kasvun takia etenkin yli 75-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa voimakkaasti. 2030-luvulla eläkeikäisen väestön kasvu pysähtyy ja etenkin 65-74-vuotiaiden määrä vähenee. Kasvu kuitenkin jatkuu yli 85-vuotiaiden ikäryhmässä.

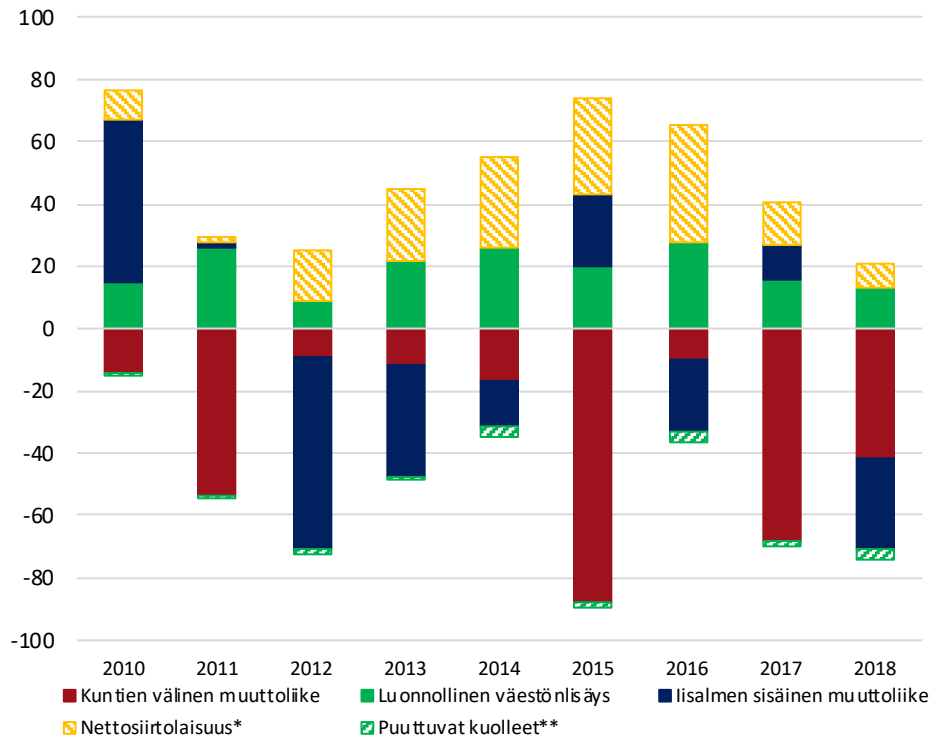
Kangaslampi - Kihmulan tarkka ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030, 2040

	2019	SK0. 2030	SK1. 2030	SK2. 2030	SK0. 2040	SK1. 2040	SK2. 2040	SK0. Muutos 2019-2030	SK1. Muutos 2019-2030	SK2. Muutos 2019-2030	SK0. Muutos 2019-2040	SK1. Muutos 2019-2040	SK2. Muutos 2019-2040
Alle 7	118	89	113	121	81	108	123	-29 (-24,7%)	-5 (-4,1%)	3 (3%)	-37 (-31,1%)	-10 (-8,1%)	5 (3,9%)
7-12	118	75	88	93	71	91	102	-43 (-36,3%)	-30 (-25,4%)	-26 (-21,7%)	-48 (-40,3%)	-28 (-23,4%)	-16 (-13,7%)
13-15	52	44	46	48	36	45	49	-8 (-15,3%)	-5 (-10,5%)	-4 (-7%)	-16 (-30,4%)	-7 (-13,6%)	-2 (-4,2%)
16-19	72	71	76	77	55	67	70	-1 (-1,9%)	4 (5,3%)	5 (6,9%)	-17 (-23,6%)	-6 (-7,8%)	-2 (-2,9%)
20-24	96	86	93	99	69	78	91	-10 (-10,5%)	-3 (-2,8%)	3 (3,5%)	-26 (-27,5%)	-18 (-18,3%)	-5 (-4,8%)
25-34	94	85	90	98	84	91	105	-9 (-9,3%)	-4 (-4,3%)	4 (3,8%)	-10 (-10,6%)	-3 (-3,3%)	11 (11,4%)
35-44	303	294	315	328	268	300	329	-9 (-3%)	11 (3,7%)	25 (8,2%)	-36 (-11,7%)	-4 (-1,2%)	26 (8,5%)
45-54	204	199	226	229	196	237	248	-5 (-2,5%)	22 (10,8%)	24 (11,9%)	-9 (-4,2%)	33 (15,9%)	43 (21,1%)
55-64	274	183	195	199	183	214	219	-90 (-33%)	-78 (-28,7%)	-75 (-27,4%)	-91 (-33,3%)	-60 (-21,7%)	-55 (-20,2%)
65-74	240	246	250	251	182	195	199	6 (2,7%)	10 (4,2%)	11 (4,4%)	-58 (-24,2%)	-45 (-18,6%)	-42 (-17,3%)
75-84	120	200	204	203	206	214	213	80 (66,5%)	84 (69,9%)	83 (68,9%)	86 (71,6%)	94 (77,9%)	93 (77,5%)
Yli 85	43	70	73	73	120	127	125	27 (61,9%)	30 (67,9%)	29 (67,7%)	77 (176,5%)	83 (191,8%)	82 (187,9%)

Lippuniemi - Marjahaan väestönkehityksen osatekijät 2010-2018

Lippuniemi - Marjahaan väestönkehityksen osatekijät 2010-2018:

- Kuntien välinen nettomuuttoliike: -314 henkilöä
- Luonnollinen väestönlisäys: +175 henkilöä, puuttuvat kuolleet** huomioiden +160 henkilöä.
- Iisalmen sisäinen nettomuuttoliike: -76 henkilöä
- Nettosiirtolaisuus*: +168 henkilöä
- Lippuniemi - Marjahaan kärsi suurista muuttotappioista kuntien välisessä muuttoliikkeessä, joka yksin selittää alueen negatiivisen väestönkehityksen 2010-luvulla. Lippuniemi - Marjahaan kärsi suurista muuttotappioista etenkin vuosien 2015-2018 aikana, joskin alueen kuntien välisen muuttoliikkeen tase oli negatiivista jokaisena tarkastelujakson vuotena.
- Lippuniemi - Marjahaan luonnollinen väestönlisäys oli 2010-luvulla vahvasti positiivista: kuolleiden määrä ei ylittänyt yhtenäkkään vuotena alueella syntyneiden määriä, vaikkakin luonnollinen väestönlisäys onkin heikentynyt vuoden 2016 jälkeen.
- Iisalmen sisällä tapahtuva muuttoliike supisti Lippuniemi - Marjahaan väkilukua 2010-luvun aikana, etenkin vuosina 2012-2014. Alue sai kuitenkin yksittäisinä vuosina myös muuttovoittoja kaupungin sisäisestä muuttoliikkeestä, esimerkiksi vuonna 2010 muuttovoitot olivat huomattavia.
- Lippuniemi - Marjahaan sai suuria muuttovoittoja nettosiirtolaisuudesta 2010-luvun aikana: muuttovoitot olivat suuria etenkin 2010-luvun puolivälissä. Toisaalta muuttovoitot ulkomailta heijastuivat myös alueen muuttotappioihin maan sisällä: kuudesosa Lippuniemi - Marjahaan muuttotappioista muille kunnille perustui vieraskielisten jatkomuuttoihin.

*Maahanmuuton jakauma on estimaatti, joka on oletettavasti lähellä todellista jakaumaa (kts. Liite 1.). On huomioitava, että tuntematon -alueelle kohdistui merkittävästi maahanmuuttoa etenkin huippuvuosina.

**Puuttuva kuolleisuus perustuu lähinnä kunnan ulkopuolella vakituksessa hoidossa kuolleisiin, jotka on merkitty tuntematon-alueelle. Puuttuva kuolleisuus on laskettu odotetusta alueen kuolleisuudesta (Liite 2.).

Lippuniemi - Marjahaan ikärakenne ja ikärakenteen kehitys

Taulukossa on kuvattu Lippuniemi - Marjahaan tarkastelualueen ikärakennetta ja ikärakenteen muutoksia 2010-luvulla.

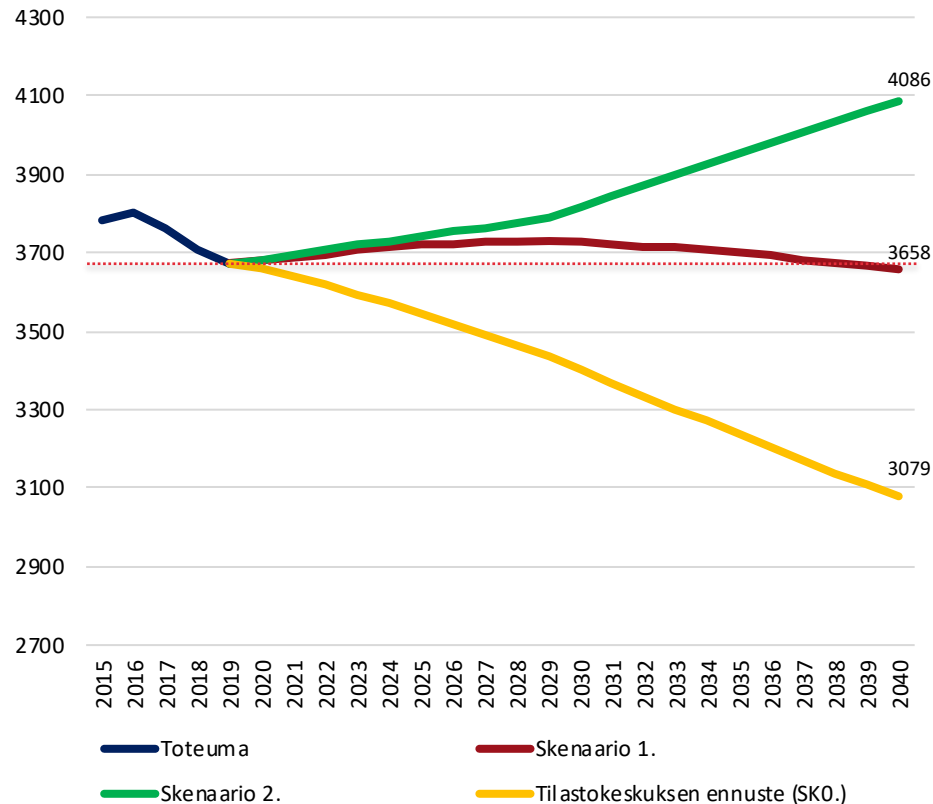
- Lippuniemi - Marjahaan alle 15-vuotiaan väestön määrä väheni 2010-luvulla hieman yli 10 prosentilla (-82 henkilöllä). Muutos oli suurin alle 7-vuotiaiden ikäryhmässä, jonka koko laski lähes viidenneksellä 2010-luvun aikana; alle 7-vuotiaiden ikäryhmän kehitykseen vaikutti syntyvyyden lasku 2010-luvulla. Myös alakouluikäisten määrä väheni kohtuullisen voimakkaasti 2010-luvulla; yläkouluikäisten määrissä ei taas tapahtunut suuria muutoksia.
- Lippuniemi - Marjahaan alueella asui vuonna 2019 yhteensä 415 työkäistä vähemmän verrattuna vuoteen 2010. Supistumista tapahtui kaikissa tarkastelun ikäryhmissä, mutta erityisesti alle 35-vuotiaiden ja 45-54-vuotiaiden ikäryhmät supistuivat voimakkaasti 2010-luvun aikana, joskin määrällisesti supistuminen oli huomattavaa myös 55-64-vuotiaiden ikäryhmässä.
- Eläkeikäisen väestön määrä kasvoi Lippuniemi - Marjahaan alueella 260 henkilöllä eli 52 prosentilla 2010-luvun aikana. Kasvu oli voimakasta muihin taajama-alueisiin verrattuna. Kasvua tapahtui kaikissa tarkastelun eläkeikäisten ikäryhmissä, mutta etenkin 65-74-vuotiaiden määrä kasvoi voimakkaasti.

	Väkiluku 2010	Väkiluku 2015	Väkiluku 2019	Abs. Muutos 2010-2019	Suhteellinen muutos 2010-2019
Alle 7	343	300	278	-65	-19 %
7-12	293	282	267	-26	-9 %
13-15	143	155	145	2	1 %
16-19	216	187	189	-27	-13 %
20-24	235	235	194	-41	-17 %
25-34	461	428	372	-89	-19 %
35-44	449	428	427	-22	-5 %
45-54	605	477	431	-174	-29 %
55-64	636	650	581	-55	-9 %
65-74	289	393	500	211	73 %
75-84	164	161	192	28	17 %
Yli 85	47	59	68	21	45 %

Lippuniemi - Marjahaan väestönkehitys 2019-2040 eri skenaarioissa

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Lippuniemi - Marjahaan väestönkehitystä kolmessa skenaariossa vuosien 2019-2040 aikana.

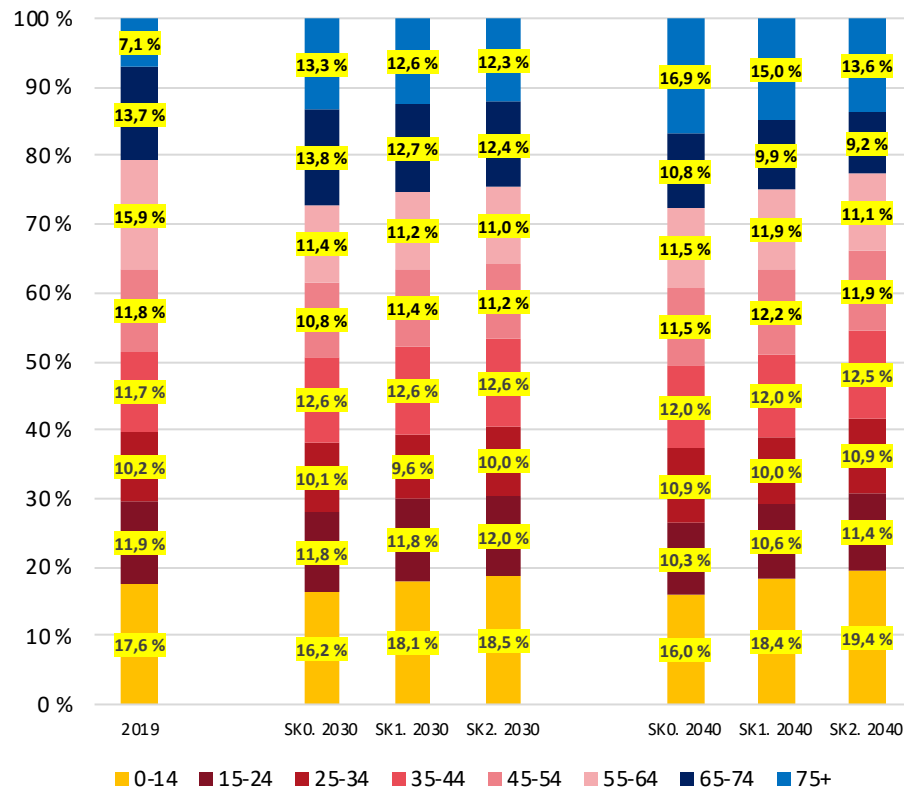
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa (SK0.)** Lippuniemi - Marjahaan väkiluku vähenee vuosien 2019-2040 aikana 593 asukkaalla, joka tarkoittaa -16,1 prosenttia suhteellista muutosta. Väestönkehitys heikkenee hieman 2030-luvulla verrattuna 2020-lukuun. Lippuniemen väestön supistuminen selittyy täysin muille kunnille kärsityillä suurilla muuttotappioilla, joskin myös luonnollinen väestönlisäys on maltillisesti negatiivista. Nettosiertolaisuus ja kunnan sisäinen muuttoliike kasvattavat Lippuniemi - Marjahaan väestöä.
- Skenaariossa 1.** vuosien 2019-2040 Lippuniemi - Marjahaan väestö supistuu aikana 14 asukkaalla (-0,4%). Alueen väestö kasvaa ensin hieman 2020-luvulla, mutta kääntyy 2020-luvun loppupuolella maltilliseen laskuun. Väestön kasvu perustuu täysin suuriin muuttovoittoihin ulkomailta, väestönkehitystä taas heikentävät suuret muuttotappiot maan sisäisessä muuttoliikkeessä. Skenaariossa 1. Lippuniemi - Marjahaan kärsii muuttotappiota kunnan sisällä.
- Skenaariossa 2.** Lippuniemi - Marjahaan väestö kasvaa koko ennustejakson aikana 414 asukkaalla. Kasvu on huomattavasti voimakkaampaa 2030-luvulla, vuosien 2019-2030 aikana Lippuniemi - Marjahaan väkiluku kasvaa vain 144 asukkaalla. Eroa selittää etenkin alueelle lisääntynyt kaavoitus 2030-luvulla, joka mahdollistaa 2020-lukua vahvemman kasvun. Kasvun taustalla ovat muuttovoitot ulkomailta, mutta myös luonnollinen väestönlisäys. Muuttotappiot muille kunnille taas heikentävät alueen väestönkehitystä ennustejakson aikana.

Lippuniemi - Marjahaan ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030 ja 2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Lippuniemi - Marjahaan väestön ikärakenteen kehitystä vuosina 2019, 2030 ja 2040 eri skenaarioissa. Tarkempi ikärakenteen kehitys on kuvattu seuraavalla dialla.

- Alle 15-vuotiaiden kehityksessä on hyvin suuria eroja Lippuniemi - Marjahaan alueella skenaariosta riippuen. Tilastokeskuksen väestöennusteessa lasten määrä vähenee noin 100 henkilöllä 2020-luvulla, Skenaariossa 1. taas tapahtuu pientä kasvua, ja Skenaariossa 2. merkittävää (+60 henkilöä) kasvua. Ero on erityisen korostunut alle 13-vuotiaiden ryhmässä. Kasvun takia Skenaarioissa 1. ja 2. lasten osuus korostuu 2020-luvulla. 2030-luvulla lasten määrä supistuu edelleen Tilastokeskuksen väestöennusteessa, pysyy vuoden 2030 tasolla Skenaariossa 1. ja kasvaa Skenaariossa 2., jolloin viidesosa Lippuniemi - Marjahaan väestöstä on lapsia vuonna 2040.
- Työikäisen väestön määrä laskee kaikissa skenaarioissa 2020-luvulla. Erot ovat silti suuret etenkin Skenaariossa 2. (-95 henkilöä) ja Tilastokeskuksen väestöennusteen välillä (-334 henkilöä). Kaikissa skenaarioissa supistuminen on 2020-luvulla suurta 55-64-vuotiaiden ikäryhmässä. Työikäisten määrä alkaa kasvamaan 2030-luvulla Skenaariossa 2., muissa skenaarioissa työikäisten määrä jatkaa supistumista 2030-luvulla.
- Eläkeikäisen väestön määrä kasvaa 160 - 180 henkilöllä skenaariosta riippuen 2020-luvulla Lippuniemi - Marjahaassa. Kaikki kasvu tapahtuu yli 75-vuotiaiden ryhmässä. 2030-luvulla eläkeikäinen väestö alkaa supistua, ja kasvua tapahtuu enää yli 85-vuotiaiden ikäryhmässä.

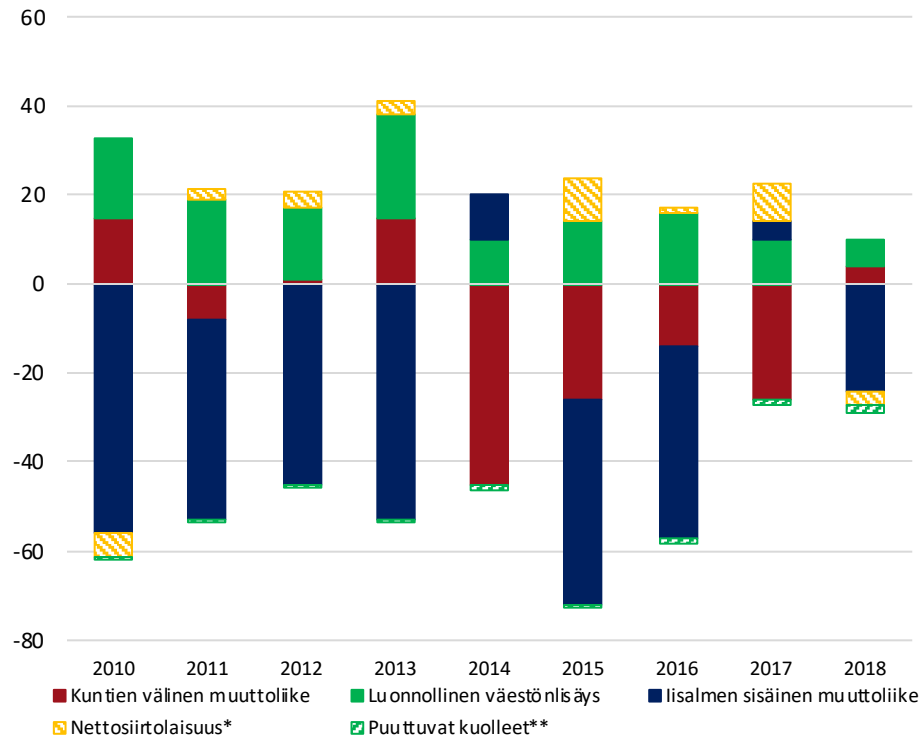
Lippuniemi - Marjahaan tarkka ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030, 2040

	2019	SK0. 2030	SK1. 2030	SK2. 2030	SK0. 2040	SK1. 2040	SK2. 2040	SK0. Muutos 2019-2030	SK1. Muutos 2019-2030	SK2. Muutos 2019-2030	SK0. Muutos 2019-2040	SK1. Muutos 2019-2040	SK2. Muutos 2019-2040
Alle 7	281	229	298	316	207	286	344	-52 (-18,5%)	17 (6%)	35 (12,5%)	-74 (-26,3%)	5 (1,8%)	63 (22,4%)
7-12	270	231	279	289	210	285	334	-39 (-14,4%)	9 (3,3%)	19 (7%)	-60 (-22,2%)	15 (5,6%)	64 (23,7%)
13-15	147	136	146	151	111	147	168	-11 (-7,5%)	-1 (-0,7%)	4 (2,7%)	-36 (-24,5%)	0 (0%)	21 (14,3%)
16-19	192	172	188	192	135	172	195	-20 (-10,4%)	-4 (-2,1%)	0 (0%)	-57 (-29,7%)	-20 (-10,4%)	3 (1,6%)
20-24	196	186	203	216	148	171	219	-10 (-5,1%)	7 (3,6%)	20 (10,2%)	-48 (-24,5%)	-25 (-12,8%)	23 (11,7%)
25-34	170	159	169	183	157	172	217	-11 (-6,5%)	-1 (-0,6%)	13 (7,6%)	-13 (-7,6%)	2 (1,2%)	47 (27,6%)
35-44	636	612	660	681	550	633	741	-24 (-3,8%)	24 (3,8%)	45 (7,1%)	-86 (-13,5%)	-3 (-0,5%)	105 (16,5%)
45-54	434	366	424	426	354	447	484	-68 (-15,7%)	-10 (-2,3%)	-8 (-1,8%)	-80 (-18,4%)	13 (3%)	50 (11,5%)
55-64	583	388	417	420	355	434	453	-195 (-33,4%)	-166 (-28,5%)	-163 (-28%)	-228 (-39,1%)	-149 (-25,6%)	-130 (-22,3%)
65-74	502	469	475	475	331	362	374	-33 (-6,6%)	-27 (-5,4%)	-27 (-5,4%)	-171 (-34,1%)	-140 (-27,9%)	-128 (-25,5%)
75-84	193	350	358	357	340	354	359	157 (81,3%)	165 (85,5%)	164 (85%)	147 (76,2%)	161 (83,4%)	166 (86%)
Yli 85	69	104	110	111	181	194	197	35 (50,7%)	41 (59,4%)	42 (60,9%)	112 (162,3%)	125 (181,2%)	128 (185,5%)

Makkaralahti - Parkatin väestönkehityksen osatekijät 2010-2018

Makkaralahti - Parkatin väestönkehityksen osatekijät 2010-2018:

- Kuntien välinen nettomuuttoliike: -84 henkilöä
- Luonnollinen väestönlisäys: +132 henkilöä, puuttuvat kuolleet** huomioiden +126 henkilöä.
- lisalmen sisäinen nettomuuttoliike: -298 henkilöä
- Nettosiirtolaisuus*: +20 henkilöä
- Makkaralahti - Parkatti kärsi kohtuullisia muuttotappioita kuntien välisessä muuttoliikkeessä useimpien muiden tarkastelualueiden tavoin. Alueen muuttotappiot perustuivat etenkin nuoriin; alue sai taas muuttovoittoa 25-44-vuotiaista ja lapsista. Makkaralahti - Parkatin muuttotappiot perustuvat etenkin vuosien 2014-2017 suuriin muuttotappioihin, muina vuosina alue sai joko muuttovoittoja tai kärsi pieniä muuttotappioita muille kunnille.
- Luonnollinen väestönlisäys oli voimakkaan positiivista Makkaralahti - Parkatissa 2010-luvulla; syntyneiden määrä oli kuolleita suurempi jokaisen vuotena 2010-luvulla. Luonnollinen väestönlisäys on kuitenkin heikentynyt 2010-luvun aikana: tätä selittävät syntyvyyden lasku muun maan tavoin sekä kuolleisuuden kasvu väestön ikääntyessä.
- Makkaralahti - Parkatin negatiivisen väestönkehityksen taustalla ovat kuitenkin muuttotappiot kunnan sisällä: alue kärsi suuria muuttotappioita lähes jokaisena vuonna 2010-luvulla. Makkaralahti - Parkatti kärsi muuttotappioita etenkin ydinkeskustalle.
- Nettosiirtolaisuuden vaikutus Makkaralahti - Parkatin kasvulle on suhteellisen vähäinen.

*Maahanmuuton jakauma on estimaatti, joka on oletettavasti lähellä todellista jakaumaa (kts. Liite 1.). On huomioitava, että tuntematon -alueelle kohdistui merkittävästi maahanmuuttoa etenkin huippuvuosina.
 **Puuttuva kuolleisuus perustuu lähinnä kunnan ulkopuolella vakituksessa hoidossa kuolleisiin, jotka on merkitty tuntematon-alueelle. Puuttuva kuolleisuus on laskettu odotetusta alueen kuolleisuudesta (Liite 2.).

Makkarahti - Parkatin ikärakenne ja ikärakenteen kehitys

Taulukossa on kuvattu Makkarahti-Parkatin tarkastelualueen ikärakennetta ja ikärakenteen muutoksia 2010-luvulla.

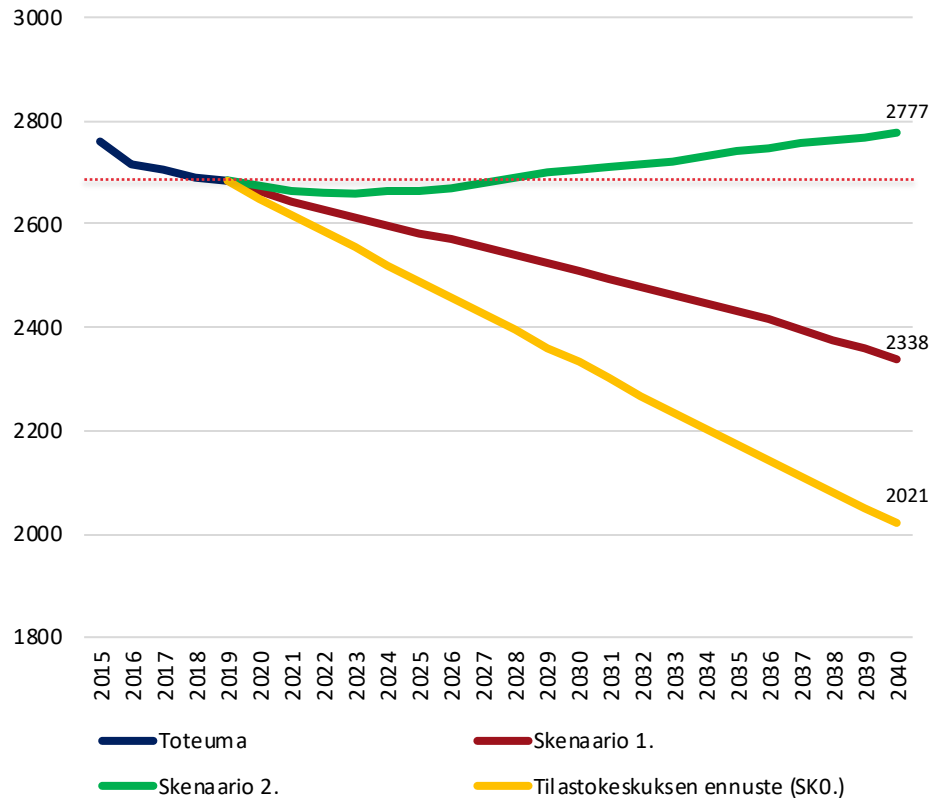
- Alle 15-vuotiaan väestön määrä laski 54 henkilöllä eli hieman yli 10 prosentilla 2010-luvun aikana Makkarahti - Parkatissa. Supistuminen oli voimakasta alle 7-vuotiaiden ikäryhmässä ja yläkouluikäisten ikäryhmässä. Alle 7-vuotiaiden määrän voimakkaan laskun takana on oletettavasti laskenut syntyvyys. Alakouluikäisten määrä oli vuonna 2019 sama kuin vuonna 2010, mutta vuosien 2015-2019 aikana myös alakouluikäisten määrä väheni voimakkaasti.
- Työikäisen väestön määrä supistui jopa viidenneksellä (-435 henkilöä) Makkarahti - Parkatin alueella 2010-luvulla. Supistuminen oli erittäin voimakasta 16-19-vuotiaiden ja yli 45-vuotiaiden ikäryhmissä, joskin myös kaikki muut tarkastelussa olevat Makkarahti - Parkatin työikäisten ikäryhmät supistuivat merkittävästi vuosien 2010-2019 aikana.
- Eläkeikäisen väestön määrä kasvoi erittäin voimakkaasti Makkarahti - Parkatin alueella 2010-luvulla; yli 65-vuotiaan väestön määrä kasvoi 267 henkilöllä eli 66,4 prosentilla vuosien 2010-2019 aikana, joka oli merkittävin suhteellinen kasvu kaikista lisälmen tarkastelualueista. Kasvu oli voimakasta kaikissa eläkeikäisten ikäryhmissä, määrällisesti kasvu oli suurinta 65-74-vuotiaiden ikäryhmässä, kun taas suhteellisesti kasvu oli suurinta 75-84-vuotiaiden ikäryhmässä.

	Väkiluku 2010	Väkiluku 2015	Väkiluku 2019	Abs. Muutos 2010-2019	Suhteellinen muutos 2010-2019
Alle 7	216	189	180	-36	-17 %
7-12	165	187	165	0	0 %
13-15	114	70	92	-22	-19 %
16-19	153	133	87	-66	-43 %
20-24	129	126	113	-16	-12 %
25-34	357	326	317	-40	-11 %
35-44	321	266	301	-20	-6 %
45-54	472	401	303	-169	-36 %
55-64	557	490	437	-120	-22 %
65-74	274	380	443	169	62 %
75-84	96	140	180	84	88 %
Yli 85	32	34	46	14	44 %

Makkaralahti - Parkatin väestönkehitys 2019-2040 eri skenaarioissa

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Makkaralahti - Parkatin väestönkehitystä kolmessa skenaariossa vuosien 2019-2040 aikana.

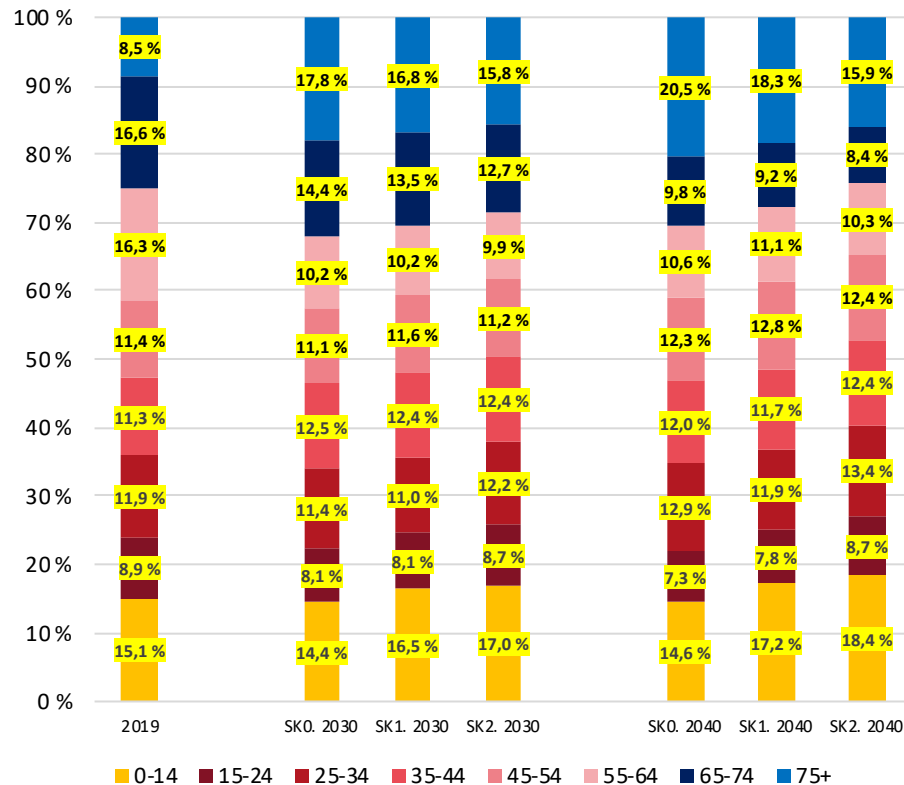
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa (SKO.)** Makkaralahti - Parkatin väkiluku vähenee vuosien 2019-2040 aikana 662 asukkaalla, joka tarkoittaa jopa -24,7 prosentin supistumista. Väestö supistuu hieman voimakkaammin 2020-luvulla verrattuna 2030-lukuun. Tilastokeskuksen väestöennusteessa Makkaralahti - Parkatin väestöä supistaa etenkin muuttotappiot kunnan sisällä sekä vähäisemmässä määrin luonnollinen väestönlisäys. Ainoa alueen väestöä kasvattava tekijä on siirtolaisuus ulkomailta.
- Skenaariossa 1.** Makkaralahti - Parkatin väkiluku supistuu 346 asukkaalla/12,9 prosentilla. Tilastokeskuksen ennusteen tavoin Skenaariossa 1. supistuminen on hieman voimakkaampaa 2020-luvulla. Supistumisen taustalla on lähinnä muuttotappiot muulle kaupungille; Makkaralahti - Parkatti saa Skenaariossa 1. muuttovoittoja sekä muista kunnista että ulkomailta.
- Skenaariossa 2.** vuosien 2019-2040 aikana Makkaralahti - Parkatin väkiluku kasvaa 9,3 asukkaalla eli 3,5 prosentilla. Ennustejakson alussa alueen väestö supistuu hieman, mutta tämän jälkeen väkiluku alkaa kasvaa maltillisesti. Makkaralahti - Parkatin väestöä kasvattaa Skenaariossa 2. etenkin muuttovoitot kuntien välisestä muuttoliikkeestä sekä ulkomailta. Väestönkehitystä taas heikentää muuttotappiot kaupungin sisällä.

Makkaralahti - Parkatin ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030 ja 2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Makkaralahti - Parkatin väestön ikärakenteen kehitystä vuosina 2019, 2030 ja 2040 eri skenaarioissa. Tarkempi ikärakenteen kehitys on kuvattu seuraavalla dialla.

- Lasten ikäluokan (alle 15-vuotiaat) kehitys poikkeaa huomattavasti Makkaralahti - Parkatissa skenaariosta riippuen. Tilastokeskuksen väestöennusteessa lasten määrä vähenee noin 70 henkilöllä, kun taas muissa skenaarioissa lasten määrä kasvaa ja osuus väestöstä korostuu. Erot ovat erityisen suuret alle 13-vuotiaiden ikäryhmissä. Tilastokeskuksen väestöennusteessa ja Skenaariossa 1. lasten määrä laskee 2030-luvulla kun taas Skenaariossa 2. lasten määrä jatkaa kasvuaan ja alle 15-vuotiaiaan väestön osuus koko väestöstä nousee merkittävästi vuoden 2019 tasoa korkeammaksi vuonna 2040.
- Työkäisen väestön määrä vähenee Makkaralahti - Parkatissa kaikissa kolmessa skenaariossa 2020-luvulla. Erot supistumisessa ovat silti suuria: Tilastokeskuksen väestöennusteessa 15-64-vuotias väestö supistuu 360 henkilöllä, Skenaariossa 1. noin 270 henkilöllä ja Skenaariossa 2. yhteensä 133 henkilöllä. Supistuminen painottuu etenkin 55-64-vuotiaiden ikäryhmään, etenkin Skenaariossa 2. muissa työkäisten ikäryhmissä tapahtuu kasvua. Skenaariossa 2. työkäisen väestö alkaa kasvaa 2030-luvulla, muissa skenaarioissa supistuminen jatkuu.
- Eläkeikäinen väestö kasvaa Makkaralahti - Parkatissa 80 - 100 henkilöllä 2020-luvun aikana. Kaikki kasvu tapahtuu yli 75-vuotiaiden ryhmässä, etenkin 75-84-vuotiaiden määrä kasvaa 2020-luvulla. Tätä nuorempien eläkeikäisten määrä vähenee merkittävästi. 2030-luvulla kaikissa kolmessa skenaariossa eläkeikäisen väestön määrä laskee voimakkaasti. Tästä huolimatta yli 85-vuotiaiden määrä kasvaa erittäin voimakkaasti 2030-luvulla Makkaralahti - Parkatissa.

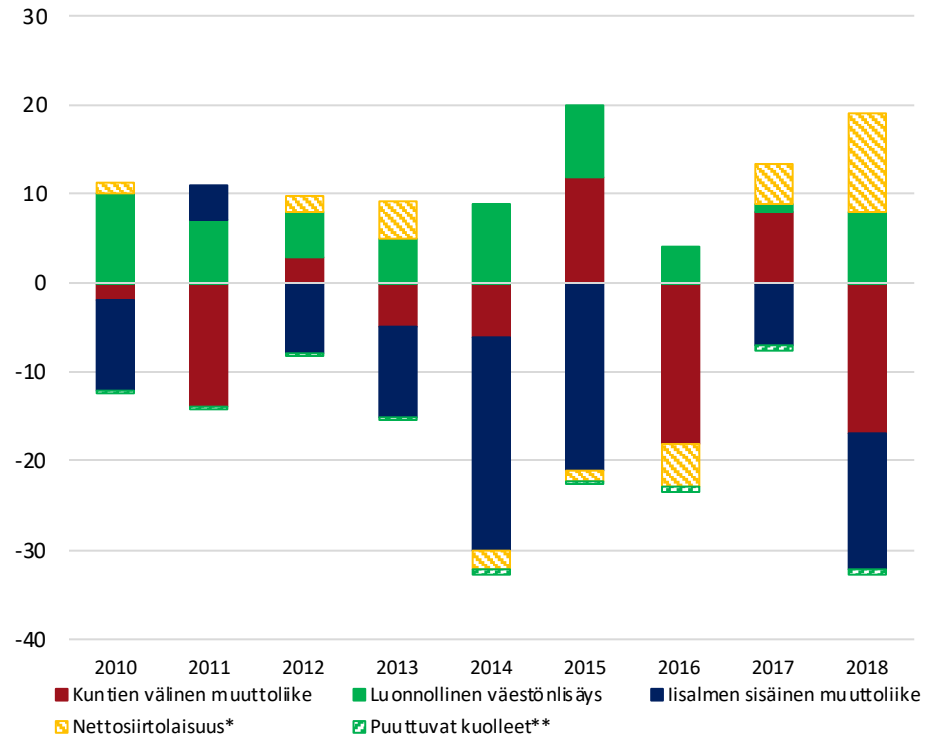
Makkaralahti - Parkatin tarkka ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030, 2040

	2019	SK0. 2030	SK1. 2030	SK2. 2030	SK0. 2040	SK1. 2040	SK2. 2040	SK0. Muutos 2019-2030	SK1. Muutos 2019-2030	SK2. Muutos 2019-2030	SK0. Muutos 2019-2040	SK1. Muutos 2019-2040	SK2. Muutos 2019-2040
Alle 7	182	153	199	229	136	187	243	-29 (-15,9%)	17 (9,3%)	47 (25,8%)	-46 (-25,3%)	5 (2,7%)	61 (33,5%)
7-12	167	136	165	178	120	163	204	-31 (-18,6%)	-2 (-1,2%)	11 (6,6%)	-47 (-28,1%)	-4 (-2,4%)	37 (22,2%)
13-15	93	63	66	71	55	74	90	-30 (-32,3%)	-27 (-29%)	-22 (-23,7%)	-38 (-40,9%)	-19 (-20,4%)	-3 (-3,2%)
16-19	89	77	82	90	56	74	90	-12 (-13,5%)	-7 (-7,9%)	1 (1,1%)	-33 (-37,1%)	-15 (-16,9%)	1 (1,1%)
20-24	114	96	104	127	76	86	124	-18 (-15,8%)	-10 (-8,8%)	13 (11,4%)	-38 (-33,3%)	-28 (-24,6%)	10 (8,8%)
25-34	149	125	133	161	123	133	184	-24 (-16,1%)	-16 (-10,7%)	12 (8,1%)	-26 (-17,4%)	-16 (-10,7%)	35 (23,5%)
35-44	474	434	455	505	380	420	533	-40 (-8,4%)	-19 (-4%)	31 (6,5%)	-94 (-19,8%)	-54 (-11,4%)	59 (12,4%)
45-54	305	260	291	304	249	298	346	-45 (-14,8%)	-14 (-4,6%)	-1 (-0,3%)	-56 (-18,4%)	-7 (-2,3%)	41 (13,4%)
55-64	438	238	255	268	214	259	287	-200 (-45,7%)	-183 (-41,8%)	-170 (-38,8%)	-224 (-51,1%)	-179 (-40,9%)	-151 (-34,5%)
65-74	445	335	338	343	198	216	234	-110 (-24,7%)	-107 (-24%)	-102 (-22,9%)	-247 (-55,5%)	-229 (-51,5%)	-211 (-47,4%)
75-84	180	324	329	331	252	259	268	144 (80%)	149 (82,8%)	151 (83,9%)	72 (40%)	79 (43,9%)	88 (48,9%)
Yli 85	47	91	94	95	162	169	173	44 (93,6%)	47 (100%)	48 (102,1%)	115 (244,7%)	122 (259,6%)	126 (268,1%)

Peltosalmen väestönkehityksen osatekijät 2010-2018

Peltosalmen väestönkehityksen osatekijät 2010-2018:

- Kuntien välinen nettomuuttoliike: -39 henkilöä
- Luonnollinen väestönlisäys: +57 henkilöä, puuttuvat kuolleet** huomioiden +54 henkilöä.
- Iisalmen sisäinen nettomuuttoliike: -91 henkilöä
- Nettosiirtolaisuus*: +15 henkilöä
- Peltosalmi kärsi kohtuullisia muuttotappiota kuntien välisessä muuttoliikkeessä 2010-luvulla. Vuositason vaihtelu kuntien välisen muuttoliikkeessä oli Peltosalmella suurta: alue kärsi väkilukuun suhteutettuna suuria muuttotappioita vuosina 2011, 2016 ja 2018, kun taas vuosina 2015 ja 2017 alue sai merkittäviä muuttovoittoja (asukaslukuun suhteutettuna).
- Luonnollinen väestönlisäys oli ainoa merkittävästi Peltosalmen väkilukua kasvattanut tekijä 2010-luvulla. Peltosalmen luonnollinen väestönlisäys on ollut positiivista koko 2010-luvun ajan, joskin vuositason vaihtelu on ollut suurehkoa.
- Merkittävin Peltosalmen väkilukua supistanut tekijä oli Iisalmen sisällä tapahtuva muuttoliike: Peltosalmi kärsi muuttotappioita Iisalmen sisällä etenkin ydinkeskustalle. Vaikka Peltosalmi kärsi muuttotappiota Iisalmen sisällä lähes jokaisena vuotena; suurimmat muuttotappiot ajoittuvat tarkastelujakson puoliväliin.
- Kansainvälinen muuttoliike kasvatti hieman Peltosalmen väestöä; etenkin kahtena viimeisenä tilastovuotena nettosiirtolaisuuden merkitys on korostunut.

*Maahanmuuton jakauma on estimaatti, joka on oletettavasti lähellä todellista jakaumaa (kts. Liite 1.). On huomioitava, että tuntematon -alueelle kohdistui merkittävästi maahanmuuttoa etenkin huippuvuosina.

**Puuttuva kuolleisuus perustuu lähinnä kunnan ulkopuolella vakituksessa hoidossa kuolleisiin, jotka on merkitty tuntematon-alueelle. Puuttuva kuolleisuus on laskettu odotetusta alueen kuolleisuudesta (Liite 2.).

Peltosalmen ikärakenne ja ikärakenteen kehitys

Taulukossa on kuvattu Peltosalmen tarkastelualueen ikärakennetta ja ikärakenteen muutoksia 2010-luvulla.

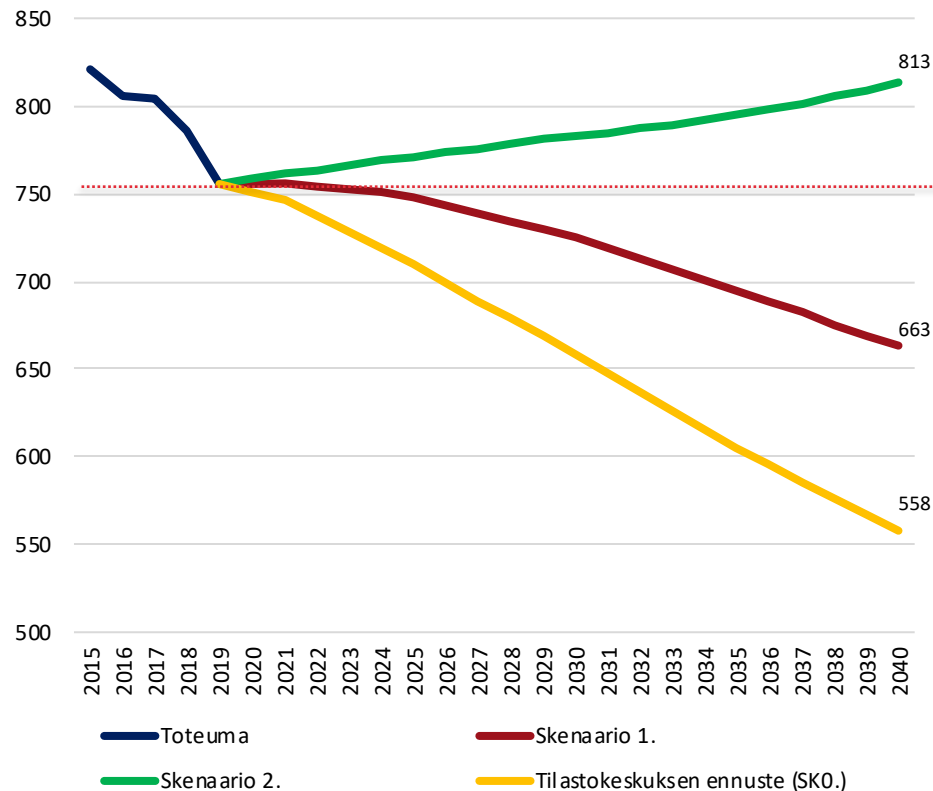
- Peltosalmen alueella alle 15-vuotiaiden määrä väheni noin 10 prosentilla 2010-luvun aikana, joka kuitenkin tarkoitti alueen pienestä väestöpohjasta supistumista vain 17 henkilöllä. Supistuminen oli määrällisesti maltillista alle kouluikäisten ja alakouluikäisten ryhmissä, mutta huomattavan voimakasta yläkouluikäisten ryhmässä.
- Työikäinen väestö väheni lähes neljänneksellä 2010-luvun aikana Peltosalmen alueella, määrällisesti Peltosalmella asuvien 15-64-vuotiaiden määrä väheni 130 henkilöllä. Supistuminen oli erityisen voimakasta 16-19 vuotiaiden ja yli 45-vuotiaiden ikäryhmissä, joskin myös muissa tarkasteluissa työikäisten ikäryhmissä tapahtui vaihtelevaa supistumista.
- Eläkeikäisen väestön määrä kasvoi Peltosalmen alueella kohtuullisen voimakkaasti 2010-luvulla: määrällisesti yli 65-vuotiaiden määrä kasvoi 53 henkilöllä, suhteellinen kasvu oli 41 prosenttia. Kasvu oli määrällisesti suurinta 65-74-vuotiaiden ja 75-84-vuotiaiden ryhmissä. Suhteellinen kasvu oli erittäin suurta yli 85-vuotiaiden ryhmässä, mutta tässä ikäryhmässä määrällinen kasvu oli maltillista.

	Väkiluku 2010	Väkiluku 2015	Väkiluku 2019	Abs. Muutos 2010-2019	Suhteellinen muutos 2010-2019
Alle 7	78	84	73	-5	-6 %
7-12	63	56	59	-4	-6 %
13-15	41	26	22	-19	-46 %
16-19	40	35	21	-19	-48 %
20-24	42	38	38	-4	-10 %
25-34	100	109	91	-9	-9 %
35-44	95	91	94	-1	-1 %
45-54	116	90	66	-50	-43 %
55-64	141	110	105	-36	-26 %
65-74	95	130	119	24	25 %
75-84	29	37	49	20	69 %
Yli 85	4	10	13	9	225 %

Peltosalmen väestönkehitys 2019-2040 eri skenaarioissa

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Peltosalmen väestönkehitystä kolmessa skenaariossa vuosien 2019-2040 aikana.

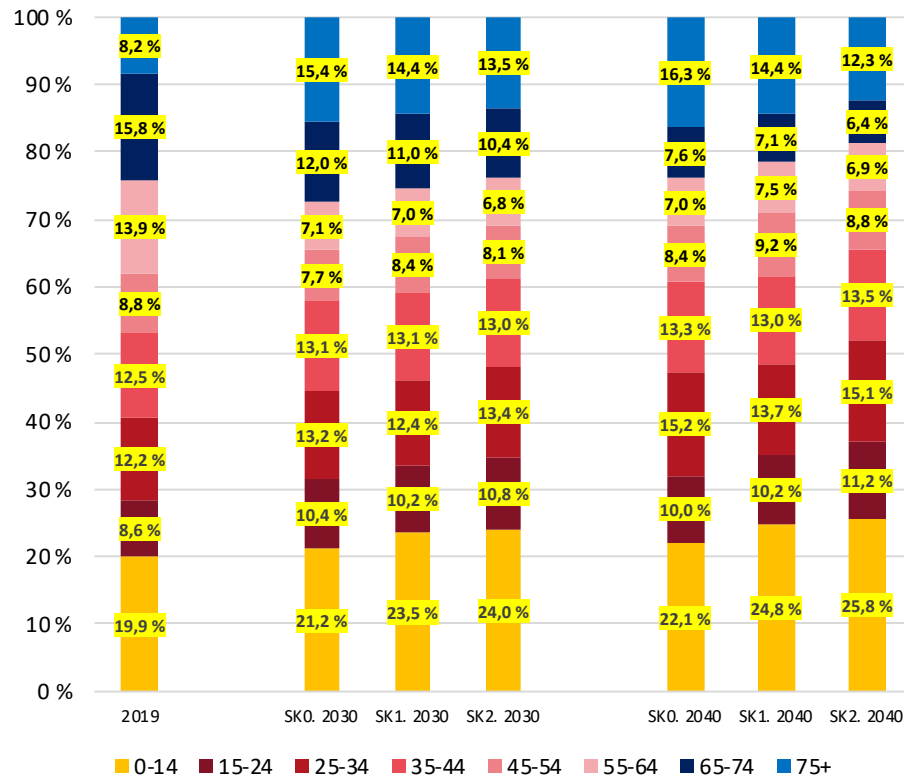
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa (SKO.)** Peltosalmen väkiluku vähenee vuosien 2019-2040 aikana 198 asukkaalla, joka tarkoittaa jopa 26,2 prosentin supistumista. Supistuminen on hieman voimakkaampaa 2030-luvulla. Väestöä supistavat etenkin muuttotappiot kaupungin sisällä sekä muille kunnille, mutta myös luonnollinen väestönlisäys jää negatiiviseksi. Nettoiirtolaisuus on ainoa Peltosalmen väestöä kasvattava tekijä Tilastokeskuksen väestöennusteessa.
- Skenaariossa 1.** Peltosalmen väkiluku laskee 92 asukkaalla (12,2 prosentilla) koko ennustejakson aikana. Supistuminen on erityisen voimakasta 2030-luvulla: 2020-luvun aikana Peltosalmen väkiluku laskee vain 30 asukkaalla. Väestöä supistaa lähinnä muuttotappiot kaupungin sisällä, joskin Peltosalmi kärsii myös pieniä muuttotappiota kuntien välisessä muuttoliikkeessä. Merkittävin väestöä kasvattava tekijä on kansainvälinen muuttoliike.
- Skenaariossa 2.** vuosien 2019-2040 aikana Peltosalmen väkiluku kasvaa 58 asukkaalla eli 7,7 prosentilla. Kasvu on hieman vahvempaa 2030-luvun aikana. Skenaariossa 2. ainoa Peltosalmen väestöä supistava tekijä on lisälmen sisäinen muuttoliike: aluetta kasvattavat erityisesti kansainvälinen ja kuntien välinen muuttoliike.

Peltosalmen ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030 ja 2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Peltosalmen väestön ikärakenteen kehitystä vuosina 2019, 2030 ja 2040 eri skenaarioissa. Tarkempi ikärakenteen kehitys on kuvattu seuraavalla dialla.

- Skenaarioissa 1. ja 2. lasten määrä kääntyy nousuun Peltosalmen alueella. Tilastokeskuksen väestöennusteessa lasten määrä taas supistuu hieman 2020-luvulla. Lasten osuus ylittää viidenneksen koko väestöstä kaikissa skenaarioissa vuoteen 2030 mennessä. Tilastokeskuksen väestöennusteessa ja Skenaariossa 1. lasten määrä laskee 2030-luvulla, kun taas Skenaariossa 2. lasten määrä jatkaa kasvua koko 2030-luvun.
- Työikäinen väestö supistuu kaikissa kolmessa skenaariossa Peltosalmella 2020-luvun aikana, joskin Skenaariossa 2. supistuminen on hyvin maltillista. Työikäisten ikäryhmän sisällä merkittävää supistumista tapahtuu lähinnä 55-64-vuotiaiden ikäryhmässä: muissa työikäisten ikäryhmissä supistuminen jää vähäiseksi tai ikäryhmä kasvaa (etenkin Skenaariossa 2.). 2030-luvulla Tilastokeskuksen väestöennusteessa työikäisten määrä supistuu voimakkaasti, Skenaariossa 1. työikäisten määrä supistuu hieman, kun taas Skenaariossa 2. työikäisen väestön määrä kasvaa 2030-luvulla.
- Eläkeikäisen väestön määrä laskee hieman 2020-luvulla Peltosalmella. Supistuminen perustuu täysin 65-74-vuotiaiden määrän vähenemiseen: tätä vanhemmat ikäryhmät kasvavat 2020-luvulla. 2030-luvulla eläkeikäisen väestön supistuminen jatku ja kasvua tapahtuu enää yli 85-vuotiaiden ikäryhmässä.

Peltosalmen tarkka ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030, 2040

	2019	SK0. 2030	SK1. 2030	SK2. 2030	SK0. 2040	SK1. 2040	SK2. 2040	SK0. Muutos 2019-2030	SK1. Muutos 2019-2030	SK2. Muutos 2019-2030	SK0. Muutos 2019-2040	SK1. Muutos 2019-2040	SK2. Muutos 2019-2040
Alle 7	74	66	85	96	60	80	104	-8 (-10,3%)	11 (14,7%)	22 (30%)	-14 (-19,2%)	6 (8,3%)	31 (41,4%)
7-12	60	54	65	70	49	65	81	-5 (-8,8%)	6 (9,9%)	11 (18,4%)	-11 (-18,1%)	5 (9,2%)	22 (36,6%)
13-15	22	27	29	31	21	28	34	5 (21,6%)	7 (30%)	9 (39%)	-1 (-3,2%)	6 (27,8%)	12 (55%)
16-19	21	27	29	32	22	28	35	6 (25,9%)	8 (36,5%)	11 (50,5%)	1 (4%)	7 (32,5%)	14 (64,3%)
20-24	38	34	36	43	27	31	46	-5 (-12,4%)	-2 (-5,3%)	5 (12,9%)	-11 (-29,2%)	-8 (-19,9%)	7 (19,4%)
25-34	37	42	44	52	41	45	63	5 (14,1%)	8 (21,1%)	16 (43,3%)	5 (12,6%)	8 (22,2%)	26 (72,3%)
35-44	150	131	141	155	118	133	170	-19 (-12,5%)	-9 (-6,3%)	5 (3,1%)	-32 (-21,3%)	-17 (-11,5%)	20 (13,1%)
45-54	67	50	61	63	47	61	71	-16 (-24,1%)	-6 (-8,7%)	-3 (-5%)	-20 (-29,4%)	-5 (-7,8%)	5 (7,4%)
55-64	105	47	51	54	39	50	56	-59 (-55,9%)	-55 (-52%)	-52 (-49,2%)	-66 (-62,9%)	-56 (-52,7%)	-49 (-46,5%)
65-74	120	79	80	82	42	47	52	-41 (-34%)	-40 (-33,2%)	-38 (-31,9%)	-77 (-64,6%)	-73 (-60,9%)	-68 (-56,4%)
75-84	49	77	79	79	57	60	62	28 (56,3%)	29 (60%)	30 (61,2%)	8 (16,6%)	10 (21,3%)	13 (26,9%)
Yli 85	13	25	26	26	34	36	38	12 (90,7%)	13 (99,7%)	13 (102,1%)	21 (159,5%)	23 (177,9%)	25 (187,8%)

Ydinkeskustan väestönkehityksen osatekijät 2010-2018

Ydinkeskustan väestönkehityksen osatekijät 2010-2018:

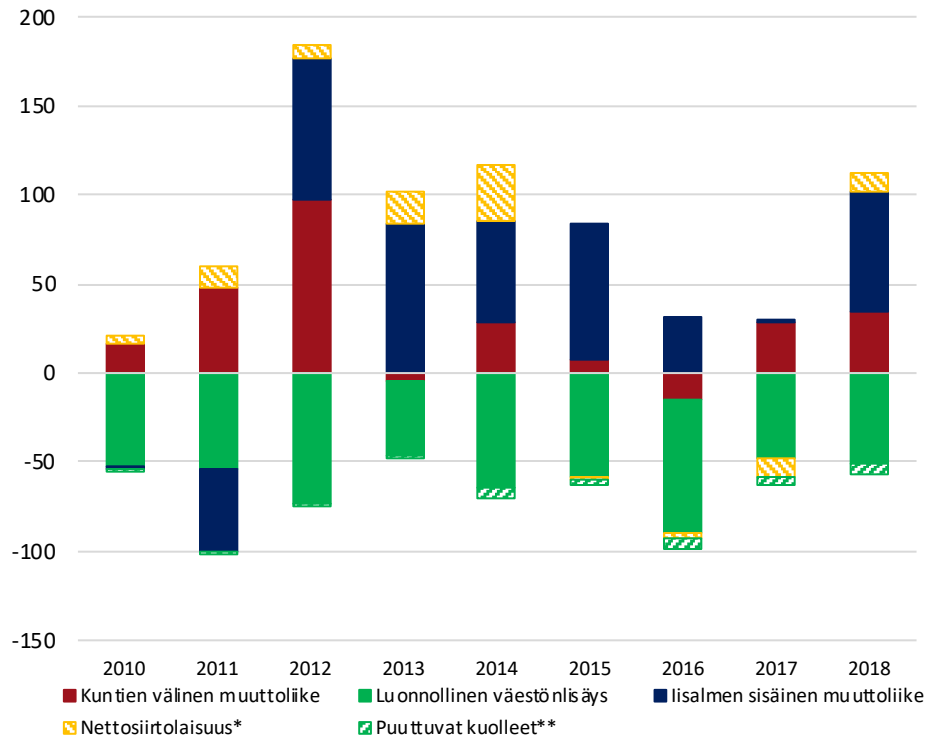
- Kuntien välinen nettomuuttoliike: +241 henkilöä
- Luonnollinen väestönlisäys: -517 henkilöä, puuttuvat kuolleet** huomioiden -548 henkilöä.
- Iisalmen sisäinen nettomuuttoliike: +349 henkilöä
- Nettosiirtolaisuus*: +68 henkilöä

- Iisalmen ydinkeskusta sai kaikista muista Iisalmen tarkastelualueista poiketen muuttovoittoja kuntien välisestä muuttoliikkeestä. Ydinkeskustan saamat muuttovoitot olivat suuria etenkin 2010-luvun alussa. 2010-luvun loppupuolella muuttovoitot ovat olleet vähäisiä. Ydinkeskusta saa muuttovoittoja etenkin nuorista ja eläkeikäistä. Iisalmen ydinkeskustaan muutettiin etenkin lähialueen pienemmistä kunnista.

- Luonnollinen väestönkehitys selittää ydinkeskustan vain maltillisesti jäänyttä väestönkehitystä: Iisalmen ydinkeskustan luonnollinen väestönlisäys jäi erittäin negatiiviseksi 2010-luvun jokaisena vuotena. Erittäin negatiivista luonnollista väestönlisäystä selittää lähinnä ydinkeskustan ikärakenne, mutta myös matala syntyvyys (oletettavasti opiskelevan väestön vaikutuksesta).

- Merkittävin Iisalmen ydinkeskustaa kasvattanut tekijä 2010-luvulla oli kunnan sisäinen muuttoliike. Muuttovoitot muusta Iisalimesta olivat suuria etenkin tarkastelujakson puolivälissä, joskin ydinkeskusta sai suuria muuttovoittoja myös vuonna 2018.

- Nettosiirtolaisuus kasvatti kohtuullisesti ydinkeskustan väestöä etenkin 2010-luvun alussa, mutta 2010-luvun loppupuolella nettosiirtolaisuuden vaikutus on ollut erittäin vähäinen Iisalmen ydinkeskustan kasvuille.

*Maahanmuuton jakauma on estimaatti, joka on oletettavasti lähellä todellista jakaumaa (kts. Liite 1.). On huomioitava, että tuntematon -alueelle kohdistui merkittävästi maahanmuuttoa etenkin huippuvuosina.
**Puuttuva kuolleisuus perustuu lähinnä kunnan ulkopuolella vakituksessa hoidossa kuolleisiin, jotka on merkitty tuntematon-alueelle. Puuttuva kuolleisuus on laskettu odotetusta alueen kuolleisuudesta (Liite 2.).

Ydinkeskustan ikärakenne ja ikärakenteen kehitys

Taulukossa on kuvattu ydinkeskustan tarkastelualueen ikärakennetta ja ikärakenteen muutoksia 2010-luvulla.

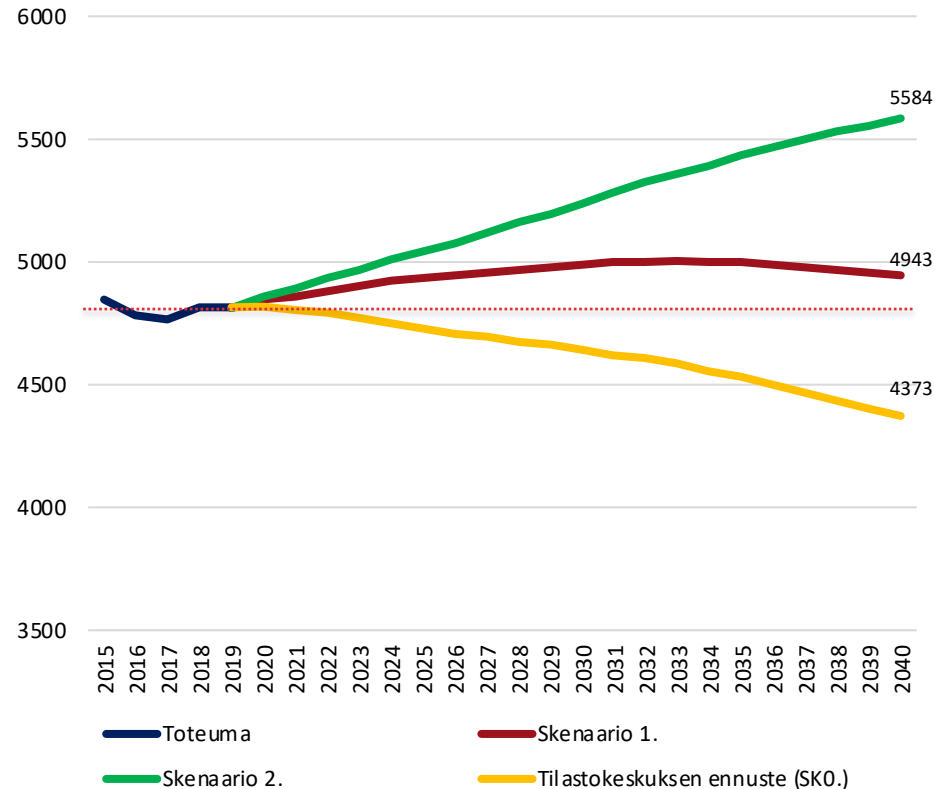
- Iisalmen ydinkeskustan alle 15-vuotiaan väestön määrä kasvoi 41 henkilöllä eli 11,5 prosentilla 2010-luvun aikana. Kasvua tapahtui erityisesti alakouluikäisten ikäryhmässä, mutta myös yläkouluikäisten määrä kasvoi hieman ydinkeskustan alueella. Alle 7-vuotiaiden määrä taas supistui: ikäryhmä kasvoi vielä huomattavasti vuosien 2010-2015 aikana, mutta tämän jälkeen alle 7-vuotiaiden määrä on vähentynyt voimakkaasti laskeneen syntyvyyden vaikutuksesta.
- Työikäisten (15-64-vuotiaat) määrä väheni hieman (-1,4%/-38hlö) 2010-luvun aikana Iisalmen ydinkeskustassa. Muutokset olivat kuitenkin suurempia työikäisten ikäryhmissä: kasvu oli voimakasta erityisesti 35-44-vuotiaiden ikäryhmässä, kun taas 20-24-vuotiaiden ja 45-54-vuotiaiden määrät vähenivät voimakkaasti.
- Eläkeikäisen väestön määrä kasvoi vain 8 prosentilla ydinkeskustassa 2010-luvulla, joka on selvästi vähiten kaikista tarkastelualueista. Määrällinen kasvu oli silti huomattavaa; yli 65-vuotiaiden määrä kasvoi 126 henkilöllä. Kasvu oli huomattavan voimakasta 65-74-vuotiaiden ikäryhmässä suurten ikäluokkien ikääntymisen vaikutuksesta. Tätä tasapainotti voimakas supistuminen 75-84-vuotiaiden ryhmässä. Voimakas supistuminen 75-84-vuotiaiden ikäryhmässä heijastui taas Iisalmen ydinkeskustan yli 85-vuotiaiden määrän kehitykseen: kaikkein vanhimpien asukkaiden määrä kasvoi huomattavasti Iisalmen ydinkeskustassa 2010-luvulla.

	Väkiluku 2010	Väkiluku 2015	Väkiluku 2019	Suhteellinen Abs. Muutos muutos 2010-2019 2010-2019	
Alle 7	177	218	164	-13	-7 %
7-12	129	136	176	47	36 %
13-15	82	92	91	9	11 %
16-19	227	197	242	15	7 %
20-24	418	378	347	-71	-17 %
25-34	474	526	485	11	2 %
35-44	312	409	443	131	42 %
45-54	568	459	427	-141	-25 %
55-64	686	776	701	15	2 %
65-74	577	696	817	240	42 %
75-84	727	609	552	-175	-24 %
Yli 85	272	323	333	61	22 %

Ydinkeskustan väestönkehitys 2019-2040 eri skenaarioissa

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu ydinkeskustan väestönkehitystä kolmessa skenaariossa vuosien 2019-2040 aikana.

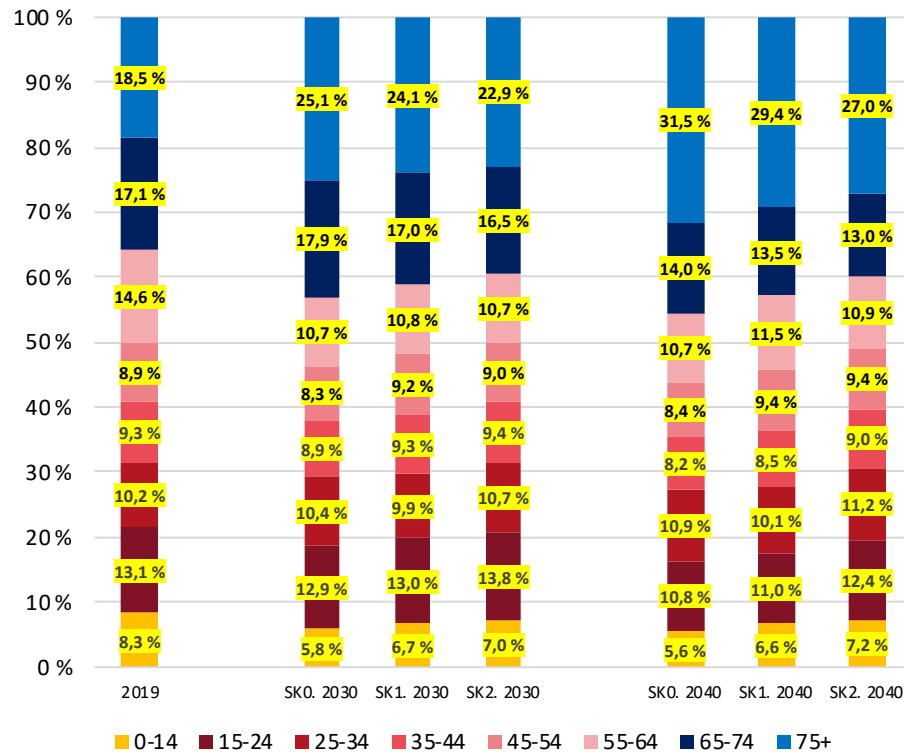
- Tilastokeskuksen väestöennusteessa (SKO.)** ydinkeskustan väkiluku vähenee vuosien 2019-2040 aikana 439 asukkaalla; suhteellinen muutos on -9,1 prosenttia. Vuosien 2019-2030 aikaan ydinkeskustan väestö supistuu 169 asukkaalla, eli supistuminen on huomattavasti voimakkaampaa 2030-luvulla. Ydinkeskustan supistuminen perustuu erittäin negatiiviseen luonnolliseen väestönlisäykseen; kaikki muut väestönkehityksen osatekijät ovat ennustejakson ajan positiivisia ja etenkin muuttovoitot muusta lisäalasta ovat suuria.
- Skenaariossa 1.** ydinkeskustan väkiluku kasvaa vuosien 2019-2040 aikana 131 asukkaalla (+2,7%). Kaikki kasvu tapahtuu kuitenkin 2020-luvun aikana, jolloin ydinkeskustan väkiluku kasvaa 179 asukkaalla. 2030-luvulla ydinkeskustan väkiluku supistuu maltillisesti. Skenaariossa 1. merkittävin ydinkeskustaa kasvattava tekijä ovat muuttovoitot muusta lisäalasta, joskin ulkomailta ja muista kunnista saadut muuttovoitot olivat myös suuria. Ydinkeskustan luonnollinen väestönlisäys oli taas erittäin negatiivista.
- Skenaariossa 2.** ydinkeskustan väestö kasvaa vuosien 2019-2040 aikana 773 asukkaalla eli jopa 16,1 prosentilla. Väestö kasvaa suhteellisen vastaavaa tahtia sekä 2020- että 2030-luvuilla, joskin 2020-luvun kasvu on hieman vahvempaa vuositasolla. Skenaariossa 2. ydinkeskustan kasvua selittää erityisesti muuttovoitot muista kunnista, mutta myös muuttovoitot ulkomailta ja muusta lisäalasta ovat suuria. Luonnollinen väestönlisäys taas supistuu myös Skenaariossa 2. voimakkaasti alueen väestöstä.

Ydinkeskustan ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030 ja 2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu ydinkeskustanväestön ikärakenteen kehitystä vuosina 2019, 2030 ja 2040 eri skenaarioissa. Tarkempi ikärakenteen kehitys on kuvattu seuraavalla dialla.

- Iisalmen ydinkeskustassa asuvien alle 15-vuotiaiden lasten määrä ja osuus koko väestöstä vähenee kaikissa kolmessa skenaariossa 2020-luvulla. Erot skenaarioiden kuvaamassa supistumisessa ovat kuitenkin suuria: Skenaariossa 2. lasten määrä vähenee 33 henkilöllä, Skenaariossa 1. 66 henkilöllä ja Tilastokeskuksen väestöennusteessa 130 henkilöllä. 2030-luvulla supistuminen jatkuu muissa kuin Skenaariossa 2., jossa lasten määrä kasvaa hieman.
- 15-64-vuotiaan työikäisen väestön määrä laskee voimakkaasti 2020-luvulla Tilastokeskuksen väestöennusteessa, maltillisesti Skenaariossa 1. ja kasvaa maltillisesti Skenaariossa 2. Kaikissa skenaarioissa 55-64-vuotiaiden määrä vähenee erittäin voimakkaasti 2020-luvulla. Työikäisen väestön kehityksen dynamiikka pysyy vastaavana 2030-luvulla: työikäisten määrä vähenee Tilastokeskuksen väestöennusteessa ja Skenaariossa 1., mutta kasvaa Skenaariossa 2. Kaikissa skenaarioissa työikäisen väestön osuus koko alueen väestöstä jää kuitenkin vuonna 2040 matalammaksi kuin vuonna 2019.
- Eläkeikäinen väestö kasvaa erittäin voimakkaasti kaikissa kolmessa skenaariossa 2020-luvulla. Kasvu painottuu lähes täysin 75-84-vuotiaiden ikäryhmään. Tilastokeskuksen väestöennusteessa eläkeikäisen väestön määrä alkaa laskea 2030-luvulla, kun taas muissa skenaarioissa kasvu jatkuu. Kaikissa kolmessa skenaariossa ydinkeskustassa asuvien yli 85-vuotiaiden määrä kasvaa merkittävästi 2030-luvulla.

Ydinkeskustan tarkka ikärakenteen kehitys eri skenaarioissa 2019, 2030, 2040

	2019	SK0. 2030	SK1. 2030	SK2. 2030	SK0. 2040	SK1. 2040	SK2. 2040	SK0. Muutos 2019-2030	SK1. Muutos 2019-2030	SK2. Muutos 2019-2030	SK0. Muutos 2019-2040	SK1. Muutos 2019-2040	SK2. Muutos 2019-2040
Alle 7	166	141	182	203	128	173	215	-24 (-14,8%)	17 (10,1%)	38 (22,8%)	-38 (-22,8%)	7 (4,4%)	49 (29,8%)
7-12	178	95	114	123	87	115	140	-83 (-46,8%)	-64 (-36%)	-55 (-31,1%)	-91 (-51,4%)	-63 (-35,2%)	-38 (-21,3%)
13-15	92	62	67	73	52	67	79	-30 (-32,5%)	-24 (-26,6%)	-19 (-21%)	-40 (-43,8%)	-25 (-27,6%)	-13 (-14,2%)
16-19	246	216	236	255	166	198	234	-29 (-11,9%)	-10 (-4%)	9 (3,7%)	-80 (-32,5%)	-47 (-19,2%)	-12 (-4,8%)
20-24	350	355	385	438	284	318	425	5 (1,5%)	35 (10%)	88 (25%)	-66 (-18,8%)	-32 (-9,3%)	74 (21,2%)
25-34	285	262	272	311	257	272	353	-23 (-8,1%)	-13 (-4,4%)	26 (9%)	-28 (-9,8%)	-13 (-4,4%)	68 (24%)
35-44	651	637	686	740	578	647	777	-14 (-2,1%)	35 (5,4%)	89 (13,7%)	-73 (-11,2%)	-4 (-0,6%)	126 (19,3%)
45-54	430	385	460	471	365	467	524	-46 (-10,6%)	29 (6,8%)	41 (9,5%)	-65 (-15,1%)	36 (8,4%)	93 (21,7%)
55-64	703	495	537	558	469	568	608	-208 (-29,6%)	-166 (-23,7%)	-145 (-20,6%)	-234 (-33,3%)	-135 (-19,2%)	-95 (-13,6%)
65-74	821	831	851	866	611	666	725	10 (1,2%)	30 (3,7%)	46 (5,6%)	-210 (-25,6%)	-155 (-18,8%)	-95 (-11,6%)
75-84	553	811	834	834	821	861	900	258 (46,6%)	280 (50,6%)	280 (50,7%)	268 (48,4%)	308 (55,6%)	347 (62,7%)
Yli 85	337	353	367	368	556	590	605	16 (4,7%)	30 (8,9%)	31 (9%)	219 (64,9%)	253 (75,1%)	268 (79,3%)

Liitteet

Liite 1. Nettosiirtolaisuuden jako osa-alueittain

Osa-alueittaisessa datassa, johon Iisalmen sisäisen kehityksen tarkastelu perustuu, ei ole saatavilla tietoa maahan- ja maastamuutosta osa-alueittain. Koska maahan- ja maastamuutto on muodostunut 2010-luvulla yhä keskeisemmäksi kasvua ja demografista muutosta selittäväksi tekijäksi tämä puute on huomattava Iisalmen 2010-luvun kehityksen ymmärtämiseksi. **Tämän takia tässä tarkastelussa on tehty laskennallinen arvio maahanmuuton jakaumasta Iisalmen eri osa-alueille.** Oikealla olevassa kuvaajassa on kuvattu laskennallista arviota prosessina.

- Nettosiirtolaisuuden jakauman laskennallinen arvio perustuu osa-alueittain tarkastelujakson jokaisen vuoden vieraskielisen väestön määrälliseen kehitykseen, josta poistetaan kaikki samana vuotena vieraskielisen väestön määrälliseen kehitykseen vaikuttaneet tekijät. Koska vieraskielisen väestön kasvuun vaikuttaa de facto ainoastaan maan sisäinen muuttoliike, syntyneet, kuolleet ja kansainvälinen muuttoliike, poistamalla vieraskielisen väestön kasvusta samana vuotena maan sisällä muuttaneiden vieraskielisten netto ja vieraskielisten luonnollinen väestönlisäys (syntyneet - kuolleet), jäljelle jää vieraskielisen väestön määrällisestä kehityksestä ainoastaan vieraskielisten nettosiirtolaisuuden vaikutus osa-alueittain.
- **Laskennallinen arvio vieraskielisten nettosiirtolaisuudesta on hyvin lähellä todellista jakaumaa. Epätarkkuutta lisää hieman kotimaisten kielten nettosiirtolaisuuden vaikutus:** Koska kotimaisten kielten ryhmässä ei voida käyttää samaa menetelmää siirtolaisuuden vaikutuksen arviointiin, kotimaisten kieliryhmien nettosiirtolaisuus on laskettu kertomalla koko kunnan kotimaisten kieliryhmien maahan- ja maastamuuttajat vieraskielisten osa-alueittaisella siirtolaisuuden jakaumalla. Vaikka tämä lisää jonkin verran epävarmuutta, sillä kotimaiset kieliryhmät eivät muuta vieraskielisiä vastaavasti, tämän kokonaisvaikutus on pieni, sillä kotimaisten kieliryhmien osuus nettosiirtolaisuudesta Iisalmissa on hyvin pieni.
- Lopputuloksena syntyy suhteellisen tarkka arvio nettosiirtolaisuuden osa-alueittaisesta jakautumisesta. **Lopputuloksen tarkkuuden puolesta puhuu myös yhteenlaskettujen väestönkehityksen osatekijöiden** (mm. arvio maahanmuutosta ja puuttavasta kuolleisuudesta (kts. Liite 2.): Yhteenlasketut väestönkehityksen osatekijät ovat hyvin lähellä todellista väestönmuutosta, jos arvioitujen väestönkehityksen osatekijöiden vaikutus olisi merkittävästi väärässä, myös erotus todellisen väestönkehityksen ja väestönkehityksen osatekijöiden summan välillä pitäisi olla suuri. **Tästä huolimatta täytyy huomioida, että kyseessä on vain arvio, eikä eksakti lukuarvo.**

Vieraskielisen väestön määrällinen kasvu ko. vuotena osa-alueittain

Vieraskielisten väestön maan sisäinen nettomuutto ko. vuotena osa-alueittain

Vieraskielisen väestön luonnollinen väestönlisäys ko. vuotena osa-alueittain

Vieraskielisten nettosiirtolaisuus ko. vuonna osa-alueittain

Vieraskielisten nettosiirtolaisuuden jakauma ko. vuotena osa-alueittain

Nettosiirtolaisuus koko kuntaan ko. vuonna kaikissa kieliryhmissä

Kaikkien kieliryhmien arvioitu nettosiirtolaisuus osa-alueittain ko. vuonna

Liite 2. Puuttuvat kuolleet

Osa-alueittaisesta datasta, johon lisälmen tarkastelualueet perustuvat puuttuu merkittävä määrä lisälmen kuolleista, sillä 2010-luvun aikana lisälmen kuolleista 4,3 prosenttia on kirjattu tapahtuneiksi 'tuntematon' -alueella. Puuttuvia kuolleita selittävät etenkin toisiin kuntiin hoitolaitoksiin, sairaaloihin, palveluasuntoihin ym. pysyvästi siirtynyt väestö, joiden kotikuntana on kuitenkin lisälmi. Koska tämän vaikutus lisälmen osa-alueiden todelliseen luonnolliseen väestön lisäykseen on huomattava, tässä tarkastelussa 'tuntematon' -alueella kuolleet on jaettu laskennallisesti lisälmen eri osa-alueille tarkemman väestönkehityksen kuvan antamiseksi. Oikealla olevassa kuvaajassa on kuvattu 'tuntematon' -alueella kuolleiden jakamista eri osa-alueille laskennallisena prosessina.

- "Puuttuvien kuolleiden" jakamisen pohjana toimii jokaiselle lisälmen osa-alueelle laskettu jokaisen tarkasteluvuoden odotettu kuolleiden jakauma. Odotettu kuolleiden jakauma perustuu kunkin osa-alueen ikärakenteeseen, jotka on kerrottu vastaavan ikäluokan kyseisen vuoden kuolemanvaaralla, joka käytännössä tarkoittaa tietyn ikäisen henkilön todennäköisyyttä kuolla kyseisen vuoden aikana. Kuolemanvaarat ovat ikäluokassa 20-89 Varsinais-Suomen 2010-luvulla kuolleiden määrästä laskettuja todennäköisyyksiä: tätä nuorempien ja vanhempien kuolemanvaarat ovat koko maan 2010-luvulla kuolleiden määrästä laskettuja arvoja. Kuolemanvaarat on laskettu laajemmasta alueesta satunnaisvaihtelun merkittävän vaikutuksen vähentämiseksi.
- Kertomalla osa-alueittainen ikärakenne kuolemanvaaroilla saadaan odotettu kuolleiden määrä osa-alueittain, josta saadaan kuolleiden odotettu jakauma lisälmen osa-alueittain. **Kertomalla 'tuntematon'-alueella kuolleet odotetun osa-alueittaisen kuolemien jakaumalla saadaan laskennallinen arvio 'tuntematon'-alueella kuolleiden jakautumisesta osa-alueittain.**
- Puuttuvan kuolleisuuden arvioitu jakauma on oletettavasti suhteellisen tarkka, sillä yhteenlasketut tarkastelu-alueiden väestönkehityksen osatekijät 2010-luvulla ovat tarkastelualueittain hyvin lähellä todellista väestönkehitystä, joka viittaa puuttuvan kuolleisuuden (ja maahanmuuton, kts. Liite 1.) jakauman arvion osuvan suhteellisen lähelle todellista jakaumaa. On kuitenkin huomionarvoista, että kyseessä ei ole eksakteista arvoista, vaan laskennallisesta jakaumasta (jossa kuolleiden määrä voi olla todellisuudesta poiketen desimaaleja sisältävä arvo).

Osa-alueittainen lisälmen ikärakenne 1v.
ikäluokittain ko. vuotena

(Varsinais-Suomen) Ikäluokittaiset
kuolemanvaarat ko. vuotena (Tietyn ikäisen
todennäköisyys kuolla vuoden aikana)

Odotetut kuolleet osa-alueittain ko. vuoden
aikana

Odotetun kuolleisuuden jakauma osa-
alueittain ko. vuonna

Tuntematon alueella kuolleet ko. tarkastelu
vuotena

Laskennallinen tuntematon alueella
kuolleiden osuuden jako osa-alueittain ko.
vuotena

Liite 3. Ennusteen lähteet

Ennuste ja skenaariot ovat MDI:n tuottamia, mutta ennusteen laskemiseen käytetyt taustatiedot perustuvat seuraaviin lähteisiin:

Kuolleisuuden lähteet:

- Tilastokeskus: kuolleet
- Tilastokeskus: väestörakenne
- Tilastokeskus: väestöennusteen kuolleisuuskertoimet
- THL sotkanet: ikävakioitu kuolleisuus

Syntyvyyden lähteet:

- Tilastokeskus: Syntyvyys
- Tilastokeskus: Väestörakenne

Maan sisäisen muuttoliikkeen lähteet:

- Tilastokeskus: muuttoliike
- Tilastokeskus: väestörakenne
- Tilastokeskus: Väestötilastopalvelu, muuttoliike ja väestönmuutokset

Kansainvälisen muuttoliikkeen lähteet:

- Tilastokeskus: muuttoliike